

ΜΑΘΗΤΟΚΟΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ του 3ου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ

Τεύχος 6 • Μάρτιος 2012 • Τιμή 2€

Σκίτσο-Εικονογράφηση:
Γ. Τσουκαλάς
Κείμενο: Γ. Καζανιάτορας

Περισσότερες
«Τρελόπαπιες»
στην προτελευταία σελίδα

**ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
3ου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ**

Λεωφ. Ειρήνης
& Σουλίου 4
18863 Περάματος
Τηλ. & Fax: 210.4022.555
email:
mail@3gym-peram.att.sch.gr
Ιστοσελίδα:
mail@3gym-peram.att.sch.gr

Τεύχος 6
Μάρτιος 2012

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ:
**Οι μαθητές
και οι μαθήτριες
του σχολείου μας**
Η καθηγήτρια
κ. Σταυρούλα Αλευρομαγειρού

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:
Άννα Μητρακοπούλου
Ευανθία Σκοπετέα
Κυριάκος Τσερκέζογλου

Το εμπροσθόφυλλο
επιμελήθηκε ο μαθητής
Γιάννης Τσουκαλάς

Το οπισθόφυλλο
είναι έργο του μαθητή
Θοδωρή Ράγκα

Επιμέλεια Έκδοσης:
Γιώργος Καμπίλης

Παραγωγή:
«ΕΚΔΟΤΥΠΟ»

Λ. Ειρήνης 139 - Πέραμα
Τηλ.: 210. 4021.150
- 210. 44.15.665

**Σημείωμα
Συντακτών**

«Μαθητοκοσμος» ολοκλήρωσε και φέτος το ταξίδι του. Αυτό το ταξίδι ξεκίνησε πριν έξι χρόνια. Τότε διευθυντής του σχολείου μας ήταν ο κ. Γιώργος Μήλιος. Έπειτα συνεχίστηκε με την κ. Κατερίνα Σκαφιδά. Φέτος πια η προσπάθεια εξακολούθησε με την καινούργια διευθύντρια, την κ. Αργυρώ Αναγνωστάκη. Οι δύο πρώτοι έχουν αφήσει το αποτύπωμα της προσωπικότητάς τους τόσο στο ύψος του σχολείου, όσο και στο χαρακτήρα και τη δράση πολλών από εμάς. Την κ. Αναγνωστάκη την καλωσορίζουμε θερμά και της μεταφέρουμε την αίσθηση ότι είναι δικός μας άνθρωπος, άνθρωπος του σχολείου μας. Μαζί της θα αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες που σφραγιστούν τη συλλογική συνείδηση και τη συντροφικότητα στη σχολική μας κοινότητα. Και είναι πολλές οι Συμπληγάδες που καλούμαστε καθημερινά να διαβούμε. Άνεργοι γονείς, υποσιτισμένοι μαθητές, πένπτες εκπαι-

δευτικοί, σχολεία χωρίς βιβλία, πετρέλαιο και χρήματα. Τα δεινά που θα ακολουθήσουν ίσως είναι χειρότερα. Όμως εμείς όλοι μαζί έχουμε χρέος να διεκδικήσουμε τα καλύτερα. Γι' αυτό παρόλες τις αντιξοότητες, συνεχίζουμε να μοιραζόμαστε μαζί σας για έκτη συνεχή χρονιά, τα ενδιαφέροντα, τις σκέψεις και τις επιθυμίες μας. Η ύλη μας είναι και φέτος πλούσια, πρωτότυπη και ποιοτική. Θα έχετε μάλιστα τη δυνατότητα να την απολαύσετε και στην ιστοσελίδα του σχολείου μας, μαζί με τα τεύχη των προηγούμενων ετών. Κλείνοντας τούτο τον πρόλογο, θέλουμε να ευχηθούμε στα παιδιά της φετινής Γ' Λυκείου καλή επιτυχία. Αυτοί οι μαθητές, πριν έξι χρόνια που ο «Μαθητοκοσμος» έκανε το παρδενικό του ταξίδι, ήταν οι πιο μικροί συντάκτες του. Αλλά κι όλα τα επόμενα χρόνια, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ήταν πάντα κοντά μας. Καλή τύχη, λοιπόν. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς και το Σύλλογο Γονέων.

Μάρτιος 2012

ΣΧΟΛΕΙΟ

- Οι εντυπώσεις μας από το καινούργιο μας σχολείο 2-3
- Αγαπητό μου ημερολόγιο... 3
- Τα δικά μας «Λίμερικ» 4
- «Μανιτάρια στην πόλη» 4
- Λαϊκές παροιμίες 4

ΕΦΗΒΕΙΑ

- Ο ελεύθερος χρόνος μου 5
- Περί έρωτος 6
- Εφηβεία 6
- Φιλία: Ένα πολύτιμο κομμάτι της ζωής μας 6
- Εφηβική εγκληματικότητα 7
- Οι νεαροί σπυταδόροι της Κατοχής 7
- Ναρκωτικά: Μια κοινωνική μάστιγα 8
- Ναι στην πρόληψη - Όχι στην καταστολή! 9
- Σύγχρονα προβλήματα νέων - Κάπνισμα 10
- Κάπνισμα: Ασφαλές και σκοτώνει 10

ΠΕΡΑΜΑ

- Αντίο Καπετάν-Μανώλη 11
- Η γειτονιά μου 11
- Αξιοσημείωτοι άνθρωποι: Κων. Παπαδόπουλος 12-13
- Έκθεση ζωγραφικής 14
- «Καλήν εσπεραν άρχοντες...» 14

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΛΛΑΔΑ

- «Σου γράφω από την Ελλάδα...» 15-17
- Η ανεργία στη χώρα μας 17
- Ελληνική φιλοξενία - Αλήθεια ή μύθος; 18
- Ο τόπος μου 18
- Οι γυναίκες στην αρχαία Αθήνα και Σπάρτη 19
- Για «Το Χαμόγελο του Παιδιού» 20
- Οι Μοίρες στην Αρχαία Ελλάδα 20

ΚΟΣΜΟΣ

- Το 8ο θαύμα του κόσμου: Τεχνητά νησιά-παράδεισοι... 20
- Εικόνες που συγκλόνισαν τον κόσμο 24

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

- Συνέντευξη με την Αγαθή Δημητρούκα 21-23

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Σχολική εορτή 28ης Οκτωβρίου 25
- «Το καφενείον η Ελλάς» 25
- Γιορτή Χριστουγέννων 26
- Φιλανθρωπικό παζάρι 26
- Δραματοποιημένα διηγήματα του Α. Λασκαράτου 27

- «Ελένη» του Ευριπίδη ή «Ελένη» του ...Άκη; 27

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Είδη υπό εξαφάνιση 28
- Ο χοντρούλης Μπόμπος 28
- Οι φίλοι μας τα ζώα 28-29
- Η ασθένεια των τρελών αγελάδων 29

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ

- Το περιστέρι και ο άνθρωπος 30
- Το αστέρι που ρωτούσε... 30
- Ο θεός αργεί αλλά δεν λησμονεί 30
- Η πριγκίπισσα που αγαπούσε τους δράκους 31
- Γιατί τα τριαντάφυλλα έχουν αγάθεια; 31
- Η τύχη της Αρετής 32
- Ο γλαρόγατος 32
- Η μικρή Άννα χάθηκε 32
- Η μαγική κούκλα 33
- Κάποτε ριζώνουν και τα λόγια 33
- Η μοναξιά τελικά βοήθησε 33
- Κρητικές μαντινάδες 33

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- Ελληνικά καλλιτεχνικά

- μνημεία σε μουσεία του εξωτερικού 34
- Οδυσσέας Ελύτης 35
- Το κλασικό μπαλέτο 35

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

- CERN: Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Πυρηνική Έρευνα 36-37
- RoboCup: Τα ρομπότ παίζουν μπάλα! 37
- Για το Facebook 38
- Τα «μαραφέτια» 38
- Ο υπολογιστής στη ζωή μας 38-39
- Υπολογιστής ή άσκηση; 39
- Κατάθλιψη και αθλητισμός 40

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

- Αμπέμπε Μπικίλα: Η ζωή του Ξυπόλητου Ολυμπιονίκη 41
- Η ιστορία του ποδοσφαίρου 42
- Champions League: Η μητέρα των μαχών 42-43

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΕΛΙΔΑ

- Στημένοι αγώνες 44
- Βιβλιοκριτική: «Ξενοδοχείο για σκύλους» 44
- Ανέκδοτα για Πόντιους, Ξανθιές και άλλους 44

Πέραμα, 11/10/11
Καλέ μου φίλε Γιάννη,
Μου γράφεις πως το σχολείο σου είναι βρόμικο, έχει αυστηρούς καθηγητές και οι μαθητές είναι βίαιοι. Εδώ δεν είναι έτσι.

Γιώργος Μπέλος

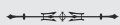
Το σχολείο μου, το 3ο Γυμνάσιο Περάματος, είναι καθαρό και ωραίο, δεν υπάρχει ούτε χαρτί κάτω. Δεν είναι όπως στο δημοτικό που, ό,τι χαρτί δεν θέλαμε, το κάναμε μπαλάντσα και το πετάγαμε στο καλάθι και, αν δεν έμπαινε, το αφήναμε κάτω.

Οι καθηγητές είναι πολύ καλοί κι ας είναι λίγο αυστηροί – κάποιοι από αυτούς. Οι μαθητές είναι έτσι κι έτσι γιατί, ξέρεις, οι μεγαλύτεροι το παίζουν μάγκες και πειράζουν τους μικρότερους.

Τα μαθήματα είναι εύκολα, εκτός από τα Αρχαία, που με δυσκολεύουν λίγο. Το αγαπημένο μου μάθημα είναι τα Μαθηματικά, γιατί μου άρεσαν πάντα. Άλλωστε έχουμε και καλό δάσκαλο και, τέλος, είμαι καλός.

Περιμένω πώς και πώς να γυρίσεις για να μιλήσουμε, για να μου πεις για τους φίλους σου και να μου δείξεις τις φωτογραφίες που τράβηξες.

Ο φίλος σου Γιώργος

Πέραμα, 27/09/11

Αγαπητέ μου Δημήτρη,

Πέρασε το καλοκαίρι και ξανακαθίσαμε στα θρανία. Τι θρανία όμως; Αυτή τη φορά δεν

Νίκος Ξένος

καθίσαμε στα θρανία του δημοτικού, αλλά του γυμνασίου! Ένωσα την ανάγκη

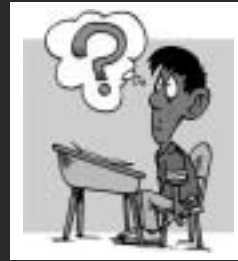
να σου γράψω, καθώς οι δρόμοι μας χωρίσανε και δεν μπόρεσα όλο το καλοκαίρι να σε συναντήσω. Οι μεγάλες αλλαγές στη ζωή μας θέλουν και θυσίες...

Νομίζω πως το καινούργιο μου σχολείο είναι ό,τι το καλύτερο μπορούσε να μου τύχει! Είναι μεγάλο και έχει τις πιο σύγχρονες εγκαταστάσεις. Και τι να πεις για τους καθηγητές; Οι μαθητές της Α' Γυμνασίου συνοδεύονται από άριστους καθηγητές. Τα μαθήματα βέβαια είναι πιο δύσκολα από το δημοτικό, οι κανόνες είναι σαφώς πιο αυστηροί, αλλά τι να κάνεις, υγεία πάνω απ' όλα!

Έχω γνωρίσει καινούρια παιδιά και κά-

ΟΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΜΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΜΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟ...

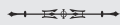

Οι εντυπώσεις από το καινούργιο σχολείο αποτελούν αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ των μαθητών της Α' Γυμνασίου. Πολλοί μάλιστα από εμάς ταλαιπωρούνται ή ενθουσιάζονται με την ιδέα του ερχομού τους στο γυμνάσιο, από το καλοκαίρι. Τα κείμενα που ακολουθούν δίνουν το χαρακτήρα των προβληματισμών ή των προσδοκιών μας. Είναι γεμάτα από σχόλια θετικά και αρνητικά για το 3ο Γυμνάσιο, ιδιαίτερα, αηλιά και γενικότερα για το σχολείο. Σ' αυτή την ενότητα εντάξαμε και κάποια άλλα κείμενά μας, που γράφτηκαν με αφορμή κάποια μαθήματα που παρακολούθησαμε στην τάξη ή άλλες δραστηριότητές μας.

Θε μέρα γνωρίζω κι άλλα, με αποτέλεσμα να μεγαλώνει η παρέα μας. Η αμηχανία που ένιωθα τις πρώτες μέρες έχει εξαφανιστεί. Τελικά όλοι οι φόβοι που είχα, ήταν μόνο ένας εφιάλτης. Τίποτα περισσότερο! Νιώθω σαν ένα πουλάκι που βγαίνει απ' το κλουβί του και κάνει μια νέα αρχή, μια αρχή που θα το επηρεάσει πολύ. Έχει και αυτό φόβους, όπως και εγώ βέβαια, αλλά ο «καθαρός αέρας» του σχολείου και της φύσης αντίστοιχα, τους σκορπίζει μακριά.

Ελπίζω να μου γράψεις και τις δικές σου εντυπώσεις σύντομα. Ανυπομονώ... να μου αραδιάσεις τις σκέψεις σου!

Με πολλή αγάπη,
ο φίλος σου Νίκος

Πέραμα, 27/09/11

Αγαπημένε μου Κώστα,

Πέρασα ένα ωραίο και ευχάριστο καλοκαίρι, αφού πήγα στην Καλαμάτα για διακοπές με την οικογένειά μου. Επειδή ανησυχούσα για σένα, σου γράφω αυτό το γράμμα και βέβαια

Βασίλης Λευτσάκος

θέλω να σου πω κάποια πράγματα για το καινούριο μου σχολείο.

Την πρώτη μου μέρα στο γυμνάσιο είχα αγωνία για το τι θα αντικρίσουν τα μάτια μου. Είναι όμως ένα περιποιημένο σχολείο, χωρίς σκουπίδια, με αθουσες πεντακάθαρες, θρανία καθαρά, όπως τα πήραν! Γνώρισα εξαιρετικούς καθηγητές, μάλιστα γνώρισα καινούργιους φίλους και τα μαθήματα δεν είναι πολύ δύσκολα. Δυστυχώς όμως έχουμε ένα πρόβλημα με τα βιβλία, δηλαδή δεν μας τα έχουν

δώσει ακόμα και δουλεύουμε με φωτοτυπίες. Εντάξει, σιγά σιγά θα τα πάρουμε, όλα θα γίνουν με ηρεμία.

Φιλιά στη Χριστίνα, στο Χρήστο, στον πατέρα σου και στη μάνα σου.

Με πολλή αγάπη,
ο φίλος σου Βασίλης

Πέραμα, 11/10/11

Αγαπημένη μου Ελένη,

Σου γράφω αυτή την επιστολή, για να σου πω νέα μου. Τώρα πια που πάμε σε

Κυράνη Μαυρίδη

διαφορετικά σχολεία, έχω αρκετά να σου πω!

Την πρώτη μέρα που πήγα στο γυμνάσιο ένιωθα αμή-

χανα, δεν είχα κάποιον για να συζητήσω, να τον αγκαλιάσω, να του ευχηθώ για τη νέα σχολική χρονιά. Παρόλ' αυτά το σχολείο μου είχε δημιουργήσει μια πολύ θετική εντύπωση, διότι είναι τόσο όμορφο! Οι τάξεις είναι διαμορφωμένες πολύ ωραία. Οι καθηγητές φέρθηκαν με ευγένεια σε όλους και μας καλωσόρισαν θερμά. Στην αρχή πίστευα πως τα μαθήματα θα ήταν δύσκολα, αλλά τελικά δεν έχουν κάποια δυσκολία. Η πρώτη μου εντύπωση για το σχολείο ήταν αρκετά καλή! Το πρόβλημα είναι, πως ήταν η πρώτη μέρα και ένιωθα μια συστολή και ήμουν κάπως αμήχανη. Ευτυχώς που είχα κάποιον γνωστό συμμαθητή, για να κάνω παρέα, όμως στη συνέχεια δεν περίμενα ότι θα έκανα τόσους φίλους. Τώρα πια το συνήθισα, έτσι θα είναι η καθημερινότητά μου. Ελπίζω να τα καταφέρω.

Θέλω να δώσεις πολλούς χαιρετισμούς σε όλη σου την οικογένεια και να

μην ξεχάσεις να μου γράφεις!
Με πολλή αγάπη,
η κολλητή σου Άννα

Πέραμα, 27/09/11

Αγαπημένη μου Γιώτα,

Σου γράφω αυτό το γράμμα, για να περιγράψω τις εντυπώσεις μου από τις πρώτες μέρες στο γυμνάσιο.

Δέσποινα Προβιδάκη

Είμαι χαρούμενη, γιατί θα κάνω καινούργιους φίλους. Αλλά φοβάμαι μήπως είναι αυστηροί

οι καθηγητές μου. Τα πράγματα από το δημοτικό στο γυμνάσιο είναι εντελώς διαφορετικά. Πρώτα απ' όλα, στο γυμνάσιο έχουμε περισσότερους δασκάλους, ενώ στο δημοτικό είχαμε έναν δάσκαλο. Στη συνέχεια έχω περισσότερο διάβασμα, ενώ στο δημοτικό είχαμε λιγότερο. Επίσης τα μαθήματα είναι πιο δύσκολα. Στο γυμνάσιο το κτήριο είναι πιο μεγάλο, γιατί υπάρχουν περισσότερα παιδιά.

Στο καινούργιο σχολείο έκανα καινούργιους φίλους. Γνώρισα τη Δέσποινα, που κάθεται δίπλα μου και της άρεσαν τα ίδια πράγματα με εμένα. Μια άλλη φίλη που γνώρισα φέτος είναι η Βάσω. Είναι μια κοπέλα ψηλή και αδύνατη με την οποία ταιριάζουμε στα ίδια πράγματα, αφού έχουμε τις ίδιες απόψεις. Επίσης, στο γυμνάσιο συνάντησα κάποιες φίλες μου που τις είχα και στο δημοτικό και αυτό είναι πολύ ευχάριστο.

Σε γενικές γραμμές πιστεύω πως το γυμνάσιο δεν πρέπει να φοβίζει τα παιδιά, γιατί σε αυτό κάνουμε καινούργιους φίλους και μαθαίνουμε καινούργια πράγματα.

Αυτά έχω να σου πω σχετικά με το νέο μου σχολείο. Ελπίζω να μου γράψεις σύντομα.

Η φίλη σου Δέσποινα

Πέραμα, 27/9/11

Αγαπημένη μου Ζιζέλ,

Σου στέλνω αυτή την επιστολή, επειδή έχει περάσει καιρός που έχω να μάθω νέα σου. Φέτος πάμε και οι δύο γυμνάσιο και θα ήθελα να μάθεις πώς είναι το γυμνάσιο στην Ελλάδα.

Την πρώτη μέρα του αγιασμού, πήγαμε στο σχολείο με ένα μικρό πουλμαν. Είναι λίγο μακριά, αλλά δεν μας πειράζει. Γνωρίσαμε και τους καθηγητές. Κάποιοι

Γιάννης Τσουκαλάς

Αγαπητό ημερολόγιο, Σήμερα ήταν μια ξεχωριστή μέρα. Ξύπνησα στις 7:00 (μα είναι ώρες

αυτές να πηγαίνεις σχολείο;) και περίμενα με τον φίλο μου το Θοδωρή στη στάση του λεωφορείου. Περιμέναμε μες στον «ψόφο» δέκα ολόκληρα λεπτά, ώσπου ήρθε το λεωφορείο.

Μόλις πήγα στο σχολείο, μας φώναξε η κυρία Γκότση για να κάνουμε μια τελευταία πρόβα. Α, ναι! Ξέχασα να σου πω ότι έπαιξα στην παράσταση με σκηνοθέτη την κυρία Γκότση. Τέλος πάντων, αφού τελειώσαμε την πρόβα, άρχισε η παράσταση. Εντάξει, μπορεί να έχω παίξει σε πέντε παραστάσεις εκτός σχολείου, αλλά αυτό παραπάει! Όλοι οι μαθητές είχαν μαζευτεί εκεί και άμα έκανες ένα λάθος, μέσα σε λίγα λεπτά γινόσουν ρεζίλι! Αρχικά είχα άγχος, αλλά τελικά η παράσταση πήγε μια χαρά.

Αμέσως μετά την παράσταση είδαμε ένα

Αγαπητό μου ημερολόγιο...

ντοκιμαντέρ για το Πολυτεχνείο. Από αυτό το ντοκιμαντέρ έχω μια απορία: Πού κολλάει ο Παπανδρέου και ο Καραμανλής (οι σημερινοί) με τα γεγονότα της 17ης Νοεμβρίου;

Μόλις γύρισα σπίτι ετοιμάστηκα για τον αγώνα του basket μου. Νικήσαμε 36-60 με πρώτο σκόρερ...σίγουρα όχι εμένα! Τη βοήθειά μου όμως την έδωσα!

Μόλις γύρισα, έπαιξα λίγο υπολογιστή και άρχισα να σου γράφω!

Λοιπόν, επειδή μου τελειώνει το μελάνι και επειδή είμαι πτώμα, σου λέω καληνύχτα!

Αγαπητό μου ημερολόγιο, Σήμερα η μέρα ήταν πολύ καλή, όπως και η χθεσινή μέρα. Σήμερα βοήθησα τον πατέρα μου με το αυτοκι-

Μανώλης Ψυχάλης

νητο, έπαιξα με τον Μπούμπε μου, όμως πονάει το πόδι μου από την προπόνηση. Αλλά όλα καλά!

Σύντομα θα πάω στο νησί μου, τη Σύρο, όπου θα συναντήσω τους φίλους μου και τα ξαδέλφια μου, που κάνουμε ποδήλατο μαζί. Παίζουμε, πειράζουμε και προπάντων είμαστε πολύ καλοί φίλοι, αν και έχουμε κάποιες διαφωνίες, αλλά πάντα τα βρισκουμε.

Και τα Χριστούγεννα θα περάσω εκεί τα γενέθλιά μου και τη γιορτή μου. Θα κάνω ένα πάρτυ σε ένα από τα τέσσερα σπίτια μας στη Σύρο και θα καλέσω τους φίλους μου και θα διασκεδάσουμε πάρα πολύ. Ελπίζω όλα να γίνουν έτσι όπως τα ήθελα.

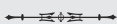
Μιχαέλα Γερμανάκου

είναι λίγο αυστηροί, κάποιος άλλοι μας κάνουν και γελάμε. Όσο περνάει ο καιρός καταλαβαίνω ότι τα μαθήματα δεν είναι και τόσο

δύσκολα, όσο λένε. Μέχρι στιγμής είναι εύκολα. Υπάρχουν αρκετοί καθηγητές, κάποιους όμως δεν τους έχω γνωρίσει. Ψηφίσαμε και παιδιά να μας εκπροσωπούν σε διάφορα θέματα.

Πολύ θα ήθελα να ήσουν μαζί μου, αλλά αυτό είναι λίγο δύσκολο. Όταν έρθεις στην Ελλάδα, να μας επισκεφθείς. Φοβάμαι ότι θα έχουν δυσκολέψει τα μαθήματα, αλλά θα τα καταφέρω, το ίδιο και εσύ πιστεύω. Περιμένω να μου πεις και εσύ τις εντυπώσεις σου από το νέο σου σχολείο. Να μου γράψεις σύντομα.

Με αγάπη, Μιχαέλα

Πέραμα, 27/9/11
Αγαπητή Νάνσια,

Σου στέλνω αυτή την επιστολή, γιατί μου έλειψες το καλοκαίρι. Θέλω ακόμα να σου πω για το καινούργιο μου σχολείο, αλλά και τις εντυπώσεις μου για τους καινούργιους μου συμμαθητές.

Άντζελα Βασιλείου

Το σχολείο μου είναι μεγάλο. Είναι διώροφο και έχει τρεις μεγάλες αυλές. Στο δεύτερο όροφο βρίσκεται η πολύ όμορφη τάξη

μου. Μόλις μπεις στην πόρτα του σχολείου βλέπεις στα δεξιά το γραφείο των δασκάλων, μπροστά σου βλέπεις το κυλικείο και στα αριστερά σου τα σκαλιά που ανεβαίνουμε πάνω. Μετά είναι η πρώτη μας αυλή και όταν κατεβαίνεις η δεύτερη και μετά η τρίτη αυλή.

Όλοι οι συμμαθητές μου είναι καλοί και ευγενικοί, αλλά υπάρχουν και τα ζωηρά παιδιά. Αυτό, εντάξει, το ξεπερνάμε. Οι καθηγητές μας είναι πολύ καλοί, δεν μας βάζουν πολλά να διαβάσουμε, αλλά ούτε και να γράψουμε. Έχουμε να διαβάσουμε κάτι Αρχαία, Αγγλικά, Οδύσσεια, Πληροφορική/Τεχνολογία, αλλά εντάξει, τι να κάνουμε, να μην διαβάζουμε καθόλου; Δεν γίνεται.

Βέβαια, έχω και ανησυχίες, όχι μόνο χαρά. Η πρώτη μου ανησυχία είναι αν καμία φορά μπορεί να μην διαβάσω, τι θα πω στην κυρία. Η δεύτερή μου ανησυχία και η πιο μεγάλη, είναι μήπως δεν γράψω καλά στα τεστ. Αυτό σκέφτομαι όλη την ώρα. Αλλά τι θα γινόταν αν δεν είχα άγχος; Πρέπει να το έχουμε και αυτό, αφού λίγο ή πολύ πρέπει να το έχει κανείς. Θέλω και εσύ την άλλη φορά να μου γράψεις και για το δικό σου σχολείο.

Με αγάπη, Άντζελα

Πέραμα, 11/10/11
Αγαπημένη μου Γιώτα,
Σου γράφω αυτή την επιστολή, επειδή έχω την ανάγκη να σου μιλήσω για το καινούργιο μου σχολείο, για τις εντυπώσεις μου και για τα συναισθήματά μου. Πρώτα όμως θα ξεκινήσω με τις εντυπώσεις μου.

Το κτίριο είναι αρκετά μεγάλο, να φανταστείς δύο είναι οι όροφοι για τα μαθήματα και τρεις όροφοι με προαύλιο. Είναι το πιο μεγάλο σχολείο και το πιο

Νικολέττα Αυγερινού

ωραίο που έχουν δει τα μάτια μου. Οι μαθητές είναι όλοι πολύ καλοί, επίσης και οι καθηγητές είναι πάρα πολύ καλοί, καθόλου αυστηροί και πολύ φιλικό με τους μαθητές. Τα μαθήματα νομίζω ότι είναι πολύ εύκολα και δεν δυσκολεύομαι καθόλου. Βέβαια μόνο στην Α' Γυμνασίου είναι εύκολα, μετά θα δούμε. Μπορεί πιο μετά να δυσκολέψουν τα μαθήματα και οι καθηγητές να γίνουν πιο αυστηροί, αν και δεν το νομίζω.

Ωστόσο ανησυχώ για το αν θα περάσω την τάξη, για να πάω στη Β' Γυμνασίου. Έχω πολύ άγχος, παρόλο που είναι ακόμα πολύ νωρίς, αλλά μου φαίνεται σαν να είναι αύριο οι εξετάσεις. Βέβαια και για τις άλλες τάξεις του γυμνασίου και του λυκείου έχω άγχος, εύχομαι όμως να το ξεπεράσω.

Χαίρομαι τόσο πολύ που σου στέλνω αυτή την επιστολή. Σε παρακαλώ στείλε μου και εσύ μία, για να μάθω νέα σου για το σχολείο σου και όλο αυτό που σου έγραψα. Θα χαρώ πολύ αν μου στείλεις και εσύ μία. Και, που ξέρεις, μπορεί κάποια στιγμή να τηλεφωνηθούμε και να βρεθούμε.

Πολλά φιλά, Νικολέττα

Πέραμα, 27/9/11
Αγαπητή Κατερίνα,
Γεια σου! Σου στέλνω αυτό το γράμμα, για να σου διηγηθώ τις πρώτες μου μέρες στο γυμνάσιο.

Πρώτη φορά που είδα το κτίριο και εσωτερικά και εξωτερικά, ήταν στον αγια-

σμό. Το κτίριο έχει ένα μεγάλο κυλικείο που πουλάει από σοκολάτες μέχρι αναψυκτικά, υπάρχει το γραφείο των καθηγητών και πιο μέσα άλλες αίθουσες. Το σχολείο και μέσα οι αίθουσες είναι φρεσκοβαμμένες και καθαρές και καταλαβαίνω πως είναι πολύ περιποιημένο. Η μετακίνησή μου για να πάω ως εκεί είναι δύσκολη, επειδή το σπίτι μου είναι μακριά. Το γυμνάσιο, βέβαια, έχει δικό του πούλμαν, που περνάνε από στάσεις και μας πηγαίνουν στο σχολείο.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση περισσότερο ήταν οι καθηγητές. Εκεί που είχαμε ένα δάσκαλο για όλα τα μαθήματα, έχουμε τώρα για κάθε μάθημα έναν καθηγητή. Στην αρχή είχα πολύ άγχος, αλλά οι καθηγητές μας φέρθηκαν φιλικά για να νιώσουμε βολικά, αν και κάποιος όχι και τόσο, για να μην πάρουμε φόρα. Επίσης μου άρεσαν και οι τρεις μεγάλες αυλές. Στην πρώτη κάναμε αγιασμό και κάνουμε καθημερινά προσευχή. Στη δεύτερη αυλή έχει ένα μεγάλο υπόστεγο, για να πηγαίνουμε τις βροχερές μέρες. Τέλος, στην τρίτη έχει μπασκέτες και φιλέ και πηγαίνουμε εκεί στο μάθημα της Γυμναστικής.

Τα συναισθήματα που ένιωθα, ειδικά τις πρώτες μέρες, ήταν ευχάριστα και δυσάρεστα. Ήταν η αγωνία για το πώς θα είναι το μάθημα με καθηγητές, η χαρά που θα πήγαινα γυμνάσιο, ο φόβος που δεν ήξερα κανέναν και άλλα πολλά.

Ανυπομονώ να σε δω, για να μου πεις από κοντά τα δικά σου νέα...

Με αγάπη, Σμαράγδα

Τα δικά μας ΛΙΜΕΡΙΚ

Τα «λίμερικ» (λογοτεχνικός όρος προερχόμενος από όνομα πόλης της Δυτικής Ιρλανδίας), είναι σύντομα ποιημάτια της ιρλανδικής λαϊκής παράδοσης με αστείο και συνήθως χωρίς νόημα περιεχόμενο. Αποτελούνται από πέντε στίχους και υπάρχει ομοιοκαταληξία ανάμεσα στον 1ο, τον 2ο και τον 5ο στίχο, καθώς επίσης και ανάμεσα στον 3ο και 4ο στίχο.

Ο Γιώργος Σεφέρης είχε γράψει τέτοια μικρά ποιημάτια και οι μαθητές της Α' Γυμνασίου προσπάθησαν με τη σειρά τους να γράψουν κι αυτοί «λίμερικ»:

Ο Γιώργος, ο Γιωργάκης ήταν ένα μικρό παιδάκι, στη μάνα του έκλαιγε κι η μάνα του, του έλεγε: «Δεν πας καλά Γιωργάκη!»

(Μαρία Σούρμπα)

Η αγαπημένη μου Γαλλία έγινε ένα με τη Γερμανία, της αρέσει η μουσική, πάει κόντρα στη ζωγραφική, η μεγάλη Γερμανογαλλία.

(Αντζελα Βασιλείου)

Ένα παλληκάρι από την Κρήτη καμάρωνε για τον Ψηλορείτη. Ολημερίς, όπου κι αν πήγαινε, για τον Ψηλορείτη μίλιγε. Ήταν περήφανος γι' αυτόν μα και για την Κρήτη.

(Δέσποινα Μουράτογλου)

Μια χώρα μαγική, όμορφη μα και φτωχή, η δική μας η Ελλάδα που κατάντησε φρεγάδα. Ω, Ελλάδα μαγική!

(Γιώργος Λαγουδάκης)

Ένα διήγημα του Ίταλο Καλβίνο

Ο Ίταλο Καλβίνο είναι ένας από τους σημαντικότερους Ιταλούς συγγραφείς του 20ου αιώνα. Το διήγημα «Μανιτάρια στην πόλη» ανήκει στη συλλογή διηγημάτων που έγραψε με τίτλο «Μαρκοβάλντο ή Οι εποχές στην πόλη». Ο ήρωας των διηγημάτων, ο Μαρκοβάλντο, είναι ένας απλός ανθρωπάκος, κεφαλή μιας πολυμελούς οικογένειας, εργάζεται χειρωνακτικά ως αχθοφόρος σε μια εταιρία και έχει μία και μοναδική ιδιαιτερότητα: είναι ένας «άνθρωπος της Φύσης» εξόριστος σε μια βιομηχανική πόλη.

Το διήγημα «Μανιτάρια στην πόλη» αναφέρεται σε μια από τις περιπέτειες του Μαρκοβάλντο. Ένα πρωί που ο ήρωάς μας περίμενε στη στάση του τραμ για να πάει στη δουλειά, παρατήρησε αναπάντεχα πως σε μια ρωγμή του πεζοδρομίου είχαν φυτρώσει μανιτάρια. Χάρηκε, το ανακοίνωσε στην οικογένειά του με το φόβο να μην το μάθουν άλλοι και με την ελπίδα να φάει αυτός και η οικογένειά του τα μανιτάρια, κάτι που του θύμιζε, έστω για λίγο, το χωριό του.

Κάποια μέρα που παρατηρούσε αν μεγάλωσαν τα μανιτάρια, είδε έναν οδοκαθαριστή «κρεμανταλά», τον Αμάντιζι, που με τη σκούπα του εξαφάνιζε τα πάντα από το δρόμο. Τον θεώρησε απειλή για τα μανιτάρια και εκθρόνισέ τον, αν του στερούσε τα μανιτάρια.

Ένα πρωί, μετά από βροχή, ο Μαρκοβάλντο και η οικογένειά του πήγαν να μαζέψουν τα μανιτάρια. Εκεί βρήκαν τον Αμάντιζι να έχει μαζέψει πολλά και μεγάλα μανιτάρια, γιατί υπήρχαν και σε άλλα σημεία φυτρωμένα, κάτι που δεν είχε προσέξει ο Μαρκοβάλντο. Τότε, για να εκδικηθεί τον οδοκαθαριστή, φώναξε και τους άλλους περαστικούς, μάζεψαν τα μανιτάρια και αργότερα στο σπίτι τους τα έφαγαν.

“ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ”

Το βράδυ συναντήθηκαν όλοι μαζί στο νοσοκομείο, αφού τα μανιτάρια ήταν δηλητηριώδη. Ιδιαίτερως, οι δύο μεγάλοι αντίπαλοι Μαρκοβάλντο και Αμάντιζι, βρέθηκαν σε διπλανά κρεβάτια και αγριοκοιτάζονταν...

Αυτή την ιστορία απέδωσε με τα σκίτσα του ο συμμαθητής μας Γιάννης Τσουκαλάς και ελπίζουμε να την απολαύσετε.

● Άλλα τα μάτια του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας.

● Σαρανταπέντε Γιάννηδες, ενός κοκκόρου γνώση.

● Κάληλο πέντε και στο χέρι παρά δέκα και καρτέρει.

● Όποιος ανακατεύεται με τα πίτουρα τον τρώνε οι κόττες.

● Της νύχτας τα καμώματα τα βλέπει η μέρα και γελά.

● Αγάλι-αγάλι γίνεται η αγουρίδα μέλι.

● Ο γέρος κι αν εγέρασε κι άσπρισε το μαλλί του, ούτε

ΠΑΪΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

τε τη γνώμη του άλλαξε ούτε την κεφαλή του.

● Κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι.

● Στραβοί γάιδαροι στο φεγγάρι βόσκουνε.

● Να τρώει η μάνα και του παιδιού να μη δίνει.

● Γιάννης κερνάει, Γιάννης πίνει.

● Όμοιος στον όμοιο και η κοπριά στα λάχανα.

● Παλιός γάιδαρος καινούργια περπατησιά δεν κάνει.

● Κάληλο γαϊδουρόδενε παρά γαϊδουρογύρευε.

● Καιρός φέρνει τα λάχανα, καιρός τα παραπούλια.

● Κουτσοί, στραβοί, στον Άγιο Παντελεήμονα.

● Άλλος κανείς δεν έκανε, μόνο η Μαριώ το Γιάννη.

● Γελάει καλύτερα όποιος γελάει τελευταίος.

● Ή μικρός-μικρός παντρέψου ή μικρός καθογρέψου.

● Στου κουφού την πόρτα, όσο θέλεις βρόντα.

● Αλλού τα κακαρίσματα κι αλλού γεννάν οι κόττες.

● Χωρίς φωτιά, καπνός δεν βγαίνει.

● Ακόμα δεν ψόφησε, βρόμιζε.

● Δυο γάιδαροι μαθώνανε σε ξένο αχυρώνα.

Ελένη Καθαμάρη

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Το λιγοστό χρόνο που μου απομένει, με ευχαριστεί να τον περνάω κάνοντας πολλές και διαφορετικές δραστηριότητες. Πρώτα απ' όλα κοιτάω αν ο αδελφός μου έχει τελειώσει τα μαθήματά του. Αν έχει τελειώσει τα μαθήματα, του προτείνω να παίξουμε κάτι και συμφωνεί πάντοτε με τις προτάσεις μου.

Θοδωρής Ράκκας

Συνήθως νιώθω τα απογεύματα την ανάγκη να παίξω κάποιο παιχνίδι που να υπάρχει μέσα σ' αυτό η μπάλα, όπως ποδόσφαιρο και μπάσκετ. Τα Σαββατοκύριακα μου αρέσει να τα αξιοποιώ παρακολουθώντας στην τηλεόραση ιστορικές εκπομπές και ντοκιμαντέρ ή παίζοντας κάποιο ηλεκτρονικό. Όταν όμως θέλω να ηρεμήσω, βρίσκω καταφύγιο στο πιάνο μου, προσπαθώντας να βρω δικές μου συνθέσεις, πράγμα το οποίο ευχαριστεί πολύ και τους γονείς μου. Γενικά, τις πιο πολλές ημέρες δεν έχω καθόλου ελεύθερο χρόνο, διότι έχω πολλά διαβάσματα και μαθήματα.

Ο ελεύθερός μου χρόνος είναι ελάχιστος, λόγω του βαριού προγράμματός μου. Συνήθως στον ελεύθερό μου χρόνο, βρίσκω τραγούδια στον υπολογιστή. Μου αρέσει επίσης να καλώ στο σπίτι μου παλιούς φίλους, μα όταν μου δοθεί η ευκαιρία να βγω έξω, δε λέω όχι. Με τους φίλους μου συζητάμε για ηλεκτρονικά παιχνίδια, λέμε τα νέα μας και κάποιες φορές παίζουμε παιχνίδια στον υπολογιστή. Για τέσσερα χρόνια πήγα και σε μια θεατρική ομάδα. Εκεί μου άρεσε να πηγαίνω, γιατί μπορούσα να γίνω και να κάνω πράγματα που δεν μπορούσα να κάνω στην πραγματική ζωή. Επίσης, εκεί γνώριξα καινούργια παιδιά. Μπορεί να ήταν λίγο κουραστικό, αλλά πάντα στο τέλος κάθε παράστασης, όταν μας χειροκροτούσε το κοινό, ένιωθα μια μεγάλη ευχαρίστηση. Πιστεύω ότι ο ελεύθερος χρόνος είναι για να ξεκουραζόμαστε και όποιος δεν ξεκουράζεται, δεν θα έχει καλή επίδοση στη δουλειά του.

Γιώργος Καββαδίας

Δυστυχώς ο ελεύθερός μου χρόνος δεν είναι αρκετός. Αυτό συμβαίνει επειδή αφιερώνω αρκετό χρόνο στα μαθήματα του φροντιστηρίου και του σχολείου. Γι' αυτό, όποτε έχω την ευκαιρία να χαρώ λίγο χρόνο χωρίς τα μαθήματα, προσπαθώ να τον αξιοποιήσω όσο καλύτερα γίνεται. Οι δραστηριότητες

Αναστάσης Ζιγγιρίδης

Ενα από τα πιο σοβαρά, ίσως και πιο συζητημένα, προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και οι έφηβοι σήμερα, είναι η έλλειψη του ελεύθερου χρόνου. Ιδιαίτερα οι Έλληνες μαθητές είμαστε από τους πιο σκληρά εργαζόμενους σε όλο τον κόσμο. Λίγοι από εμάς έχουν το χάρισμα να ανταποκρίνονται στις υπερβολικές υποχρεώσεις τους απέναντι στο σχολείο και να εξοικονομούν παράλληλα και τον ελεύθερο χρόνο που επιθυμούν. Όπως θα διαπιστώσετε από τα κείμενά μας, μας λείπουν οι φίλοι μας, αφού κι αυτοί είναι πολυάσχολοι. Λείπει επίσης από την καθημερινότητά μας η επαφή με τη φύση, αθλή και το αυθόρμητο και απροσχεδίαστο παιχνίδι στις γειτονιές του Περάματος.

μου αυτόν τον χρόνο είναι άλλοτε πολλές και άλλοτε όχι. Τις περισσότερες φορές βγαίνω μαζί με τους φίλους μου ή παίζω με τον αδερφό μου. Μία ακόμα από τις δραστηριότητές μου είναι να συζητώ και να ασχολούμαι με τους αγαπητούς μου γονείς. Υπάρχουν κι άλλα πράγματα που κάνω. Τα Σαββατοκύριακα κατά το μεσημέρι, διαβάζω συνήθως ένα ωραίο και αξιόλογο βιβλίο για να περνάω ευχάριστα την ώρα μου. Όμως οι δραστηριότητές μου συμπεριλαμβάνουν και την τηλεόραση, τον υπολογιστή αλλά και το τηλέφωνο που, όπως σε όλα τα παιδιά, αρέσει και σε μένα. Όπως θα καταλάβατε, αυτές είναι οι δραστηριότητες με τις οποίες περνάω τον ελεύθερο χρόνο μου.

Οι περισσότεροι μαθητές, όπως κι εγώ βέβαια, έχουμε πολύ λίγο ελεύθερο χρόνο, εξαιτίας των φροντιστηρίων και των πολλών μαθημάτων.

Νίκος Ξένος

Έστω και αυτόν το λιγοστό χρόνο, τα παιδιά πρέπει να τον αξιοποιούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Κάτι τέτοιο κάνει κι εγώ. Όταν δεν έχω διαβάσματα, συνηθίζω να παίζω ηλεκτρονικά παιχνίδια ή να σερφάρω στο διαδίκτυο. Επίσης μου αρέσει να πηγαίνω με τους φίλους μου άλλο-

τε για ποδόσφαιρο και άλλοτε για καλαθοσφαίριση. Αυτός ο χρόνος που έχω, μου καλύπτει όλες μου τις ανάγκες για παιχνίδι. Καταλαβαίνω πως ο χρόνος που αφιερώνω στα μαθήματα, είναι περισσότερος απ' ό,τι ο χρόνος που αφιερώνω στο παιχνίδι. Κάποια παιδιά παραπονιούνται γι' αυτό το θέμα, αλλά πιστεύω πως η μόρφωση είναι πιο σημαντική, γιατί αυτή θα μας χρειαστεί στο μέλλον. Τέλος, συμπεραίνω πως ο ελεύθερος χρόνος μου είναι λιγοστός, αλλά πρέπει να τον απολαμβάνω για να μου φαίνεται περισσότερος, πιστεύοντας πάντα πως μόνο έτσι θα μπορέσω να παρηγορηθώ.

Το λιγοστό ελεύθερό μου χρόνο το αξιοποιώ με ποικίλα και δημιουργικά πράγματα. Πιστεύω πως αυτό το λιγοστό χρόνο που μου επιτρέπουν τα δια-

Κυράνη Μαυρίδη

βάσματά μου, πρέπει να τον περνάω με ωραίες δραστηριότητες. Συνήθως διαβάζω κάποια βιβλία και κυρίως βλέπω τις εικόνες που κάνουν τη φαντασία μου να ταξιδέψει. Επίσης μ' αρέσει να κοιτώ οικογενειακές φωτογραφίες που με βοηθούν να γυρνάω πίσω στο χρόνο. Κάνω διάφορες καλλιτεχνικές φτιάχνω παζλ, αλλά παίζω λίγο και στον υπολογιστή. Άλλες φορές παριστάνω τη δα-

σκάλα ξένων γλωσσών και αυτό με διευκολύνει ώστε να έχω μια σωστή προφορά. Επίσης μου αρέσει πιο πολύ να φτιάχνω διάφορα κολάζ πάνω σε φύλλα από χαρτί, τετράδια ή ακόμη και κάποια κουτιά. Αυτό το βρίσκω αρκετά ωραίο, όμως άλλες φορές και αστείο! Ακόμα, οι φίλες μου έρχονται και με επισκέπτονται συχνά. Μαζί παίζουμε, τραγουδάμε, χορεύουμε και κάνουμε πολλά αστεία και ξεκαρδικά πράγματα. Έτσι λοιπόν περνάω τον ελεύθερό μου χρόνο, με ό,τι μπορώ να ξεχαστώ απ' όλα όσα με βαρύνουν.

Ο ελεύθερός μου χρόνος είναι ελάχιστος, επειδή έχω έντεκα ώρες την εβδομάδα Αγγλικά. Το χρόνο που περνάω μακριά από τα μαθήματα, πιστεύω ότι δεν τον αξιοποιώ σωστά, για το λόγο ότι κάθομαι και ξεκουράζομαι βλέποντας τηλεόραση. Αν και δε θα μπορούσα κι αλλιώς. Όλες μου οι φίλες έχουν τον ίδιο λιγοστό χρόνο, οπότε δεν προλαβαίνω να πηγαίνω σπίτι τους ή να πηγαίνουμε βόλτα. Τις μέρες που δεν έχω φροντιστήριο και πολλά μαθήματα, συχνά φτιάχνω παζλ, ζωγραφίζω και διαβάζω βιβλία. Σπανιότερα βγάζω το ποδηλάτο μου έξω και κάνω βόλτες. Τα Σαββατοκύριακα πηγαίνω χορό, όπου εκεί μπορώ και ξεσκάω παίζοντας ελάχιστα, και πάλι, με άλλα παιδιά που πάμε μαζί χορό. Κάποιες φορές επίσης τα Σαββατοκύριακα, πηγαίνω στην Πρόνοια, όπου εκεί συναντάω τις φίλες μου. Γενικότερα, μπορώ να πούμε ότι ο ελεύθερός μου χρόνος δεν είναι πολύς, ότι η κάθε μέρα που περνάει είναι δύσκολη και όντως δεν αξιοποιώ σωστά τον ελεύθερό μου χρόνο.

Σμαράγδα Τσαγκά

Οι περισσότεροι μαθητές στο Γυμνάσιο έχουν πολύ λίγο ελεύθερο χρόνο. Διαβάζουν για τα διαγνώσματα και δεν μπορούν να χαρούν την παιδική τους ηλικία. Τα περισσότερα παιδιά έχουν, σχεδόν καθημερινά, φροντιστήρια και εξωσχολικές δραστηριότητες. Η αιτία είναι πως το πρωί έχουμε σχολείο το απόγευμα φροντιστήρια ή εξωσχολική δραστηριότητα ή ακόμα και τα δύο μαζί. Για να αλλάξει αυτό, θα πρέπει να μειώσουμε τις δραστηριότητες. Όταν μας μένει λίγος χρόνος να μην τον σπαταλάμε παίζοντας μπροστά στον υπολογιστή. Θα μπορούσαμε να συναντιόμαστε με τους φίλους μας ή να παίζαμε ομαδικά παιχνίδια. Ο ελεύθερος χρόνος είναι πολύτιμος και πρέπει να τον περνάμε διασκεδάζοντας σωστά.

Καλλιόπη Διακάκη

Καλλιόπη Διακάκη

Περί 'Ερωτος

«Όπου κι αν γράφω σ' αγαπώ,
με τον καιρό θα σβήσει,
γι' αυτό το γράφω στην καρδιά
κι όσο θα ζω θα ζήσει».

«Θα εκτιμήσεις κάτι
μόνον όταν το χάσεις,
και θα το χάσεις
γιατί ποτέ δεν το εκτίμησες».

«Αγάπη μου, λατρεία μου,
σε βλέπω στα όνειρά μου
και φωνάζω τη μαμά μου!».

**Ιωάννα Βαρκάδου
Δέσποινα Μουράτογλου
Μαρία Σούρμπα**

«Εξήντα χτύπους στο λεπτό
κάθε καρδιά χτυπάει,
μα η δική μου, όταν σε δει,
στον εξακόσιους πάει».

«Ήθελα κάτι να σου πω,
δε βρήκα ευκαιρία,
δεν ήθελα ποτέ να γκρεμιστεί
μια τέτοια φιλία».

«Δε φταις εσύ που σ' αγαπώ,
δε φταις εσύ που κλαίω,
απλά μονάχα η μάνα σου,
που σ' έκανε τρωαίο!».

«Σαράντα μέτρα γιασεμί
θα κάνω κομποσκοίνι,
να δέσω την αγάπη μου,
αθάνατη να μείνει».

«Αν κάποτε μου χάριζαν
πλούτη και παλάτια,
εγώ θα διάλεγα να κοιτώ
τα δυο γλυκά σου μάτια».

«Δεν έχω αστέρια να σου χαρί-
σω,
ούτε φτερά για να πας ψηλά,
μόνο δυο χέρια να σε κρατώ σφι-
χτά στην αγκαλιά
και μια καρδιά που σ' αγαπά».

ΕΦΗΒΕΙΑ

Εφηβεία είναι η περίοδος της ζωής του ανθρώπου μεταξύ της παιδικής και της ώριμης ηλικίας. Αρχίζει τον 13ο χρόνο για τα κορίτσια και τον 14ο για τα αγόρια, με την εμφάνιση της ήβης, και τελειώνει τον 18ο ή τον 20ο χρόνο.

Χαρακτηρίζεται από πολλές βιολογικές και ψυχικές αλλαγές

του ατόμου.

Η εφηβεία θεωρείται η σημαντικότερη περίοδος της ζωής του ανθρώπου, αφού σε αυτή διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του. Αυτοί που βρίσκονται στην ηλικία της εφηβείας λέγονται έφηβοι. Σ' αυτή τη φάση έχουμε πια μπει κι εμείς και σίγουρα θα υπάρξουν μεγάλες αλλαγές στη ζωή μας.

Εμείς οι έφηβοι πολλές φορές νιώθουμε ότι οι γονείς μας δε μας καταλαβαίνουν. Κάποιες φορές θέλουμε να κλάψουμε χωρίς να υπάρχει λόγος. Γενικά συμβαίνουν περιέργα πράγματα στον οργανισμό του εφήβου.

**Σωτηρία Αλμπάνη
Σοφία
Κουντουρόγιαννη**

Οι φίλοι μας είναι για όλους μας ανεξαιρέτως ένα πολύτιμο κομμάτι της ζωής μας! Είναι οι άνθρωποι που ταιριάζουμε, που τους αγαπάμε και μας αγαπάνε, τους εμπιστευόμαστε και μοιραζόμαστε μαζί τους τις χαρές και τις λύπες της ζωής μας.

Για να είναι μια φιλική σχέση υγιής, πρέπει να κρίνουμε τις πράξεις των φίλων μας όταν δεν μας αρέσουν, όχι όμως να τις επικρίνουμε, και να είμαστε δίπλα τους σε όποια απόφαση και να πάρουν. Αλλά πρέπει και να χαιρόμαστε με τις καλές πράξεις τους. Συγκεκριμένα, ο Αμερικανός Walter Winchell είπε πως «πραγματικός φί-

Φιλία

Ένα πολύτιμο κομμάτι της ζωής μας

Ιωάννα Τσαϊρίδου

λος είναι αυτός που έρχεται κοντά όταν ο υπόλοιπος κόσμος απομακρύνεται». Ακόμα, ο Doug Larson είπε πως «αληθινός φίλος είναι αυτός που παραβλέπει τις αποτυχίες σου και αντέχει τις επιτυχίες σου». Επιπλέον, ο Elbert Hubbard είπε κάτι πολύ σημαντικό, πως «δεν χρειάζεται να δίνεις εξηγήσεις. Οι εχθροί σου έτσι και αλλιώς δεν θα τις πιστέψουν και οι φίλοι σου δεν τις χρειάζονται».

Φίλοι είναι εκείνοι που θα τους πεις τα μυστικά σου, τα προβλήματά σου και θα είναι εκεί ανά πάσα στιγμή να σε ακούσουν. Ακόμα, θα σου δίνουν συμβουλές για κάτι που σε απασχολεί. Θα είναι αυτοί που θα είναι δίπλα σου σε ένα ευτυχισμένο γεγονός της ζωής σου για να μοιραστείς μαζί τους τη χαρά σου. Και τέλος, οι φίλοι είναι αυτοί που ό,τι κακό και αν συμβαίνει γύρω σου, θα σου δίνουν ελπίδες και θα λένε πως όλα είναι «μια χαρά!».

Είναι όμως έτσι η φιλία σήμερα;

Οι περισσότερες φίλιες σήμερα κρύβουν συμβιβασμό. Δεν έχουν αυθεντικότητα και κατ'

επέκταση δεν είναι αληθινές φίλιες. Είναι δύσκολο σήμερα να «κτίσεις» μιαν αληθινή φιλία, που να δίνεις χωρίς να ζητάς. Να προσφέρεις τον εαυτό σου στον άλλον χωρίς να περιμένεις ανταλλάγματα. Και φυσικά όλα αυτά φαίνονται στα δύσκολα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πολλές φίλιες καταστράφηκαν σε δύσκολες στιγμές...

Οι φίλοι ωστόσο συχνά συγκρίνονται μεταξύ τους και βέβαια αυτό προκαλεί και ζηλία. Η ζηλία είναι λοιπόν ένα πολύ συνηθισμένο συναίσθημα μεταξύ φίλων και κύριο συστατικό των παιχνιδιών δύναμης μεταξύ τους.

Σε μια έρευνα της Αμερικανίδας κοινωνιολόγου Jan Yager, η οποία διεξάγει έρευνες επί 20 χρόνια στο θέμα φιλία, διαπιστώθηκε ότι σχεδόν ένας στους δύο ανθρώπους αναφέρει ότι έχει νιώσει τη ζηλία κάποιου φίλου και φυσικά, αντίστοιχα, ότι έχει ζηλέψει και ο ίδιος κάποιο φίλο, κάτι που ομολογείται πιο δύσκολα.

Βέβαια, μια ορισμένη ποσότητα ζηλίας είναι φυσιολογική και εξου-

πηρετεί κι ένα σημαντικό σκοπό, γιατί μας κινητοποιεί να αναρωτιόμαστε: «κάνω αρκετά για τη δική μου ζωή»; Λίγη ζηλία, λοιπόν, είναι ωφέλιμη.

Υπάρχει ωστόσο και η λιγότερο εποικοδομητική και ενίοτε καταστροφική μορφή ζηλίας – φθόνου, που κάνει κάποιον να νιώθει ένα βαθύ συναίσθημα κατωτερότητας, αντιπαλότητας και τελικά οργής και απόγνωσης.

Η ζηλία αυτή μπορεί να φτάσει σε τέτοιο σημείο, που αυτός που ζηλεύει να είναι συνέχεια επικριτικός, να μην μπορεί κυριολεκτικά να αρθρώσει έναν καλό και επιβραβευτικό λόγο, να μην μπορεί να καρεί καθόλου με τη χαρά του άλλου, ακό-

μα και να επωφελείται από κάποιες στιγμές αδυναμίας του άλλου, για να «του τη φέρει» ή απλά για να ικανοποιηθεί.

Γι' αυτό τους φίλους μας πρέπει να τους διαλέγουμε προσεκτικά. Προσωπικά νιώθω πολύ χαρούμενη που έχω λίγους φίλους αλλά καλούς, γιατί οι πολλοί είναι ποσότητα ενώ οι λίγοι η ποιότητα!

Συνήθως οι νέοι στρέφονται προς την εγκληματικότητα στα 15-16 χρόνια. Η εφηβική εγκληματικότητα συναντιέται συχνότερα στα χαμηλά κοινωνικά στρώματα και στις στερημένες υλικά και μορφωτικά οικογένειες.

Πολλοί νέοι φαίνεται να ακολουθούν μια οικογενειακή παράδοση εγκληματικότητας. Στις οικογένειες των εφήβων που αναπτύσσουν εγκληματικότητα γενικά εμφανίζεται κάποιο πρόβλημα π.χ. ένα διαλυμένος γάμος ή ασυμφωνία στο γάμο, αλκοολισμός, πορνεία κ.λπ.

Νατάσα Σαΐτη

Βασικά χαρακτηριστικά των νέων με εγκληματικές τάσεις:

- Επιθετικότητα που εκδηλώνεται προς τους γονείς ή τις αρχές, καταστροφικότητα, καβγάδες με συνομηλικούς, ωμότητα, ευμετάβλητη ψυχική διάθεση και έλλειψη αντοχής στις ματαιώσεις.
- Αδυναμία να αποκτήσουν κοινωνικά προσόντα, αδυναμία για συνεργασία σε ομαδικές προσπάθειες, συνεχής ανησυχία και συνεχείς απουσίες από το σχολείο.
- Δεν ακολουθούν τους κοινωνικούς κανόνες, επιδίδονται σε κλοπές και βανδαλισμούς, ρισκάρουν χωρίς λόγο, χρησιμοποιούν αλκοόλ και ναρκωτικά, φεύγουν από το σπίτι.
- Αποτυγχάνουν στις διαπροσωπικές σχέσεις, έχουν δυσκολίες στις σχέσεις τους με τους ενήλικους και δεν συμμετέχουν σε κοινωνικές δραστηριότητες.
- Εμφανίζουν απειθαρχία, ισχυρογνωμοσύνη, δε δέχονται τιμωρίες και έχουν ενοχές.

Πολλές περιπτώσεις αντικοινωνικότητας συνδέονται στενά με τις κοινωνικές συνθήκες και έτσι είναι πολύ δύσκολο να ξεχωρίσουμε το ψυχιατρικό από το κοινωνικό στοιχείο. Όμως, αν ο έφηβος με εγκληματική συμπεριφορά προέρχεται από ένα σταθερό

ΕΦΗΒΙΚΗ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

οικογενειακό περιβάλλον που είναι υγιές ψυχολογικά και με υγιή κοινωνική συμπεριφορά, τότε πρέπει να ψάξουμε για ανωμαλίες στο ίδιο το παιδί π.χ. γνωστικά ελαττώματα ή νευρολογικές διαταραχές.

Ψυχολογικοί παράγοντες

Οι έφηβοι που δεν ένωσαν ποτέ μέχρι τότε την ασφάλεια, είναι πολύ εύθραστοι, με αποτέλεσμα, όταν φτάνουν στην εφηβεία, να βρίσκονται σε μια κατάσταση ελάχιστης αντίστασης και να βιώνουν αυτή τη φάση καταστροφικά.

Η εφηβεία δρα καταλυτικά. Όλες οι ελλείψεις της προσωπικότητας που οφείλονται είτε σε κληρονομικούς παράγοντες είτε σε στέρηση, βγαίνουν στην επιφάνεια. Έτσι, θα εκδηλωθούν νευρώσεις, ψυχώσεις, εγκληματικότητα.

Γενικά, έχει μεγάλη σημασία η σχέση με τη μητέρα τα πρώτα χρόνια ζωής και ο χωρισμός απ' αυτήν έχει καταστροφικές συνέπειες. Ολέθρια είναι η απουσία αγάπης και η απόρριψη του μωρού από τη μητέρα.

Τα παιδιά που μεγάλωσαν χωρίς αγάπη, χωρίς μητέρα, χωρίς ζεστασιά, θα έχουν αρχικά μια προδιάθεση στις σω-

ματικές αρρώστιες και μεγαλώνοντας θα έχουν μια προδιάθεση στις συναισθηματικές διαταραχές.

Το παιδί, όμως, εκτός από την ανάγκη του για αγάπη, χρειάζεται και πρότυπα σταθερά και αρμονικά για να αναπτυχθεί ομαλά. Αυτά τα πρότυπα θα του τα δώσει ένα ζευγάρι ισορροπημένων γονέων. 9 στις 10 φορές, ο έφηβος που ρέπει προς την εγκληματικότητα δεν είχε τέτοια πρότυπα στην παιδική του ηλικία. Οι γονείς του συνήθως του δίνουν μια αντιφατική και ασταθή εικόνα και το παιδί δεν μπόρεσε να τοποθετηθεί σωστά σε σχέση με τους γονείς του.

Ένας άλλος καθοριστικός παράγοντας είναι η απουσία του πατέρα και ιδιαίτερα η ψυχολογική του απουσία, που οφείλεται σε μια αδύναμη προσωπικότητα. Στα παιδιά που στερήθηκαν πρώιμα τη μητέρα, η παρουσία ενός πατέρα ικανού να γίνει πρότυπο για ταύτιση, θα βοηθούσε τη συγκρότηση του Εγώ και θα επέτρεπε τη συγκρότηση του Υπερεγώ. Η απουσία ενός τέτοιου πατέρα επιδεινώνει τις προϋπάρχουσες διαταραχές.

Στα παιδιά που έζησαν μια σχετικά ικανοποιητική σχέση με τη μητέρα, η απουσία μιας εποικοδομητικής πατρικής μορφής θα εμποδίσει την οριστική συγκρότηση του Υπερεγώ που συνδέεται με τη λύση του οιδιπόδειου συμπλέγματος.

Ένας άλλος παράγοντας που αποδιοργανώνει τα παιδιά είναι η κακώς εννοούμενη αντιαυταρχική εκπαίδευση, που διαμορφώνει παιδιά καίδημένα, χωρίς σεβασμό, ανίκανα να δεχτούν την παραμικρή ματαίωση, αδύναμα και αναποφάσιστα.

Για να γίνει ένα παιδί δυνατό, χρειάζεται κάποια κατεύθυνση. Αν το αφήνουμε πάντα ελεύθερο να διαλέγει και να κάνει αυτό που θέλει, τελικά γίνεται αγχώδες και αναποφάσιστο. Η απουσία λογικής τιμωρίας εμποδίζει το παιδί να αποφορτιστεί από την ενοχή του και ταυτόχρονα αυξάνει το άγχος του και τη επιθετικότητά του. Επίσης, συνηθισμένο να κάνει αυτό που του αρέσει, θα δυσανεστηθεί από τις πρώτες δυσκολίες και θα αποδώσει τις αποτυχίες του στους άλλους, γεγονός το οποίο μπορεί να οδηγήσει στην εκτόνωση της επιθετικότητας και της απογοήτευσής του με αντικοινωνικές συμπεριφορές.

Οι σαλταδόροι ήταν παιδιά και έφηβοι που, με αξιοθαύμαστο ηρωισμό, έδρασαν στα χρόνια της Κατοχής. Με κίνδυνο της ζωής τους άρπαζαν από τους Γερμανούς, ότι μπορούσαν: κουραμάνες και άλλα τρόφιμα κυρίως, αλλά και βενζίνες, λάστιχα αυτοκινήτων, όπλα.

Άντζελα Βασιλείου

μα κυρίως, αλλά και βενζίνες, λάστιχα αυτοκινήτων, όπλα.

Στην Αθήνα, σαλταδόροι υπήρχαν σε όλες τις λαϊκές συνοικίες. Κάθε πρωί όριζαν τον τόπο συνάντησης. Δεν συναντιόνταν κάθε φορά στο ίδιο μέρος, για λόγους περιφρούρησης. Η ζωή των σαλταδόρων παιζόταν κορώνα-γράμματα. Πολλοί εκτελέστηκαν εν ψυχρώ.

Η κάθε ομάδα είχε τις δικές της λέξεις για να συννεοούνται τα μέλη της μεταξύ τους: Το «λίιου», το τραγουδιστό «ντου-

Οι νεαροί σαλταδόροι της Κατοχής

Η Άντζελα Βασιλείου, μαθήτρια της Α' τάξης, με το κείμενό της θα μας μιλήσει για κάποια άλλα παιδιά ή εφήβους, που στα χρόνια της γερμανικής Κατοχής έδωσαν το δικό τους παρόν. Οι σαλταδόροι, λοιπόν, με έναν δικό τους κώδικα επικοινωνίας, που στηριζόταν όμως στο ιδανικό της ελευθερίας, έγραψαν τη δική τους ιστορία.

ντουτού» και το «χάπατες». Λοιπόν, έχουμε και λέμε: Το «λίιου» για τη συνάντηση, το τραγουδιστό «ντουτουτού» για το «όρμα, δε σε βλέπει κανείς», και το ποιητικό «χάπατες» που προειδοποιούσε «πρόσεχε, υπάρχει κίνδυνος».

Τα κατορθώματά τους έγιναν τραγούδι, όπως το κλασικό «Ο σαλταδόρος» που τραγουδήθηκε σε πολλές παραλλαγές. Κυκλοφόρησε κατά τη διάρκεια της Κατοχής και τραγουδήθηκε όσο κανένα άλλο ρεμπέτικο τραγούδι.

Σαλταδόρος

Ζηλεύουμε, δε θέλουμε ντυμένο να με δούνε ματρή θέλουν να με δούν, για να φχαριστηθούνε. Θα σατάρω, θα σατάρω, τη ρεζέρβα να τους πάρω

Μα εγώ πάντα βολεύομαι, γιατί τήνε σατάρω σε καν' αμάξι Γερμανού και πάντα τη ρεφάρω. Σάπτα, σάπτα, θα σατάρω, τη ρεζέρβα να σου φάω.

Μπενζίνες και πετρέλαιο εμείς τα κυνηγούμε, γιατί' έχουμε πολλά λεφτά και φίνα την περνούμε. Σαν αρπάξω τη ρεζέρβα γίνε ντου και σήκω φεύγα.

Οι Γερμανοί μας κυνηγούν μα εμείς δεν τους ακούμε, εμείς θα τη σατάρουμε ώσπου να σκοτωθούμε. Θα σατάρω, θα σατάρω, τη ρεζέρβα να τους πάρω.

Τα ναρκωτικά είναι ένας από τους σύγχρονους εφιάλτες. Πολλοί από εμάς έχουμε βιώσει το πρόβλημα στον κοινωνικό ή στη χειρότερη περίπτωση στον οικ

Κώστας Μπαρκούζος

κογενειακό μας χώρο. Δεν θα μπορούσαμε, λοιπόν, να μην καταθέσουμε τους προβληματισμούς μας και στο φετινό «Μαθητόκοσμο». Γράφοντας, όσο πιο απλά μπορώ τις σκέψεις μου, λέω λοιπόν πως στιδήποτε καταναλώσει κανείς σε μεγάλη ποσότητα βλάπτει το σώμα του, άλλες φορές λιγότερο κι άλλες περισσότερο. Μόνο που με τα ναρκωτικά δε χρειάζεται η μεγάλη ποσότητα. Μπορούν και με λιγότερη να κάνουν μεγάλη ζημιά, γιατί σκοτώνουν τα κύτταρα του εγκεφάλου και θολώνουν το μυαλό του ανθρώπου. Πολλοί, όταν είναι «high», κάνουν ανόητα και επικίνδυνα πράγματα, που σίγουρα δεν θα τα έκα-

ναν, αν δεν είχαν πάρει ναρκωτικά. Μάλιστα η κοκαΐνη, μία δόση της μόνο, μπορεί να προκαλέσει καρδιακή προσβολή. Και δεν νομίζω ότι η ζωή μας αξίζει λιγότερο από μια δόση κοκαΐνης.

Πολλοί, επίσης, λένε ότι με τα ναρκωτικά «νιώθουν καλά». Όμως, το να είμαστε από το να νιώθουμε καλά, απέχουν πολύ μεταξύ τους. Άλλωστε, όταν παίρνει κανείς ναρκωτικά, δεν είναι καλά, αφού ΑΥΤΟΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΤΑΙ!

Πώς θα αντιληφθούμε ότι κάποιος φίλος μας κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών:

- Δεν μπορεί να συγκεντρωθεί.
- Ανησυχεί και γκρινιάζει ασταμάτητα.
- Δεν ενδιαφέρεται για το σχολείο.
- Μπλέκει σε πολλούς καβγάδες.
- Είναι μονίμως κουρασμένος.
- Η διάθεσή του είναι ευμετάβλητη.
- Τι πρέπει να κάνουμε στη συνέχεια:

Αν υποπτευθούμε ότι κάτι δεν πάει καλά στον κολλητό μας, μιλάμε οπωσδήποτε μαζί του και χωρίς φωνές προσπαθούμε να τον πείσουμε ότι πρέπει να μιλήσει στους γονείς του ή σε κάποιον ειδικό.

Τα ναρκωτικά αποτελούν μία από τις μεγαλύτερες μάστιγες των σύγχρονων κοινωνιών και θεωρούνται από ειδικούς μελετητές ότι έχουν την ίδια καταστροφική επίδραση με τις άλλες σύγχρονες πληγές, όπως είναι δηλαδή τα αφροδίσια νοσήματα, τα αυτοκινητικά και τα άλλα δυστυχήματα, η ομοφυλοφιλία.

Χρήστος Κούλας Κλεβίς Ρουτσάι

Ο πολύς και ειδικά ο απληροφόρητος κόσμος, μένει με την εντύπωση ότι η νεολαία του καιρού μας έχει βαθύτατα διαποτιστεί από τη χρήση των διαφόρων παραισθησιογόνων, με αποτέλεσμα να μην αναμένεται πλέον τίποτα καλό από αυτήν.

Οι διαστάσεις του κακού είναι

πολύ μικρότερες όμως και αποτελεί μεγάλη πλάνη να πιστεύουμε ότι το ποσοστό των ναρκομανών νέων ξεπερνάει κατά πολύ το 10% του συνόλου. Υπάρχει βέβαια, ένα σημαντικό ποσοστό, 10-12% νέων που από περιέργεια δοκιμάζει για μία φορά μόνο στη ζωή του κάποιο ναρκωτικό, αλλά τους νέους αυτούς δεν μπορούμε να τους κατατάξουμε στην κατηγορία των ναρκομανών.

Τα αίτια που οδηγούν τους νέους στη χρήση των ναρκωτικών:

1. Η τάση προς τα ναρκωτικά αποτελεί μια σιωπηρή και παθητική αντίδραση κατά της σημερινής κοινωνικής οργάνωσης και ζωής γενικά (καταναλωτική κοινωνία της αφθονίας, απρόσωπες σχέσεις, άγχος), και μια απελπισμένη διαμαρτυρία των νέων εκείνων που δε βρίσκουν καμία ικανοποίηση πλέον από τους εαυτούς τους και τους άλλους μέσα στα όρια του συνηθισμένου και φυσιολογικού τρόπου ζωής.

2. Η χρήση των ναρκωτικών συχνά δεν είναι τίποτε άλλο από μια τραγική φυγή από τον κόσμο που μας περιβάλλει και έχουμε συνηθίσει, σε μιαν άλλη μορφή, κατά τη γνώμη του ναρκομανούς καλύτερη, ενός άλλου κόσμου, ικανού να του προσφέρει την απολύτρωση και την ευτυχία. Την ευτυχία που τόσο λείπει από τις τωρινές κοινωνίες μας εξαιτίας της ανεργίας και της φτώχειας.

3. Η στροφή προς τα ναρκωτικά είναι μια δραματική αναζήτηση στον κόσμο της ανυπαρξίας, της εσωτερικής γαλήνης και της εκμηδένισής του, από την οντολογική άποψη του θεωρούμενου εγώ.

4. Αλλά δεν υπάρχουν μόνο οι «διαμαρτυρόμενοι». Υπάρχουν και εκείνοι που φαίνεται ότι έχουν κουραστεί από όλα τα είδη των ηδονών και των απολαύσεων. Αναζητούν λοιπόν στη μαριχουάνα ή το LSD νέες σφοδρές συγκινήσεις και νέα μέσα ικανοποίησης της ακόρεστης διάθεσής τους για ηδονή.

5. Οι νέοι που καταφεύγουν στα ναρκωτικά φαντάζονται ίσως ότι η ζωή δεν είναι μονοδιάστατη αλλά πολυδιάστατη και ότι, άρα, μπορεί να βρεθεί ένα νέο πρίσμα της, μια νέα διάσταση, που να ικανοποιεί και να λυτρώνει περισσότερο τον ανήσυχον άνθρωπο της εποχής μας.

6. Πάντως, με τη χρήση του ναρκωτικού, ο «λήπτης» έχει την παραίσθηση ότι οδηγείται σ' έναν κόσμο φαντα-

Ο όρος ναρκωτικό πιστεύεται ότι προτάθηκε από τον Γαληνό, για να περιγράψει δραστικές ουσίες που μουδιάζουν ή νεκρώνουν, προκαλώντας απώλεια αισθήσεων ή παράλυση. Ο όρος νάρκωση χρησιμοποιήθηκε αρχικά από τον Ιπποκράτη για τη διαδικασία ή την κατάσταση της έλλειψης αισθήσεων. Ο Γαληνός ανέφερε τη ρίζα μανδραγόρα, τους σπόρους του φυτού *altecus* και το χυμό παπαρούνας (όπιο) σαν παραδείγματα.

Γιώργος Λαγουδάκης

Ανάμεσα στους κινδύνους της απρόσεκτης ή υπερβολικής χρήσης ναρκωτικών είναι οι μολύνσεις και ο θάνατος. Συχνά οι χρήστες προσβάλλονται από την ηπατίτιδα και το AIDS από άτομα με τα οποία μοιράζονται τις σύριγγες. Επίσης, αξίζει να σημειώσουμε ότι συχνά οι ναρκωτικές ουσίες νοθεύονται με τριμμένο γυαλί, ταλκ, ποντικοφάρμακο, απορρυπαντικές σκόνες και άλλες διαλυτικές ουσίες. Έτσι, καθώς δεν υπάρχει απλός τρόπος για να καθοριστεί η καθαρότητα ενός ναρκωτικού που πωλείται στο δρόμο, τα αποτελέσματα της χρήσης είναι απρόβλεπτα.

στικής ευτυχίας και προσωπικής ικανοποίησης.

7. Άλλες αιτίες είναι κατά τη γνώμη του καθηγητή Δ. Γκούτα: «ότι οι νέοι καταφεύγουν στα ναρκωτικά παρασυρόμενοι από λόγους μίμησης, γοήτρου, ψυχικής οκνηρίας, από διεστραμμένο ονοματισμό». Όλοι εκείνοι που ζητούν άμεσες ικανοποιήσεις, ευχαριστίσεις, ηδονές που δε γνωρίζουν και που συμβαίνουν από μιμητισμό ή από απλή περιέργεια, πέφτουν θύματα εξαιτίας της απειρίας τους.

Εθισμός στα ναρκωτικά – τι πρέπει να ξέρετε:

Είναι σημαντικό όλοι να κατανοήσουν τι είναι ο εθισμός στα ναρκωτικά. Οι γονείς, οι έφηβοι, οι δάσκαλοι, το σχολείο, οι άλλοι ενήλικες και η κοινωνία γενικά, πρέπει να καταλάβουν ότι ο εθισμός στα ναρκωτικά είναι μια χρόνια βασανιστική ασθένεια που μπορεί να υποτροπιάζει αλλά είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί και να θεραπευτεί.

Ο εθισμός ξεκινά όταν ένα άτομο αρχίζει ενσυνείδητα να παίρνει ναρκωτικά. Οι επιστημονικές έρευνες έχουν δείξει ότι τα ναρκωτικά επηρεάζουν την κανονική λειτουργία του εγκεφάλου. Επιδρούν σε εγκεφαλικές δομές και προκαλούν έντονα αισθήματα ευχαρίστησης αλλοιώνοντας όμως τον εγκεφαλικό μεταβολισμό και δραστηριότητα.

Όταν εγκατασταθεί ο εθισμός στα ναρκωτικά, τότε ο ασθενής παρουσιάζει μια ακατάσχετη επιθυμία για χρήση ναρκωτικών ουσιών. Η έντονη και ακατάσχετη αυτή επιθυμία συχνά δεν μπορεί να ελεγχθεί, παρά το γεγονός ότι μπορεί να δημιουργεί εξαιρετικά αρνητικές επιπτώσεις για τον ασθενή.

Οι επιδράσεις των ναρκωτικών στον εγκέφαλο προκαλούν αλλοιώσεις της συμπεριφοράς. Η αναζήτηση των ναρκωτικών γίνεται καταναγκαστική, η ασθένεια γίνεται χρόνια και παρουσιάζει πολλές υποτροπές ακόμη και μετά από μεγάλες περιόδους αποχής.

Τα άτομα που πάσχουν από εθισμό στα ναρκωτικά δεν μπορούν να απαλλαχθούν μόνο τους από τη νόσο τους. Χρειάζεται μια εξατομικευμένη αντιμετώπιση και θεραπεία για τον κάθε χρήστη.

Το πρώτο βήμα είναι η αποτοξίνωση που επιτρέπει στον οργανισμό να απαλλαγεί από τα ναρκωτικά και παράλληλα να αντιμετωπίζει τα συμπτώματα στέρησης. Μετά από την αποτοξίνωση, η θεραπεία πρέπει να συνεχίζεται με ψυχολογικές προσεγγίσεις σε θέματα συμπεριφοράς ή και με φάρμακα εάν είναι δυνατόν.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος

Αν κάποιος έφηβος ή προέφηβος χρησιμοποιούσε οντως ναρκωτικές ουσίες, το πιθανότερο είναι να το αρνηθούν στους γονείς τους. Οι περισσότεροι ειδικοί συμφωνούν ότι ως τη στιγμή που οι γονείς θα υποπτευθούν ότι τα παιδιά τους μπορεί να κάνουν χρήση, αυτή θα έχει γίνει ήδη μια εδραιωμένη συνήθεια.

Οι περισσότεροι γονείς θέλουν να κρατήσουν τα παιδιά τους μακριά από τα ναρκωτικά, το αλκοόλ και το τσιγάρο, δεν ξέρουν όμως πώς να το κάνουν. Η ανοικτή συζήτηση μέσα στην οικογένεια θεωρείται ο υπ' αριθμόν ένας αποτρεπτικός παράγοντας για τον πειραματισμό των παιδιών με τα ναρκωτικά.

Οι απόψεις που διατυπώθηκαν είναι μόνο ένα δείγμα από τα χιλιάδες που είναι δημοσιευμένα στο διαδίκτυο. Παρέχουν μιαν αρκετά σφαιρική άποψη για το θέμα σε σχέση με τους γονείς, τους εφήβους και το πρόβλημα των ναρκωτικών. Από τα παραπάνω επιλέξαμε αυτά που πιστεύουμε πως ήταν τα σημαντικότερα κατά τη γνώμη μας.

«Έχουν περάσει δύο εβδομάδες από τη σύλληψή μου και τώρα αρχίζω να συνειδητοποιώ πού βρίσκομαι και τι έπαθα. Τις δύο πρώτες μέρες στο κρατητήριο συνεχώς έκλαιγα, ο ύπνος με έπιανε από εξάντληση. Με το που άνοιγα τα μάτια μου και καταλάβαινα πού βρισκόμουν, σπάραζα πραγματικά. Όσο περνούσαν οι μέρες, έβρισκα σιγά-σιγά τον εαυτό μου, γιατί γεννιόταν μια ελπίδα μέσα μου πως θα δω και πάλι τον ουρανό... Όσοι καιρός κι αν περάσει θα περμένω. Αρκεί να μην ξανακλήσω στα ναρκωτικά».

Το κείμενο που ακολουθεί έγινε με αφορμή την προαναφερόμενη ομολογία ενός κρατούμενου και σε σχέση με την παραβατικότητα και το σωφρονισμό των ανηλίκων στα πλαίσια του μαθήματος Κοινωνικής και Πολιτικής αγωγής, με το έναυσμα που μας έδωσε η ενότητα «Κοινωνικός Έλεγχος και οι κοινωνικοί κανόνες».

Έτσι οι μαθητές και οι μαθήτριες της τρίτης τάξης του Γυμνασίου μας (Γ-1 και Γ-2) ασχοληθήκαμε με τις συνθήκες σωφρονισμού ανηλίκων στην Ελλάδα.

Αρχικά, μελετήσαμε το φορέα που στηρίζει τους ανήλικους και τις οικογένειές τους και μελετήσαμε τις απόψεις του «Συνήγορου του Παιδιού» απ' όπου συνοπτικά σας αναφέρουμε τα εξής:

Ο Συνήγορος του Παιδιού επισημαίνει –και συμφωνήσαμε και εμείς μετά από την ηλεκτρονική μελέτη μας– ότι οι χώροι που κρατούνται οι ανήλικοι δεν εκπληρώνουν τους σκοπούς της σωφρονιστικής μεταχείρισης.

Συγκεκριμένα, τα καταστήματα κράτησης νέων δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ούτε εκπληρώνουν τους σκοπούς της σωφρονιστικής μεταχείρισης ανηλίκων, διότι εκτός της στέρησης της ελευθερίας που επιβάλλεται σε ανήλικους κρατούμενους, επιβάλλεται στην πράξη στέρηση και άλλων δικαιωμάτων, όπως της ελεύθερης έκφρασης, της ανάπτυξης της προσωπικότητας, της θεραπευτικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων, όπως η τοξικοεξάρτηση και της μέριμνας για κοινωνική επανένταξη.

Επιπλέον στους χώρους αυτούς υφίστανται σοβαρές παραβιάσεις ως προς τις συνθήκες διαβίωσης που δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της παιδικής ηλικίας (συμβίωση ανηλίκων μαζί με ανήλικα πρόσωπα-νεαρούς ενήλικες-ανεπαρκής υγειονομική περίθαλψη, δεν διαχωρίζονται οι ανήλικοι στους οποίους έχει επιβληθεί προσωρινή κράτηση από τους καταδικασμένους κ.λπ.).

Επομένως υπάρχει ανάγκη να εφαρμοστούν διεξοδικότερα τα εκ του νόμου προβλεπόμενα αναμορφωτικά μέτρα για τον ανήλικο, μέτρα που λειτουργούν εναλλακτικά στον εγκλεισμό, όπως είναι τα μέτρα επιμέλειας, η κοινωνοφελής εργασία, η επανορθωτική δικαιοσύνη και η ένταξη σε προγράμματα εκπαίδευσης και ψυχο-κοινωνικής υποστήριξης.

Ο νομοθέτης κάνει λόγο για την κοινωνική ένταξη των ανηλίκων, ενώ η πραγματικότητα, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από έρευνα υποδηλώνει ένα

ρινής επικοινωνίας εξαρτάται από την οργάνωση και τους στόχους του ιδρύματος, καθώς και από την προθυμία του ίδιου του προσωπικού να ακούσει, να εξυπηρετήσει και να ικανοποιήσει τα αιτήματα των ανηλίκων μέσα στο ίδρυμα.

Επίσης, η εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές κοινωνικές δυσκολίες απαιτεί τις άλλες δομές, π.χ.: Αναβάθμιση και επέκταση του θεσμού σχολικών μονάδων με παράλληλη δημιουργία ανοικτών κοινοτήτων για άτομα με δυσκολίες κοινωνικής ένταξης και δημιουργία ενός νέου θεσμού για νέους με παραβατική συμπεριφορά, η φιλοσοφία του οποίου θα στηρίζεται στην οργάνωση μικρών μονάδων από-ιδρυματοποίησης, οι οποίες θα λειτουργούν ως Εστίες Παιδαγωγικής Υποστήριξης νέων με ιδιαίτερες ανάγκες κοινωνικής ένταξης.

Η ένταξη σε εκπαιδευτικές διαδικασίες και σε υπο-

στηρικτικές υπηρεσίες για να είναι αποτελεσματική χρειάζεται έμφαση στην επικοινωνία, γεγονός που σημαίνει ανάπτυξη αυτοπεποίθησης, συγκεκριμενοποίηση ρεαλιστικών στόχων στο άτομο και ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων. Αυτά, ακριβώς, ενισχύουν μια πορεία αυτογνωσίας στο νεαρό άτομο. Θε-

ωρούμε ότι τα παραπάνω δεν μπορούν να υλοποιηθούν έξω από κέντρα, προγράμματα, οργανώσεις υποστήριξης και επικοινωνίας.

Η προστασία της παιδικής ηλικίας ως έννομο αγαθό μπορεί και πρέπει να περιέχει την παροχή ολοκληρωμένης εκπαίδευσης στο πλαίσιο τόσο της κοινωνικής όσο και της νομικής προστασίας του ανηλίκου. Η κοινωνική προστασία δύναται να περιλαμβάνει μια πολιτική σχεδιασμού σε επίπεδο πρόληψης, όχι καταστολής.

«ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ, ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ» καταλήξαμε και αυτό έμεινε ως σύνθημα όχι μόνο για τους μαθητές μας, αλλά για κάθε παιδί που ανατέλλει, ανοίγει τα φτερά του και πετά στο μικρόκοσμο της κοινωνίας μας.

Οι καλοί άνθρωποι δεν πέφτουν από τον ουρανό.
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ...

Οι μαθητές και μαθήτριες της Γ' τάξης

ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ!
ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ!

μηχανισμό κοινωνικού ελέγχου, και δυστυχώς πολλές φορές κοινωνικού στιγματισμού. Στις απόψεις μας ακούστηκε η άποψη της αλλαγής του συστήματος που επικρατεί π.χ. οι ακατάλληλοι χώροι και η ανεπάρκεια χώρων αγωγής που δημιουργούν ιδρυματοποίηση. Γι' αυτόν, ακριβώς, το λόγο προτείναμε να υπάρχει Ίδρυμα ανοικτής διαβίωσης των ανηλίκων, προσαρμοσμένο στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες.

Ιδιαίτερα, επισημάναμε την ανάγκη για βοήθεια επιστημονικού χαρακτήρα προς τον ανήλικο, δηλαδή ενασχόληση και μέριμνα από διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους, όπως εγκληματολόγους, ψυχολόγους, παιδαγωγούς, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς κ.λπ. Ιδιαίτερα, η συμβολή του φυλακτικού προσωπικού ίσως είναι σημαντική, εξαιτίας της καθημερινής επαφής του με τους ανηλίκους. Η ποιότητα αυτής της καθημε-

"Το κάπνισμα
βλάπτει
σφοδρά την υγεία!"
"Το κάπνισμα
προκαλεί καρκίνο!"

Δύο προτάσεις που είναι σε όλους μας γνωστές. Τις διαβάζουμε στις εφημερίδες και τα περιοδικά, τις ακούμε από γιατρούς, γονείς, καθηγητές και φίλους. Κι όμως καπνίζουμε!

Βαγγέλης Ρόικκος

Σήμερα, ένας στους τρεις νέους ανήκει στους καπνιστές, ενώ τα ποσοστά αυξάνονται σε σχέση με τους ενήλικες καπνιστές. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, το πιο σημαντικό πρόβλημα υγείας σ' ολόκληρο τον κόσμο από το οποίο προέρχονται και οι περισσότεροι θάνατοι, δεν είναι ούτε το AIDS, ούτε η πείνα στην Αφρική. Είναι το τσιγάρο! Οι τελευταίες στατιστικές μελέτες αναφέρουν ότι πάνω από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι καπνίζουν πέντε δισεκατομμύρια τσιγάρα το χρόνο. Πέντε στους 100 θανάτους στον κόσμο έχουν σχέση με τον καπνό. Στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ το 29% του συνόλου των θανάτων των ενηλίκων οφείλεται στο κάπνισμα. Στη χώρα μας το ποσοστό είναι 10%.

Ποιοι είναι άραγε οι λόγοι που οδηγούν όλο και περισσότερους νέους στο κάπνισμα;

Για να φαίνονται... άνδρες!

Η σύνδεση του καπνίσματος με τον αδρισημό, μεταβάλλει σε πολύ μεγάλο ποσο-

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

στό τους νέους σε καπνιστές. Το βλέπουν κοινωνικά και ψυχολογικά σαν επιβεβαίωση του ανδρισμού τους. Ένας άλλος λόγος είναι ότι οι νέοι υποκύπτουν στα καταναλωτικά πρότυπα που παρουσιάζουν οι καπνοβιομηχανίες.

Λόγω...ισότητας!

Οι γυναίκες το υιοθέτησαν σαν μέσο για να δείξουν την ανεξαρτησία τους και την εξίσωση τους με τον άνδρα. Σήμερα οι γυναίκες καπνίζουν όσο και οι άνδρες, δεν υπάρχει πλέον διαφορά.

Ένας άλλος πολύ σημαντικός λόγος είναι από μιμητισμό.

Πάρα πολλοί νέοι καπνίζουν επειδή «το κάνουν όλοι». Οι γονείς, τα παιδιά στην καφετέρια, οι φίλοι. Άλλοι πάλι καπνίζουν επειδή το κάνουν όλοι στην παρέα τους και, αν δεν καπνίζουν και αυτοί, είναι σαν να μη συμμετέχουν στην παρέα.

Για τη σιλουέτα!

Οι νέοι νομίζουν πως το κάπνισμα διατηρεί κομψή γραμμή και φοβούνται να το σταματήσουν, για να μην παχύνουν. Ακό-

ΚΑΠΝΙΣΜΑ

μη, όταν θέλουν να αδυνατίσουν, αρχίζουν το κάπνισμα. Μιλάμε για 1-2 κιλά το πολύ, ενώ υπάρχουν πιο υγιεινοί τρόποι να τα χάσει κανείς.

Το κάπνισμα έχει 50 τρόπους να σου καταστρέψει τη ζωή μέσω μιας ασθένειας και περισσότερους από 20 τρόπους για να σε οδηγήσει στο θάνατο.

Οι μισοί από τους εφήβους κανονικούς καπνιστές, εάν συνεχίσουν το κάπνισμα, θα πεθάνουν από ασθένειες που προκλήθηκαν από αυτό.

Οι τρεις πιο σοβαρές ασθένειες που συνδέονται με το κάπνισμα είναι ο καρκίνος των πνευμόνων, η χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (βρογχίτιδα και εμφύσημα) και οι χρόνιες καρδιακές παθήσεις.

Το κάπνισμα, όμως, προσβάλλει σοβαρά όχι μόνο τα εσωτερικά όργανα, αλλά και την εμφάνιση (παρουσιαστικό) του καπνιστού, αλλοιώνοντας το δέρμα, το ατομικό βάρος και τη μορφή.

Κάπνισμα και δέρμα

Το κάπνισμα επιδρά στο δέρμα με δύο τρόπους: α) Το περιβάλλον με καπνό τσιγάρου έχει ξηραντική επίδραση στην επιδερμίδα. β) Το κάπνισμα μειώνει τη ροή του αίματος προς το δέρμα, περιορίζοντας το οξυγόνο, με αποτέλεσμα να του στερεί τις ουσιαστικές θρεπτικές ουσίες. Επίσης επηρεάζει το δέρμα δημιουργώντας ρυτί-

δες γύρω από τα μάτια και το στόμα και κρινίλα στα δάχτυλα, νύχια και δόντια.

Κάπνισμα και σωματικό βάρος

Όταν κάποιος διακόψει το κάπνισμα, αυξάνει το βάρος του κατά 2-3 κιλά. Η ακριβής αιτία του φαινομένου αυτού είναι άγνωστη, αλλά μπορεί εν μέρει να συνδεθεί με το ότι το κάπνισμα αυξάνει το μεταβολισμό. Άλλωστε, η νικοτίνη δρα ως κατασταλτικό της όρεξης. Οι καπνιστές φαίνεται να συγκρατούν μεγαλύτερες ποσότητες λίπους στο σώμα τους, οδηγούμενοι σε αυξημένο κίνδυνο για διαβήτη, καρδιοαγγειακά νοσήματα, υψηλή πίεση, προβλήματα χοληδόχου κύστης και καρκίνο της μήτρας.

Μετά από όλα αυτά μπορεί κανείς να βγάλει το συμπέρασμα, πως η νικοτίνη είναι το πιο εθιστικό ναρκωτικό της κοινωνίας μας. Το τσιγάρο βλάπτει, όπως είδαμε, σοβαρά και δεν καπνίζουν οι ισχυροί. Είναι μια αδυναμία που την παραδέχονται όλοι λέγοντας: «πρέπει να το κόψω» ενώ συνεχίζουν καπνίζοντας, γιατί έχει γίνει πάθος.

Ακολουθεί και μια σύντομη αναφορά στο ηλεκτρονικό τσιγάρο, του **Γιώργου Λαγουδάκη**:

Το ηλεκτρονικό τσιγάρο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από ανθρώπους που θέλουν να κόψουν το τσιγάρο σταδιακά, για να καλυτερεύσουν την υγεία τους. Το ηλεκτρονικό τσιγάρο περιέχει μόνο νικοτίνη, ενώ το συνηθισμένο έχει επιπλέον πίσσα και μονοξειδίο του άνθρακα. Βέβαια, το πιο αποτελεσματικό είναι να κοπεί τελείως.

«Το κάπνισμα σκοτώνει!»

Μια φράση που υπάρχει παντού γύρω μας. Στα περιτυλίγματα των πακέτων των τσιγάρων, σε διάφορα έντυπα, στην τηλεόραση. Επίσης όλα αυτά τα μέτρα κατά του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους που πάρθηκαν σε χώ-

Γεωργία Καββαδά

ρες όπως η Ελλάδα, είναι άραγε τυχαία;

Το κάπνισμα του τσιγάρου είναι η πιο διαδεδομένη μορφή κατανάλωσης του καπνού. Πρόκειται για μια συνήθεια που σε αρχικό στάδιο «ξαφνιάζει» και αναστατώνει τον ανθρώπινο οργανισμό. Ανάμεσα στις περίπου 4.000 ουσίες που ο οργανισμός λαμβάνει με το κάπνισμα, περιέχονται και καρκινογόνες, όπως η πίσσα, η νικοτίνη, η αμμωνία και το ασετόν (ναι, αυτό που ξεβάφουν οι γυναίκες τα νύχια!).

Στην αρχή, ο οργανισμός αδυνατεί να συνηθίσει τις ουσίες αυτές, αλλά στη συνέχεια συμβιβάζεται μ' αυτές, οδηγώντας τον οργανισμό στον εθισμό. Παρόλο που οι περισσότεροι καπνιστές φτάνουν σε σημείο να θε-

ΚΑΠΝΙΣΜΑ

Ασφαλώς και σκοτώνει!

ωρούν το τσιγάρο απαραίτητο, είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουμε πως ο μόνος λόγος για τον οποίο συμβαίνει αυτό είναι το γεγονός πως οι ίδιοι οι καπνιστές (και κατά συνέπεια οι οργανισμοί τους) πλέον είναι εθισμένοι στο κάπνισμα (ως πράξη) καθώς επίσης και στις βλαβερές ουσίες του καπνού.

Το κάπνισμα αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα στην εμφάνιση σοβαρών ασθε-

Οι πνεύμονες του καπνιστού και εκείνου που δεν κάπνισε ποτέ

νείων, που μπορούν να προκαλέσουν σοβαρά και μακροχρόνια προβλήματα υγείας, ακόμα και τον θάνατο! Αλήθεια, πόσο συχνά έχετε ακούσει τελευταία τη φράση «Το κάπνισμα βλάπτει σφοδρά την υγεία» ή «Το κάπνισμα σκοτώνει»;

Οι κυριότερες ασθένειες που προκαλούνται από το κάπνισμα είναι η τερατογένεση, όταν η μητέρα καπνίζει κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, η ευκολότερη κόπωση αλλά και νύστα, ο κίνδυνος σύλληψης απλής αρρώστειας από έναν καπνιστή, η παρουσία καρδιακών αλλά και αναπνευστικών προβλημάτων, βήχας (γνωστός και ως τσιγαρόβηχας), τάση

προς εμετό καθώς και αναγωγές, η πρόωγη γήρανση αλλά και το ζαρωμένο δέρμα και τα κίτρινα δόντια, καθώς και πολλές μορφές καρκίνου, όπως: πνεύμονα, στοματικής κοιλότητας, δέρματος, ουροδόχου κύστης, λάρυγγα και φάρυγγα, οισοφάγου και παγκρέατος, στομάχου, νεφρού, και τραχήλου της μήτρας στις γυναίκες.

Εάν είστε καπνιστής ή τα άτομα που αγαπάτε έχουν υιοθετήσει την ουσιαστικά αυτοκαταστροφική συνήθεια του καπνίσματος, πρέπει να κάνετε γρήγορα κάτι, γιατί «Το κάπνισμα σκοτώνει!». Όσο αφηρημένη, μακρινή, γενική και αόριστη κι αν ακούγεται αυτή η πρόταση, είναι αλήθεια. Αυτή η πρόταση έχει γραφτεί για να προστατεύσει, να προειδοποιήσει και να υπενθυμίσει τον άμεσο κίνδυνο των ασθενειών που μπορούν να εμφανιστούν οποιαδήποτε στιγμή σε οποιονδήποτε. Το ακόμα χειρότερο είναι πως αν ο κίνδυνος εμφανιστεί, μπορεί να είναι πολύ αργά.

Μία και μοναδική λύση υπάρχει και γι' αυτό πράξτε γρήγορα, πριν να είναι πολύ αργά. Πείτε όχι στο τσιγάρο και στο κάπνισμα και αλλάξτε ριζικά τη ζωή σας για πάντα, πριν να είναι αργά.

Βιβλιογραφία:

• Κείμενο: <http://www.stopit.gr/kapnisma>

• Εικόνες: <http://www.google.com/images/capnisma>

Είναί κάποιοι άνθρωποι ιδιαίτεροι. Σαν το Λούη, που διάλεξε να ξεκινήσει για το μεγάλο ταξίδι μες στο καταχείμωνο. Δε θα τον κουράσουμε εκεί πάνω με μια παρουσίαση της γεμάτης ζωής του. Άλλωστε, νιώθουμε ότι ένα τέτοιο αφιέρωμα δε θα μπορούσε να πει όσα με στίχους και ψυχή συμπύκνωσαν οι φίλοι του λίγο πριν τον χαιρετήσουν. Τους ζητήσαμε να μας παραχωρήσουν το δικό τους αντίο καρδιάς κι εκείνοι με ευαισθησία ανταποκρίθηκαν. Τους ευχαριστούμε θερμά κι ευχόμαστε οι σελίδες του «Μαθητόκοσμου» να το ταξιδέψουν στις θάλασσες που αγαπούσες Μανώλη.

Αντίο σ' ένα φίλο

Μανώλη, Λούη.

Μου έλαχε δυο λόγια να σου πω για τον αποχαιρετισμό. Δεν μπορώ όμως να σε αποχαιρετήσω έτσι ως είθισται με τύπους και με θρήνους. Δε θα σου ταίριαζε εξάλλου. Όπως περήφανα έζησες μέχρι την τελευταία σου στιγμή, έτσι περήφανος πρέπει να είναι και ο αποχαιρετισμός. Ξέρω, λάτρευες τον Παλαμά. Γι' αυτό κι εγώ σκέφτηκα πως για σένα καλύτερος αποχαιρετισμός θα 'ταν να άκουγες κάποια ποιήματα απ' αυτά που όποτε έβρισκες ευκαιρία σ' άρεσε να απαγγέλεις.

Για τη σημερινή κατάσταση θα διάλεγες την εισαγωγή στη «Φλογέρα του βασιλιά»:

*Σβησμένες όλες οι φωτιές οι πλάστρες μες στη Χώρα
Στην εκκλησιά, στον κλίβανο, στο σπίτι, σ' αργαστήρι,
παντού, στο κάστρο, στην καρδιά, τ' αποκαΐδια, οι στάχτες.
.....*

*Τα χέρια είναι παράλυτα, και τα σφυριά παρμένα
και δε σφυροκοπά κανείς τ' άρματα και τ' αλέτρια,
κι η φούχτα κάποιου ζυμωτή λίγο σπάρι αν κλείσει,
δε βρίσκει την πυρή ψυχή ψωμί για να το κάμει.
Κι από κατάκρυα χόβολη μεστή η γωνιά, κι ακόμα
και πιο πολύ από τη γωνιά που του σπιτιού η καρδιά είναι
κακοκατάντησε η καρδιά του ανθρώπου. Κρίμα. Κρίμα.*

Θα συνεχίσω με λίγες στροφές που σου άρεσαν ιδιαίτερα...

Αντίο Καπετάν Μανώλη

Είχε «κλείσει» η ύλη του περιοδικού όταν «έφυγε» ο Καπετάν Μανώλης. Ο φίλος μας, ο παραμυθάς που προσκυνούσε για κόνισμα έναν παλιό αστρολάβο. Ας είναι το «Ταξίδι στα Κύθηρα» του Κίωστα Ουράνη το κατευθόδιό μας στον αγαπημένο μας μαθητή και δάσκαλο.

Ταξίδι στα Κύθηρα

Τ' ωραίο καράβι, έτοιμο στο χαρπόδι λιμάνι,
γιορταστικά με γιασεμιά και ρόδα στολισμένο,
με τις παντιέρες του αθαφριές στην ανοιξιάτικη αύρα
και τ' Όνειρό μας στο χρυσό ηλιόπλοιο καθισμένο,
μας πήρε για τα Κύθηρα, τα θρυλικά, όπου μέσα
σε δέντρα και σε λούλουδα και γάργαρο νερά
υψώνεται ο μαρμαρίνος ναός για τη Παιδεία
της Αφροδίτης, – του έρωτα τη θριαμβική θεά.
Μα το ταξίδι είταν μακρύ κ' η χειμωνιά μας βρήκε!...
Οι φανταχτές κι ανάλαφρες παντιέρες μουσκευτήκαν,
τα χρώματα ξεβάψανε και τ' άνθη εμαραθήκαν
και, κάτου από τους άξενους τους ουρανοί, το πλοίο
απόμεινε ακυβέρνητο στο κύμα τ' αφρισμένο
με το φτωχό μας Όνειρο στην πρύμνη πεθαμένο.

... μέσα στον αγώνα
μόνο οι πολλοί αγωνίζονται, μα οι διαλεκτοί αγναντεύουν,
κι αυτοί είν' απάνω απ' τους πολλούς.

Πιο απάνω από τους διαλεκτούς οι δυνατοί, πιο απάνω
στοχαστικά, ακατάδεχτα, γαλήνια, φροντισμένα ...

.....
Δείξε εσύ πως πρώτα είσαι ο άρχοντας κι ο εξουσιαστής
του θυμού σου, της βουλής σου, της ψυχής σου γίνε δου-
λευτής.

Σβήσε κάθε σου ξεχώρισμα, ρίχ' το δαχτυλίδι σου
αρραβώνα μέσα στο κανάλι του λαού!

.....
Οκτρός μου εμένα κ' η άσοφη σοφία του δια-
βασμένου,
όλοι οι φονιάδες της ζωής και πνίχτες της αλή-
θειας.

Φύτρα κακή, γραμματικοί, ρητόροι, φιλοσόφοι,
με τα γιομάτα ονόματα και τ' άδεια τα κεφάλια,
πλέκτες των αερολόγων και των ανόητων ψάλ-
τες!

Είν' όμορφος κι ο θάνατος απ' ό,τι μέσα του
έχει
αξήγητο κι απέραντο κι αθάνατο και μέγα

.....
ο κόσμος ο ακομμάτιστος και απέραντος
όπου τελειώνουν οι στεριές,
τα πέλαγα αρχινάνε
του κόσμου είμαι πολίτης
πατρίδα έχω τη γη.

Τέλος, θυμάμαι σ' ένα βιβλίο στις αφιε-
ρώσεις που συνήθιζες να κάνεις, έγγραφες σαρκαστι-
κά για τον εαυτό σου: «Εγώ, ο αγράμματος, ο ανεπρό-
κοπος, ο ατελεύτητος, ο άπλυτος και ασιδέρωτος, ο αντά-
βαλης, ο αλεπούργητος, ο αλιβάνιστος, ο τηλικούτος, ο πα-
ρακείμενος και τετελεσμένος μέλλων, ο μη έχων θριξ τη
κεφαλή του, ο σκεδόν άνθρωπος...». Και υπέγραφες:
«με πελαγίσια αγάπη, Λούης». Δυο λέξεις, ολόκληρη η
φιλοσοφία. Σχεδόν άνθρωπος – πελαγίσια αγάπη.

Το μέγεθος του ανθρώπου από τη μια και η αγά-
πη που έδινες στους γύρω σου ανθρώπους από την
άλλη.

Με πελαγίσια αγάπη σ' αποχαιρετάμε κι εμείς οι
φίλοι σου. Καλό σου ταξίδι. Ευχόμαστε ν' ανταμώ-
σεις μ' όσους αγάπησες και σ' αγαπήσανε, κι εμείς
εδώ κάτω θα σε κρατάμε ζωντανό στην καρδιά και
στο μυαλό μας, σαν τον Λούη τον ακούραστο, τον
ασυμβίβαστο, τον Άνθρωπο με Α κεφαλαίο.

Η ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΜΟΥ

Ο τόπος που ζω
είναι όμορ-
φος. Έχω μια
μονοκατοικία και στην
αυλή μου υπάρχουν
πολλά χρωματιστά και
όμορφα λουλουδάκια.

Η γειτονιά μου είναι αρ-
κετά μεγάλη με πολλά σπίτια, μεγά-
λους δρόμους και πολλά παιδιά.

Στη γειτονιά μου υπάρχουν αρκετά
μέρη για να διασκεδάσουμε και να παί-
ξουμε. Υπάρχουν 3 γήπεδα ποδο-
σφαίρου, μια μεγάλη παιδική χαρά και
τέλος ένα γήπεδο μπάσκετ. Εκεί περ-
νάμε τις ξένοιαστες ώρες μας και αρ-
κετές φορές κάνουμε ομάδες και παί-
ζουμε με άλλα παιδιά. Κάνουμε ποδη-

Μανώλης Ψυχάλης

λατο χωρίς να φοβόμα-
στε του κακού ανθρώ-
πους και, αν και δεν
έχουμε πολλά φώτα το
βράδυ, εμείς συνεχί-
ζουμε.

Ο τόπος που ζω είναι
ακριβώς ό,τι χρειάζεται

ένα παιδί για να περάσει τα παιδικά
του χρόνια και να αποκτήσει τις παι-
δικές του αναμνήσεις.

Σημ. «Μαθητόκοσμου»: Η γειτο-
νιά του Μανώλη βρίσκεται στο Νέο
Ικόνιο Περάματος, μια περιοχή που
κρατά ακόμα το χαρακτήρα της γει-
τονιάς και παράλληλα έχει πολλές προ-
οπτικές ανάπτυξης.

ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Καθημερινά, ερχόμενοι προς το σχολείο, περνάμε έξω από την οικία του κ. Κωνσταντίνου Παπαδόπουλου, εδώ στο Νέο Ικόνιο, και θαυμάζουμε από τη τζαμαρία τα όμορφα έργα μικροξυλογλυπτικής που φτιάχνει. Πολλές φορές μάλιστα, βλέπουμε τον ίδιο να εργάζεται με πάθος και να δημιουργεί αυτά τα μικρά θαύματα. Μια βροχερή μέρα του Φλεβάρη, ενάμιση χρόνο μετά την πρώτη μας τηλεφωνική επαφή, κατορθώσαμε επιτέλους να πραγματοποιήσουμε την επίσκεψη στο σπίτι του κ. Παπαδόπουλου, ο οποίος δέχτηκε πρόθυμα να μας δείξει τα έργα του και να μας μιλήσει για την τέχνη του.

Με ενθουσιασμό λοιπόν τον ρωτήσαμε πώς, τότε και γιατί άρχισε την ενασχόλησή του με την τέχνη του ξύλου και αν είναι θέμα ταλέντου ή διδασκαλίας και εξάσκησης το σκάλισμα του ξύλου. Ακόμη τον ρωτήσαμε να μάθουμε για την τέχνη της ξυλογλυπτικής και την παράδοση της λαϊκής αυτής τέχνης, καθώς και για τη σχέση της με τη ναυπηγοεπιχειρηματική που ανθούσε κάποτε στο Πέραμα. Ρωτήσαμε για τα υλικά (είδη ξύλου), για τα εργαλεία, για τη επιμονή και υπομονή που χρειάζεται για να φτιαχτούν αυτά τα λεπτοεργατήρια και για τα συναισθήματα του δημιουργού.

Ο κ. Παπαδόπουλος είναι ένας αξιόλογος άνθρωπος που είχε σπουδάσει υφαντουργός και είχε μετεκπαιδευθεί στη Σουηδία, είχε διατεθείσει υψηλό-

βαθμο στέλεχος σε υφαντουργίες και καθηγητής υφαντουργίας, αλλιά εκείνο που καθόρισε τη ζωή του ήταν η συμμετοχή του στους Προσκόπους, ήδη απ' το 1945 ως ηλυκόπουλο.

Καταρχάς, όπως μας είπε, ο Προσκοπισμός τον επηρέασε κυρίως στην τέχνη του, για την οποία ενδιαφερόθηκα και εμείς. Ως πρόσκοπος είχε εκπαιδευτεί στη ζωή στην ύπαιθρο και είχε μάθει με υλικά της φύσης να φτιάχνει τα πάντα. Μεταξύ αυτών ήταν και οι κατασκευές «ανέσεων», όπως λέγονται, οι οποίες έκαναν πιο άνετη τη ζωή των προσκόπων στην ύπαιθρο. Έτσι η ενασχόλησή του με το ξύλο άρχισε πολύ νωρίς από αυτές τις προσκοπικές κατασκευές. Γι' αυτό μετά από τη συνταξιοδότησή του, που θέλησε να ασχοληθεί με κάτι ευχάριστο και δημιουργικό, επέλεξε τη μικροξυλογλυπτική.

Αυτή η τέχνη, μας είπε ακόμη, θέλει φαντασία, μυαλό και υπομονή. Ο τεχνίτης πρέπει να έχει εκ των προτέρων στο μυαλό του την τελική μορφή του έργου, να το αποτυπώνει στο χαρτί και κατόπιν να το υλοποιεί. Πρόσθεσε πως ο τεχνίτης πρέπει να έχει θέληση, μεράκι και να χαιρέται το έργο του τόσο όταν το φτιάχνει όσο και μετά.

Είναι αυτοδίδακτος λοιπόν. Απλώς, φτιάχνοντας για στους προσκόπους ανεμόπτερα, βάρκες κ.α. είχε την ευκαιρία να μάθει λίγα πράγματα για τη ναυπηγική τέχνη. Για παράδειγμα έμαθε να περιποιείται τις βάρκες, να τις καλαφατίζει, να τις καίει και να τις βάζει. Με αυτή την ευκαιρία ανακάλυψε τα εργαλεία της ναυπηγικής και αυτή ήταν όλη κι όλη η εμπειρία του με τη ναυπηγική τέχνη.

Κάποτε θέλησε να φτιάξει σε μινιατούρα τη βάρκα ενός αγαπημένου φίλου του, που δυστυχώς πέθανε, για να τη χαρίσει στο εγγονάκι του ως ενθύμιο από τον παπού του. Τότε προμηθεύτηκε τα αναγκαία μικροεργαλεία και χρησιμοποίησε ένα ξύλο με το οποίο

φτιάχνουν τα ανεμόπτερα, το «μπάλσα», που είναι μαλακό και εύκολο στην επεξεργασία. Στη μικρή βάρκα, μας είπε, είχε προσθέσει δίχτυ, ψαράκια από χρυσόχαρτο... και μας έκανε να ζηλέψουμε μια βόλτα στη θάλασσα μ' αυτήν τη βαρκούλα.

Για τα περισσότερα έργα του χρησιμοποιεί το ξύλο «μπάλσα», όπως επίσης και καλαμάκια (για σουβλάκια) ή σπύρτα.

Βασικά χρησιμοποιεί πρόχειρα και φτηνά υλικά για τις κατασκευές του, αν και η μικροξυλογλυπτική είναι γενικά ένα πολυέξοδο χόμπι. Εκείνο όμως που τον ανταμείβει τον κ. Παπαδόπουλο είναι η χαρά της δημιουργίας που στο τέλος τον κάνει να ξεχνά όλον τον κόπο, τον αγώνα και τα έξοδα. Η πρώτη χαρά, όταν βγαίνει ο σκελετός, όταν παίρνει μορφή το καθένα από τα έργα του, είναι ανεκτίμητη και είναι αυτή που του δίνει μεγαλύτερη όρεξη και τον οπλίζει με δύναμη για να συνεχίσει.

Τα πρότυπα που χρησιμοποιεί για τα έργα του είναι ήδη υπάρχουσες, πραγματικές, κατασκευές και ο ίδιος φτιάχνει μακέτες. Υπάρχει βέβαια πάντα η περίπτωση ο δημιουργός να «κολλήσει» κάπου, να δυσκολευτεί ή να του χαλάσει το έργο. Αυτό του συμβαίνει σπάνια διότι η εργασία γίνεται με συγκεκριμένα βήματα βάσει του προσχεδίου και το να ξεπερνά τα τυχόν εμπόδια του δίνει ακόμη μεγαλύτερη χαρά. Δεν εγκαταλείπει ποτέ καθώς γνωρίζει απ' την αρχή τι πρόκειται να φτιάξει και το διορθώνει αμέσως.

Από τη συνάντησή με τον κ. Παπαδόπουλο φύγαμε διπλά ενθουσιασμένοι απ' όσο όταν πήγαμε που είχαμε απλά την περιέργεια να δούμε τις κατασκευές του. Μάθαμε τόσα πράγματα μέσα σε λίγη ώρα. Γνωρίσαμε έναν άνθρωπο που είναι παράδειγμα προς μίμηση για μας τους νέους και δεσμευτήκαμε προς τον ίδιο και κυ-

ρίως προς τον εαυτό μας να ξαναπάμε.

Βάλαμε δύο στόχους: Πρώτον να του πάρουμε μια δεύτερη συνέντευξη σχετικά με τον προσκοπισμό, για το επόμενο τεύχος του περιοδικού μας, καθώς καταλάβαμε πως έχουμε πολλά να διδαχθούμε από το θέμα αυτό, και δεύτερον να τον καλέσουμε στο σχολείο να μας δείξει ζωντανά πώς εργάζεται, διότι αντιληφθήκαμε πως υπάρχουν πολλά στοιχεία μηχανικής στη μικροξυλογλυπτική, που θα μπορούσαν να μας ωφελήσουν επιστημονικά.

Η επίσκεψή μας όμως είχε και ένα δεύτερο σκέλος. Η κυρία Γεωργία Παπαδοπούλου, το γένος Σγουράκη, που μας φιλοξένησε με θέρμη στο σπίτι της δέχτηκε με χαρά να μοιραστεί μαζί μας τις αναμνήσεις της, καθότι είναι μια απ' τις παλιές κατοίκους του Νέου Ικονίου. Μας μίλησε για τον τόπο και τους ανθρώπους του, για τη μικρή του ιστορία.

Η ιστορία του Νέου Ικονίου ξεκινάει μετά τη μικροασιατική καταστροφή, όταν το ελληνικό κράτος εγκατέστησε στην περιοχή πρόσφυγες από περιοχές της Μικράς Ασίας και έδωσε στις νέες γειτονιές τα ονόματα των παλαιών πατρίδων: Νέα Σμύρνη, Νέα Ιωνία, Νέα Φιλαδέλφεια... Νέο Ικόνιο. Την εκκλησία του Αγ. Σωτήρα, που στην αρχή ήταν μια ξύλινη παράγκα, την έφτιαξαν οι πρόσφυγες και τοποθέτησαν την εικόνα του Χριστού που είχαν φέρει μαζί τους και η οποία έδωσε το όνομα στο εκκλησάκι.

Τότε χτίστηκαν τα πέτρινα σπιτάκια για να εγκαταστήσουν τους πρόσφυγες. Τα τελευταία χρόνια τα όμορφα σπιτάκια παραχώρησαν τη θέση τους στις καινούριες πολυκατοικίες. Δεν προλάβαμε ούτε μια φωτογραφία να τα βγάλουμε πριν τα γκρεμίσουν. Ακόμη η κ. Παπαδοπούλου θυμήθηκε που πήγαινε μικρή σ' >>>

►► ένα απ' αυτά τα προσφυγικά σπίτια που ήταν όμορφα στολισμένα με τα χαλάκια τους, τα επιπλάκια τους, τα κεντήματα, καθώς οι μικρασιάτες ήταν άνθρωποι ανεβασμένου επιπέδου.

Η επικοινωνία με τον Πειραιά γινόταν πάντα από τον μοναδικό δρόμο που έωνε το Πέραμα με τον Πειραιά. Παλιά λεγόταν Βασιλέως Παύλου και σήμερα Λεωφόρος Δημοκρατίας. Αυτή η μοναδική διεξόδος της πόλης δημιουργούσε πάντα μεγάλο πρόβλημα. Το 1950 ασφαλοτοστρώθηκε.

Από το 1935 υπήρχε όμως το τραινάκι (βλ. εξώφυλλο περιοδικού), που λειτουργούσε για τις ανάγκες του Ναυστάθμου και ταυτόχρονα εξυπηρετούσε όλες τις περιοχές: Ταμπούρια, Ικόνιο, Πέραμα. (Η γραμμή ξεκινούσε από την Πλατεία Λουδοβίκου, περνούσε από την Ακτή Κονδύλη και έστριβε ανατολικά του Αγίου Διονυσίου στη σημερινή οδό Θερμοπυλών. Στην οδό Σφακτηρίας διασταυρωνόταν με τη γραμμή των ΣΕΚ, μετά ακολουθούσε τη σημερινή οδό Καραϊσκάκη, λοξοδρομούσε λίγο στην Καλλέργη, έμπαινε Μαρίας Κιουρί και από κει τραβούσε για το Πέραμα, πάνω από του Σκλαβενίτη, δια της λεωφόρου Ειρήνης – πληροφορίες απ' το διαδίκτυο.)

Η στάση «Ικόνιο» βρισκόταν πάνω από το σημερινό ΙΕΚ, και σ' αυτό το σημείο οι γραμμές διασταυρώνονταν με το δρόμο, γι' αυτό χρειαζόταν μεγάλη προσοχή απ' τους πεζούς. Κάτω απ' αυτή τη στάση, στη θέση που βρίσκεται το σχολικό συγκρότημα του Τεχνικού Λυκείου, υπήρχε ο περίφημος Κερατόπυργος. Ήταν ένας λοφίσκος σαν χερσόνησος, που τώρα επίσης δεν υπάρχει. Ισοπεδώθηκε για να χτιστεί το σχολείο και να επεκταθούν οι προβλήτες του λιμανιού. Λένε πως κατά τον πόλεμο οι Γερμανοί είχαν κουφώσει τον Κερατόπυργο και φύλαγαν εκεί πυρομαχικά.

Κατά τον πόλεμο υπήρχαν Γερμανοί στην περιοχή, λόγω της στρατηγικής σημασίας της, και την παρουσία τους μαρτυρεί ακόμα η «γερμανική σκάλα» στο Πέραμα. (Στο διαδίκτυο βρήκαμε πως στη διάρκεια της Κατοχής είχε γίνει σαμποτάζ στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου Σταυριανού, στη διασταύρωση Κερατσινίου-Νέου Ικονίου, από την αντιστασιακή ομάδα του Π. Λουρμπέα.)

Αριστερά του Κερατόπυργου, όπως κοιτάμε προς τη θάλασσα, παλαιότερα υπήρχαν τα σφαγεία για μεγάλα ζώα, που προμήθευαν τις κρεαταγορές. Εκείνα τα χρόνια, ένας νέος 24 ετών, ηλεκτρολόγος, που κολυμπούσε εκεί (η περιοχή ήταν προσφιλής προορισμός για κολύμπι) κατασπαράχθηκε από έναν καρχαρία. Αιτία ήταν η οσμή του αίματος και τα πεταμένα στη θάλασσα σφάγια που έφεραν το κήτος στην περιοχή. Για πολλά χρόνια αυτό ήταν το μοναδικό κρούσμα με καρχαρία σε όλη την Ελλάδα.

Το Νέο Ικόνιο και η «στάση Πλακούδα», όπου μένει η κ. Παπαδοπούλου, μέχρι το 1966 υπαγόταν στο Δήμο Κερατσινίου. Στη «στάση Πλακούδα» υπήρχε η ταβέρνα του Πλακούδα. Εκεί ήταν η περιοχή των αναπήρων (πολέμου) από το 1938. Είχε παραχωρηθεί από την Εκκλησία, τα οικοπέδα είχαν μοιραστεί και κληρώθηκαν στους δικαιούχους. Εκείνη την εποχή οι δικαιούχοι πλήρωναν 8 δραχμές το μήνα για

να τα ξεπληρώσουν.

Στη θέση Πλακούδα υπήρχαν οι Τζελάληδες (οικογενειακό όνομα), που τους λέγανε «βλάχους» γιατί είχαν πρόβατα, αγελάδες, χοίρους και προμήθευαν με κτηνοτροφικά προϊόντα τους κατοίκους της περιοχής. Υπήρχε μια χήρα η κυρά Τασία Ταμπουρατζή με 4-5 παιδιά, ύφαινε κουρελούδες και έκανε διανομή γάλακτος στο Πέραμα με το κάρο.

Η περιοχή ήταν χωρίς φως και νερό ως το 1955. Τα περισσότερα παιδιά πήγαιναν με τα πόδια σχολείο στα Ταμπούρια, ακόμη και τα παιδιά του Περάματος. Στο Ικόνιο φτιάχτηκε Δημοτικό Σχολείο λίγο πιο πέρα απ'

την εκκλησία το 1960. Στο δρόμο πάνω από την εκκλησία υπήρχε ένα μικρό μπακάλικο και ένα καφεενείο, καθώς και ένα ταβερνάκι, του Γιαννέα.

Στο Ικόνιο παλιά δεν υπήρχε γιατρός ή φαρμακοποιός. Εκεί όμως κατοικούσε αργότερα ο γιατρός γυναικολόγος Αλέξανδρος Πατσιλινάκος, ο οποίος διετέλεσε και Δήμαρχος Κερατσινίου και σήμερα τα παιδιά του συνεχίζουν την πορεία του πατέρα τους. Με αυτήν την ευκαιρία η κ. Γεωργία έκανε αναφορά και στον πρώτο γιατρό του Περάματος, τον Ανδρέα Παυλόπουλο που έτρεχε και τη νύχτα και με κρύο να θεραπεύσει τους ασθενείς κι όταν ήταν φτωχοί τους γιάτρευε χωρίς χρήματα, τα λεφτά που του δίνανε τα άφηνε πάλι κάτω από το μαξιλάρι. Το πρώτο φαρμακείο στο Πέραμα ήταν του Λαμπιδόνη.

Τέλος μας μίλησε για «το βουνό του Ξέρξη», που λένε πως βρίσκεται πάνω από την Πλακούδα (από κει λένε πως παρακολουθούσε ο Ξέρξης τη ναυμαχία της Σαλαμίνας).

Πιο πέρα, στο βουνό του Ικονίου, υπάρχει η εκκλησία της Αγ. Μαρίας. Το 1965 υπήρχε ένας μοναχός που έμενε μέρα – νύχτα εκεί, σε μια σπηλιά, για πολλά χρόνια. Όταν έφυγε, κάνοντας μια βόλτα στο βουνό βρήκε κοντά στη σπηλιά μια εικονίτσα της Αγ. Μαρίας. Ο κ. Γεώργιος Θεοδοσίου, κάτοικος Νέου Ικονίου, έφτιαξε, έσκαψε και δημιούργησε ωραία τη σπηλιά. Στο δρόμο υπήρχαν υλικά, τούβλα, τσιμέντο, ασβέστης και κάθε Ικονιότης ανεβαίνοντας στο βουνό κουβάλαγε και λίγα υλικά. Και σιγά, σιγά σε λίγα χρόνια ολοκληρώθηκε και το εκκλησάκι. Έφτιαξαν και σκαλιά. Έτσι, φτιάχνοντας το δρόμο είναι πιο εύκολο και χρειάζεται λιγότερη ώρα ν' ανέβεις.

Αυτά και άλλα πολλά μας είπαν ο κύριος και η κυρία Παπαδοπούλου. Εμείς τι άλλο μπορούμε να πούμε, παρά ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Στο βιομηχανικό τοπίο των ναυπηγείων Περάματος, το Μάιο του 2011, πραγματοποιήθηκε για άλλη μια χρονιά η καθιερωμένη πλέον έκθεση ζωγραφικής με θέμα τα καράβια, ζωγραφισμένα όχι στη χρυσόσκονη του ηλιοβασιλέματος αλλά στο μούχρωμα της σκουριάς. Σε ένα περιβάλλον που θα το ζήλευσαν και οι πιο μεταμοντέρνοι εικαστικοί του αιώνα μας, εκτέθηκαν έργα ζωγραφικής και γλυπτικής πολλών καλλιτεχνών. Πραγματικά αξίζει όλοι οι Περματιώτες να επι-

Έκθεση Ζωγραφικής

σκεφτούμε κάποια φορά και να θαυμάσουμε τα έργα τέχνης, που αναπαριστούν μέσα από τη ματιά των

ζωγράφων τις εικόνες της καθημερινότητάς μας. Θα διαπιστώσουμε έτσι πως οι αντένες των καραβιών μπορούν να είναι το ίδιο όμορφες, όσο κι ένα δάσος από λεύκες και οι πετρελαιοκηλίδες της θάλασσας του Περάματος μπορεί να αποτελέσουν εξίσου πηγή έμπνευσης, όσο και μια παραλία σε νησί με γλαζοπράσινα, «πετρόλι» νερά...

Ας βοηθήσουμε όλοι με την παρουσία μας σε τέτοιες εκδηλώσεις το περιβαλλοντικά υποβαθμισμένο Πέραμα να αναβαθμιστεί πολιτιστικά.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2011, πραγματοποιήθηκε από το Πολιτιστικό Τμήμα του Δήμου Περάματος μια σεμνή χριστουγεννιάτικη μουσική εκδήλωση με τίτλο: «Καλήν εσπέραν άρχοντες», αποδεικνύοντας έμπρακτα πως ο πολιτισμός ανθεί με σοβαρότητα και διακριτικότητα στην πόλη μας.

Στον όμορφο και ζεστό χώρο του Πνευματικού Κέντρου, Φωκίωνος 3 και Νεωρίων, οι μαθητές του Μουσικού Τμήματος εκτέλεσαν με δεξιοτεχνία κομμάτια κλασικής μουσικής, ενώ ακούστηκε το παραμύθι «Τα τρία δέντρα» από την αμερικανική λαϊκή παράδοση δημιουργώντας συγκινησιακό κλίμα.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης είχε ως εξής:

ΚΑΛΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ ΑΡΧΟΝΤΕΣ

- Αλεξάνδρα Μαντά: «Καλήν εσπέραν άρχοντες»
- Δερματά Κατερίνα: Μελωδία από την Κινηματογραφική ταινία «Ameli» του Yann Tiersen
- Δερματάς Μάριος: «Preludio» του Bach
- Αλεξανδρίδη Ελένη: «Gnossienne No 1» του Eric Satie
- Τζανής Αλέξανδρος: «Wals» του J. Strauss
- Δερματάς Μάριος: «Sindler's list» του J. Williams
- Ρήνη Σταυρούλα: «Humoreska» του Rahmanihof

- Παπαγεωργίου Σταυρούλα: «Lola Bella»
- Παπαγεωργίου Δέσποινα: Μελωδία από το soundtrack της ταινίας «Τιτανικός»
- Ρήνη Σταυρούλα: «Wals» του Tcaikovsky
- Αλεξανδρίδη Ελένη: «Romance» του Sviridov
- Δερματάς Μάριος: «Cantico» του Emilio Sojo
- Νικολαΐδου Μαρίνα: «Chardache» του Mondri

- Πασβάνγκα Ιωάννα: «The secret garden» του Larden
- Τσεονάκοβα-Αλεξανδρίδη: «Άγια Νύχτα»

Την επιμέλεια της εκδήλωσης είχαν οι καθηγητές μουσικής του ΔΗΠΟΠ: κ. Δόμνα Κονξίδου, πιάνο, κ. Γιάννα Στενού, πιάνο-αρμόνιο, και κ. Νίκος Σερβίτης, κιθάρα.

Το παραμύθι «Τα τρία δέντρα» αφηγήθηκε η κ. Γιώτα Αργυροπούλου.

Ελένη Δελλή

Αγαπητή μου Ποθητή,
Σήμερα το πρωί που γύρισε από τη δουλειά ο πατέρας μου, είχε πολλά νεύρα. Απέλυσαν βλέπεις 25 άτομα από τη δουλειά του

και στη συνέχεια λέει πως θα πουλήσουν ολόκληρο το εργοστάσιο στους Γερμανούς και θα τους απολύσουν όλους. Όλος ο λαός εδώ στην Ελλάδα ζει με αυτόν το φόβο. Κάθε μέρα εργοστάσια κλείνουν, άνθρωποι απολύονται, κάποιιοι άλλοι πεθαίνουν μάλιστα στα πεζοδρόμια από την πείνα. Οι μεγάλοι λένε πως τέτοιο πράγμα δεν έχει ξαναγίνει, ούτε στη χούντα δεν ήταν έτσι, και δε θέλουν να το ξαναζήσουν.

Εμείς ως παιδιά τώρα, έχουμε αγανακτήσει. Η Διαμαντοπούλου κάθε μέρα βγάζει και νέα νομοσχέδια στις πλάτες μας. Την εβδομάδα που μας πέρασε είχαμε κατάληψη στο σχολείο και βέβαια σχεδόν σε ολόκληρη την περιφέρεια. Τα παιδιά σιγά-σιγά ξυπνούν και δεν το θέλουν το άδικο. Βέβαια κάποια άλλα είναι μαζί μας στην κατάληψη μόνο και μόνο για να γλιτώσουν το μάθημα. Όλα τα σχολεία κάνουν πορείες και ζητάνε λεφτά γιατί στα περισσότερα δεν έχουν. Ούτε σαπούνι και χαρτί δεν έχουν τα περισσότερα. Όμως το κυριότερο είναι πως δεν έχουμε βιβλία. Στους καθηγητές μας μειώνουν τους μισθούς αλλά και αυτοί δεν ξυπνούν και τόσο. Κάθονται να δουν τι θα κάνουμε εμείς και μετά πως θα πράξουν. Πάλι καλά, όχι όλοι όμως.

Εσείς εκεί στο Βέλγιο είστε σίγουρα καλύτερα. Δεν ξέρω, αλλά έχω απελπιστεί. Χθες ο πατέρας μου συζητούσε με τη μητέρα μου για μετακόμιση στο νησί. Όλος ο κόσμος έτσι θα κάνει τώρα. Πιστεύω πως θα είναι καλύτερα εκεί. Το μόνο κακό είναι που δεν έχει γιατρούς. Αλλά και εδώ που είμαστε και έχουμε και γιατρούς, περιμένουμε τρεις μήνες στην ουρά. Δηλαδή πρώτα θα πεθάνουμε και μετά θα μας εξετάσουν!

Δώσε χαιρετίσματα στον Ραφαέλο και τη Νανά. Φιλιάκια πολλά.

Με αγάπη, η ξαδέρφη σου Ελένη

Σίλια Αφεντουλίδη

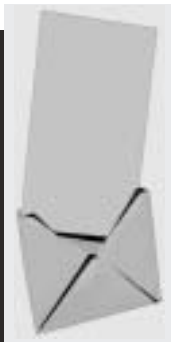
Πέραμα 12-10-11

Αγαπητή Νόρα,

Πρώτα απ' όλα να σε ρωτήσω πώς είσαι και πώς τα περνάς στη Νορβηγία. Εμείς εδώ, στην Ελλάδα, δεν βρισκόμαστε και στην καλύτερη κατάσταση. Δύο χρόνια τώρα βρισκόμαστε σε οικονομική κρίση!

Κατά τη διάρκεια αυτών των δύο χρόνων έχουν αλλάξει στη χώρα μας πολλά πράγματα, δυστυχώς προς το χειρότερο. Πολλοί άνθρωποι έχουν χάσει τις δουλειές τους, και είναι άνεργοι τώρα. Αυτός ο αριθμός των ανέργων, συνεχίζει να αυξάνεται κάθε μήνα. Επίσης, κόπηκαν πολλά επιδόματα και φυσικά μειώθηκαν κατά πολύ οι συντάξεις και οι μισθοί των εργαζομένων, ακόμα, πολιτών.

Και όλα αυτά δεν τελειώνουν εδώ. Χρειάστηκε να μπούμε στο ΔΝΤ (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο), να έρθουν εκπρόσωποι της Τρόικας, οι Τρόϊκανοί όπως τους ονομάζουμε εμείς εδώ! Ακόμα, αυξήθηκαν κατά

Σου γράφω από την Ελλάδα...

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς οι μαθητές της Γ' τάξης στα μάθημα της Γλώσσας κληθήκαμε να γράψουμε μια επιστολή σε φίλο ή φίλη μας που ζει στο εξωτερικό. Σ' αυτό το κείμενο έπρεπε να περιγράψουμε την εικόνα της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας. Δείτε, λοιπόν, πώς βιώνουμε και σχολιάζουμε την καθημερινότητά μας.

πολύ οι φόροι και ο ΦΠΑ στα είδη πρώτης ανάγκης, με αποτέλεσμα κάποιοι να μη μπορούν να έχουν ούτε αυτά. Πολλοί μετανάστες φεύγουν πίσω στην πατρίδα τους, ελπίζοντας για κάτι καλύτερο. Ένα από τα χειρότερα πράγματα που μας έχει συμβεί, είναι ότι κλονίζονται η εμπιστοσύνη και η εκτίμηση των άλλων χωρών για εμάς. Πολλοί ξένοι τώρα μας χαρακτηρίζουν τεμπέληδες και κλέφτες.

Όλα τα παραπάνω είναι κάποια από αυτά που μας συμβαίνουν τώρα. Όσο για το τι κάνουμε εμείς ως πολίτες; Μέσα σε αυτά τα δύο χρόνια έχουν γίνει και γίνονται απεργίες, καταλήψεις δημοσίων κτιρίων και διαδηλώσεις. Πιστεύω όμως, ότι το μόνο που καταφέρνουν μέσα από τις απεργίες είναι να δυσκολεύουν και άλλο τη ζωή των ανθρώπων, αφού μέρα παρά μέρα τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς σταματούν, οι γιατροί απεργούν και γενικότερα όλοι όσοι βοηθούν στην εξυπηρέτηση των ανθρώπων σταματούν να δουλεύουν για κάποιο διάστημα.

Αυτά συμβαίνουν στη χώρα μου και είμαι σίγουρη ότι θα χειροτερέψουν και άλλο. Περιμένω γρήγορα νέα σου.

Χαιρετισμούς, Σίλια

Γεωργία Καββαδά

Πέραμα 12-10-11

Αγαπητή μου φίλη Κατερίνα,

Απ' όσο ξέρω, οι γνώσεις σου για την Ελλάδα περιορίζονται στον αρχαίο πολιτισμό και γενικότερα στην ιστορία της χώρας μας, δη-

λαδή δε γνωρίζεις σχεδόν τίποτα για τη σύγχρονη Ελλάδα και την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε τώρα. Η Ελλάδα στις μέρες μας είναι τελείως διαφορετική από την εικόνα που παρουσίαζε στο παρελθόν.

Καταρχάς, η Ελλάδα στις μέρες μας έχει επηρεαστεί σημαντικά από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Λόγω της οικονομικής κρίσης, πολλές ελληνικές οικογένειες ζουν υπό το βάρος της φτώχειας. Επίσης, έχει αυξηθεί ραγδαία η ανεργία και ακόμα η βία και η εγκληματικότητα. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα βασίζεται στη «βαριά βιομηχανία», όπως κάποιιοι ονομάζουν τον τουρισμό, για να βγάλουν χρήματα, δίνοντας μια εικόνα στο εξωτερικό απίστευτα εμπορική, δηλαδή ότι εκμεταλλεύεται τα μνημεία και τις παραλίες της για να βγάλει χρήματα.

Όμως η σύγχρονη Ελλάδα δεν έχει μόνο αρνητικά, αλλά και θετικά. Αρχικά, έχει διατηρήσει καθαρές τις μαγευτικές, όπως χαρακτηρίζονται από μερικούς, παραλίες και βιότοπους της. Επίσης, έχουμε καταφέρει μέσα από τις περιβαλλοντικές ομάδες που δρουν ενεργά να προστατεύσουμε την πανίδα της Ελλάδας, καταφέροντας έτσι να μην έχει εξαφανιστεί ούτε ένα είδος ζώου που κατοικεί σ' αυτήν.

Οι απόψεις μου για τη σύγχρονη Ελλάδα, όπως καταλαβαίνεις από τα παραπάνω, είναι αρνητικές. Αλλά, η κατάσταση και η πολιτική που επικρατεί στη χώρα, έχει οδηγήσει όλους εμάς τους Έλληνες στην απόγνωση. Τέλος, θα ήθελα να ξέρεις ότι η Ελλάδα έχει και θετική πλευρά και για να την καταλάβεις αυτήν την πλευρά, θα πρέπει να επισκεφτείς πρώτα τη χώρα.

Με αγάπη,
η φίλη σου Γεωργία

Αριστοτέλης Καλογερόγιαννης

Πέραμα 12-10-11

Αγαπητέ Μάριε,

Η Ελλάδα δεν είναι και στις καλύτερες μέρες της. Βασικά η Ελλάδα είναι στη χειρότερη θέση από ποτέ. Η οικονομική κρίση έχει πλήξει τη χώρα,

πολλοί άνθρωποι είναι άνεργοι και φάχνουν καθημερινά για δουλειά, άλλοι είναι στο δρόμο και παρακαλούν για ένα κομμάτι ψωμί.

Η οικονομική κρίση όμως δεν συμβάλλει μόνο στη φτώχεια και στην ανεργία, συμβάλλει στη βία, στην αγανάκτηση. Σχεδόν κάθε μέρα υπάρχουν επεισόδια με τα ΜΑΤ και τους πολίτες στην Αθήνα. Ξυλοδαρμοί, τραυματισμοί, τραμπουκισμοί και άλλα πολλά... Στη Βουλή οι βουλευτές μαλώνουν συνέχεια για το ποιος είναι ο κατάλληλος να βγάλει από τη δύσκολη θέση τη χώρα μας, αν και ορισμένοι συνεχίζουν να «τρώνε» τα λεφτά του κόσμου. Η κατάληψη, η αγανάκτηση, η στενοχώρια έχουν καταστήσει καθημερινά συναίσθημα για όλους σχεδόν τους Έλληνες. Ευτυχώς να λες, που βάζουν πού και πού καλές κωμωδίες στην τηλεόραση και χαμογελάει το χελάκι μας.

Ελπίζω να καταλάβεις την κατάσταση και να έρθεις μια μέρα να δεις αυτήν την εικόνα από κοντά.

Ο φίλος και ξάδελφός σου
Αριστοτέλης

Βαγγέλης Ρόκκος

Πέραμα 13-10-11
Αγαπητέ φίλε Δημήτρη,
Σε μια δύσκολη εποχή όπως
αυτή που ζούμε, σου γράφω
αυτό το γράμμα θέλοντας να
σε ενημερώσω για την κατά-
σταση, που βρίσκεται η χώ-
ρα μας.

Η Ελλάδα περνάει πολύ δύσκολα τα τελευταία χρό-
νια. Ας ξεκινήσουμε με την κυβέρνηση. Οι άνθρωποι
που μας κυβερνούν και αντιπροσωπεύουν τη χώρα μας
μοιάζουν σαν να είναι βαλμένοι να την καταστρέψουν!
Νοιάζουν μόνο για τον εαυτό τους και τις οικογένειές
τους. Βρίσκουν διάφορους τρόπους να κλέβουν χρήμα-
τα από το κράτος χωρίς να τιμωρούνται.

Οι συνέπειες αυτού του γεγονότος, είναι τραγικές.
Αρχικά δεν έχει το κράτος λεφτά να πληρώσει τα δάνεια
που πήρε από διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένω-
σης. Εν συνεχεία, για να μπορέσουν να μαζέψουν τα πο-
σά αυτά, πράγμα που είναι αδύνατο να γίνει, αρχίζουν
να βάζουν φόρους, να ανεβάζουν τις τιμές στα προϊόντα,
στη βενζίνη, στο πετρέλαιο, στα τέλη κυκλοφορίας, στη
ΔΕΗ και στο νερό, ενώ ταυτόχρονα κατεβάζουν τους μι-
σθούς των εργαζομένων. Οι συνέπειες αυτού είναι να
μην έχει πολλά λεφτά ο λαός. Έτσι αρχίζει να έχει μι-
ζέρια, να είναι στενοχωρημένος και τέλος να τρέχει σε
ψυχολόγους... Μερικές οικογένειες φτάνουν και στα
χωρίσματα.

Έτσι λοιπόν η παγκόσμια κρίση από οικονομική με-
ταβάλλεται σε πνευματική, η οποία είναι πολύ σοβαρό-
τερη από την οικονομική. Η κρίση αυτή επηρεάζει και
την κοινωνία της Ελλάδος και συγκεκριμένα την ελλη-
νική παιδεία. Ένα μέρος των καθηγητών της διορίζο-
νται στο δημόσιο για να έχουν ένα εξασφαλισμένο μέ-
λλον, πράγμα που σημαίνει ότι δεν αγαπούν τη δουλειά
τους και δεν αποδίδουν. Από την άλλη μεριά, τα ελλη-
νόπουλα, λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν
οι οικογένειές τους, δεν έχουν όρεξη για μάθηση και
βγαίνουν αμόρφωτα.

Αυτά ήθελα να σου πω Δημήτρη. Πιστεύω πως μόνο
ο Θεός μπορεί πλέον να βοηθήσει να βρεθεί μια λύση
στην τραγική αυτή κατάσταση.

Με πολλή αγάπη, Βαγγέλης

Κλεβίς Ρουτσάι

Πέραμα 13-10-11
Φίλε μου Τάκη,
Πώς τα περνάς εκεί στην Ια-
πωνία; Είναι ωραία; Εγώ
εδώ στην Ελλάδα τα περνάω
μια χαρά. Σου γράφω αυτό
το γράμμα για να σου υπεν-
θυμίσω τα χαρακτηριστικά που έχει η Ελλάδα μας.
Έχουν απομείνει αρκετά θετικά στοιχεία, αλλά έχουν
αυξηθεί τα αρνητικά.

Τα αρνητικά στοιχεία είναι πως περνάμε μια κρίση
φτώχειας, λόγω της οικονομικής κρίσης. Ένα άλλο αρ-
νητικό στοιχείο είναι πως οι άνθρωποι έχουν αγριέψει
και φοβάσαι να βγεις από το σπίτι σου και την ημέρα.
Αλλά και στο σπίτι σου να μείνεις, φοβάσαι μη σε λη-
στέψουν! Επίσης όλα τα προϊόντα έχουν ακριβύνει και
οι μισθοί έχουν πέσει δραματικά. Το χειρότερο για μας
τα παιδιά είναι πως δεν έχουμε πάρει ακόμα τα βιβλία
μας!

Τουλάχιστον έχουν απομείνει και κάποια θετικά στην
Ελλάδα που μας φιλοπαρηγορούν. Ελάχιστα μεν αλ-
λά μας παρηγορούν. Το ένα είναι πως μερικοί άνθρω-
ποι δουλεύουν και μπορούν να θρέψουν την οικογένειά
τους και ένα άλλο είναι πως πάμε ακόμα σχολείο.

Έτσι έχουνε τα πράγματα στη σημερινή Ελλάδα και
ελπίζουμε όλοι να φτιάξουν. Μακάρι να μη σε στενο-
χώρησα και ελπίζω να είναι καλύτερα τα πράγματα στην
Ιαπωνία.

Με αγάπη,
ο φίλος σου Κλεβίς

Χρήστος Κούλας

Πέραμα 13-10-11
Φίλε μου Γιώργο,
Συγγνώμη που τόσο καιρό
δεν σου έγραφα, αλλά με τα
διαβάσματα και τις δραστη-
ριότητές μου δεν προλάβαι-
να να σου γράψω. Η αλή-
θεια είναι πως σε έφερα στο νου μου δυο-τρεις φορές,
αλλά και πάλι δεν κατόρθωσα να σου γράψω. Ευτυ-
χώς βρήκα χρόνο τώρα το Σαββατοκύριακο.

Από τον καιρό που έφυγες άλλαξαν πολλά εδώ στη
χώρα. Όπως θα έχεις ακούσει, ξέσπασε και εδώ η οικο-
νομική κρίση. Ο κόσμος με τα λεφτά που παίρνει, με
το ζόρι ζει. Θα αναρωτιέσαι και για τη δική μου οικο-
γένεια. Για να καταλάβεις, στη δουλειά του πατέρα μου
μόνο το μισό προσωπικό έχει μείνει και εργάζεται. Όλους
τους άλλους τους απέλυσε η εταιρεία, γιατί απλά, δεν
είχε να τους πληρώσει.

Ακόμη και εγώ που πήγαινα με τον Γιάννη για καφέ
σχεδόν καθημερινά, μου το έκοψαν, γιατί λέει «δεν εί-
ναι καιρός να πετάμε άσκοπα τα λεφτά». Έτσι βγαί-
νουμε για καφέ μία φορά την εβδομάδα και αν. Το κα-
λό με αυτό, ας το πούμε καλό, είναι ότι βγαίνουμε και
παίζουμε μπάσκετ πλέον με άλλα παιδιά, με αποτέλε-
σμα να μην επιβαρύνουμε την τσέπη της οικογένειας. Ο
αδελφός μου κατάφερε να τελειώσει με επιτυχία το πα-
νεπιστήμιο, αλλά δυστυχώς δεν έχει βρει ακόμα δουλειά
και σκέφτεται να πάει να εγκατασταθεί μόνιμα στην
Αγγλία. Εκεί μένει μια θεία μου και ώσπου να ορθο-
ποδηήσει, θα ενισχύεται οικονομικά και ύστερα θα ανοί-
ξει δικό του οδοντιατρείο.

Πιστεύω από αυτά τα λίγα που σου είπα και από αυ-
τά που έχεις ακούσει, να έχεις σχηματίσει μία εικόνα
για τη χώρα μας. Οι δικοί μου γονείς σκέφτονται να με-
ταναστεύσουμε εκεί στην Αμερική, μαζί σας!

Με αγάπη, Χρήστος

Μάριος Αμετλάρι

Πέραμα 13-10-11
Αγαπητέ φίλε μου Δημήτρη,
Θέλω με το γράμμα μου να
σου δώσω να καταλάβεις τι
περνάμε εδώ στην Ελλάδα
και πόσο δύσκολα είναι τα
πράγματα για εμάς και τους
γονείς μας. Φαντάζομαι στη Σουηδία θα έχεις καλύτε-
ρη οικονομική άνεση.

Εδώ στην Ελλάδα, κυρίως τα δύο τελευταία χρόνια,

έχει απλωθεί η οικονομική κρίση και όλοι δυσκολεύο-
νται να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους. Υποχρε-
ώσεις οι οποίες καθημερινά αυξάνονται λόγω των νέων
μέτρων που παίρνει συνεχώς η κυβέρνηση. Η ανεργία
έχει φτάσει το 22%. Κάθε οικογένεια είναι τρομαγμέ-
νη καθώς δεν ξέρει τι την περιμένει την άλλη μέρα. Το
άγχος και το στρες έχει περάσει ακόμα και στα παιδιά
της οικογένειας, μέσα από τους γονείς, οι οποίοι δε μπο-
ρούν να κρύψουν τη δυσαρέσκεια και τη στενοχώρια τους
για όσα συμβαίνουν. Βέβαια, έχουμε φτάσει και στο ση-
μείο να βλέπουμε νέους ανθρώπους, που έχουν κάνει οι-
κογένεια, να είναι και οι δύο άνεργοι. Σε αυτή την κα-
τάσταση βρίσκονται πολλές ακόμα οικογένειες, τις οποί-
ες δεν μπορεί πλέον τίποτα να τις παρηγορήσει. Άλλοι
βρίσκουν καταφύγιο στην ύπαιθρο, όπου εκεί τουλάχισ-
τον νιώθουν πιο ασφαλείς.

Αυτά τα γεγονότα όμως δεν είναι τα μόνα που αντι-
κατοπιρίζουν την εικόνα της χώρας μας. Η Ελλάδα εί-
ναι πολύ όμορφη, με μνημεία, αξιοθέατα και γενικά
όλο τον αρχαίο και σύγχρονο πολιτισμό. Επίσης ο συν-
δυασμός βουνού και θάλασσας μαγεύει τον κάθε τουρί-
στα ή επισκέπτη. Παρόλο που τα περισσότερα από όσα
σου είπα ήταν αρνητικά, φίλε μου Δημήτρη, πιστεύω
πως θα μας επισκευτείς!

Μάριος

Ιωάννα Τσαϊρίδου

Πέραμα 13-10-11
Αγαπητή μου φίλη Μαρ-
γαρίτα,
Σου γράφω αυτήν την επι-
στολή για να σε πληροφο-
ρήσω για την κατάσταση
που επικρατεί στην Ελλά-
δα. Πήρα αυτή την πρωτο-

βουλία, γιατί ξέρω πως τα τελευταία έξι χρόνια ζεις στην
Ελβετία.

Τον τελευταίο καιρό τα πράγματα δεν πάνε καθόλου
καλά, καθώς απ' ό,τι θα έχεις ακούσει, διανύουμε την
περίοδο της οικονομικής κρίσης. Το γεγονός αυτό έχει
επηρεάσει πάρα πολύ τη χώρα μας, γιατί ο κόσμος δεν
έχει χρήματα για να απολαμβάνει μιαν άνετη ζωή, αλ-
λά πρέπει να στερείται πολλά αναγκαία.

Η ελλειψη χρημάτων όμως δεν δημιουργεί μόνο αυ-
τό το πρόβλημα. Κάνει τους ανθρώπους να είναι πάντα
στενοχωρημένοι και προβληματισμένοι για το πώς θα
τα βγάλουν πέρα. Ακόμα, κανένας τους δεν είναι χα-
ρούμενος και αισιόδοξος, και πιο πολύ οι νέοι και οι φοι-
τητές, που δεν κάνουν όνειρα και σχέδια για το μέλλον
τους, αφού ξέρονται πως μετά τις σχολές τους ή θα κά-
νουν κάτι εντελώς άσχετο με αυτό που επέλεξαν ή θα
αφήσουν την πατρίδα τους για να πάνε στο εξωτερικό
για μια καλύτερη ζωή.

Δεν είναι όμως μόνο αυτό. Το τελευταίο διάστημα
έχει αυξηθεί η βία και η εγκληματικότητα. Δε νομίζω
τις περασμένες χρονιές να είχε ξανασυμβεί κάτι παρό-
μοιο. Απ' ό,τι μπορείς να καταλάβεις, τα πράγματα δεν
είναι καθόλου καλά και κανείς δεν ξέρει πώς θα εξελι-
χτούν. Εγώ πάντως είμαι αισιόδοξη πως όλα θα φτιά-
ξουν προς το καλύτερο και πως όλα θα γίνουν όπως τα
παλιά καλά τα χρόνια της Ελλάδας. Προσπαθώ όσο
μπορώ να σκέφτομαι θετικά, έτσι όπως πρέπει να κά-
νουμε όλοι οι Έλληνες.

Ελπίζω, όταν τελειώσεις τις υποχρεώσεις σου να ελ-
θεις στην Ελλάδα για κάποιες μέρες, γιατί έχω να σου
πω πολλά ακόμη, που κάποιες γραμμές δεν φτάνουν.
Σου εύχομαι τα καλύτερα.

Με πολλή αγάπη,
η φίλη σου Ιωάννα

**Νικολέττα
Μαχαίρα**

Πέραμα 13-10-11
Αγαπητή μου φίλη Όλγα,
Με την παρούσα επιστολή
μου θα ήθελα να διευρύνω
την εικόνα που έχετε σχημα-
τίσει εκεί στην Ιταλία, για
την Ελλάδα. Η Ελλάδα μας
έχει κάποια θετικά στοιχεία
αλλά και κάποια αρνητικά,

που ίσως είναι λίγο περισσότερα. Εγώ θέλω να σταθώ
στα θετικά της στοιχεία, γιατί πιστεύω πως, αν τα γνω-
ρίσεις καλύτερα, θα σε ενθουσιάσουν.

Καταρχάς, η Ελλάδα μας είναι μια χώρα που ανα-
πτύσσεται συνεχώς τόσο στο εμπόριο όσο και στη ναυ-
τιλία και τη βιομηχανία. Επίσης, άλλο ένα θετικό στοι-
χείο είναι η πνευματική και η καλλιτεχνική δημιουργία
της σύγχρονης Ελλάδας. Υπάρχουν πάρα πολλοί
αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία με αρχαία μνημεία,
μουσεία με ανεκτίμητης αξίας έργα τέχνης σπουδαί-
ων καλλιτεχνών και ζωγράφων, αίθουσες στις οποίες
προβάλλονται θεατρικές αλλά και μουσικές παρα-
στάσεις, και μουσεία με προσωπικά αντικείμενα σπου-
δαίων ανθρώπων.

Επίσης, αυτό που κάνει σπουδαία την Ελλάδα είναι
η γεωγραφική της θέση. Επιπλέον, οι φυσικές ομορφιές
και οι φιλόξενοι άνθρωποι της, κάνουν την
Ελλάδα μοναδική. Πολλά νησιά με υπέροχες θά-
λασσες και κρυστάλλινα νερά στολίζουν τη χώρα μας.
Ακόμα υπάρχουν καταπράσινα τοπία σε διάφορα μέ-
ρη που μπορείς να επισκεφτείς.

Ελπίζω τα παραπάνω στοιχεία της Ελλάδας μας να
σε ενθουσίασαν, αλλά αν επισκεφτείς την όμορφη αυ-
τή χώρα που προσπαθεί να καλύψει τα αρνητικά της
στοιχεία και να αφήσει να φανούν περισσότερο τα θε-
τικά της, είμαι σίγουρη ότι θα θελήσεις να ξαναέρ-
θεις.

Περιμένω τη δική σου απάντηση με ανυπομονησία.
Με αγάπη,
η φίλη σου Νικολέττα

Πέραμα, 12/10/11

Αγαπητέ μου φίλε John,

Όπως ξέρεις, εδώ στην Ελλάδα περνάμε δύσκολους

**Παναγιώτης
Δρακάκης**

καιρούς. Εδώ στη χώρα μας
ζει και βασιλεύει η οικονο-
μική κρίση, δεν υπάρχουν
λεφτά και οι πολίτες ανα-
γκάζονται να πληρώνουν
επιπρόσθετα χαράτσια που
τα βάζει η κυβέρνηση.

Κάποιοι που δε θα ξέρει

για τη δύσκολη κατάσταση που ζουν οι Έλληνες, θα
πιστεύει ότι υπάρχουν μόνο τα όμορφα τοπία όπως ο
Παρθενώνας, οι παραλίες κ.λπ. Όμως δεν είναι έτσι.
Ο άνθρωπος σε πολλές περιπτώσεις δεν μπορεί να ζή-
σει με το μισθό που παίρνει και πάνε οι κυβερνήσεις
και του κόβουν το μισθό και τα δώρα και τις συντά-
ξεις.

Τώρα μόνον ο τουρισμός μπορεί να σώσει κάπως
την Ελλάδα. Υπάρχει η Ελλάδα των όμορφων τοπίων
αλλά και των αυθαιρέτων. Αφού συνεχίζει η κυβέρνη-
ση να κόβει των ανθρώπων, τότε οι άνθρωποι εξα-
γριώνονται και βγαίνουν στους δρόμους να διαμαρτυ-
ρηθούν και μόλις συναντούν βουλευτή τον προηπλα-
κίζουν.

Αυτές οι διαμαρτυρίες άρχισαν από τις αρχές του
καλοκαιριού και συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Ενώ οι
βουλευτές έχουν καταχραστεί τα λεφτά του κόσμου,
βγαίνουν και λένε ότι «μαζί τα φάγαμε», αλλά κάτι
τέτοιο δεν ισχύει. Οι βουλευτές παίρνουν ακόμα πιο
σκληρά μέτρα για να λυθεί αυτό το χρέος, αλλά στο

τέλος βγαίνουμε με μεγαλύτερο χρέος.

Όπως βλέπεις, τα πράγματα πάνε από το κακό στο
χειρότερο και δύσκολα θα σωθούνε.

Με αγάπη,

ο φίλος σου Παναγιώτης

Ιωάννα Βαρκάδου

Πέραμα 12-10-11
Αγαπημένη μου Τόνια.

Σου γράφω αυτήν την επι-
στολή για να καταλάβεις
πόσο σκληρά και φρικτά εί-
ναι εδώ στην Ελλάδα.

Πάρα πολλοί άνθρωποι
έχασαν και εξακολουθούν

να χάνουν τις δουλειές τους. Πολλά μαγαζιά κλείνουν
οριστικά ή απλώς ξενοικιάζονται. Πολλές τράπεζες
έχουν πάρει πολλά σπίτια. Πολλοί άνθρωποι έχουν
μείωση μισθών και δεν έχουν αρκετά χρήματα για να
πάρουν τα αναγκαία πράγματα του σπιτιού. Δεν έχουν
χρήματα να πάρουν ρούχα και παπούτσια, ενώ άλλοι
δεν έχουν καν τη δυνατότητα να γράφουν τα παιδιά
τους σε κάποιο φροντιστήριο Αγγλικών. Παλιά, όταν
κάποιοι πήγαινε στο σούπερ-μάρκετ, έφαχνε κάτι κα-
λό, ενώ τώρα ψάχνει το πιο φθινό που υπάρχει του εί-
δους του.

Λόγω της οικονομικής κρίσης που έχουμε τώρα, του
χρόνου θα πληρώνουμε εμείς τα βιβλία του σχολείου
και αυτό κανονικά δεν είναι δική μας υποχρέωση. Σή-
μερα οι έφηβοι δε βγαίνουν βόλτες με τους φίλους,
γιατί δεν έχουν τα χρήματα. Παιδιά που τελειώνουν
το σχολείο ονειρεύονται μια μεγάλη οικογένεια, αλ-
λά ποιος θα κάνει τώρα παιδιά; Βέβαια, κάποιοι άν-
θρωποι ελάχιστοι, ίσως το 5% της Ελλάδας, όταν απο-
λύονται βρίσκουν αμέσως δουλειά.

Αυτά ήθελα να σου πω. Αυτή είναι η ζωή στην
Ελλάδα. Με βάση αυτά ζούμε. Ελπίζω του χρόνου η
ζωή μας και όλου του κόσμου να είναι πιο καλή από
φέτος.

Εσένα ποια είναι τα νέα σου; Πότε θα έρθεις να μας
επισκεφτείς εδώ στην Αθήνα; Ελπίζω να πάρεις έγκαι-
ρα το γράμμα και να μου γράφεις σύντομα.

Με αγάπη,

η φίλη σου Ιωάννα

Ανεργία είναι η κατάσταση του ατό-
μου, που παραμένει χωρίς εργα-
σία περισσότερο από ένα καθορι-
σμένο χρονικό διάστημα, αν και
έχει τις απαραίτητες ικανότητες, τη διάθεση

και την προθυμία
να εργαστεί.

Όλοι στη χώ-
ρα μας, εδώ και
καιρό, μιλούν για
το πρόβλημα της
ανεργίας. Η οικο-
νομική κρίση έχει

ως συνέπεια τη μείωση επενδύσεων και το
κλείσιμο επιχειρήσεων. Ο ανύπαρκτος δευ-
τερογενής τομέας παραγωγής και ο χαμηλός
βαθμός παραγωγικότητας εξασθενίζουν την
εθνική οικονομία.

Η υποανάπτυξη και η έλλειψη ανταγωνιστι-
κότητας στην Ελλάδα, έχει ως αποτέλεσμα οι εισαγω-
γές να είναι μεγαλύτερες από τις εξαγωγές. Αυτό ση-
μαίνει ότι μέρος της ελληνικής κατανάλωσης καλύπτε-
ται από θέσεις εργασίας ξένων χωρών.

Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Η μεγάλη αύξηση του πληθυσμού οδηγεί στην ανερ-
γία κυρίως όταν η πολιτεία δεν φροντίζει να φτιάχνει
προγράμματα για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
Ο πληθωρισμός μειώνει την αγοραστική δύναμη του
νομίσματος, με αποτέλεσμα την αδυναμία αγοράς προϊ-

όντων. Η παραγωγή μειώνεται αναγκαστικά
και ο εργοδότης απολύει υπαλλήλους.

Η ανεργία οδηγεί το άτομο σε στέρηση οι-
κονομικών πόρων για την ικανοποίηση των
αναγκών, χαμηλό βιοτικό επίπεδο, μίζερια και
οικονομική εξαθλίωση. Οι άνεργοι νιώθουν
ανασφάλεια, άγχος για το μέλλον και ψυχική
κούραση από τη συνεχή προσπάθεια για επι-
βίωση. Πολλοί καταλήγουν στον αλκοολισμό,
τα ναρκωτικά και κυρίως οι νέοι νιώθουν ότι
είναι στο περιθώριο.

Η ανεργία εμποδίζει την ανάπτυξη των
πνευματικών ικανοτήτων, την ολοκλήρωση της
προσωπικότητας. Ενισχύονται τα φαινόμενα
του ρατσισμού, της εγκληματικότητας και της
αναρχίας. Η πολιτεία επιβαρύνεται οικονομι-
κά γιατί πρέπει να ενισχύει οικονομικά τους
άνεργους. Πολλοί νέοι αναγκάζονται να με-
ταναστεύουν στο εξωτερικό για να βρουν

δουλειά.

Η στέρηση του δικαιώματος της εργασίας είναι δείγ-
μα δυσλειτουργίας της δημοκρατίας και κρύβει την
διαφορία για τα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα.

«Ελληνική φιλοξενία» ΑΠΗΘΕΙΑ Ή ΜΥΘΟΣ;

Τη χώρα μας, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, την επισκέπτεται πλήθος τουριστών. Στον τόπο μας, ως προς την αντιμετώπιση των τουριστών, υπάρχουν δύο ομάδες ανθρώπων, αυτοί που τους σέβονται και αυτοί που τους εκμεταλλεύονται.

Άρης Μηναιδής

Οι πρώτοι φέρονται στους ξένους φιλόξενα και ευγενικά. Τους προσφέρουν άνετη και πολιτισμένη διαμονή, καθαρό περιβάλλον, νόστιμο φαγητό με λογικές τιμές κι όλα αυτά με ένα φιλικό χαμόγελο. Δε λείπει το ευγενικό καλωσόρισμα, η ζεστή χειραψία, η φιλική διάθεση και το κέρασμα. Διατηρούν, λοιπόν, τις αρχές της παραδοσιακής ελληνικής φιλοξενίας.

Οι δεύτεροι, όμως, τους φέρονται με πονηριά και σκέφτονται μόνο την εκμετάλλευσή τους. Αυτό τις περισσότερες φορές εκφράζεται με αυξημένες τιμές στα ξενοδοχεία, στις ταβέρνες, στα εμπορικά καταστήματα που πωλούν είδη λαϊκής τέχνης, αλλά και στα κόμιστρα που πληρώνουν οι τουρίστες στα ταξί. Πολλές φορές, επίσης, κάποιοι ντόπιοι δεν τους μιλούν με ευγένεια, δεν προσέχουν την καθαριότητα του καταστήματος ή της παραλίας, δεν απαντάνε με «ευχαριστώ – παρακαλώ», πράγματα που δείχνουν αγένεια και έλλειψη πολιτισμού. Τότε πολλοί τουρίστες αναρωτούνται πού είναι η φημισμένη «ελληνική φιλοξενία».

Ξέρουμε, όμως, πολύ καλά ότι ο τουρισμός δεν παίζει μεγάλο ρόλο μόνο στον οικονομικό τομέα, αλλά και στον κοινωνικό και πολιτικό. Γι' αυτό το λόγο καλό είναι να μην αφήνουμε την ευκαιρία για την ανάπτυξή του να ξεγλιστράει μέσα από τα χέρια μας.

Αντίθετα, με τους συγγενείς μας τα πράγματα είναι διαφορετικά. Τους υποδεχόμαστε με αγάπη και λαχτάρα. Τους ανοίγουμε το σπίτι μας, τους προσφέρουμε το καλύτερο κρεβάτι για να κοιμηθούν. Τους παραχωρούμε το μπάνιο μας. Τους κάνουμε τραπέζι με τα καλύτερα φαγητά. Τους ξεναγούμε στα αξιοθέατα της πόλης μας, τους κερνάμε στις καλύτερες ταβέρνες, τους πάμε στα αρχαιολογικά μέρη. Όταν πρέπει να φύγουν, τους χαρίζουμε δώρα και βγαίνουμε φωτογραφίες μαζί τους, για να μας θυμούνται και να τους θυμόμαστε.

Το αξιοπερίεργο είναι ότι μ' αυτόν ακριβώς τον τρόπο συμπεριφέρονται όλοι σχεδόν οι Έλληνες απέναντι στους συγγενείς. Για ποιους λόγους, όμως, δεν λειτουργούμε με την ίδια φιλόξενη διάθεση και απέναντι στους ξένους; Ας σκεφτεί ο καθένας μας τι φταίει και τι μπορεί να κάνει γι' αυτό.

Ο ΤΟΠΟΣ ΜΟΥ

Διαβάστε, τώρα, με πόση ευαισθησία και ρομαντισμό εμείς τα μικρά της Α' τάξης αποτυπώνουμε τις μνήμες μας από αξέχαστες διακοπές, που περνάμε στα χωριά μας.

Κεραμέ Ρεθύμνου

Κατάγομαι από την Κρήτη και πιο συγκεκριμένα από ένα μικρό χωριό του Ρεθύμνου. Το χωριό μου λέγεται Κεραμέ, βρίσκεται 50 χλμ. νότια του Ρεθύμνου και είναι κοντά στο γνωστό μοναστήρι του Πρέβελη. Είναι ένα μικρό και συμπαθητικό χωριό με 350 μόνιμους κατοίκους.

Καλλιόπη Διακάκη

Μπαίνοντας στο χωριό, το πρώτο που συναντούμε είναι η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, και γι' αυτό κάθε φορά που κατεβαίνω στο χωριό νιώθω σαν να μας καλωσορίζει ο Άγιος στο σπίτι του. Ο δρόμος συνεχίζει προς την πλατεία και τα δύο καφεεντάκια, που είναι πάντα γεμάτα από κόσμο που κάθεται και απολαμβάνει τον καφέ του κάτω από τους δύο τεράστιους ευκάλυπτους.

Κοντά στα καφενεία βρίσκεται η δεύτερη μεγάλη εκκλησία, ο Άγιος Παντελεήμονας. Κάθε Κυριακή οι καμπάνες του μας καλούν να πάμε στην εκκλησία. Το καλοκαίρι η πλατεία είναι γεμάτη από παιδιά που παίζουν και γυναίκες που κάθονται στα παγκάκια και πλέκοντας κουτσομπολεύουν.

Η θάλασσα απέχει 2 χλμ. από το χωριό και οι παραλίες μας είναι ονειρικές. Το χωριό βλέπει στο Λιβυκό πέλαγος και το επισκέπτονται κάθε καλοκαίρι πολλοί τουρίστες, για να κάνουν τις διακοπές τους και να ξεκουραστούν. Είμαι πολύ χαρούμενη και νιώθω τυχερή που μπορώ κάθε καλοκαίρι να ζω σε αυτόν τον τόπο.

Μεστά Χίου

Κατάγομαι από τα Μεστά της Χίου. Τα Μεστά, που είναι το χωριό της μητέρας μου, ανήκει στο δήμο Μαστιχοχωριών. Ονομάζονται έτσι διότι είναι τα μοναδικά χωριά στον κόσμο, όπου φυτρώνουν και καλλιεργούνται τα μαστιχοδέντρα, που παράγουν τη μαστίχα. Το χωριό αυτό είναι μοναδικό για εμένα και θα ήθελα να σας μιλήσω γι' αυτό.

Γιάννης Τσουκαλάς

Όλο το χωριό μου είναι ένα μεσαιωνικό κάστρο. Τα σοκάκια είναι στενά, με πέτρινες πλάκες, με καμάρες και, όταν περπατάς, σε ταξιδεύουν στις εποχές των πειρατών και των ιπποτών. Τα σπίτια είναι κολλητά μεταξύ τους, τουλάχιστον αυ-

τά που βρίσκονται μέσα στο κάστρο, και οι ταράτσες είναι η μία συνέχεια της άλλης. Στην κεντρική πλατεία, εκτός του εστιατορίου και των πολυσύχναστων καφετεριών, υπάρχει και η πλατεία των Ταξιαρχών. Είναι η έκτη μεγαλύτερη εκκλησία στην Ελλάδα. Οι άνθρωποι είναι εγκάρδιοι, φιλικοί, φιλόξενοι και αγαπούν το μαγικό αυτό τόπο.

Τα Μεστά είναι ένα θαυμάσιο μέρος, που σας προτείνω να επισκεφθείτε! Αγαπώ το χωριό μου, διότι είναι το μοναδικό μέρος στον κόσμο που μπορεί να με κάνει να αισθάνομαι ελεύθερος και ξένοιαστος απ' τις υποχρεώσεις μου!

Καλλιθέα Σάμου

Η Σάμος είναι ένα εκπληκτικό νησί με πολύ πράσινο και πολλά μικρά και μεγάλα χωριουδάκια. Ένα από αυτά είναι και η Καλλιθέα, που ονομάστηκε έτσι από τα ηλιοβασιλέματά της.

Αφροδίτη Παναγιώτου

Είναι ένα γραφικό μικρό χωριουδάκι, που κάθε καλοκαίρι γεμίζει επισκέπτες και χωριανούς που ζουν στην Αθήνα. Οι δρόμοι του γεμίζουν παιδιά που παίζουν. Τα στενά μικρά δρομάκια του χωριού είναι στολισμένα όμορφες γλάστρες. Μα το πιο όμορφο σημείο του χωριού είναι ο Κέρκης. Είναι ένα βουνό καταπράσινο, με πολλές πηγές, ποταμάκια και πολλά ξωκλήσια. Κάθε χρόνο το Δεκαπενταύγουστο, γίνεται το μεγάλο πανηγύρι στην πλατεία του χωριού. Αφού ανέβουν στην Παναγία που είναι στην πλαγιά του Κέρκη, το βράδυ γυρίζουν στο χωριό, όπου αρχίζει το μεγάλο γλέντι με τα όργανα.

Αυτό είναι το χωριό μου και το αγαπώ πολύ.

Άνω Βόλιμα Ζακύνθου

Το χωριό μου μ' αρέσει πολύ. Έχει μια πλατεία όπου μαζεύονται τα παιδιά. Δεν έχει πολλούς κατοίκους. Είναι ωραίο να βλέπεις τα παλιά σπιτάκια και τα παλιά καφενεία, στα οποία μπαίνοντας μέ-

Άγγελος Δρογγίτης

σα μυρίζεις τα μπαχαρικά και τη μυρωδιά της παλιάς κατοικίας, που ούτε καν τηλεόραση δεν έχει!

Αρκετά μακριά είναι τα χωράφια και ένα γήπεδο ποδοσφαίρου, όπου εκεί συνάζουμε τα απογεύματα. Το βράδυ είναι επίσης ωραία, δεν περνάνε αυτοκίνητα, το πολύ τρία ολόκληρη μέρα, και γι' αυτό έχει ησυχία... με μεγάλη ησυχία! Τα πρωινά πηγαίνουμε στις παραλίες της Ζακύνθου, που είναι πολύ όμορφες!

Αυνοπομόνω να πάω και φέτος!

Η κοινωνική θέση της γυναίκας στη Σπάρτη

Τα κορίτσια μετά τη γέννησή τους παραδίδονταν στην οικογένειά τους για να ανατραφούν, εφόσον δεν παρουσίαζαν κανενός είδους καχεξία ή δυσμορφία. Η διαφορά σε σχέση με την Αθήνα ήταν ότι η απόφαση για την έκθεση των βρεφών δεν αποτελούσε ιδιωτική υπόθεση του πατέρα, αλλά ανέκκλητη απόφαση της Γερουσίας.

Από κάποια ηλικία και μετά η πολιτεία, που θεωρούσε κτήμα της όλα τα παιδιά των Σπαρτιατών, αναλάμβανε την αγωγή των νεαρών κοριτσιών. Η εκπαίδευσή τους δεν διέφερε από εκείνη των αγοριών. Συναναστρέφονταν σε αγέλες με σκοπό να σκληραγωγηθούν, όπως τα συνομήλικά τους αγόρια. Υπόκειντο σε παρόμοιες αθλητικές δοκιμασίες και διαφόρων ειδών κακουχίες, ελαφρώς ενδεδυμένα. Παράλληλα εμφανίζονταν στις θρησκευτικές εορτές μύησης, όπως τα Υακίνθια. Στη συγκεκριμένη θρησκευτική εκδήλωση έπαιρναν μέρος και τα αγόρια.

Η σπαρτιατική κοινωνία έριχνε το μεγαλύτερο βάρος της στη σφυρηλάτηση των κοινωνικών δεσμών μεταξύ των ελευθέρων Σπαρτιατών και Σπαρτιατισσών. Το σκοπό αυτό εξυπηρετούσε ο θεσμός της πολυανδρίας. Η συνήθεια αυτή ήταν αρκετά διαδεδομένη. Σύμφωνα με την πολυανδρία, την ίδια γυναίκα μοιράζονταν δύο, τρεις, τέσσερις ή πέντε άνδρες, οι οποίοι συνήθως ήταν αδέρφια. Αυτό το έθιμο επεκτείνονταν και στην περίπτωση που ένας ηλικιωμένος είχε νέα σύζυγο και επιθυμούσε να αποκτήσει παιδιά με το να τη φέρει σε επαφή με έναν νέο και ρωμαλέο άνδρα. Όποιος επίσης για κάποιους λόγους δεν επιθυμούσε να παντρευτεί, είχε τη δυνατότητα να ζητήσει μια παντρεμένη γυναίκα και με την προϋπόθεση της συγκατάθεσης του συζύγου της να αποκτήσει μαζί της παιδιά.

Η θέση της γυναίκας στην πολιτική ζωή της Σπάρτης

Οι Σπαρτιάτισσες δεν είχαν άμεση συμμετοχή στο πολιτικά δρώμενα της πόλης τους. Η θεώρηση της Σπάρτης ως γυναικοκρατούμενης πόλης, έχει να κάνει περισσότερο τόσο με τη σχετική ελευθερία τους όσο κυρίως με την ανεξάρτητη οικονομική τους θέση στη σπαρτιατική πολιτεία. Η πατρoύχος μοναχοκόρη έχει δικαίωμα να κληρονομήσει την περιουσία του πατέρα της. Αυτή η κληρονομιά μπορεί να θεωρηθεί και ως προίκα. Όμως και ο πατέρας που βρισκόταν εν ζωή, προίκιζε με ένα σεβαστό περιουσιακό του κομμάτι την κόρη του. Εξάλλου ο ίδιος ο Αριστοτέλης στα Πολιτικά αναφέρει ότι στην εποχή του, τον 4ο αιώνα π.Χ., τα 2/5 της συνολικής καλλιεργήσιμης έκτασης ανήκαν σε γυναίκες. Αυτό, βεβαίως, ενδέχεται να οφείλεται και στην ολιγανδρία της Σπάρτης εκείνη την εποχή, λόγω των αλληπάλληλων πολέμων. Έτσι εξηγείται η συγκέντρωση τόσων κληρών στα χέρια λίγων γυναικών, με επακόλουθο την αύξηση της πολιτικής επιρροής τους.

Οι γυναίκες στην Αρχαία Αθήνα και Σπάρτη

συλλέκτριες καρπών και σε μεγαλύτερη ηλικία ως πωλήτριες.

Η κοινωνική και πολιτική ζωή της γυναίκας στην Αθήνα

Στο κοινωνικό πεδίο οι Αθηναίες συμμετείχαν στις κυριότερες θρησκευτικές γιορτές της πόλης, στα Λήναια και στα Ανθεστιάρια προς τιμήν του Διονύσου, καθώς επίσης και στη μεγάλη πομπή των Παναθηναίων. Για τη γιορτή των Παναθηναίων, όλο το χρόνο τέσσερις κοπέλες από καλές οικογένειες της Αθήνας, ύφαιναν το ιερό πέπλο. Ουσιαστική συμμετοχή είχαν και στα Θεσμοφόρια, προς τιμή της θεάς Δήμητρας. Στα Θεσμοφόρια συμμετείχαν αποκλειστικά γυ-

ναίκες και σκοπός τους ήταν να τονιστεί ο ρόλος της γυναίκας στη γονιμότητα και συμβολικά στην ευφορία της καλλιεργήσιμης γης.

Εντελώς διαφορετικά ζούσαν οι εταίρες. Σε αντίθεση με τις άλλες γυναίκες, αυτές είχαν γνώσεις της λογοτεχνίας και δεν τους ήταν άγνωστη η τέχνη. Συμμετείχαν ελεύθερα στα συμπόσια των ανδρών. Στα σπίτια τους μαζεύονταν πλήθος οι νέοι. Τις θαύμαζαν, έστηναν γι' αυτές χρυσά αγάλματα, και οι ποιητές τις εγκωμιάζαν στα έργα τους.

Στην καθαυτή πολιτική ζωή των Αθηνών η θέση των γυναικών ήταν ανύπαρκτη. Οι

γυναίκες δε θεωρούνταν πολίτες και δεν είχαν δικαίωμα κατοχής εγγείου ιδιοκτησίας ούτε κληρονομιάς. Κατά συνέπεια στερούνταν τα πολιτικά δικαιώματα που απολάμβαναν οι άνδρες.

II. ΣΠΑΡΤΗ

Ο ρόλος της Σπαρτιάτισσας στην οικογένεια

Οι γυναίκες της Σπάρτης τύγχαναν διαφορετικής αντιμετώπισης από τις Αθηναίες. Λόγω της ολιγανθρωπίας που αντιμετώπιζαν οι Σπαρτιάτες, η μητρότητα καταλάμβανε εξέχουσα σημασία. Τα θηλυκά μέλη της οικογένειας παρέμεναν σε αυτήν μέχρι κάποια ηλικία. Μετά τα αναλάμβανε το κράτος.

Η κατάλληλη ηλικία γάμου για μια Σπαρτιάτισσα ήταν γύρω στα είκοσι έτη, σε αντίθεση με τη γυναίκα των Αθηνών που παντρευόταν στην εφηβεία. Όταν έφθανε σε αυτή την ηλικία, ο πατέρας –κυρίως στις αριστοκρατικές τάξεις– αναλάμβανε να βρει το γαμπρό για τη γαμήλια συμφωνία. Έπειτα, στη Σπάρτη συνηθιζόταν η αρπαγή των γυναικών από τους άνδρες, πράγμα άγνωστο στην αθηναϊκή κοινωνία. Στο σπίτι του γαμπρού όπου μεταφερόταν η κοπέλα, την αναλάμβανε μια γυναίκα του σπιτιού, η νυμφεύτρια. Της έκοβε τα μαλλιά και την έντυνε με αντρικά ρούχα. Αυτός ο γάμος συνήθως έμενε για μερικά χρόνια κρυφός. Αν από το γάμο αυτό δεν προέκυπταν απόγονοι, που ήταν το ζητούμενο, τότε ο γάμος λυσόταν.

Οι Σπαρτιάτισσες, λόγω της αγωγής τους, δεν ασχολούνταν με την οικιακή οικονομία. Δεν καταπιάνονταν με το νοικοκυριό και τις ασχολίες του σπιτιού. Με τις δουλειές αυτές καταπιάνονταν το υπηρετικό προσωπικό. Οι δούλες δηλαδή.

Η γυναίκα στους αρχαίους και κλασικούς χρόνους θεωρούνταν, βιολογικά και ψυχολογικά, πλάσμα που δεν είχε την ικανότητα να ελέγξει τον εαυτό της και να αντισταθεί σε εξωτερικά ερεθίσματα. Έπρεπε να είναι σεμνή, όμορφη και υγιής, προκειμένου να συμβιβάζεται με τα πρότυπα μιας πατριαρχικής κοινω-

Σίσσυ Καραλή

νίας, όπως ήταν η αρχαία ελληνική. Στα πλαίσια αυτά θα εξετάσουμε σε δύο ενότητες αντίστοιχα τη θέση της στην οικογενειακή, κοινωνική και πολιτική ζωή σε Αθήνα και Σπάρτη και το στόχο που εξυπηρετούσε. Παράλληλα, θα αναφερθούμε στη διαφορετική αντιμετώπιση που τύγχαναν οι γυναίκες στις δύο σπουδαιότερες αρχαίες ελληνικές πόλεις.

I. ΑΘΗΝΑ

Ο ρόλος της Αθηναίας στην οικογένεια

Στην Αθήνα η πρώτη κύρια δυσκολία που αντιμετώπιζε ένα νεογέννητο κορίτσι ήταν να του επιτραπεί να ζήσει. Η γέννηση ενός θηλυκού μέλους θεωρούνταν ανώφελο και επιπρόσθετο έξοδο για τον οίκο, δεν είχε τη δυνατότητα να διατηρήσει το οικογενειακό όνομα και συνεπώς τα οικογενειακά περιουσιακά στοιχεία.

Βασική αρχή στην αθηναϊκή κοινωνία ήταν το ότι η γυναίκα τελούσε μονίμως υπό ανδρική κηδεμονία. Η νέα κοπέλα μέχρι το γάμο της εξαρτάται άμεσα από τον πατέρα της, ο οποίος επέλεγε το μέλλοντα σύζυγό της.

Η τελετή του γάμου περιλάμβανε δύο βασικές διαδικασίες. Η πρώτη ήταν ο αρραβώνας ή εγγύη, στον οποίο η παρουσία της νύφης δεν ήταν υποχρεωτική και καθοριζόταν το ύψος της προίικας. Στη συνέχεια ακολουθούσε η έκδοση, η τελετή της παράδοσης της κοπέλας στο σύζυγο ο οποίος αναλάμβανε πλέον την κηδεμονία της.

Η βασική ευθύνη της ήταν η διαχείριση του οίκου και από αυτήν θα επιτυγχανόταν η ευημερία του. Η ίδια κατοικούσε στο γυναικωνίτη, επέβλεπε, καθήυθνε τους δούλους και φρόντιζε για τη σωστή τακτοποίηση των αγαθών του σπιτιού. Οι αριστοκράτισσες γυναίκες επίσης, στα πλαίσια των οικιακών καθηκόντων τους, ασχολούνταν με την υφαντική, το ράψιμο και την ανατροφή των παιδιών.

Οι ευκατάστατες Αθηναίες δεν έβγαζαν από το σπίτι, οι φτωχές όμως αναγκαστικά δούλευαν εκτός σπιτιού. Αυτές εργάζονταν ως εργάτριες μαλλιού, τροφού,

Μεγάλα διεθνή ταξιδιωτικά πρακτορεία το έχουν αποκαλέσει όγδοο θαύμα του κόσμου. Οι αρχιτέκτονες, οι μηχανικοί, όλοι οι τεχνικοί και οι επιστήμονες που εργάζονται για την ολοκλήρωση της κατασκευής, αισθάνονται υπερήφανοι γι' αυτό

**Νικολέττα Μαχαίρα
Ιωάννα Τσαϊρίδου**

που δημιουργούν. Ο λόγος για τα τεχνητά νησιά Παλμ που δημιουργούνται στις ακτές των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, στο Ντουμπάι.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για τρεις νησίδες, που για τη δημιουργία τους αξιοποιούνται όλα τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας. Θα έχουν το σχήμα του φοίνικα. Η διάμετρός τους θα είναι πέντε χιλιόμετρα. Θα προστατεύονται από κοραλλιογενείς φράκτες. Στο έδαφός τους θα ανεγερθούν επαύλεις και πολυτελή ξενοδοχεία.

Η οικονομία των Η.Α.Ε. είναι ανθηρή. Αυτός είναι και ένας από τους βασικούς λόγους που τα τρία νησιά του Φοίνικα δεν πρόκειται να αργήσουν να ολοκληρωθούν. Το σύμπλεγμα των νησιών Παλμ στο Ντουμπάι έχει «αυτοανακηρυχθεί» σε θαύμα. Πρόκειται αναμφίβολα για ένα έργο εντυπωσιακό, που συμβολίζει την τεράστια ισχύ της οικονομικής ευρωστίας.

Το σύμπλεγμα των τεχνητών νησιών Παλμ φιλοδοξεί να γίνει ένας από τους πλέον ελκυστικούς τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως. Τα ονόματα των τεχνητών νησιών, των μεγαλύτερων στον κόσμο, είναι Τζουμέιρα, Τζεμπέλ Αλί και Ντέιρα. Ηδη από τον περασμένο Νοέμβριο το νησί Τζουμέιρα άνοιξε τις πύλες του στους πρώ-

ΤΟ 8ο ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

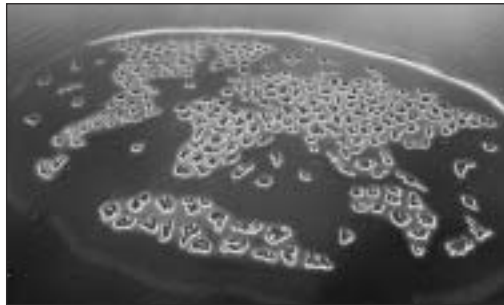
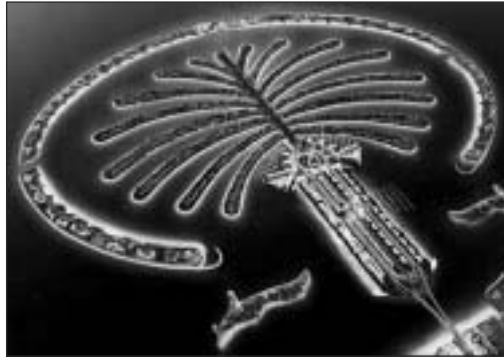
Τεχνητά νησιά - παράδεισοι

τους 4.000 κατοίκους του.

Στο Ντουμπάι οι επενδυτικές δραστηριότητες στα τεχνητά νησιά συνεχίζονται με ένα εντυπωσιακό σύμπλεγμα 300 μικρότερων νησιών, που το καθένα αντιπροσωπεύει μία χώρα του κόσμου και στο σύνολό τους σχηματίζουν τις πέντε ηπείρους. Είναι τα World Islands. Το μέγεθος του κάθε νησιού κυμαίνεται από 23 ως 83 τετραγωνικά χιλιόμετρα και η μεταξύ τους απόσταση είναι μόλις 100 μέτρα. Από τους πρώτους ιδιοκτήτες είναι ο Ντέιβιντ Μπέκαμ και ο Μάικλ Σουμάχερ.

Ξενοδοχείο - έμβλημα

Ένα από τα πιο γνωστά τεχνητά νησιά είναι αυτό πάνω στο οποίο στέκει το επιβλητικό ξενοδοχείο-έμβλημα του Ντουμπάι, το Burj al Arab. Η αρχιτεκτονική του μοναδική. Το ύψος του 321 μέτρα και το σχήμα του παραπέμπει σε πανί ιστιοφόρου. Θεωρείται το υψηλότερο κτίριο στον κόσμο που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ως ξενοδοχείο, αλλά και το πρώτο ξενοδοχείο της κλίμακας των 7 αστερών, αξίας 490 εκατ. ευρώ.

Η προέλευση των τεχνητών νησιών

Αν ανατρέξουμε στο παρελθόν, τα τεχνητά νησιά δεν αποτελούν πρωτόγνωρο γεγονός. Η κατασκευή των πρώτων τεχνητών νησιών έχει τις ρίζες της στο Μεξικό και ξεκίνησε πάνω σε μικρούς υφάλους

που υπήρχαν μέσα σε λίμνες ή θαλάσσιες περιοχές.

Η επιθυμία των Αζτέκων να δημιουργήσουν μια απομονωμένη αυτοκρατορική πρωτεύουσα, τους οδήγησε αιώνες πριν, γύρω στο 1325, στην κατασκευή του πρώτου τεχνητού νησιού. Η Τενοστσίταν, όπως λεγόταν η πρωτεύουσά τους, άρχισε να χτίζεται πάνω στην ήδη υπάρχουσα νησίδα της μεγαλύτερης λίμνης της πεδιάδας του Μεξικού, Τεξκόκο. Θεωρήθηκε μία από τις μεγαλύτερες πόλεις της εποχής και συνδεόταν με την ξηρά με δρόμους μέσα στο νερό που κατέληγαν σε γέφυρες τις οποίες οι κάτοικοι μπορούσαν να απομακρύνουν σε περίπτωση επίθεσης. Γι' αυτό και ως μεταφορικό μέσο χρησιμοποιούσαν κυρίως το κανό. Καταστράφηκε το 1521 από τους Ισπανούς και πάνω στα χαλάσματά της χτίστηκε η Πόλη του Μεξικού.

Η δεύτερη προσπάθεια για τη δημιουργία τεχνητού νησιού υλοποιήθηκε το 1634. Η νήσος Ντεσίμα, στη θάλασσα περιοχή του Ναγκασάκι στην Ιαπωνία, χτίστηκε για να αποκλειστούν οι αλλοδαποί έμποροι. Με έκταση 9 τετραγωνικών χιλιομέτρων, το τεχνητό νησί συνδεόταν με την πόλη μέσω γέφυρας η οποία φυλασσόταν και από τις δύο πλευρές μέχρι και το 1857.

Πολύ αργότερα, γύρω στο 1920, λίγο έξω από τη Φλόριδα των ΗΠΑ δημιουργήθηκε ένα σύμπλεγμα με επτά τεχνητά νησιά, τα «Νησιά της Βενετίας». Μετά το πέρας καταστρεπτικού κυκλώνα στο Μαϊάμι το Σεπτέμβριο του 1926, στην αγορά ακινήτων παρατηρήθηκε μεγάλη πτώση και η εταιρεία κήρυξε πτώχευση.

Πώς φτιάχνουν τα νησιά

Η τεχνοτροπία που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία τεχνητών νησιών είναι το dumping. Άμμος που προέρχεται από το σκάψιμο του πυθμένα της θάλασσας χρησιμοποιείται για τη δημιουργία λοφίσκων που φθάνουν ως την επιφάνεια της θάλασσας. Μπορεί να ακούγεται απλή η διαδικασία, ωστόσο το κόστος της παραμένει εξαιρετικά υψηλό.

“**Τ**ο Χαμόγελο του Παιδιού» ιδρύθηκε το 1995 μετά από επιθυμία ενός μικρού παιδιού, του 10χρονου τότε Ανδρέα. Ο Ανδρέας έπασχε από μια σοβαρή ασθένεια. Λίγο καιρό πριν φύγει απ' τη ζωή, είχε γράψει ένα ημερολόγιο, στο οποίο κατέ-

γραφε το μεγαλύτερο ως τότε όνειρό του. Ήθελε να φτιαχτεί ένα σπίτι στο οποίο θα φιλοξενούνταν παιδιά διαφόρων εθνικότητων, παιδιά τα οποία διέτρεχαν κίνδυνο κι έπρεπε άμεσα να προστατευθούν. Το σπίτι αυτό θα ονομαζόταν «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Έτσι κι έγινε...

Κυράνη Μαυρίδη

Λίγους μήνες μετά, ο μικρός Ανδρέας έχασε τη μάχη με τη ζωή. Το όνειρό του ανέλαβε να το πραγματοποιήσει ο πατέρας του παιδιού, κ. Κωνσταντίνος Γιαννόπουλος.

Το πρώτο σπίτι ήταν στα Πατήσια. Φά-

νηκε όμως ότι τα παιδιά που έχουν υποστεί κακοποίηση, παραμέληση ή έχουν εγκαταλειφθεί, είναι πολλά. Έτσι, 16 χρόνια μετά, ο σύλλογος πλέον έχει 10 σπίτια και πολλές δράσεις που αφορούν στην παιδική κακοποίηση.

Στα σπίτια φιλοξενοούνται παιδιά

κατόπιν εισαγγελικής εντολής. Οι ηλικίες τους ποικίλλουν. Περιθάλπονται πολύ μικρά ώσπου να νιώσουν σίγουρα ότι μπορούν να «σταθούν στα πόδια τους». Η αποστολή των υπευθύνων είναι να ενταχθούν τα παιδιά στο κοινωνικό σύνολο, να νιώσουν ότι ανήκουν σε μια οικογένεια και, το κυριότερο, να αγαπηθούν.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι τα έσοδα του συλλόγου εξασφαλίζονται από ιδιώτες. Συνεπώς, η βοήθεια του κόσμου είναι απαραίτητη για να συνεχίσει να υπάρχει το χαμόγελο στα παιδικά προσώπια. Γιατί, όπως είπε και ο μικρός Ανδρέας, «αν ενωθούμε όλοι μαζί θα τα καταφέρουμε...».

Ευχαριστούμε πολύ για τις πληροφορίες την κ. **Αθηνά Σείντη**, κοινωνική λειτουργό του συλλόγου.

Οι Μοίρες στην Αρχαία Ελλάδα

Οι Μοίρες στην Αρχαία Ελλάδα θεωρούνταν θεότητες και τις παρίσταναν με τις μορφές τριών γυναικών, που όριζαν το μέλλον και το πεπρωμένο των ανθρώπων. Τα ονόματά τους ήταν: Κλωθώ, Λάχεσις και Άτροπος.

Σύμφωνα με τον Ησίοδο, ο Δίας με τη δεύτερη γυναίκα του, τη Θέμιδα, γεννήσε πολλά παιδιά, μεταξύ των οποίων και τις Μοίρες. Σ' αυτές, λοιπόν, χάρισε τη μεγαλύτερη τιμή, να παρέχουν στους ανθρώπους το καλό και το κακό.

Η Κλωθώ έγενε το νήμα της ζωής και το ξετύλιγε σιγά-σιγά. Η Λάχεσις παρουσιάζεται να κρατά αδράκτι, την άτρα-

Τατιάνα Φραγκοπούλου

κτο, και να τυλίγει σιγά-σιγά το νήμα που ξετύλιγε η Κλωθώ. Επίσης είναι εκείνη που τραβούσε τους κλήρους και τους μοίραζε, καθορίζοντας το γραφτό, την ειμαρμένη του κάθε ανθρώπου, ενώ η Άτροπος

έκοβε απρόσμενα και απότομα το νήμα της ζωής, με το ψαλίδι της.

Σε άλλες αναφορές, η Κλωθώ ήταν εκείνη που κρατά την ηλακτική και το αδράκτι, η Λάχεσις κρατά ζυγαριά και ζυγίζει τη ζωή ώστε να βρísκεται πάντα σε ισορροπία. Τέλος, η Άτροπος είναι εκείνη που έχει το θλιβερό καθήκον να αφαιρεί απότομα τη ζωή.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΑΘΗ ΔΗΜΗΤΡΟΥΚΑ

Η Αγαθή Δημητρούκα γεννήθηκε το 1958 στην Πεντάλοφο Αιτωλο-ακαρνανίας. Είναι στιχουργός και συγγραφέας. Γράφει στίχους τραγουδιών και κάποια ποιήματα, παιδική λογοτεχνία, άρθρα στις εφημερίδες και ασχολείται με μεταφράσεις έργων Ισπανών λογοτεχνών, κυρίως. Το τελευταίο της μυθιστόρημα έχει τίτλο «Πουλάμε τη ζωή χρεώνουμε τον θάνατο». Στα δεκαέξι της χρόνια γνώρισε τον ποιητή Νίκο Γκάτσο και συνδέθηκε μαζί του σ' ένα μακρύ ταξίδι

ζωής μέχρι το θάνατό του.

Στο σχολείο μας τη φιλοξενήσαμε στις 13 του Δεκέμβρη. Μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης, οι μαθητές της Α' Γυμνασίου συζητήσαμε μαζί της και απολαύσαμε ένα μικρό μάθημα στιχουργικής το οποίο δεσμεύτηκε ότι μπορούμε να επαναλάβουμε με χρονική άνεση στο μέλλον – κάτι που έγινε ήδη στις 2 Φεβρουαρίου. Θα σας αφήσουμε τώρα να διαβάσετε τα σημαντικότερα σημεία της συνομιλίας μας μαζί της.

«Τα πρωτάκια του Σχολείου»

«Μαθητόκοσμος»: Κα Δημητρούκα, αν και κατάγεστε από μια φτωχή αγροτική οικογένεια και από γονείς που γνώριζαν λίγα στοιχειώδη γράμματα, μάθατε από τα παιδικά σας χρόνια ν' αγαπάτε τη λογοτεχνία και ιδιαίτερα την ποίηση. Τι πιστεύετε ότι έπαιξε καθοριστικό ρόλο σ' αυτό;

Α.Δ.: Η μοναχικότητά μου και κυρίως όσα άκουγα για το Μεσολόγγι από τα ποιήματα του Σολωμού αλλά και από τα δημοτικά τραγούδια. Άκουγα ηρωικά δημοτικά τραγούδια που είναι κατεξοχήν ποιητικά. Βέβαια, γεννιέται κανείς με το ταλέντο να αγαπάει τη λογοτεχνία, αρκεί να το ανακαλύψει έγκαιρα και να το καλλιεργήσει. Ο πατέρας μου ήξερε γράμματα, όμως οι ανάγκες της οικογένειας και τα προβλήματα υγείας που αντιμετώπιζε δεν του επέτρεψαν να σπουδάσει. Η μητέρα μου είχε πάει ως τα μισά της Δευτέρας Δημοτικού, γι' αυτό είχε καημό να σπουδάσει το παιδί της. Έτσι λοιπόν, όταν ήταν έγκυος, έλεγε πως αν έκανε παιδί –παιδιά οι χωρικοί έλεγαν τα αγόρια– θα το σπούδαζε δάσκαλο, αν πάλι ήταν «τσούπα» θα την έκανε δασκάλα. Γι' αυτό, μικρή, με φώναζαν δασκάλα. Είχα γεννηθεί με το παρατσούκλι

μου, βλέπετε.

«Μαθ.»: «Πουλάμε τη ζωή χρεώνουμε τον θάνατο». Λέτε σε κάποιο σημείο του βιβλίου ότι λατρέψατε τον Δον Κιχώτη του Θερβάντες, ότι σ' αυτόν είχατε βρει επανειλημμένα καταφύγιο και γιατρεία όταν μελαγχολούσατε. Την απορία γι' αυτό σάς την έλυσε ένας φίλος της ψυχής που σας είπε ότι ο Δον Κιχώτης είναι ο πατέρας σας. Τι συμβολίζει στη ζωή σας η παρουσία του;

Α.Δ.: Ο Δον Κιχώτης είναι ένα από τα σπουδαιότερα έργα της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Μ' αυτό ο Θερβάντες θεμελίωσε το σύγχρονο μυθιστόρημα, αλλά όσα μυθιστορήματα κι αν έχουν γραφεί από τότε, τον Δον Κιχώτη δεν τον ξεπέρασαν. Ο ήρωας συμβολίζει τον ενθουσιασμό του ανθρώπου, την τάση του για το όνειρο και την υπέρβαση, αυτή τη λαχτάρα που έχουμε όλοι οι άνθρωποι να ξεφύγουμε από τους περιορισμούς που μας βάζει το σώμα και να ακολουθήσουμε το πνεύμα όλο και πιο ψηλά. Βέβαια, δεν είναι κάτι που το πετυχαίνουμε εύκολα, συνήθως σωριαζόμαστε στη γη. Αυτό έκανε κι ο Δον Κιχώτης όταν τα έβαζε με τους ανεμόμυλους, νομίζοντας πως ήταν γίγαντες. Αυτό έκανε κι ο πατέρας μου, όταν, ενώ ήταν καθηλωμένος σε μια καρέκλα, ξεχνούσε την αναπηρία του και χόρευε καθιστός και μου κράταγε το μαντίλι να χορέψω κι εγώ. Την αθωότητα συμβολίζει η παρουσία του στη ζωή μου, την

αθωότητα που εκμηδενίζει βάρη και βαρύτητα!

«Μαθ.»: Σε ένα άλλο σημείο του ίδιου βιβλίου γράφετε ότι ανάμεσα σε όλα τ' άλλα, ο πατέρας σας σας είχε δώσει ένα μάθημα Δημοκρατίας της Γνώσης με την εμπιστοσύνη που σας έδειξε σε ένα απλό αγροτικό θέμα. Εσείς πιστεύετε στη Δημοκρατία της Γνώσης; Νομίζετε πως υπάρχει στις μέρες μας;

Α.Δ.: Με τη Δημοκρατία της Γνώσης θέλω να πω ότι αναγνωρίζονται αξιολογικά αυτοί που ξέρουν πιο πολλά και τα εφαρμόζουν σε σωστή βάση, ότι εκτιμούνται οι σοφοί και όχι οι τεχνοκράτες. Πιστεύω στη Δημοκρατία της Γνώσης, πιστεύω στη Δημοκρατία γενικά, αλλά δεν νομίζω να υπάρχει σήμερα. Πολύ φοβάμαι ότι, στα επόμενα χρόνια, θα έχουμε καινούριους αγράμματους, γιατί τα παιδιά θα περνούν από τα σχολεία χωρίς να μαθαίνουν κάτι και χωρίς να ενδιαφέρονται να μάθουν και, κυρίως, χωρίς να καλλιεργούν το συναίσθημά τους. Θα έχουμε πλήθος αναλφάβητων, όχι του τύπου να μην ξέρουν ορθογραφία –αυτό έτσι κι αλλιώς θα το κάνουν τα προγράμματα των υπολογιστών– αλλά που δεν θα μπορούν να κρίνουν και να διαχειριστούν τις πληροφορίες που θα τους προσφέρονται. Θα παρασύρονται από ψεύτικες ιδέες, οι οποίες θα γεννάνε ψεύτικες ανάγκες και θα μετατρέπονται σε σκλάβους των λίγων που θα υπερέχουν σε γνώσεις. Μ' άλλα λόγια, η γνώση είναι το καλύτερο όχημα για την ελευθερία.

«Μαθ.»: Έχετε ασχοληθεί με τη στιχουργική, την παιδική λογοτεχνία και τις μεταφράσεις κυρίως Ισπανών λογοτεχνών. Ποια από τις τρεις αυτές δραστηριότητες σας ικανοποιεί περισσότερο;

Α.Δ.: Η καρδιά μου πετάει με τους στίχους των τραγουδιών. Θέλω να γράφω στίχους ποιητικούς, που σήμερα πλέον δεν γράφονται, γιατί δεν υπάρχουν ολοκληρωμένοι συνθέτες, να έχουν την ευαισθησία της γλώσσας και ν' ακολουθούν τους ρυθμούς της. Επίσης, μου αρέσει να γράφω παραμύθια για παιδιά, πάλι με κάποια ποιητική διάθεση.

«Μαθ.»: Η πρώτη σας συνεργασία με τον Μάνο Χατζιδάκι ήταν όταν γράψατε τους στίχους για το τραγούδι «Ένα κορίτσι στο βάλτο». Πώς νιώσατε εκείνη τη στιγμή που ο μεγάλος δημιουργός σάς αποδέχτηκε ως συνεργάτιδά του;

Α.Δ.: Ήταν μαγική στιγμή. Αρχικά ο Χατζιδάκις ζήτησε από τον Γκάτσο να του γράψει ένα τραγούδι

που να περιλαμβάνει το δίστιχο «σκότωσα το διάκονο/μες στην εκκλησία» κι εκείνος αρνήθηκε. Επειδή, όμως, γνώριζε ότι όλο και κάποια στιχάκια σκάρωνα, με ρώτησε αν θα μπορούσα να το έγραφα εγώ. Βεβαίως!, του απάντησα, χωρίς να το σκεφτώ. Τόσο μεγάλο ήταν το θράσος μου. Είναι όμως κάποιες διαδρομές που κάνει η ζωή... Το πρώτο τραγούδι που μου είχε εντυπωθεί ήταν το «Γαρύφαλλο στ' αυτί». Τότε δεν ήξερα πως τα τραγούδια τα γράφει κάποιος. Μετά έμαθα πως το συγκεκριμένο τραγούδι το είχε γράψει ο Χατζιδάκις, και η μαγεία της ζωής τα έφερε έτσι που, όχι μόνο γνώρισα τον συνθέτη που θαύμαζα, αλλά έμαθα να γράφω και στίχους και να συνεργαστώ μαζί του. Σαν να είχα πάει στο φεγγάρι, μου φαινόταν.

Νίκου Γκάτσου. Μου άρεσε και το θέατρο στο ραδιόφωνο. Κι άκουγα κι εκεί το όνομά του, αφού συνεργαζόταν ως μεταφραστής ή ως ραδιοσκηνοθέτης θεατρικών έργων. Έπειτα διάβασα τον «Ματωμένο γάμο» σε δική του μετάφραση και στη συνέχεια την «Αμοργό». Με συγκινούσε πολύ το έργο του. Κι ίσως γι' αυτό δεν υπήρξαν μεγάλες δυσκολίες στη συμβίωσή μας, παρόλο που μας χώριζε περίπου μισός αιώνας. Από την άλλη μεριά, οι ζωές μας είχαν και κάποια κοινά σημεία. Είχαμε παρόμοια παιδική ηλικία με

μοναχικότητα και θανάτους. Κι εκείνος κι εγώ είχαμε για στηρίγματα τις μανδές μας. Η δική του ήταν χήρα κι η δική μου άντρας και γυναίκα μαζί, αφού ο πατέρας μου ήταν ανάπηρος. Μεγαλώσαμε κι οι δύο σε μια κοινωνία της ανάγκης. Η ανάγκη οδηγούσε τη ζωή μας.

«Μαθ.»: Διαβάσαμε ότι δεν έχετε σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο, παρά το γεγονός ότι προσπαθήσατε κάποιες φορές. Αυτό σας προκαλεί κάποια στενοχώρια ή την αίσθηση της στέρησης; Θα νιώθατε πιο ευτυχισμένη αν είχατε γίνει νηπιαγωγός;

Α.Δ.: Όχι βέβαια. Δεν θα ήμουν πιο ευτυχισμένη. Μου άρεσε πολύ να γράφω και θέλω διαρκώς να βελτιώνομαι. Προσπάθησα ωστόσο να σπουδάσω. Αρχικά, μου άρεσε η Αρχιτεκτονική. Όταν όμως έφτασε ο Μάιος, αρρώστησα από το άγχος των εξετάσεων. Έτσι, τη λύση την έδωσε ένας συμμαθητής μου στο φροντιστήριο που μου είπε: «αφού μπορείς να γράφεις, γιατί θες να πάρεις τη θέση κάποιου άλλου που την έχει ανάγκη;». Αργότερα πάλι, θέλησα να σπουδάσω νηπιαγωγός, γιατί πάντα μου άρεσαν τα παιδιά. Όμως δεν ήταν εύκολο να ακολουθώ τη ζωή του Γκάτσου και συγχρόνως να είμαι μαθήτρια ή φοιτήτρια. Κατέληξα, λοιπόν, να μάθω ισπανικά που με ενθουσίαζαν. Πιστεύω ότι ο ενθουσιασμός είναι βασικός παράγοντας για να προχωράμε στη ζωή μας.

«Μαθ.»: Στα μαθητικά σας κιάλας χρόνια αναπτύξατε πολιτική δράση και ενταχθήκατε σε νεολαιίστικες οργανώσεις. Μάλιστα, το πρώτο δώρο που χαρίσατε στο Νίκο Γκάτσο ήταν μια επίπεδη πέτρα που πάνω της είχατε σχεδιάσει με σινική μελάνη μια διαδή-

λωση. Ποια είναι σήμερα η σχέση σας με την πολιτική;

Α.Δ.: Από τις νεολαίες έφυγα πολύ γρήγορα γιατί δεν μπορούσα να είμαι κάτω από μια σημαία. Και σήμερα εξακολουθώ να μην είμαι κάτω από τη σημαία κάποιου κόμματος, παρόλο που ορισμένοι φίλοι μου με διεκδικούν. Πιστεύω ότι ο συγγραφέας, άσχετα από το κόμμα που ψηφίζει, πρέπει να κρατάει τις αποστάσεις του, ώστε να μπορεί να κρίνει και να μην υποχρεώνεται να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη γραμμή. Ψήφισα μόνο την τελευταία φορά μια καλή μου φίλη που ήταν στο ψηφοδέλτιο κάποιου κόμματος, το οποίο δεν επρόκειτο να «βγει». Ούτε κι ο Γκάτσος ψήφισε ποτέ, γιατί ήθελε η λαϊκή βούληση να είναι ανεπηρέαστη από τη δική του ψήφο, όπως έλεγε αστεϊευόμενος μάλλον. Προσωπικά, πιστεύω στη Δημοκρατία, ως το σπουδαιότερο πολίτευμα, παρόλο που συχνά γίνεται κατάχρησή της από τους πολιτικούς. Κι ένα από τα καλά της Δημοκρατίας, που θαυμάζω ιδιαίτερα, είναι ότι μας επιτρέπει να κάνουμε λάθος, δεν μας παίρνει το κεφάλι, όπως συμβαίνει σε ολοκληρωτικά καθεστώτα- αντίθετα, μας δίνει την ευκαιρία να διορθώσουμε το λάθος και το... κεφάλι μας.

«Μαθ.»: Πώς γίνεται μια εσωστρεφής και ίσως ανασφαλής δεκαεξάχρονη να τολμά να τηλεφωνήσει στον Νίκο Γκάτσο και να ξεκινήσει έτσι ένα μακρύ ταξίδι ζωής μαζί του;

Α.Δ.: Ήταν παράξενο αυτό που έκανα, αλλά είχα και μια σιγουριά. Πήρα το θάρρος γιατί τα τραγούδια που μου άρεσαν –και, φυσικά, τα άκουγα από το ραδιόφωνο, δεν είχαμε δίσκους τότε– ήταν σε στίχους

«Μαθ.»: Τι ήταν ο Νίκος Γκάτσος για σας;

Α.Δ.: Τα πάντα. Με είχε μαγέψει, ήταν η μαγεία της ζωής, ο φάρος, το φως στη ζωή μου. Αυτός με έμαθε τον τρόπο να ζω και να δουλεύω. Όταν ζούσαμε μαζί, δεν χώραγε ανάμεσά μας άλλος άνθρωπος. Δεν ήταν απλά μια σχέση ανάμεσα σ' έναν άντρα και μια γυναίκα. Ήταν πολλά πράγματα μαζί. Ήταν φιλία. Αυτός γινόταν ο πατέρας μου κι εγώ η μητέρα του. Φρόντιζε ο ένας τον άλλο. Μου μάθαινε πολλά κι από μένα ζητούσε κάτι πιο φρέσκο. Σ' ό,τι έγραφε, ρωτούσε μετά τη γνώμη μου. Εγώ καμάρινα, αλλά εκείνος πολλές φορές το έκανε σαν παιχνίδι, οπότε μου έλεγε αστεϊευόμενος: «κάποιος δεν είχε ποιον να ρωτήσει και ρωτούσε το ραβδί του». Ανταλαμβάνονταν ο ένας τον άλλο, σε σημείο που να μη χρειάζονταν τα λόγια και να συνεννοούμαστε με τα μάτια. Υπήρχε ανάμεσά μας η αγάπη και ο θαυμασμός. Ήταν μια σχέση χωρίς «παράσιτα».

«Μαθ.»: Θα θέλαμε, κυρία Δημητρούκα, να μας μιλήσετε και για το χαρακτήρα του ποιητή.

Α.Δ.: Από τη μια πλευρά ήταν πολύ σοβαρός, από την άλλη όμως είχε χιούμορ και ήταν παιχνιδιάρης. Διάβαζε πάρα πολύ. Μιλούσε λίγο, άκουγε υπομονετικά τους άλλους και δεν τους περιφρονούσε. Ήταν ζεστός άνθρωπος, αν και κάποιοι τον θεωρούσαν απρόσιτο. Είχε βέβαια και τις εμμονές του, όπως, για παράδειγμα, η manía του να ακολουθεί συγκεκριμένους δρόμους. Και υποχρέωνε και τους άλλους ν' ακολουθούν το δικό του δρομολόγιο. Το τι διαμαρτυρίες κάνανε οι οδηγοί των ταξί, που τους έλεγε από πού να πάνε, δε λέγεται. Το ίδιο έκανε και με μένα, κι ήμουνα νέα οδηγός. Επίσης, ήταν λαίμαργος. Του άρεσε να «κλέβει» από το ψυγείο, ενώ είχε ήδη φάει ή να παραγγέλνει στο εστιατόριο φαγητά που, για λόγους υγείας, δεν έπρεπε να τρώει.

«Μαθ.»: Έχουμε διαβάσει και ακούσει ότι κάθε ποίημα του Γκάτσου αφηγείται και μια ιστορία. Πείτε μας αν όλες αυτές οι ιστορίες είχαν σχέση με προσωπικά του βιώματα ή γενικότερα με τις ιδέες του.

Α.Δ.: Δεν ήταν προσωπικά του βιώματα. Οι στίχοι του είχαν σχέση με τις προσωπικές του ιδέες, τις ποιητικές του εμμονές, τις γνώσεις και τα συναισθήματά του. Έγραφε κάτι και μετά το διόρθωνε, λέγοντας ότι ήταν επαγγελματίας διορθωτής του εαυτού του. Σκηνοθετούσε τα τραγούδια του γιατί του άρεσε η σκηνοθεσία. Άλλωστε, ήθελε να σπουδάσει κινηματογράφο. Έτσι, σκηνοθέτησε την ιστορία του «Κεμάλ», του «Γιάννη του φονιά», του «Ιρλανδού και του Ιουδαίου», της «Μικρής Ραλλούς», τους «Δροσουλίτες». Στους τελευταίους χρησιμοποίησε μια σπάνια γλώσσα, σαν να την έφτιαξε με στοιχεία από τη Βυζαντινή παράδοση και το δημοτικό τραγούδι κι από τον «Ερωτόκριτο» και το «Χρονικό του Μορέως». Για τον Γκάτσο, η γλώσσα ήταν η πατρίδα του.

«Μαθ.»: Από πού προήλθε η έμπνευσή του για τον Κεμάλ;

Α.Δ.: Ο τίτλος «Κεμάλ» μπήκε εκ των υστέρων. Ο Γκάτσο αναγκάστηκε να το δεχτεί, επειδή το τραγούδι είχε προϋπάρξει με αγγλικούς στίχους στον περίφημο δίσκο «Reflections», που ο Μάνος Χατζιδάκις είχε κάνει στην Αμερική, κι εκεί ακουγόταν το όνομα «Κεμάλ». Ο Γκάτσο είχε δώσει τον τίτλο «Σεβάχ», επηρεασμένος από τις «Χίλιες και μία νύχτες», όπου υπάρχει ο Σεβάχ ο Θαλασσιός, αλλά και ο Σεβάχ ο Στεριανός. Η μελωδία είναι μπαλάντα, οπότε έπρεπε να φτιάξει ένα παραμύθι, μια ιστορία. Έτσι, λοιπόν, επινόησε έναν πρίγκιπα της Ανατολής που πάλευε για ν' αλλάξει τον κόσμο, δηλαδή, για να βρει ο λαός του το δίκιο του και να βγει από τη φτώχεια και τη σκλαβιά. Κι αν αυτός ο νεαρός και ρομαντικός επαναστάτης δεν τα κατάφερε, είναι γιατί, όπως λέει ο Γκάτσο, «δεν αλλάζουν οι καιροί/ με φωτιά και με μαχαίρι/ πάντα ο κόσμος προχωρεί».

«Μαθ.»: Ποιοι στίχοι σας αρέσουν περισσότερο και ποιο ήταν το πρώτο μάθημα σικουργικής που παρακολουθήσατε;

Α.Δ.: Το πρώτο μάθημα σικουργικής το πήρα, όταν ο Γκάτσο έγραφε το «Γιάννη το φονιά». Μου έδειξε πώς μετρούσε τη μελωδία για να μοιράσει τους στίχους συμμετρικά και με ρώτησε τι προτιμούσα να είναι αυτός ο Γιάννης: παιδί μιας Πατρινιάς κι ενός Κεφαλλονίτη ή παιδί μιας Πατρινιάς κι ενός Μεσολογγίτη; Κι αυτό που μου είπε από την πρώτη στιγμή, είναι το ότι οι στίχοι πρέπει να στέκουν από μόνοι τους, σαν αυτόνομο γραπτό κείμενο, να μην έχουν την ανάγκη της μελωδίας. Τώρα, για το ποιοι στίχοι μου αρέσουν, αν εννοείτε του Γκάτσου, όλοι, κυρίως, όμως, οι μπαλάντες του. Αν εννοείτε γενικά, μου αρέσουν οι ποιητικοί στίχοι. Κι αν εννοείτε από δικούς μου, σίγουρα, η «Προσευχή του ακροβάτη».

«Μαθ.»: Όταν γράφετε ποιήματα, σκέφτεστε τον Νίκο Γκάτσο;

Α.Δ.: Όταν νιώθω έντονα, όταν κάτι μου προκαλεί φόβο ή ψυχικό πόνο, τον αισθάνομαι σαν προστατευτική αύρα. Το γράψιμο είναι για μένα μια έντονη κατάσταση, γιατί βρίσκομαι σε εγρήγορση, και τότε νιώθω σαν να επικοινωνώ μαζί του, σαν να συνομιλούμε. Κι' αυτή την αίσθηση την αποδίδω όχι

τόσο στην αγάπη μου για εκείνον, όσο στον θαυμασμό μου και στη μαγεία που ένιωθα να ζω κοντά του.

«Μαθ.»: Μια από τις λίγες διακρίσεις που είχε αποδεχθεί ο Νίκος Γκάτσο, παρά τις πολλές προτάσεις που είχε, ήταν αυτή του Επίτιμου Δημότη του Δήμου Αθηναίων. Σήμερα η Πολιτεία εξακολουθεί να επιβραβεύει και να αξιοποιεί το έργο του ως πολιτισμικό αγαθό;

Α.Δ.: Είχε δεχθεί, επίσης, άλλη μία διάκριση το 1991: του Αντεπιστέλλοντος μέλους της Ακαδημίας της Βαρκελώνης, για την προσφορά του στα Ισπανικά Γράμματα. Ο ίδιος δεν ήθελε ούτε διακρίσεις ούτε άλλους δεσμούς με το κράτος. Αυτός, άλλωστε, ήταν ο λόγος που δεν έκανε ποτέ τα χαρτιά του για σύνταξη. Προσωπικά πιστεύω –και μπορεί να κάνω και λάθος– ότι το έργο ενός δημιουργού είναι πολιτισμικό αγαθό, αλλά δεν υπάγεται στην Πολιτεία, δεν εξαρτάται από αυτήν, γίνεται ερήμην της. Η Πολιτεία μπορεί να δίνει κατευθύνσεις και να παρέχει επαρκή παιδεία στον λαό, ώστε αυτός με τη σειρά του να κατανοεί ένα έργο κι ανάλογα να το αποδέχεται ή να το απορρίπτει

με σωστά κριτήρια. Να μην τα περιμένουμε όλα από την Πολιτεία –στον τομέα του πολιτισμού, εννοώ– γιατί το μόνο που θα καταφέρνουμε θα είναι να ξεφυτρώνουν παντού διάφοροι πολιτικάντηδες, αρχοντοχωριάτες και βλαχοδήμαρχοι, όπως έλεγαν παλιά, που θα χρησιμοποιούν τον πολιτισμό για προσωπική τους επίδειξη. Επομένως, όσον αφορά το έργο του Γκάτσου, ευτυχώς που η Πολιτεία δεν πολυσκοτίζεται.

«Μαθ.»: Με την παιδική λογοτεχνία πώς ασχοληθήκατε;

Α.Δ.: Χάρη στον γιο μου. Όταν πήγαινε στον παιδικό σταθμό, άκουγε τα κλασικά παραμύθια από τις δασκάλες του κι ήθελε μετά να του τα ξαναλέω κι εγώ, αλλά ποτέ δεν του τα έλεγα όπως τα είχε ακούσει και διαμαρτυρόταν. Συμφωνήσαμε, λοι-

πόν, να φτιάχνουμε μαζί κάποιες ιστορίες. Έτσι γράφτηκε ο «Τζιτζίκας, ο Τζιτζι τζικ» και κάτι άλλα που δεν έχουν εκδοθεί. Έπειτα μπήκαν και οι φίλοι του στο παιχνίδι και μου έδωσαν αφορμές για το «Ένα πιάνο με ουρά πιθήκου», για «Το μαρούλι της καλοσύνης» και το «Πάσχα στη Γλυκομηλίτσα», αλλά και για τον «Χρυσάνεμο» που πρόκειται να εκδοθεί γύρω στον Μάρτη.

«Μαθ.»: Πώς προέκυψε ο τίτλος «Πουλάμε τη ζωή χρεώνουμε τον θάνατο»;

Α.Δ.: Από αυτό που ένιωθα, όταν ξεκίνησα να γράφω το βιβλίο: Σαν να πούλησα τη ζωή μου με αντάλλαγμα τόνους σκουπιδιών και σαν να χρέωσα τον θάνατό μου με ανεπανόρθωτα λάθη. Όταν σχεδιάζοταν το εξώφυλλο, ζήτησα να βάλουν τον τίτλο σαν σύνθημα σε τοίχο. Δεν άρεσε σε κανέναν η ιδέα αυτή κι έτσι, δημοκρατικά φερόμενη, υποχώρησα στην άποψη της πλειοψηφίας που ήθελε τη φωτογραφία μου στο εξώφυλλο.

«Μαθ.»: Και μια τελευταία ερώτηση. Κοντά στον Νίκο Γκάτσο γνωρίσατε σπουδαίους ανθρώπους και δημιουργούς. Για μας, αυτό μοιάζει με παραμύθι που ξεκινάει κάπως έτσι: «Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα δεκαεξάχρονο κορίτσι από την Πεντάλοφο της Απωλοκαρνανίας που γνώρισε ένα μεγάλο ποιητή κι έμεινε μαζί του ως το τέλος της ζωής του». Πώς αισθάνεστε τώρα πια γι' αυτό το κομμάτι της ζωής σας;

Α.Δ.: Αισθάνομαι μεγάλη ευγνωμοσύνη σε όποια δύναμη το προκάλεσε αυτό, γιατί βγήκα από κάτι που όταν είσαι παιδί το νιώθεις σαν σκλαβιά κι όταν μεγαλώνεις το λες μιζέρια, και μόρεσα να βρω τον δρόμο για τη ζωή. Όταν ήμουν μικρή, ονειρευόμουν να ζούσα σ' έναν πύργο, όχι από μεγαλομανία, αλλά για την τεράστια βιβλιοθήκη του, ολόκληρη αίθουσα, καθώς και για τα κελάρια του. Ζώντας, όμως, σ' ένα μικρό διαμέρισμα, το παιδικό μου όνειρο το έχω προσαρμόσει ως εξής: στρώνω στο πάτωμα του μεγάλου δωματίου με τις βιβλιοθήκες –του σαλονιού στα κανονικά σπίτια– και κοιμάμαι ανάμεσα στα βιβλία μου. Τότε, στο χωριό, ο πατέρας μου μου έμαθε να γράφω τις λέξεις. Ύστερα, στην Αθήνα, ο Γκάτσο, μου έμαθε να δημιουργώ με τις λέξεις. Τώρα, όταν γράφω, παίρνω τόση χαρά, που εύχομαι να συνεχίσω να γράφω όλη μου τη ζωή, ως τα βαθιά γεράματα. Δεν θα ήθελα να χάσω αυτό το δικαίωμα, ακόμα κι αν μου χάριζαν τη μεγαλύτερη σύνταξη στον κόσμο.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΑΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Το κορίτσι στην εικόνα ονομάζεται Kim Phuc και είναι γεννημένη το 1963. Η φωτογραφία που τραβήχτηκε το 1972, τη δείχνει να τρέχει καιγόμνη από πολλαπλά σοβαρά εγκαύματα στην πλάτη, που υπέστη μετά από επίθεση με βόμβες. Ο φωτογράφος Huynh Cong Ut εργαζόταν εκεί ως φωτοδημοσιογράφος για το Associated Press και τράβηξε διάφορες φωτογραφίες των χωρικών που προσπαθούσαν να δραπετεύσουν από τον εφιάλτη που ζούσαν. Αυτή η συγκεκριμένη φωτογραφία, που συνοψίζει την αγριότητα και την τραγωδία της σύγκρουσης, κέρδισε το βραβείο Pulitzer και έγινε μια από τις πιο δημοσιευμένες φωτογραφίες του πολέμου του Βιετνάμ. Ο φωτογράφος είχε ρίξει νερό επάνω στο κορίτσι και την είχε μαζέψει, αυτήν και μερικά άλλα παιδιά, πηγαίνοντάς τα σε ένα νοσοκομείο κοντά στη Saigon όπου πέρασε 14 μήνες, για να επουλωθούν τα φρικιαστικά εγκαύματα στο δέρμα της. Αργότερα, αυτό το κορίτσι σπούδασε ιατρική. Τώρα είναι μέλος της ΟΥΝΕΣΚΟ και ζει στον Καναδά. **(Φωτό 1)**

Αυτή η εικόνα τραβήχτηκε το 2007 από το φωτογράφο Οντέντ Μπάλιτι και απεικονίζει μια μοναχική, εβραϊκής καταγωγής γυναίκα, που αποκρούει τις ισραηλινές δυνάμεις ασφάλειας, καθώς απομακρύνουν παράνομους εποίκους στη Δυτική Όχθη. **(Φωτό 2)**

Η φωτογραφία αποτελεί τη συμμετοχή της Washington Post στα βραβεία Pulitzer 2000 και απθανατίζει έναν παιδάκι, πρόσφυγα του Κοσόβου, τον Αγκίμ Σάλα, να περνά μέσω ενός συρματοπλέγματος στα χέρια των παππούδων και γιαγιάδων του σε ένα στρατόπεδο που οργανώθηκε από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στο Kukës στην Αλβανία. Τα μέλη της οικογένειας Σάλα επανασυνδέθηκαν μετά που διέφυγαν από τις συγκρούσεις στο Κόσοβο. **(Φωτό 3)**

Στις 22 Ιουλίου 1975 ο φωτογράφος Στάνλεϋ Τζ. Φόρμαν, που δούλευε για την αμερικανική εφημερίδα Boston Herald, πήρε την πληροφορία για μια πυρκαγιά στην οδό Μάρλμπορο. Αναρριχημένος στο πυροσβεστικό όχημα, ο Φόρμαν κατέγραψε την εικόνα μιας νέας γυναίκας, της Ντσαϊάνα Μπράιαντ, και ενός πολύ νέου κοριτσιού, της Τιάρα Τζόουνς, όταν έπεφταν αβοήθητες από το καιγόμνο κτίριο. Παρά την ηρωική προσπάθεια ενός πυροσβέστη που προσπάθησε να τις αρπάξει, η Ντσαϊάνα Μπράιαντ ανασύρθηκε νεκρή και μόνο το κορίτσι κατάφερε να επιζήσει. **(Φωτό 4)**

Γιώργος Μουτσούντζιμης

Είμαι σίγουρος πως ο τίτλος τα λέει όλα για τις παρακάτω εικόνες. Θέλησα να μοιραστώ μαζί σας αυτές τις φωτογραφίες που βρήκα στο διαδίκτυο. Μερικές τις γνωρίζουμε και μερικές όχι...

Φωτό 1

Φωτό 2

Φωτό 3

Φωτό 4

Φωτό 5

Φωτό 6

Φωτό 7

Η Ομάρια Σαντσέζ ήταν ένα από τα 25.000 θύματα του ηφαιστείου Νεβάδο ντελ Ρουίζ στην Κολομβία που εξερράγη στις 14 Νοεμβρίου 1985. Η 13χρονη είχε παγιδευτεί στο νερό και το τσιμέντο για τρεις ημέρες και, δυστυχώς, δεν υπήρχε τρόπος να διασωθεί!. Η εικόνα λήφθηκε λίγο πριν αυτή ξεψυχήσει και προκάλεσε διαμάχη για τη δουλειά του φωτογράφου και την απραξία της κολομβιανής κυβέρνησης, όταν δημοσιεύθηκε παγκοσμίως μετά το θάνατο του κοριτσιού. **(Φωτό 5)**

Αυτή η βραβευμένη φωτογραφία τραβήχτηκε στις 31 Μαρτίου 2003 στο Ναζάφ του Ιράκ. Παρουσιάζει έναν πατέρα που έχει τεθεί υπό κράτηση από το 101ο αερομεταφερόμενο τμήμα στρατού. Το άτομο φέρει μια τσάντα πάνω από το κεφάλι του, ενώ αυτός και ο γιος του είναι περιτριγυρισμένοι από το συρματοπλέγμα. **(Φωτό 5)**

Η εικόνα ανήκει στον φωτογράφο Στιβ Μακ Κιούρι του National Geographic. Απεικονίζει μια Αφγανή κοπέλα, την Σάρμπα Γκιούλα, που ήταν μία από τους σπουδαστές σε ένα άτυπο σχολείο που βρισκόταν μέσα σε ένα στρατόπεδο προσφύγων. Ο Μακ Κιούρι σπάνια έβρισκε την ευκαιρία να φωτογραφίσει Αφγανές γυναίκες, έτσι επωφελήθηκε της ευκαιρίας και τράβηξε τη φωτογραφία της. Το κορίτσι ήταν τότε περίπου 12 ετών. Η φωτογράφιση έγινε για την κάλυψη του εξωφύλλου του National Geographic της επόμενης χρονιάς. Η ταυτότητα του κοριτσιού αποκαλύφθηκε το 1992. **(Φωτό 7)**

Στη φετινή γιορτή για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου του 1940, ημερομηνία εισόδου της Ελλάδας στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, δε διαβάσαμε το χρονικό του Ελληνοϊταλικού πολέμου στο Αλβανικό Μέτωπο ούτε της Γερμανικής Κατοχής και της Εθνικής Αντίστασης. Προσπαθήσαμε να ζωντανέψουμε για λίγο το ηρωικό κλίμα του αγώνα των Ελλήνων, μέσα από αποσπάσματα λογοτεχνικών κειμένων και μέσα από τα μάτια και τη φωνή λογοτεχνικών ηρώων και κυρίως αντι-ηρώων.

Η Λογοτεχνία βέβαια δεν είναι Ιστορία, αλλά η Ιστορία πολλές φορές δίνει την έμπνευση και το χρονικό πλαίσιο για τη Λογοτεχνία. Γι' αυτό σκεφτήκαμε ν' ακούσουμε τους λογοτεχνικούς ήρωες να μας λένε τις δικές τους αφηγήσεις για την Αλβανία, την Κατοχή και την Αντίσταση και να χρωματίζουν με το δικό τους τρόπο την Ιστορία.

Διαβάστηκαν αποσπάσματα...

- από τη «Μητέρα του σκύλου» του Παύλου Μάτεσι, που αφορούσε στην αναχώρηση των φαντάρων για το Μέτωπο και πέρα από κάθε εξιδανίκευση παρουσιάζει τους απλούς ανθρώπους που χωρίς να το ξέρουν και να

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΟΡΤΗ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

το θέλουν πήγαιναν στον πόλεμο για να γίνουν ήρωες.

- από το μυθιστόρημα του Κων. Καλατζή «Η οδοιπορία του Ιουλίου Καίσαρος» στο οποίο ξεδιπλώνεται η ορμή με την οποία πολέμησαν οι Έλληνες στο Αλβανικό Μέτωπο από τη σκοπιά του εκθρού, ενός Ιταλού φαντάρου, δίνοντας ακόμη μεγαλύτερη αξία στον αγώνα των Ελλήνων.

- από το «Μεγάλο περίπατο του Πέτρου» της Άλκης Ζέη για να δούμε μέσα από τη διαθλαστική ματιά ενός παιδιού πώς βίωσε ο λαός μας τη βία, την πείνα και τις κακουχίες της γερμανικής κατοχής. Η ελπίδα όμως δεν έσβησε ποτέ...

- από τις «Μνήμες Κατοχής» του Γερμανού Κριστόφ Σμινκ, με κεντρική ιδέα το διωγμό των Εβραίων από

τους Γερμανούς στα Γιάννενα, όπου ένας απλός άνθρωπος διηγείται με απλό τρόπο και λόγια απλά, πως ο πόλεμος δε γεννάει μόνο βία για τους πολεμοχαρείς αλλά γεννάει εντιμότητα και ανθρωπιά για όσους αγαπάνε τους ανθρώπους.

- από το βιβλίο της Σοφίας Παπαϊωάννου «Κρυμμένο στο Αιγαίο», που αναφέρεται σε μια μάχη των ανταρτών με τους Γερμανούς και μας διδάσκει πώς γίνονται οι ήρωες.

Τα κείμενα διάβασαν με τη σειρά οι μαθητές: Σοφία Σαράντου (Β2), Σίσσυ Καραλή (Β1), Σταυρούλα Αράθυμου (Β1), Άρης Μηναΐδης (Β1), Μάριος Ζιγγιρίδης (Β2), Ελένη Καλαμάρη (Β3) και Θανάσης Λοράνδος (Β3). Εκφωνητής ήταν ο Βαγγέλης Φεσσόπουλος (Β3).

Οι μαθητές δραματοποίησαν την ανάγνωση των κειμένων με αυτοσχεδιασμούς και τραγούδησαν «Τα πολυβόλα σωπάσαν» με συνοδεία κιθάρας από τον Στέλιο Παραπόλα (Β3) και «Το ακορντεόν» επίσης με συνοδεία κιθάρας και συνοδεία ακορντεόν από την καθηγήτρια Αγγλικών κ. Αγγελική Τατμικάλη, που απογείωσε τη γιορτή. Τη γιορτή επιμελήθηκε η κ. Σκοπετέα.

Οι μαθητές του σχολείου μας τίμησαν τα παιδιά του Πολυτεχνείου με μια θεατρική παράσταση εμπνευσμένη από τα γεγονότα του '73 και το τραγούδι του Γιάννη Μαρκόπουλου «Το καφενέιον η Ελλάς».

Εκείνη την εποχή υπήρχε ένα καφεενεδάκι στο κέντρο της Αθήνας κοντά στο Πολυτεχνείο, Πατησίων και Παραμυθίου γωνία... Καφετζής και θαμώνες βιώνουν έντονα τις δύσκολες μέρες για την Ελλάδα, παρακολουθούν τις δραματικές εξελίξεις από το ραδιόφωνο, ανταλλάσσουν απόψεις και διαμαρτύρονται. Ασφαλίτες εισβάλλουν και συλλαμβάνουν αθώους πολίτες.

Η αδελφή του καφετζή, φοιτήτρια, επαναστατεί και ξεσηκώνει τους θαμώνες και τον φοβισμένο αδελφό της... «Πάλης ξεκίνημα, νέοι αγώνες, οδηγοί της ελπίδας

“ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ Η ΕΛΛΑΣ”

οι πρώτοι νεκροί...». Συμφοιτητρίες της εισβάλλουν στο καφεενεδάκι και φωνάζουν: «Ψωμί – Παιδεία – Ελευθερία...». Και όταν η αφηγήτρια τελειώνει την περιγραφή της τραγωδίας... «και θερίσανε πλήθος τα θηρία και άλλους εμάζωξαν», τα παιδιά μένουν ακίνητα στη σκηνή για να τιμήσουν τους νεκρούς φοιτητές ενώ ακούγεται το «Requiem» του Βέρντι.

Ο προτζέκτορας δείχνει σκηνές από τις τραγικές εκεί-

νες ημέρες, σκηνές βίας, διαδηλώσεων, σκηνές πολέμου και πεινασμένων παιδιών, σκηνές οικολογικών καταστροφών και χειραψίες πολιτικών που κανονίζουν το μέλλον των λαών.

Τα παιδιά παρακολουθούν συγκινησιακά φορτισμένα. Στο τέλος, με γαρύφαλλα στα χέρια, εμπνευσμένα από τη θυσία των παιδιών του Πολυτεχνείου, σηκώνονται αποφασισμένα και τραγουδούν: «Γυρίζω τις πλάτες μου στο μέλλον, το μέλλον που φτιάχνετε όπως θέλετε... Μένω μονάχος στο παρόν μου, να σώσω στιδήποτε αν σώζεται... Συνένοχο στο φόνο δε θα μ' έχετε».

Τραγουδούν και δίνουν ένα μήνυμα ελπίδας και αισιοδοξίας στο δύσκολο παρόν τους γιατί το μέλλον ανήκει σ' αυτά...

Την εκδήλωση σκηνοθέτησε η κ. Γκότση.

Στις 23 Δεκεμβρίου 2011 πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του σχολείου μας η γιορτή των Χριστουγέννων. Οι καθηγήτριες των τριών ξενόγλωσσων τμημάτων του σχολείου μας είχαν την επιμέλεια της γιορτής: του αγγλικού τμήματος κ. Τατμικήλη Αγγελική, του γαλλικού τμήματος κ. Παπαϊωάννου Μάρθα και του γερμανικού τμήματος κ. Τσιαμούρη Ξανθή – Χριστίνα.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με την απονομή επαίνων από τους υπεύθυνους καθηγητές της βιβλιοθήκης του 3ου Γυμνασίου, το φιλόλογο κ. Τσερέζογλου Κυριάκο και τον μαθηματικό κ. Μάνη Κων/νο. Οι έπαινοι δόθηκαν στους μαθητές εκείνους που παρουσίασαν τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα και δανείστηκαν λογοτεχνικά βιβλία από τη βιβλιοθήκη του σχολείου μας. Οι έπαινοι συνοδεύτηκαν από βιβλία – δώρα για τους μαθητές που βραβεύτηκαν.

Η χριστουγεννιάτικη γιορτή πραγματοποιήθηκε με μεγάλο ενθουσιασμό από τους μαθητές του 3ου Γυμνασίου. Τα ξενόγλωσσα τμήματα τραγούδησαν παραδοσιακά χριστουγεννιάτικα τραγούδια στα Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά, καθώς και τα ελληνικά παραδοσιακά κάλαντα.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ακούστηκε σε αφήγηση η ιστορία του πασίγνωστου τραγουδιού της «Άγιας Νύκτας», ποιοι ήταν οι δημιουργοί της και κάτω από ποιες συνθήκες δημιουργήθηκε. Αφηγητές από την Α' τάξη ήταν: η Τσιγνοπούλου Γ., και η Αλμπάνη Σ., από τη Β' τάξη οι μαθητές: Ζιγγιρίδης Μ., Τσα-

ούσης Χρ. και Αράθυμος Στ., Καραλή Σ. και από τη Γ' τάξη η Μαχαίρα Ν.

Από τη μαθήτριά της Γ' τάξης Βαρκάδου Ι. ακούστηκε το κείμενο του Ιωάννη Χρυσόστομου, «Εις την Γενέθλιον ημέραν του Σωτήρος», ενώ ο μαθητής της Β' τάξης, Κανανά Α., διάβασε ένα κείμενο του Κωστή Παλαμά, «Τα χρόνια μου και τα χαρτιά μου».

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με σύγχρονα χριστουγεννιάτικα αγγλικά τραγούδια, με τη συνοδεία ακορτεόν από την κ. Τατμικήλη Αγγελική. Τραγούδησαν οι μαθήτριάς Μαχαίρα Ν., Τσαϊρίδου Ε., Δελλή Ε., Αφεντουλίδη Β., Καββαδά Γ., Πατσουφράκη Ε., Μακρυδάκη Α., Καραλή Σ. και Κέντρη Κ., οι οποίες ενθουσίασαν και ξεσήκωσαν το μαθητικό κοινό. Η παρουσίαση έγινε από τους μαθητές Βασιλείου Γ. και Αφεντουλίδη Β.

Πολύτιμη βοήθεια για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης προσέφεραν οι συνάδελφοι καθηγητές, Μπάρας Γιώργος, Πασχίδης Δημήτρης και Δήμου Μαρικαίτη.

Ευχόμαστε σε όλους Υγεία και Δύναμη για την καινούργια χρονιά 2012.

Με ιδιαίτερη επιτυχία, φέτος τα Χριστούγεννα, έγινε στο σχολείο μας φιλικό παζάρι, την επιμέλεια του οποίου είχε η φιλόλογος του σχολείου μας κ. Ελένη Γκότση.

Χειροποίητα γλυκίσματα, κουλουράκια, μαρμελάδες, λικέρ, εργόχειρα, αλλά και εξαιρετικά βιβλία, αναμνηστικά, χειροτεχνίες, παρέλασαν από τους πάγκους μας και δόθηκαν σε γονείς και καλεσμένους μαζί με τη φρεσκάδα, τη δροσιά και την προθυμία της εθελοντικής εργασίας από τους μαθητές μας.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΠΑΖΑΡΙ

Η μυρωδιά των πορτοκαλιών που μετατράπηκαν σε οικολογικά κηροπήγια με την πρωτοβουλία της κ. Παναγιώτας Σιαπλαούρα, μας μετέφεραν σε χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα και ζέσταναν την παγωνιά του Δεκέμβρη.

Τα χρήματα που μαζεύτηκαν ήταν 510 ευρώ και δόθηκαν στο Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα, προκειμένου να κα-

λυφθεί μέρος των καθημερινών των αναγκών. Η διοίκηση του Ίδρυματος ευχαρίστησε θερμά το σχολείο μας.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ όλους τους μαθητές και μαθήτριάς μας που στάθηκαν επάξια στον υπεύθυνο ρόλο που είχαν, τους γονείς που απλόχερα και αγόγγυστα προσέφεραν ό,τι καλύτερο δημιούργησαν, τους καθηγητές-τριες, που ο καθένας με τον τρόπο του συνέβαλε στην επιτυχία του παζαριού, και την κ. Ελένη Γκότση που στήριξε όλη την προσπάθεια. Μπράβο παιδιά! Και του χρόνου!

Δραματοποιημένα διηγήματα του Α. Λασκαράτου

Στις 24 Ιανουαρίου στο σχολείο μας παρακολουθήσαμε μια θεατρική παράσταση με πρωταγωνιστές τον Ανδρέα Παπαδόπουλο και το Σταύρο Παπαθανασίου. Οι δύο ηθοποιοί παρουσίασαν δύο υπέροχα δραματοποιημένα διηγήματα του Ανδρέα Λασκαράτου (φωτό), την «Ιστορία ενός γαϊδάρου» και το «Ταξίδι στον πλανήτη Δία».

Ο ηθοποιός, σκηνοθέτης και θεατρικός συγγραφέας Ανδρέας Παπαδόπουλος, απόφοιτος της δραματικής σχολής του Πειραιϊκού Συνδέσμου, μετά από μια πλούσια θητεία 40 χρόνων στο θέατρο, τον κινηματογράφο και την τηλεόραση, παίζει με πολύ κέφι, ταλέντο και ήθος μπροστά σε μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων. Τον συνοδεύει επάξια ο νεαρός ταλαντούχος ηθοποιός Σταύρος Παπαθανασίου.

Πριν από την παράσταση, μας παρουσίασαν σύντομα τη βιογραφία του σπουδαίου λογοτέχνη και ανθρώπου Ανδρέα Λασκαράτου, που το 2011 συμπληρώθηκαν 200 χρόνια από τη γέννησή του. Στη διάρκεια της παράστασης, με τη σκηνοθετική καθοδήγηση του Ανδρέα Παπαδόπουλου, αρκετοί από εμάς παίξαμε μαζί τους επί σκηνής.

Τους ευχαριστούμε πολύ και τους δύο για τη χαρά και την τιμή που μας έκαναν.

Ο Ευριπίδης, ένας από τους κορυφαίους τραγικούς ποιητές, γεννήθηκε στη Σαλαμίνα το 485 και πέθανε το 406 π.Χ. Στον Ευριπίδη αποδίδονται 92 έργα. Από αυτά όμως σώζονται

Αθηνά Τσέλιου

18 τραγωδίες· μία από αυτές είναι και η «Ελένη», η σύζυγος του Μενέλαου και η αφορμή για να ξεσπάσει ο Τρωϊκός Πόλεμος.

Όλοι γνωρίζουμε πως την Ελένη την πήρε κρυφά για την Τροία ο Πάρις, ο γιος του Πρίαμου, βασιλιά της Τροίας, με την εύνοια της θεάς Αφροδίτης. Ο Ευριπίδης όμως έγραψε το έργο του «Ελένη», αλλάζοντας τα γεγονότα, όσον αφορά στην απαγωγή της γυναίκας του Μενέλαου. Γι'

φέρεται σαν καζός.

Με αφορμή αυτά τα σημεία του έργου και τα διάφορα σχόλια που θα μπορούσαν να γίνουν μέσα σε μια τάξη, σκεφτήκαμε να γράψουμε μια παραλλαγή του έργου του Ευριπίδη «Ελένη», παραποιώντας αρκετά το έργο και κάνοντάς το πιο ευχάριστο και διασκεδαστικό. Το σενάριο ακόμα και στις τελευταίες πρόβες άλλαξε, προσθέτοντας και αφαιρώντας στίχους, και έτσι όλοι λίγο ως πολύ βοηθήσαμε στο να βγει το τελικό αποτέλεσμα.

Επηρεασμένοι κι εμείς όχι από τον Πελοποννησιακό Πόλεμο, αλλά από τον «πόλεμο» της τεχνολογίας και της ψυχρής εκτέλεσης της ελληνικής γλώσσας, γράψαμε αυτό το σενάριο θέλοντας να περάσουμε το δικό μας μήνυμα· ότι δηλαδή η

Γιώτα Παπούλη. Τον τρομερό βασιλιά Θεοκλύμενο, έπαιξε ο Βαγγέλης Μάνος. Τον cowboy Τεύκρο, τον Τζον Λέονο γέροντα, αλλά και το συνδρομητή του Κ.Α.Τ. –στρατιώτη του Θεοκλύμενου– ενσάρκωσε με το δικό του μοναδικό τρόπο ο Γιάννης Μάνος. Τα αδέρφια της Ελένης, Κάστορα και Πολυδεύκη, που κατέβηκαν από το δικό τους κόσμο, έπαιξαν τα αδέρφια Μαρμαρίδη, Μιχάλης και Αβραάμ. Τη φοβερή γερόντισσα με το ποτιστήρι, έπαιξε η Δομνίκη Ιωάννου. Τέλος, ευχαριστούμε πολύ την Ελισάβετ Κολώνη και τις γλυκές μας δίδυμες, την Ιωάννα και τη Μαρία Λάμπρου, που κρατούσαν τη Θεονόη σε νιρβάνα και βοήθησαν έτσι στην απόδραση του Μενέλαου και της Ελένης από την Αίγυπτο.

Προσπαθήσαμε όλοι μας να ανεβάσουμε μια παράσταση που να τη θυμόμαστε κι εσείς, αλλά κι εμείς που τελειώναμε τη Γ'

«ΕΛΕΝΗ» του Ευριπίδη ή «ΕΛΕΝΗ» του Άκη;

αυτών η Ελένη δεν έφτασε ποτέ στην Τροία παρά μόνον το είδωλό της. Η Ήρα, για να τιμωρήσει τον Πάρι που διάλεξε την Αφροδίτη ως την πιο όμορφη θεά, έφτιαξε από αιθέρα το είδωλο της Ελένης. Επηρεασμένος ο ποιητής από τον Πελοποννησιακό Πόλεμο, ήθελε να περάσει αντιπολεμικά μηνύματα. Άλλωστε, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Ελένη της Σπάρτης δεν πήγε ποτέ στην Τροία, αλλά μόνο μια σκιά. Μας λέει δηλαδή ότι οι μάχες τόσων χρόνων έγιναν για το τίποτα.

Εκτός αυτού, το έργο του Ευριπίδη «Ελένη» έχει φέρει σε διχασμό και πολλούς μελετητές για το εάν είναι τραγωδία ή κωμωδία, αφού ο Ευριπίδης σε πολλά σημεία προκαλεί το γέλιο παρουσιάζοντας τον Μενέλαο ως έναν αφελή και αρκετά αυθόρμητο άντρα, που με τον παρορμητισμό του να γυρίσει στη Σπάρτη με τη γυναίκα του

τεχνολογία, η TV και ο Η/Υ μάς έχουν επηρεάσει όχι μόνο στον τρόπο που ζούμε, αλλά και στο λεξιλόγιο που χρησιμοποιούμε.

Έχοντας φαντασία και χιούμορ, όσο μπορούσαμε, γιατί τα πρωινά ακούγαμε ανέκδοτα από τον Μενέλαο, ανεβάσαμε το έργο με βασικό σκηνοθέτη τον Άκη Μιχαλάτο. Όπως θα καταλάβατε, όσοι παρακολουθήσατε την παράσταση, μεγάλο ρόλο έπαιξε η μουσική υπόκρουση που επιμελήθηκε η Γιώτα Παπούλη. Στα σκηνικά, που τα αποτελούσαν μια τριήρης, οι φοινίκες και το παλάτι, την κύρια ευθύνη είχε ο Βαγγέλης Πιπερούδης.

Στην παράσταση πήραμε μέρος: εγώ, ως Ελένη. Ο Νίκος Κογγίκα, ως ο αυθόρμητος και αφελής Μενέλαος. Τη Θεονόη που άφησε εποχή, έπαιξε η

Γυμνασίου. Τώρα πια έχουμε κάτι ξεχωριστό στις αναμνήσεις μας από αυτά που κάναμε στο Γυμνάσιο. Ελπίζουμε να περάσατε καλά και να διασκεδάσατε μαζί μας, αν και ακούσαμε παράπονα από συμμαθητές, αλλά κυρίως από συμμαθήτριάς μας, γιατί δεν είχαν κάποιο ρόλο, κυρίως όμως το ρόλο της Ελένης. Αυτά, βεβαίως, μας έκαναν να συνειδητοποιήσουμε πως υπάρχουν...«μεγάλα νούμερα» και στις μικρές ηλικίες.

Τα καλύτερα στιγμιότυπα συνέβησαν στις πρόβες που γίνονταν είτε στις ώρες κάποιων μαθημάτων, αλλά κυρίως τα απογεύματα, όπου εκεί δεθήκαμε περισσότερο με την καθηγήτριά μας, κ. Βασιλική Βλαχοκώστα. Την ευχαριστούμε που πίστεψε πως ένα τσούρμιο πιτσιρικάκι μπορούσαν να κάνουν κάτι δημιουργικό, ομαδικό και ευχάριστο!

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΕΙΔΗ ΥΠΟ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

Δεκάδες είδη ζώων και φυτών εξαφανίζονται καθημερινά. Αιτίες, η ανεξέλεγκτη συρρίκνωση των βιοτόπων τους, το παράνομο κυνήγι, η ρύπανση της

Λυδία Λουκάκη

ατμόσφαιρας και οι κλιματικές αλλαγές. Πολλά

από αυτά δεν έχουμε προλάβει καν να τα γνωρίσουμε. Όμως κάθε είδος που χάνεται, παίρνει μαζί του και ένα κομμάτι της γενετικής και εξελικτικής ιστορίας εκατοντάδων χρόνων, πολύτιμη πηγή γνώσης για τον άνθρωπο.

Σύμφωνα με την Κόκκινη Λίστα απειλούμενων Ειδών του 2004, που δημοσιοποίησαν οι επιστήμονες κατά την έναρξη του παγκόσμιου συνεδρίου για την προστασία της βιοποικιλότητας, 15.589 γνωστά είδη ζώων και φυτών απειλούνται σοβαρά με εξαφάνιση, σε σχέση με 12.259 είδη που περιελάμβανε η αντίστοιχη λίστα του 2003. Η αύξηση αυτή, που οφείλεται κυρίως στις ανθρώπινες δραστηριότητες, οδηγεί πολλούς επιστήμονες στην πεποίθηση ότι η ζωή στη Γη εισέρχεται σε μια περίοδο μαζικής εξάλειψης ειδών.

Αντί για αφιερώματα σε οικολογικές οργανώσεις ή σε αναλύσεις σχετικές με την προστασία των ζώων, φέτος αποφασίσαμε να δείξουμε τις φιλοζωικές μας ευαισθησίες μέσα από τις περιγραφές των κατοικίδιων και των αγαπημένων μας φίλων του ζωικού βασιλείου. Μην εκ-

πλαγείτε, αλλά και μην πλήξετε από τις πολλές αναφορές στο σκύλο. Το ξέρουμε όλοι, άλλωστε, ότι είναι ο πιο πιστός σύντροφος του ανθρώπου, αλλά και ο πιο έξυπνος. Θα διαπιστώσετε όμως ότι κάποιοι από εμάς έχουν πιο πρωτότυπα και σπάνια γούστα.

Το αγαπημένο μου ζωάκι είναι το σκυλάκι μου. Αυτό το σκυλάκι το ονομάζω Ρόκι. Ο Ρόκι είναι δύο χρονών και είναι ράτσας «gegas». Έχει καστανά μάτια, είναι άσπρος, καφετής και μαύρος και έχει μακριά αυτιάκια. Ο Ρόκι, παρόλο που είναι gegas, είναι πολύ παιχνιδιάρικο σκυλάκι, αλλά και πολύ υπάκουο. Χαίρομαι πολύ που έχω ένα σκυλάκι και ειδικά τον Ρόκι. Ο Ρόκι θέλει να τον πηγαίνω κάθε μέρα βόλτα. Τέλος, τρελαίνεται όταν παίζουμε με την μπάλα.

Ρούλα Αλμπάνη

Το αγαπημένο μου κατοικίδιο είναι η χελώνα. Μπορεί να μην έχω τώρα, αλλά είχα πιο παλιά. Πριν δύο χρόνια η γιαγιά μου είχε βρει ένα μικρό χελωνάκι. Ήταν τόσο μικρό που χώραγε στην παλάμη μου. Είχε μικρά χέρια και πόδια και ήταν φοβιτσιάρικο, αφού έμπαινε συνέχεια στο μικροσκοπικό του καβούκι. Επειδή ήταν μικρό και ήθελα να το προστατεύσω, του έφτιαξα ένα μικρό σπιτάκι. Το φρόντιζα για μία εβδομάδα, μα στο τέλος μου έφυγε.

Γιώργος Καββαδίας

Τα κατοικίδια ζώα που έχω είναι δύο καναρινία, ένα θηλυκό και ένα αρσενικό. Το ένα από τα δύο καναρινία έχει χρώμα κίτρινο, ενώ το άλλο είναι μπλε και έχει μακριά ουρά. Το ράμφος τους είναι κίτρινο. Το χρώμα των ματιών τους είναι μαύρο. Τα φτερά των καναρινιών έχουν άνοιγμα περίπου 10 εκατοστά. Τα καναρινία μου έχουν 8 με 10 εκατοστά ύψος. Μου αρέσει που κάθε πρωί κελαηδούν και μας ξυπνούν.

Κωνσταντίνα Τσέλιου

Το σκύλο μου τον λένε Όσκαρ. Είναι μπουλντόγκ. Έχει άσπρο χρώμα με κα-

φέ μεγάλες κηλίδες που στο φως του ήλιου φαίνονται κτρινωπές. Το ύψος του είναι μικρό, αλλά όταν σηκώνεται στα δύο πόδια, φτάνει σχεδόν την αδελφή μου. Έχει ανοιχτό καστανό χρώμα στα μάτια του. Επίσης έχει μικρά αλλά χαριτωμένα ποδαράκια, αστεία ουρά και μικρά αυτιά. Το κεφαλάκι του είναι μεγάλο και πλατύ με κοντή μουσούδα. Ο Όσκαρ είναι τρυφερό, ευγενικό και φιλικό σκυλί, στο οποίο αρέσει η άσκηση και το αγγούρι. Όταν γυρνάω από το σχολείο, σηκώνεται στα δύο του πόδια περιμένοντας να τον χαϊδέψω.

Σταύρος Ευστάθιος Κασαπίδης

Καίσαρας το όνομα του αγαπημένου μου σκύλου. Έχει ύψος 45 εκατοστά και ύψος 1,35 μ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο κυνηγόσκυλο και φύλακα του σπιτιού. Έχει καστανόξανθο τρίχωμα και τεράστια καστανά μάτια. Του αρέσει να καταβροχθίζει λεμόνια και να κυνηγεί γάτες και ποντίκια. Δε φοβάται κανέναν από την οικογένειά μου, μας ξέρει όλους, κυρίως όμως εμένα και τον αδερφό μου. Είναι ο πιο ωραίος και ο πιο αξιοθαύμαστος σκύλος που έχω δει.

Μικαέλα Γερμανάκου

Το ζώο που θα περιγράψω είναι το πιο αγαπημένο μου, δηλαδή ένα κουνέλι που το ονομάζω Φοβιτσιάρη, επειδή φοβάται συνέχεια. Έχει λευκό χρώμα, καφέ μάτια και μεγάλα αυτιά. Μάλιστα η ουρίτσα του είναι πολύ μικρή και του αρέσει να κάνει συνέχεια βόλτες. Επίσης είναι αρκετά ψηλό και φτάνει τα 15 εκατοστά. Με ακολουθεί συνέχεια, επειδή το ταΐζω συχνά. Καμιά φορά είναι κατεργάρης, αφού ανεβαίνει πάνω σε πράγματα και τα σπάει. Γι' αυτό, για να με πειράξει ο μπαμπάς μου λέει να τον ψήσουμε και βέβαια του απαντάω κάθε φο-

ρά «ναι, εντάξει...».

Σέρτζιο Τερκούτσι

Τα αγαπημένα μου ζώα είναι τα κουταβάκια και συγκεκριμένα η ράτσα τεριέ. Αυτά τα κουταβάκια, με τα σκούρα παμπό-

νηρα ματάκια τους που ξεπροβάλλουν μέσα από το λευκό μαλλί τους, είναι πανέμορφα. Είναι αλήθεια πολύ χαριτωμένα μα και πολύ καλομαθημένα. Μπορεί να είναι πολύ μικρά, αλλά στην πραγματικότητα είναι ο καλύτερος φίλος των μικρών παιδιών.

Αναστασία Γερακάρη

Το αγαπημένο μου ζώο είναι η γάτα μου. Τη λένε Μαρία, έχει μάτια στρογγυλά, ουρά φουντωτή και μαλλιαρή. Είναι γλυκούλα και αξιαγάπητη. Το μόνο σίγουρο είναι ότι μου κρατάει συντροφιά, όταν είμαι μόνη μου. Αλλά και όταν στενοχωριέμαι, έχω τη γάτα μου να με παρηγορεί. Την αγαπούν όλοι στην οικογένειά μου, η μαμά, ο μπαμπάς, η γιαγιά και ο παππούς. Όλοι χαίρονται που την έχουμε σπίτι μας.

Ζωή Μαρία Λαντζούνη

Το αγαπημένο μου ζωάκι είναι ο σκύλος. Οι γονείς μου δε με αφήνουν να έχω στο σπίτι, αλλά πηγαίνω στο σπίτι της θείας μου και παίζω με το σκυλάκι της. Είναι ράτσας κανίς και τη λένε Λιλή. Είναι μικρούλα και άσπρη σαν χιόνι. Έχει ματάκια μικρά και

Ο ΧΟΝΤΡΟΥΛΗΣ ΜΠΟΜΠΟΣ

Στη μεγάλη εξοχική κατοικία, δίπλα σε κάτι θάμνους ακούστηκαν νιαουρίσματα. Η γατούλα του σπιτιού, η Αρετούλα, λίγες μέρες μετά το Πάσχα γέννησε τρία πανέμορφα γατάκια που νιαουρίζουν πενασμένα και κοιτάζουν τη μαμά τους όλο νάζι.

Καλλιόπη Διακάκη

Ο καιρός περνάει και τα γατάκια μέρα με τη μέρα μεγαλώνουν. Εκείνο

όμως που ξεχωρίζει για την ομορφιά του είναι ο χοντρούλης Μπόμπος, πανέμορ-

φος μ' ένα μεγάλο σημάδι στο μουστάκι του. Τρέχει τριγύρω στον κήπο και παίζει με τα αδέρφια του ανάμεσα στα λουλούδια.

Είναι καλοκαίρι πια. Στο εξοχικό μόλις έφτασε η οικογένεια του σπιτιού. Τώρα ο κήπος γέμισε με τις φωνές και τα γέλια των μικρών παιδιών που παίζουν με τον Μπόμπο και τα αδέρφια του. Η Αρετούλα κοιτάζει ευτυχισμένη τα γατάκια της. Πόσο έχουν μεγαλώσει και πόση χαρά δίνουν στα μικρά παιδάκια.

...ΤΑ ΖΩΑ

► παιχνιδιάρικα. Συνέχεια κουνάει την ουρά της και θέλει να ξαπλώνει και να της χαϊδεύουν την κοιλίτσα της. Όταν κάνει ζημιά, τρέχει και κρύβεται στο σπιτάκι της. Όταν χτυπάει το κουδούνι, γαβγίζει σαν τρελή. Μια σταλίτσα σκυλάκι αναρωτιέμαι πολλές φορές που τη βρίσκει αυτή τη φωνή. Όλη μέρα ασχολείται με τα παιχνίδια της και γι' αυτό εγώ τη λέω η Λιλή η Παιχνιδιάρρα.

Ευαγγελία Τσάκαλη

Το αγαπημένο μου ζώο είναι ένα σκυλάκι «πεκινούα». Το όνομά της είναι Νταιζίη. Την έχω κάθε μέρα κοντά μου, αν βέβαια είμαι σπίτι. Παίζω συνέχεια μαζί της, μου κάνει κωλοτούμπες, με κυνηγάει και παίζει με τα πόδια μου. Όταν όμως την κάνω μπάνιο, επειδή δεν της αρέσει καθόλου, μου γαβγίζει και με δαγκώνει. Όλα τελειώνουν ήρεμα μόλις της δώσω φαγητό και νερό. Τι χαρά κάνει, δε λέγεται! Μεγάλη πλάκα έχει, όταν προσπαθώ να σκουπίσω τα σκαλιά του σπιτιού μας. Τότε χοροπηδάει πάνω στη σκούπα, τη δαγκώνει και παίζει μαζί της. Αγαπώ τη Νταιζίη πολύ και δε θέλω να την αποχωριστώ ποτέ ποτέ!

Μαρία Δούκα

Τα αγαπημένα μου ζώα είναι τα σκυλάκια, γι' αυτό και αποφάσισα να πάρω ένα που το ονόμασα Ηλέκτρα. Η Ηλέκτρα είναι επτά μηνών και ράτσας «χάσκιλ». Έχει μπλε μάτια και άσπρο τρίχωμα. Τα χάσκιλ γενικότερα είναι σκυλιά που τους αρέσει η περιπέτεια, δηλαδή να τρέχουν και να παίζουν, όπως και η Ηλέκτρα. Το σκυλάκι μου είναι αρκετά υπάκουο, περνάμε αρκετή ώρα μαζί. Το βγάζω βόλτα κάθε μέρα και παίζουμε στην αυλή για ώρες. Το αγαπημένο του παιχνίδι είναι να του πετάω μια μπάλα του τένις και αυτό να την πιάει. Η Ηλέκτρα τα λέει τη θάλασσα, γι' αυτό όποτε πηγαίνω στη θάλασσα δεν ξεχνάω να την πάρω.

Γεωργία Τσιγοπούλου

Μου αρέσουν σχεδόν όλα τα ζώα, αλλά σε ένα έχω ιδιαίτερη αδυναμία και αυτό είναι το άλογο. Είναι ένα από τα πιο έξυπνα ζώα. Είναι επιβλητικό και έχει πολύ ωραίο, λαμπερό και συνήθως καθαρό τρίχωμα. Είναι ένα από τα πιο καθαρά ζώα και διακρίνεται για τη μεγάλή του αντίληψη. Είναι περιφάνο ζώο και θεωρείται ένας από τους καλύτερους φίλους του ανθρώπου. Για όλα αυτά το άλογο είναι και θα είναι για πάντα το αγαπημένο μου ζώο και όνειρό μου είναι να αποκτήσω μια μέρα ένα.

Αναστάσης Ζιγγιρίδης

Το αγαπημένο μου ζώο είναι ο σκύλος. Ο σκύλος έχει πάρα πολλά εξωτερικά χαρακτηριστικά, αλλά και εσωτερικά χαρίσματα. Ιδιαίτερα μου αρέσει η ράτσα ντόπερμαν, που έχει μήκος 60 με 70 εκατοστά, με άνοιγμα ποδιών που φτάνει το 1,50 μέτρο! Πρόκειται για το εξυπνότερο, λεπτότερο και δυνατότερο σκυλί στον κόσμο. Σε άλλες χώρες, όπως στην Αμερική, οι αστυνομικοί χρησιμοποιούν τέτοια σκυλιά για ειδικές αποστολές. Τα μάτια του έχουν χρώμα καστανόμαυρο, ενώ το χαρακτηρίζει η κομμένη ουρά και τα τεντωμένα αυτιά του! Έχει μακρόστενο στόμα σαν καμηλοπάρδαλη και ένα εντυπωσιακό κεφάλι!

Ευθύμης Σαράντος

Το σκυλάκι μου, όταν είναι ακούρευτο, μοιάζει σαν αρνάκι. Το όνομά του είναι Ιβάν και είναι ράτσας κανίς γκριφόν. Είναι ένα σχετικά ψηλό σκυλί και επίσης πάρα πολύ λεπτό. Σ' αυτό μάλλον οφείλονται οι θεαματικές αναπηδήσεις που κάνει, οι οποίες ξεπερνούν το 1 μέτρο και 30 εκατοστά! Είναι άσπρο, με δυο γλυκά ματάκια και μια μαύρη μυτούλα, που όταν μυρίζει φαγητό κάνει σαν τρελό. Είναι παιχνιδιάρης και πανέξυπνος. Μπορεί να κάνει πολλά κόλπα και μας εκπλήσσει συνεχώς. Είναι γύρω στα 4,5 με 5 χρόνων. Προσωπικά πιστεύω πως είναι το καλύτερο σκυλάκι του

κόσμου και πως όλοι θα ονειρεύονταν κάπως έτσι το κατοικίδιό τους.

Σμαράγδα Τσαγκά

Το κατοικίδιό μου είναι ένα κουνελάκι. Τη λένε Χλόη. Είναι 1,5 μηνών και έχει μαύρα ματάκια. Το τρίχωμά της είναι καφέ, μ' ένα άσπρο κολάρο τριχώματος στο λαιμό και είναι απαλό. Της αρέσουν τα παιχνίδια, τρέχει γρήγορα και δεν μπορώ να την πιάσω. Ακόμα, είναι χαδιάρα, καθαρίζεται μόνη της, είναι πανέξυπνη και ζωηρούλα. Την αγαπώ τόσο πολύ που θέλω να παίξω συνέχεια μαζί της.

Μαρία Αθηναίου

Έχω πολλά κατοικίδια, αλλά θα σας μιλήσω για ένα από αυτά. Είναι ένα γατάκι που το λένε Φίτσι. Είναι πολύ καλό, έξυπνο και πολύ ξεχωριστό. Έχει ασπρόμαυρο τρίχωμα, πράσινα μάτια και ένα πολύ γλυκό πρόσωπο. Του αρέσει να παίζει μαζί μου και να το χαϊδεύω. Το είχαμε βρει πνιγμένο μέσα στα σκουπίδια νιαουρίζο-

ντας, το λυπηθήκαμε και το βοηθήσαμε. Το αγαπάμε πολύ. Κι εκείνο μας αγαπάει πολύ, σαν αφεντικά του, γιατί το έχουμε σώσει. Προσπαθώ να το εκπαιδεύσω στον ελεύθερο χρόνο μου. Ευτυχώς που συνήθισε και τα υπόλοιπα ζώακια μας και θέλει να παίζει μαζί τους, αν και στην αρχή τα σκυλάκια μας το κυνηγούσαν. Μου αρέσει πολύ να βοηθάω τα ζώακια, γι' αυτό όταν μεγαλώσω θα γίνω κτηνίατρος. Κρίμα που μερικοί άνθρωποι τα χτυπάνε και τα πετάνε στα σκουπίδια, όπως το Φίτσι. Αν δεν το 'χα δει, θα 'χε πεθάνει.

Λυδία Λουκάκη

Το αγαπημένο μου κατοικίδιο είναι ο παπαγάλος. Είναι ένα πτηνό με πολύχρωμα φτερά και πούπουλα. Επίσης έχει τη χαρακτηριστική ιδιότητα να επαναλαμβάνει τα λόγια των ανθρώπων. Το ράμφος του είναι μεσαίου μεγέθους και συνήθως είναι μαύρο, καφέ και κόκκινο. Στους εξωτικούς παπαγάλους του Αμαζονίου, το χρώμα των φτερών τους ποικίλει. Μπορεί να είναι πράσινο, καφέ, κίτρινο, αλλά ακόμα να έχει και αποχρώσεις, δηλαδή καφέ με πράσινο ή καφέ με κόκκινο. Οι παπαγάλοι είναι εξαιρετικά έξυπνα, με εξαιρετική μνήμη, καθώς μπορούν να απαγγέλλουν ολόκληρα κείμενα, αφού βέβαια τ' ακούσουν πρώτα απ' τους ανθρώπους. Αγαπώ τους παπαγάλους και πάντα θα θέλω να αποκτήσω κάποιον.

Νίκος Ξένος

Το αγαπημένο μου ζώο είναι ο γατόπαρδος. Ο γατόπαρδος ή αλλιώς σιτάχ, είναι ένα ψηλό σαρκοφάγο θηλαστικό. Το τρίχωμά του είναι χρυσαφί με μαύρες βούλες σε όλο του το σώμα, για να μπορεί να καμουφλάρεται στα άγρια τοπία της σαβάνας. Το βάρος του, όταν είναι ενήλικο, φτάνει τα 30-65 κιλά, ενώ όταν είναι νεογέννητο φτάνει περίπου τα 275 γραμμάρια. Έχει μακριά πόδια και ευλύγιστο σώμα που τον βοηθάει στο να τρέχει γρήγορα. Άλλωστε δεν είναι τυχαία και το πιο γρήγορο θηλαστικό στη γη. Τα μυτερά του δόντια τον κάνουν πιο ικανό ως κυνηγό, κόβοντας ευκολότερα τη σάρκα των ζώων. Έχει γαμψά νύχια για να σκαρφάλωνει στα δέντρα, προστατεύοντας έτσι τον εαυτό του από άλλα αρπακτικά. Τα μάτια του είναι μεγάλα και του επιτρέπουν να βλέπει τη νύχτα. Έχει καλή ακοή, χάρη στα μικρά χαρακτηριστικά του αυτιά και καλή όσφρηση χάρη στη μαύρη εντυπωσιακή του μύτη. Σημαντικό ρόλο στο σιτάχ παίζει η μακριά του ουρά, καθώς το βοηθά να διατηρεί την ισορροπία του, όταν τρέχει. Οι μύες του, του δίνουν περισσότερη δύναμη και αντοχή. Έχει επίσης μουστάκια. Αυτό το ζώο είναι πολύ όμορφο και έξυπνο. Μπορεί επίσης να εξημερωθεί πολύ εύκολα, επειδή είναι πολύ υπάκουο στους ανθρώπους.

Θοδωρής Ράκκας

Η σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών διαγνώστηκε για πρώτη φορά στο Ηνωμένο Βασίλειο το 1986 και έγινε ευρέως γνωστή ως «η ασθένεια των τρελών αγελάδων». Το 95% των περιπτώσεων συνέβησαν στη χώρα αυτή, αλλά έχει επίσης επιβεβαιωθεί και σε άλλες χώρες όπως η Γαλλία, η Γερμανία, το Βέλγιο, η Ισπανία και η Ελβετία. Πρόσφατα η ασθένεια έχει περιγραφεί και στις Η.Π.Α.

Θοδωρής Ράκκας

του 21ου αιώνα, σοβαρά ιατρικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Η ασθένεια πιστεύεται ότι μεταδόθηκε στις αγελάδες

από πρόβατα τα οποία έπασχαν από την τρομώδη θανατηφόρο νόσο (scrapie) που προσβάλλει τα ζώα αυτά. Η μετάδοση αυτή οφείλεται στο ότι δίνονταν στις αγελάδες τροφές που προέρχονταν από μολυσμένα πρόβατα, των οποίων τα πτώματα χρησιμοποιούνταν για την παραγωγή ζωοτροφών.

Οι άνθρωποι μολύνθηκαν καταναλώνοντας κρέας που προερχόταν από βοοειδή που έπασχαν από την ασθένεια αυτή. Επίσης, η μετάδοση είναι δυνατή μέσω μεταγίγισης αίματος, καθώς και μεταμόσχευσης ιστών ή οργάνων από ασθενείς που έχουν πληγεί από τη νόσο. Στον άνθρωπο εκδηλώνεται μια νέα μορφή σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας τύπου Creutzfeldt-Jakob, ασθένεια που είναι πάντοτε θανατηφόρα. Ο υπεύθυνος παράγοντας για τη μετάδοση της ασθένειας είναι μια παθολογική πρωτεΐνη, το prion, που στα ελληνικά έχει ονομασθεί προϊός.

παράδοση συνεχίζεται και φέτος. Μια παράδοση που θέλει τους μαθητές του 3ου Γυμνασίου να φιλοτεχνούν και να ασχολούνται με τη λογοτεχνία. Από πέρυσι, άηλωστε, η φιλιανγνωσία μας τονώθηκε. Πολλοί από εμάς επισκεπτόμαστε καθημερινά τη βιβλιοθήκη του σχολείου μας και δανειζόμαστε βιβλία. Μάλιστα, αυτή η αγάπη μας για το βιβλίο επιβραβεύεται κάθε φορά

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ

με το σχετικό έπαινο που απονέμεται από τη διευθύντρια και τους υπεύθυνους καθηγητές. Όμως δεν σταματάμε εδώ. Καθημερινά περισσότερες λογοτεχνικές μας ευαισθησίες, φτιάχνοντας ο καθένας μας το δικό του παραμύθι. Μέσα σ' αυτά θα βρείτε, βέβαια, τους βασιλιάδες, τους δράκους, τους ιππότες και τις πριγκί-

πισσες. Θα διαβάσετε, όμως, και για τη μικρή Μαρίνα, την Άννα, την Αρετή, το Ζαχαρένιο, το Θεόφιλο, το περιστερί και το αστέρι. Μ' αυτούς τους ήρωες των παραμυθιών μας μιλήσαμε για την αγάπη, τον έρωτα, τη φιλία, την αλληλεγγύη, τη συντροφικότητα, τη χαρά της απλής ζωής, την οικογενειακή θαπρωρή και το όνειρο...

Το ηεριστέρι και ο άνθρωπος

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα κάτασπρο περιστέρι που πετούσε ανάλαφρα πάνω από τη θάλασσα. Ξαφνικά όμως, έπιασε μια τρομερή καταιγίδα και το μικρό περιστέρι βρέθηκε στην ακτή με τραυματισμένο το ένα του φτερό.

Το άλλο πρῶι που ξύπνησε, προσπάθησε να πετάξει χωρίς να έχει καταλάβει ότι το φτερό του ήταν χτυπημένο και έτσι άρχισε να πέφτει. Καθώς έπεφτε, ένας άνθρωπος το είδε, το έπιασε και το πήγε στο σπίτι του. Ο άνθρωπος είδε το τραυματισμένο φτερό και ήθελε να το γιατρέψει.

Το περιστέρι στην αρχή ήταν φοβισμένο, αλλά μετά ξεθάρρεψε. Έτσι το μικρό περιστέρι και ο άνθρωπος έγιναν φίλοι. Μετά από αρκετό καιρό και οι δύο συνήθισαν ο ένας τον άλλον και έγιναν κολλητοί φίλοι. Όσο ο άνθρωπος προσπαθούσε να το φροντίσει, το περιστέρι πλήγωνε όλο και περισσότερο το φτερό του, γιατί ήξερε ότι, όταν γίνει καλά, ο άνθρωπος θα του πει να πετάξει κοντά στους δικούς του.

Μόλις ο άνθρωπος το κατάλαβε, δεν το άφησε στιγμή από τα μάτια του καθώς το φρόντιζε. Το καημένο το περιστέρι μετά από μέρες έγινε αρκετά καλά, για να πετάξει μακριά. Κανένας από τους δύο δεν το ήθελε αυτό, αλλά ο άνθρωπος ήξερε και έκανε το σωστό. Του είπε δηλαδή ότι πρέπει να πετάει μαζί με τα άλλα περιστέρια. Το περιστέρι πάλι αρνιόταν να φύγει και έτσι και οι δύο μαζί έκαναν μια συμφωνία: Το φθινόπωρο και το χειμώνα να τους περνάνε μαζί, ενώ την άνοιξη και το καλοκαίρι χώρια.

Με αυτό τον τρόπο η φιλία τους κράτησε για πάντα!

Το αστέρι που ρωτούσε...

Μια φορά κι έναν καιρό, ψηλά στον ουρανό ζούσε ένα μικρό αστέρι. Ήταν όλο απορίες και όλο

ρώταγε τα αδελφια του. Τα αδελφια του κουράστηκαν να του απαντάνε. Έτσι εκείνο αποφάσισε να κάνει ένα ταξίδι στη γη.

Εκεί είδε μπροστά του μian αμυγδαλιά.

– Τι χρώμα έχει η λύπη; ρώτησε το αστέρι την αμυγδαλιά. Δεν άκουσες; Σε ρώτησα τι χρώμα έχει η λύπη.

– Έχει το χρώμα που παίρνει η θάλασσα την ώρα που γέρνει ο ήλιος στην αγκαλιά της. Ένα βαθύ μπλε.

– Τι χρώμα έχουν τα όνειρα; – Τα όνειρα; Τα όνειρα έχουν το χρώμα του δειλινού.

– Τι χρώμα έχει η χαρά; – Το χρώμα του μεσημεριού αστεράκι μου.

– Και η μοναξιά; – Η μοναξιά έχει χρώμα μενεξεδί.

Το αστεράκι, χαρούμενο που πήρε τις απαντήσεις που ήθελε

από την αμυγδαλιά, της χάρισε ένα ουράνιο τόξο για να το ρίχνει απάνω της, όταν κρῶνει. Το αστεράκι έκλεισε τα μάτια του και ακούμπησε στο φράχτη. Έμεινε κάμποσο εκεί και ξεκουράστηκε.

– Αμυγδαλιά, ξέχασα να σε ρωτήσω, τι χρώμα έχει η αγάπη;

– Η αγάπη έχει το χρώμα του φεγγαριού, όταν είναι πανσεληνος.

– Έτσι ε; Η αγάπη έχει το χρώμα του φεγγαριού! είπε το αστεράκι...

Κοίταξε ψηλά στον ουρανό... και δάκρυσε...

– Τι σημαίνει συγχωρώ; είπε το αστεράκι.

– Να δίνεις το χέρι σου στον άλλον χωρίς να τον κρίνεις. Κάνε του λίγο χώρο μέσα σου να ξεποστάσει,

να πει μια γουλιά νερό. Σ' αυτό τον κόσμο, αστεράκι μου, όλοι έχουμε μερίδιο σε

όλα. Μερίδιο στη χαρά, στα λάθη, στη λύπη. Κι εσύ, θα 'ρθουν φορές που θα τα

κάνεις θάλασσα στη

ζωή σου. Ε! Δε θα σημαίνει γι' αυτό το τέλος του κόσμου!

– Τι σημαίνει ζω; ρώτησε δακρυσιμένο το αστεράκι.

– Μη δακρύξεις, είπε η αμυγδαλιά.

Είναι όμορφη η ζωή. Πίστεφέ με! Αξίζει να τη ζεις κανείς, έστω και αν μας γεμίζει πόνο. Να θυμάσαι πάντα πως αύριο ξημερώνει μια καινούργια μέρα. Δε σταματάει πουθενά η ζωή. Πλύσου, χτενίσου, φιθύρισε ένα χαρούμενο τραγουδάκι και ξεκίνα. Δεν ξέρω τίποτ' άλλο να σου πω. Έζησα τόσα χρόνια σ' αυτή τη γη. Δεν αρνήθηκα ποτέ τα λάθη μου. Σκέψου, αν αξίζει να ζεις μέσα σε γυάλα, από φόβο μην πληγωθείς. Ζήσε τη ζωή σου ελεύθερα. Κι όταν τσακίζεσαι, να 'χεις το θάρρος να λες: «Με γεια μου με χαρά μου! Φτου κι απ' την αρχή τώρα!». Η ζωή είναι όμορφη, αστεράκι μου, μόνον όταν τη ζεις.

Το αστεράκι, χαρούμενο που πήρε τις απαντήσεις που ήθελε, ευχαρίστησε και χαϊρέτησε την αμυγδαλιά.

– Ευχαριστώ αμυγδαλιά μου. Φεύγω, πάω στο σπίτι μου. Αρχίζει να ξημερώνει... θα με φάχνουν οι γονείς μου... Θα τα ξαναπούμε!

Από τότε κανείς δεν έμαθε ποτέ αν το αστεράκι ξαναγύρισε στη γη.

Ο Θεός αρχεί αλλά Σε δημονει

Ήταν ένα χειμωνιάτικο βράδυ, όταν χτύπησε η πόρτα του σπιτιού της Στέλλας.

Εκείνη άνοιξε και είδε μπροστά της ένα 10χρονο αγόρι. Η Στέλλα και ο άντρας της ο Κυριάκος δέχτηκαν το παιδί μέσα στο σπιτικό τους. Ήταν μόνο κι έρημο και το μόνο που ζητούσε ήταν λίγη ζεστασιά και ένα πιάτο φαγητό.

Από εκείνη τη βραδιά ο Θεόφιλος, όπως λέγαν το παιδί, έγινε άνθρωπος του σπιτιού. Ήταν μάλιστα πολύ φιλότιμος κι εργατικός, γι' αυτό και κάθε μέρα βοηθούσε τον Κυριάκο στο μύ-

λο. Τα χρόνια όμως πέρασαν. Ο Θεόφιλος πήγε στην πόλη, όπου δούλεψε σε ένα κατάστημα και μόλις έκλεισε τα 18 του χρόνια, πήγε μετανάστης στην Αμερική.

Στο μεταξύ, η οικογένεια του Κυριάκου και της Στέλλας μεγάλωσε, όταν γέννησαν ένα μικρό αγοράκι. Όλοι μαζί ζούσαν πολύ ευτυχημένοι. Όμως ο Κυριάκος πέθανε ξαφνικά από ανακοπή. Η Στέλλα, απαρηγόρητη, μάζευε τη δύναμή της, για να δουλέψει στο μύλο και να μεγαλώσει το παιδί της. Ωστόσο τα χτυπήματα της ζωής ήταν αλλεπάλληλα. Ο μύλος πουλήθη-

κε, το παιδί αρρώστησε βαριά από μια επιδημία και δυστυχώς πέθανε.

Η Στέλλα παρακαλούσε το Θεό να πεθάνει κι αυτή, ώσπου ένα απόγευμα χτύπησε η πόρτα του σπιτιού. Μπροστά της στεκόταν ένας καλοντυμένος νέος άνδρας που τη χαιρέτησε φιλώντας με ευγνωμοσύνη τα χέρια της. Τότε, με δάκρυα στα μάτια, ο Θεόφιλος της είπε ότι ξαναγύρισε, για να της ανταποδώσει την αγάπη που βρήκε κοντά της. Έτσι την πήρε μαζί του στην Αμερική κι έγινε η μητέρα που δεν γνώρισε ποτέ, αλλά και η γιαγιά των παιδιών του.

Ηταν ένα χειμωνιάτικο βράδυ, όταν χτύπησε η πόρτα του σπιτιού της Στέλλας. Εκείνη άνοιξε και είδε μπροστά της ένα 10χρονο αγόρι. Η Στέλλα και ο άντρας της ο Κυριάκος δέχτηκαν το παιδί μέσα στο σπιτικό τους. Ήταν μόνο κι έρημο και το μόνο που ζητούσε ήταν λίγη ζεστασιά και ένα πιάτο φαγητό. Από εκείνη τη βραδιά ο Θεόφιλος, όπως λέγαν το παιδί, έγινε άνθρωπος του σπιτιού. Ήταν μάλιστα πολύ φιλότιμος κι εργατικός, γι' αυτό και κάθε μέρα βοηθούσε τον Κυριάκο στο μύ-

Η πριγκίπισσα που αγαπούσε τους δράκους αντί για τους ιππότες

Μια φορά κι έναν καιρό, η πριγκίπισσα Μαρμελάδα είχε ένα πρόβλημα. Αγαπούσε τους δράκους κι ένωθε καλά μαζί τους. Τους ιππότες τους βαριόταν και περισσότερο από όλους το μνηστήρα της, τον ιππότη Λεμόνη. Κάθε φορά που έκανε παρέα με ένα δράκο, ο Λεμόνης έτρεχε να τη βρει.

Κατερίνα Νγγέλλε

Την πρώτη φορά που ο Λεμόνης γύρισε την πριγκίπισσα Μαρμελάδα σώα και ασφαλής στο σπίτι της, εκείνη είπε στον μπαμπά της: «Δε θέλω να παντρευτώ τον πρίγκιπα Λεμόνη. Προτιμώ τους δράκους με τα μεγάλα κίτρινα, εκφραστικά μάτια και τα μεγάλα φτερά, που με ταξιθεύουν μακριά...».

Τη δεύτερη φορά που ο Λεμόνης τη γύρισε σπίτι, η Μαρμελάδα είπε: «Δε θα παντρευτώ ποτέ τον ιππότη Λεμόνη, γιατί περνάει την ώρα του πολεμώντας. Εγώ αγαπάω άλλα πράγματα. Ένας δράκος ανάβει τη φωτιά για να μαγειρέψει τη σούπα και ζεσταίνει το σπίτι με την ανάσα του».

Την τρίτη φορά η Μαρμελάδα είπε ξανά: «Δε θα παντρευτώ τον Λεμόνη. Το μόνο που τον νοιάζει είναι οι πανοπλίες και οι μάχες. Ενώ οι δράκοι μου με ταξιθεύουν μακριά σ' όλο το βασίλειο!».

Ο Λεμόνης είχε βαρεθεί πια. Κάθε φορά που ήταν έτοιμος να την παντρευτεί, κάποιος δράκος την έπαιρνε μακριά. Όμως εκείνος προσπαθούσε ξανά και ξανά να τη σώσει. Στο τέλος, μετά απ' όλες αυτές τις μάχες, είχε μείνει στο βασίλειο μονάχα ένας δράκος. Ένας κατάμαυρος δράκος με μεγάλα κίτρινα μάτια και απίθανα μεγάλα φτερά. Μόλις τον είδε η Μαρμελάδα τον ερωτεύτηκε!

Μετά από λίγες μέρες ο Λεμόνης την άκουσε να λέει στο δράκο: «Περνάω υπέροχα μαζί σου!». Κι εκείνος της απάντησε: «Τι ωραία περνάει η ζωή μου μαζί σου!». Έτσι, ο ιππότης Λεμόνης είπε στην οικογένεια της Μαρμελάδας ότι δε θέλει πλέον να την παντρευτεί.

Τελικά, η Μαρμελάδα παντρεύτηκε με το δράκο και ζήσανε μαζί μια υπέροχη ζωή για πάντα. Και ζήσαμε εμείς καλά κι αυτοί καλύτερα!

Το όμορφο τριαντάφυλλο

Την εποχή που τα τριαντάφυλλα δεν είχαν ακόμη αγκάθια, ζούσε ένα μικρό κοριτσάκι που το έλεγαν Μαρίνα. Η Μαρίνα είχε στον κήπο της ένα υπέροχο τριαντάφυλλο που το αγαπούσε πάρα πολύ.

Λυδία Λουκάκη

Κάθε πρωί, πριν πάει στο σχολείο, το χαιρετούσε. Αλλά κι όσο ήταν στο σχολείο, το μυαλό της δεν έφευγε από το τριαντάφυλλο. Και μόλις γυρνούσε πίσω, έτρεχε ν' αφήσει την τσάντα της στο δωμάτιό της κι αμέσως πήγαινε στο βάθος του κήπου, όπου την περίμενε το όμορφο λουλούδι. Η Μαρίνα τότε έλεγε στο τριαντάφυλλο πώς πέρασε τη μέρα της κι αυτό την άκουγε με προσοχή, κουνώντας τα πέταλά του σύμφωνα με το φύσημα του ανέμου.

Το λουλούδι ήταν ευτυχισμένο. Το ίδιο και η Μαρίνα.

Ο καινούργιος της φίλος

Υστερα ήρθε το καλοκαίρι και μαζί με τις ζέστες του Ιουλίου έφτασε και η γιορτή της Μαρίνας. Εκείνο το πρωί, μόλις σηκώθηκε η Μαρίνα από το κρεβάτι της, έπεσε πάνω σ' ένα τεράστιο πακέτο. Βιάστηκε να το ανοίξει.

Έκπληξη! Η Μαρίνα ανακάλυψε στον πάτο του πακέτου έναν ομορφούλη σκαντζόχοιρο που την κοιτούσε έκπληκτος. Τον ονόμασε Πίπη και, τρελή από χαρά, τον σήκωσε και τον άφησε απαλά στο χαλί του δωματίου της. Μετά έφαξε στο συρτάρι της και ανακάλυψε έναν σπάγκο. Έδωσε στην άκρη του ένα κομμάτι χαρτί και άρχισε να το κουνάει μπροστά στη μουσούδα του Πίπη. Αυτός στην αρχή τρόμαξε, αλλά γρήγορα συνήθισε κι άρχισε να παίζει.

Εκείνη την ημέρα η Μαρίνα δεν πέρασε να χαιρετήσει το τριαντάφυλλο, ούτε πήγε να του διηγηθεί πώς πέρασε τη μέρα της. Ξέχασε μάλιστα και να το ποτίσει. Ήταν πολύ χαρούμενη που είχε βρει έναν καινούργιο φίλο κι έτσι εί-

χε ξεχάσει εντελώς το αγαπημένο της λουλούδι.

Περνούσαν λοιπόν οι μέρες και η Μαρίνα δε σταματούσε να παίζει με τον Πίπη και να βρίσκεται όλη τη μέρα μαζί του, ενώ στο βάθος του κήπου το τριαντάφυλλο, λυπημένο και διαψασμένο, ξεραινόταν σιγά-σιγά...

Το κρυφό

Μια όμορφη μέρα, η Μαρίνα έβαλε τον Πίπη σ' ένα καλάθι και πήγε στο δάσος, για να παίξουν κρυφό. Όταν ήταν η σειρά του Πίπη να κρυφτεί, τρύπωνε μέσα στους θάμνους και στα βάτα, αλλά για κακή του τύχη έπεσε πάνω σ' έναν τεράστιο λύκο, που τον κατάπιε με μιας.

Μετά από λίγο, η Μαρίνα ανησύχησε που δεν μπορούσε να βρει πουθενά το σκαντζόχοιρό της κι άρχισε να τον ψάχνει παντού στο δάσος, μέχρι που έδωσε ο ήλιος και έπεσε το σκοτάδι.

Η βαθιά λύπη της Μαρίνας

Η επόμενη μέρα ήταν βροχερή και ασυνήθιστα κρύα. Η Μαρίνα ξαναπήγε στο δάσος και, κοντά στο δέντρο όπου είχε δει για τελευταία φορά τον Πίπη, ανακάλυψε τα αγκάθια του. Μόνον αυτά είχαν απομείνει από τον κακόμοιρο τον

σκαντζόχοιράκι!

Η Μαρίνα πήρε το δρόμο του γυρισμού χωρίς να σκέφτεται τίποτα. Το μυαλό της είχε αδειάσει κι ένωθε μίαν απέραντη λύπη. Όταν έφτασε στο σπίτι της, χώθηκε στον καναπέ και κοιτούσε μέσα από τα δάκρυά της τη φωτιά που τρεμόπαιζε στο τζάκι. Έτσι, χωρίς να κουνιέται καθόλου, πέρασαν οι ώρες, ώσπου ήρθε το βράδυ. Η Μαρίνα δεν ήθελε να φάει και δεν μπορούσε ν' ακούει αυτά που της έλεγαν οι γονείς της για να την παρηγορήσουν.

Ξαφνικά όμως οι φλόγες άρχισαν να χορεύουν πολύ αρμονικά στο τζάκι και σε λίγο σχημάτισαν ένα όμορφο τριαντάφυλλο. Η Μαρίνα τότε θυμήθηκε το λουλούδι της που το είχε εγκαταλείψει. Πετάχτηκε απότομα από τον καναπέ κι έτρεξε στο βάθος του κήπου.

Για κακή της τύχη όμως, η ζέστη του καλοκαιριού είχε ξεράνει εντελώς το τριαντάφυλλο, που είχε γείρει ξέπνοο πάνω στον ξερό μίσχο του. Με κλάματα στα μάτια η Μαρίνα έτρεξε να γεμίσει το ποτιστήρι.

Τι έκπληξη! Το τριαντάφυλλο άρχισε σιγά-σιγά να ξαναβρίσκει το ζωηρό του κόκκινο χρώμα και να ανασπνώνεται δειλά δειλά. Παρόλ' αυτά, η Μαρίνα είχε την εντύπωση πως κάτι επάνω του είχε αλλάξει. Έσκυψε πιο κοντά του και τότε είδε πως το κορμί του ήταν γεμάτο μικρά μικρά αγκαθία σαν του σκαντζόχοιρου.

Από κείνη τη μέρα όλα τα τριαντάφυλλα έχουν αγκάθια. Και όλοι όσοι τρυπώνουν από τα αγκάθια αυτά, θυμούνται την εποχή που τα τριαντάφυλλα δεν είχαν αγκάθια. Τότε που ένα κατακόκκινο τριαντάφυλλο, για να ευχαριστήσει ένα κοριτσάκι που είχε χάσει τον αγαπημένο του σκαντζόχοιρο, έβγαλε αγκάθια για να του τον θυμίσει.

Η τύχη της Αρετής

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε ένα ζευγάρι, η Δέσποινα και ο Κωνσταντίνος. Η Δέσποινα ήταν έγκυος και γεννήσε ένα κοριτσάκι. Όμως η μαιά που τη βοήθησε να γεννήσει, της είπε ότι το παιδί ήταν πεθαμένο και μάλιστα ανέλαβε εκείνη να κάνει τα δέοντα. Έτσι η Δέσποινα και ο Κωνσταντίνος πίστεψαν ότι το παιδί τους δεν ήταν γραφτό να ζήσει και να μεγαλώσει.

Η κακιά μαιά έδωσε αμέσως το βρέφος για υιοθεσία σε μιαν άλλη γυναίκα, που την έλεγαν Αρχοντία. Η Αρχοντία και ο άντρας της, μόλις μεγάλωσε λίγο η μικρή Αρετή, την κακομεταχειρίζονταν και την έστελναν να δουλεύει σκληρά στα φανάρια της πόλης. Η ζωή για τη μικρή Αρετή ήταν μια κόλαση.

Έτσι, όταν έγινε 15 χρονών, αποφάσισε να δραπετεύσει από το σπίτι της Αρχοντίας. Περιπλανήθηκε πολύ, ώσπου κατά τύχη συνάντησε στο δρόμο τη Δέσποινα. Οι δύο γυναίκες έμειναν άφωνες με την ομοιότητά τους. Η 15χρονη Αρετή έμοιαζε καταπληκτικά με τη Δέσποινα.

Από εκείνη τη στιγμή η Αρετή φιλοξενήθηκε στο σπίτι της Δέσποινας και του Κωνσταντίνου. Αυτός ποτέ δεν έπαψε να ελπίζει ότι το παιδί που γεννήσαν κάποτε μπορεί και να ζει. Έτσι αναζήτησε τη μαιά, η οποία μετά από πίεση αποκάλυψε την αλήθεια. Η Αρετή ήταν ένα από τα πολλά παιδιά που έγιναν θύματα μιας σπείρας εκμεταλλευτών. Το κύκλωμα αυτών των ανθρωπών δικάστηκε και φυλακίστηκε. Η Αρετή βρήκε επιτέλους την οικογένειά της, πήγε σχολείο και ζούσε μια φυσιολογική ζωή, όπως όλα τα παιδιά του κόσμου.

Ο γλαρόχατος

Καθώς η Κενγκά προσπαθούσε να πετάξει ψηλά για να μην πέσει στη θάλασσα με τα μολυσμένα από πετρέλαιο φτερά της, πήγε κι έκατσε

σε μια παραλία. Εκεί γεννήσε ένα αυγό και μετά έφαξε για τροφή, αλλά μάταια. Εκείνη την ώρα που έφαχνε για φαγητό έπεσε κάτω από την όξινη μυρωδιά του πετρελαίου. Όμως για καλή της τύχη υπήρχαν κάποιοι άνθρωποι που βοηθούσαν διάφορα ζώα. Έτσι πήραν την Κενγκά στο ιατρείο τους και είδαν πως είχε περνούσε η ώρα εξασθενούσε. Έτσι, της έβγαλαν το πετρέλαιο από πάνω της, την καθάρισαν, της επιδιορθώσανε το σπασμένο φτερό και της έκαναν κάποιες ενέσεις.

Την επόμενη μέρα την άφησαν να φύγει αφού ήταν καλά. Αυτή πήγε κατευθείαν στο αυγό της, για να το κλωσήσει και να δει αν είναι καλά. Και έτσι όπως πήγαινε στην παραλία, είδε κάτι γάτους να το προσέχουν και να το κλωσάνε και μερικοί να φάχνουν για τροφή. Πάει

Εμπνευσμένο από το βιβλίο του Λουίς Σεπούαβεδά «Η ιστορία του γάτου που έμαθε σ' ένα γλάρο να πετάει»

η γλαρίνα στους γάτους φοβισμένη και τους λείει κράζοντας:

– Αυτό είναι το αυγό μου!

– (Ο γάτος:) Αφού είναι το αυγό σου γιατί το άφηρες μόνο του;

– Μα δε θα το άφηνα. Με πήραν μακριά του οι άνθρωποι για να με κάνουν καλά. Τι περίεργα πλάσματα! Μια μας χαλάνε το περιβάλλον μας με αυτά που φτιάχνουν και μια μας βοηθάνε... δεν μπορώ να τους καταλάβω!

– Εμένα μου λες; Εμένα με παίρνουν από τη μια οικογένεια στην άλλη, αλλά πάντα το σκάω. Δεν τους αντέχω! Στο θέμα μας τώρα. Πραγματικά, το αυγό σου το υιώθησα δικό μου παιδί και δε θελω να το αποχωριστώ.

– Καλά τότε. Άμα θες, θα το έχουμε οι δυο μας. Εσύ θα είσαι ο μπαμπάς και εγώ η μαμά.

– Ο.Κ. Συμφωνώ.

Έτσι κι έγινε. Κράτησαν και οι δυο το γλαρόπουλο. Μετά από κάτι μήνες το αυγουλάκι είχε εκκολαφτεί. Το γλαράκι ήξερε να μιλάει γατίσια και γλαρίσια. Και ήξερε να πετάει και να κυνηγάει ποντίκια και άλλα θηράματα της στεριάς που του έμαθε ο γάτος. Όταν ήταν πλέον μεγάλο το γλαρόπουλο έκανε δικιά του οικογένεια. Είχε δύο γλαροπούλια και τη γυναίκα του και ήταν όλοι μια χαρά.

Η μαμά του παντρεύτηκε με το γάτο και έχει άλλο ένα αδελφάκι. Μόνο που το αδελφάκι του έχει πόδια με νύχια, έχει φτερά, μια μεγάλη μακρουλή ουρά, δύο μεγάλα αυτιά και ένα ράμφος. Αλλά τον αγαπούσε πολύ και ήταν όλοι μια χαρά, ο καθένας με την οικογένειά του.

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα μικρό κοριτσάκι που το έλεγαν Άννα. Μια μέρα οι γονείς της της πρότειναν να πάνε μια εκδρομή στο δάσος και η Άννα καταχάρηκε μ' αυτή την ιδέα.

Έτσι, την επόμενη μέρα ξεκίνησαν για το δάσος, όπως είχαν πει. Σ' όλη τη διαδρομή η Άννα ήθελε να βγει απ' το αυτοκίνητο, για να ξεχυθεί στο δάσος για παιχνίδι. Οι γονείς της όμως της έλεγαν: «Άννα, περίμενε να φτάσουμε, να παρκάρουμε, και μετά μπορείς να παίξεις όσο θέλεις. Όλη τη μέρα θα είμαστε εδώ. Έχουμε άπειρο χρόνο». Η Άννα ωστόσο διαμαρτυρήθηκε: «Δε θέλω να περιμένω άλλο, θελω να βγω τώρα έξω, να παίξω, να εξερευνήσω το μέρος, να πω νερό από το ποταμάκι με τα χρυσάλλινα νερά και, τέλος, να ξαπλώσω πάνω στο καταπράσινο χορτάρι».

Ο πατέρας της ήταν της άποψης πως το πολύ παιχνίδι που έκανε συνέχεια η Άννα, της είχε πάρει τα μυαλά πάνω απ' το κεφάλι. Εξάλλου, αυτό φαινόταν και από τους ελέγχους της. Αλλά την Άννα, τη μικρή σκανταλιέρα, δεν την πείραζαν οι βαθμοί της. Έτσι, ο μόνος λόγος που ο πατέρας της είχε κάνει αυτήν την εκδρομή, ήταν επειδή ήθελε να μιλήσει στην Άννα γι' αυτό το σημαντικό θέμα. Ήθελε να της μιλήσει εκεί, στο ήρεμο περιβάλλον της φύσης, όπου θα μπορούσε κάτι να καταφέρει. Όταν πάραυτα το αμάξι, η Άννα ήταν έτοιμη να τρέξει, αλλά ο πατέρας της την πήρε από το χέρι

Η μικρή Άννα χάρηκε

και της είπε με σοβαρό έως άγριο ύφος: «Άννα, πριν πας να κάνεις αυτά που θέλεις, πρέπει πρώτα να μιλήσουμε σοβαρά». Η Άννα όμως δεν ήθελε να μιλήσει, γι' αυτό προσπάθησε να ξεφύγει από τον πατέρα της, αλλά εκείνος την κράταγε σφιχτά. «Αφησέ με!», είπε η Άννα φωνάζοντας.

Η μητέρα της ήταν ήδη μέσα στο δάσος και είχε στρώσει το τραπεζομάντηλο. Είχε ετοιμάσει ένα πλούσιο μεσημεριανό. Αφού έστρωσε, περίμενε το σύζυγό της και την κόρη της. Έπειτα από λίγα λεπτά ήρθαν. Φαίνονταν πολύ πιο καλά από πριν. Ο πατέρας της Άννας φαινόταν χαρούμενος και ήρεμος, όσο και η κόρη του. Αφού έφαγαν, ξάπλωσαν στο τρυφερό χορτό και ύστερα από λίγο αποκοιμήθηκαν. Ύστερα από μισή ώρα ξύπνησαν. Η Άννα είπε πως ήθελε να παίξει, αλλά οι γονείς της ήταν πολύ επιφυλακτικοί. «Είναι πολύ επικίνδυνα μέσα στο δάσος, ακόμα και τη μέρα!» είπε με φόβο η μητέρα της, η Έλεν. «Ελα τώρα, άστην να πάει. Τι μπορεί να πάθει δηλαδή; Δεν είναι και τόσο φοβερά...».

Τελικά την άφησαν να πάει, με τον όρο όμως να γυρίσει πριν αρχίσει να σκοτεινιάζει. Όταν όμως άρχισε σιγά-σιγά να σκοτεινιάζει, η Άννα δεν εμφανίστηκε. Ακόμα και όταν της φώναζαν μ' όλη τους τη δύναμη, δεν είχαν ανταπόκριση. «Άννα! Άννα! Άννα, Αννούλα, πού είσαι αγάπη μου;» φώναζαν κι οι δύο με μια φωνή. Ώρα

με την ώρα είχαν αρχίσει να πανικοβάλλονται. Η Έλεν άρχισε να φωνάζει στον άντρα της, γιατί αν δεν ήταν εκείνος, η Άννα θα ήταν μαζί τους τώρα.

Ύστερα από δύο ώρες ψάξιμο, η Άννα βρέθηκε. Τη βρήκαν να κοιμάται μέσα σε μια σπηλιά. Είχε παρέα όμως χρυσόψαρα. Αφού την ξύπνησαν, άρχισαν να τη μαλώνουν. «Δεν έπρεπε να το κάνεις αυτό Άννα...», είπαν με λυγμούς, «αν πάθαινες κάτι, τι θα γινόταν;». «Δεν έφταιγα εγώ. Απλά άκουσα το κελάρυσμα του νερού και πήγα προς τα εκεί. Μέσα στο νερό υπήρχαν χρυσόψαρα, μου άρεσαν και αποφάσισα να παίξω λίγο μαζί τους. Δεν κατάλαβα πως πέρασε η ώρα ώσπου με πήρε ο ύπνος», είπε φανερά μετανιωμένη. «Συγγνώμη...». Οι γονείς της τη συγχώρεσαν, αλλά της είπαν να μην το ξανακάνει. Η Άννα τούς το υποσχέθηκε. Έτσι έφυγαν ευχαριστημένοι. Ήταν μια πολύ ξεχωριστή μέρα γι' αυτούς.

Τελικά η Άννα, μετά από το περιστατικό στο δάσος, έμαθε ένα σπουδαίο μάθημα. Κατάλαβε ότι οι γονείς της την αγαπούσαν πολύ. Βέβαια αυτή η αγάπη κάποιες φορές ένιωθε να την καταπιέζει. Κάποιες άλλες όμως, την αισθανόταν ως μεγάλη ασφάλεια και προστασία. Από τότε και μετά έγινε πιο υπεύθυνη μαθήτρια. Έτσι οι γονείς της, για να την ευχαριστήσουν, την πήγαιναν πιο συχνά εκδρομή στο δάσος. Όσο για τη ροπή της στο άγνωστο και τη σκανταλιά, μην ανησυχείτε, κι αυτά καθώς μεγάλωνε περιορίστηκαν.

Μήπως αναγνωρίζετε στην Άννα κάποιες πτυχές του εαυτού σας;

Η μαγική κούκλα

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε ο Ζαχαρένιος με τους γονείς του και τα έξι αδελφια του μέσα σ' ένα μεγάλο δάσος. Ήταν ο πιο μικρός, όμως μπορούσε να τρέχει πιο γρήγορα και να κυνηγάει πιο καλά απ' όλους. Τα αδελφια του τον ζήλευαν πολύ και συχνά του έπαιζαν άσχημα παιχνίδια. Ο Ζαχαρένιος αισθανόταν όλο και πιο δυστυχισμένος. «Θα φύγω...», σκέφτηκε. «Πρέπει να πάω να ζήσω κάπου αλλού. Εδώ κανείς δε με αγαπάει».

Μιχαέλα Γερμανάκου

Κι έτσι, ένα βράδυ, ενώ όλοι κοιμούνταν, αυτός άνοιξε την πόρτα του σπιτιού του και έφυγε. Περιπατούσε φοβισμένος μέσα στο δάσος. Τότε βλέπει ένα γέροντα να περπατάει στο μονοπάτι. Έτρεξε να τον προλάβει. Όταν ο Ζαχαρένιος κόντευε να τον φτάσει, ο γέροντας άφησε να του πέσει κάτω ένα μικρό ξύλινο κουτί. Ο μικρούλης έσκυψε και το σήκωσε. Για μια στιγμή μπήκε στον πειρασμό να το ανοίξει ή να το βάλει στην τσέπη του, όμως τελικά έτρεξε πίσω από το γέρο.

– Παππού, είπες, σου έπεσε αυτό... και του έδωσε το κουτί.

– Ευχαριστώ μικρούλη, είπες ο γέρος και του χαμογέλασε.

– Μπορείς να μου πεις παππού, πού βγάζει αυτό το μονοπάτι;

– Πάει σ' ένα χωριό, απάντησε ο γέροντας, όμως ο δρόμος είναι κακοτράχαλος.

Ο Ζαχαρένιος έριξε μια ματιά στα γυμνά πόδια του γέροντα. Ήταν πληγωμένα από τις κοφτερές πέτρες. Τότε, χωρίς να το σκεφτεί, έβγαλε τα παπούτσια του και του τα έδωσε.

– Πάρε αυτά παππού...

Ο γέρος χαμογέλασε, τα πήρε και τα φόρεσε. Τότε όμως, για να ευχαριστήσει το παιδί, του έδωσε το ξύλινο κουτάκι και του είπες:

– Πάρε αυτό το κουτί και να το προσέχεις πολύ.

Μετά εξαφανίστηκε και ο Ζαχαρένιος ταράχτηκε. «Θα ήταν

μάγος αυτός ο άνθρωπος!», σκέφτηκε και άνοιξε το κουτί. Είχε μέσα μια μικρή πάνινη κούκλα. «Ω, μα δεν παίζω κούκλες...», είπες απογοητευμένος. Όμως η κούκλα τού μίλησε και είπες: «Θα κάνω ό,τι διατάξετε!». Ο Ζαχαρένιος τα έχασε. Ξανάβαλε το κουτί στην τσέπη του και πήρε βιαστικά το μονοπάτι μέσα στο δάσος.

Όταν έφτασε στο χωριό, είχε ήδη ξημερώσει. Στην άκρη του χωριού συνάντησε μια γυναίκα δακρυσμένη.

– Τι έχεις καλή μου κυρία και κλαις; ρώτησε ο Ζαχαρένιος.

– Αχ! μικρούλη, έπεσε κατάρα στο χωριό μας και τα στάρια μας χάλασαν όλα. Τα παιδιά μας πεινάνε...

Ο Ζαχαρένιος πήγε πιο πέρα, άνοιξε το κουτάκι και είπες στην κούκλα:

– Δώσε φαγητό στα παιδιά και βρες γιατί χάλασαν τα στάρια.

– Αμέσως αφέντη! αποκρίθηκε η κούκλα.

Με μια μαγική κίνηση, όλα τα σπίτια του χωριού γέμισαν από πλούσια φαγητά. Τα παιδιά σταμάτησαν να κλαίνε και έπεσαν με τα μούτρα στο φαγητό. «Θαύμα!» φώναζαν οι γυναίκες.

Η κούκλα πήγε στο χωράφι και είδε ότι πάνω στα στάρια είχαν κτίσει σπιτάκια τα μικρά μωμουνάκια. Γύρισε και το είπες στο Ζαχαρένιο. Εκείνος δεν έχασε την ώρα του κι έτρεξε στα χωράφια. Εκεί είπες στην κούκλα:

– Ρίξε βροχή, για να εξαφανιστούν.

Αμέσως ο ουρανός γέμισε μαύρα σύννεφα και η βροχή έπεσε ασταμάτητα. Τα μικρά μωμουνία χάθηκαν στο νερό.

– Κάνε να βγει ήλιος και να μεστώσουν τα στάρια, είπες ο Ζαχαρένιος.

Ο ήλιος βγήκε και τα στάρια δυνάμωσαν. Οι άνθρωποι από το χωριό, αφού είδαν αυτό το θαύμα, έτρεξαν να τον ευχαριστήσουν και να του ζητήσουν να γίνει αρχηγός του χωριού τους.

Η καλοσύνη του Ζαχαρένιου ανταμείφθηκε. Εκεί τον αγαπούσαν και τον πρόσεχαν όλοι. Και έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

Κάποτε ριζώνουν και τα λόγια

Μια φορά ήταν ένας βασιλιάς και είχε στο κεφάλι του ένα κερατάκι. Το είχε καλά κρυμμένο, μα πώς να το κρύψει και από τον κουρέα του; Κάθε φορά λοιπόν που πήγαινε να του κόψει τα μαλλιά, τον φοβέριζε να μην το πει σε κανένα, γιατί θα του πάρει το κεφάλι. Έτσι άλλος κανένας δεν το ήξερε εκτός από τον κουρέα του βασιλιά.

Ευθύμης Σαράντος

Ο κουρέας δεν μπορούσε να βαστάξει το μυστικό, μα φοβόταν πάλι. Τι να κάνει; Πού να το πει; Πήγε λοιπόν σ' ένα πηγάδι, έσκυψε από πάνω και φώναξε με όλη του τη δύναμη: «Ο βασιλιάς έχει κερατάκι!».

Ύστερα από λίγο καιρό το πηγάδι ξεράθηκε και φύτεψε μέσα του μια καλαμιά. Η καλαμιά μεγάλωσε και μια μέρα που πέρναγε ένας τσοπάνης, την έκοψε κι έκανε απ' αυτήν μια φλογέρα. Όμως η φλογέρα έλεγε: «Μπι, μπι, ο βασιλιάς έχει κερατάκι, ο βασιλιάς έχει κερατάκι!».

Το άκουσε ο ένας, το άκουσε ο άλλος, το έμαθε όλη η χώρα, έφτασε και σ' αυτή του βασιλιά. Στέλνει ο βασιλιάς, φωνάζει τον κουρέα. «Πού τον είπες αυτό το λόγο;», τον ρωτάει. Ο καημένος ο κουρέας ορκιζόταν πως δεν το είπες σε κανένα. Μόνο μια φορά δε βάσταξε και πήγε και το είπες μέσα σε ένα πηγάδι.

Φωνάζουν τον τσοπάνη. Αυτός μαρτύρησε πως η φλογέρα έγινε από ένα καλάμι που βρήκε στο πηγάδι. Έτσι όλοι κατάλαβαν πως κάποτε ριζώνουν και τα λόγια.

Κάποτε ζούσε σε ένα παλάτι μια πανέμορφη πριγκίπισσα από πλούσια οικογένεια. Είχε όμως κακή συμπεριφορά. Ήταν κακομαθημένη και αγενής. Ζούσε στο παλάτι με τους υπηρέτες, επειδή οι γονείς της είχαν πεθάνει. Κανένας όμως δεν την ήθελε, δεν είχε καμιά φίλη εξαιτίας της κακής συμπεριφοράς της. Μόνον οι υπηρέτες την αγαπούσαν και τη σέβονταν, αλλά εκείνη άρχισε και τους ζητούσε παράλογες χάρες.

Αναστασία Γερακάρη

Οι κακόμοιροι τής έκαναν όλα τα χατίρια, ώσπου μια μέρα αποφάσισαν να την εγκαταλείψουν. Δεν άντεχαν άλλο τα καμώματά της και κυρίως τις φωνές της. Μόνο μια γυναίκα έμεινε κοντά της. Ήταν φίλη της μαμάς της, πολύ καλή κι ευγενική, επειδή την αγαπούσε πολύ. Η πριγκίπισσα δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί όλοι έφυγαν. Η καλή κυρία τη φρόντιζε πολύ, αλλά η πριγκίπισσα συνέχιζε την κακή συμπεριφορά της.

Πέρασαν τα χρόνια. Η πριγκίπισσα μεγάλωσε, αλλά το ελάττωμά της είχε μείνει. Μια χιονισμένη μέρα λοιπόν, ζήτησε χυμό. Καθώς της τον έφερε η γυναίκα, ο χυμός έπεσε και χύθηκε στο διαμαντένιο φόρεμα της πριγκίπισσας. Τότε

Η μοναξιά τελικά βούτηξε!

εκείνη εξοργίστηκε πολύ, φωνάζοντας, ώσπου στο τέλος την έδιωξε. Η καλή κυρία έκλαιγε, αλλά μάζεψε τα πράγματά της κι έφυγε. Την πριγκίπισσα όμως δεν την ένοιαζε. Έλεγε ότι μόνη της θα ήταν καλύτερα.

Έπειτα από μέρες βαρέθηκε μόνη στο παλάτι και είπες να κάνει μια βόλτα στην πόλη. Μόλις έφτασε στο κέντρο, είδε πολλές κοπέλες της ηλικίας της μαζί, να είναι φίλες και να συζητούν. Κανένας δεν ήταν μόνος, όλοι ήταν με παρέα. Κάθισε λοιπόν σε ένα παγκάκι και σκεφτόταν. Κατάλαβε ότι οι υπηρέτριες έφυγαν λόγω της κακής συμπεριφοράς της. Δεν έπρεπε να τους ζητεί τόσα πράγματα και να τους φέρεται έτσι. Επίσης κατάλαβε ότι πρέπει να αλλάξει, να γίνει καλή, γιατί έτσι θα αποκτήσει φίλες. Και η πριγκίπισσα άλλαξε.

Πέρασε ο καιρός. Η πριγκίπισσα είχε κάνει πια πολλές φίλες. Οι υπηρέτες είχαν γυρίσει πίσω, αφού τους ζήτησε συγγνώμη. Ήταν πολύ χαρούμενη, γιατί ήξερε ότι σε κάθε δυστυχία της ζωής θα είχε ανθρώπους που την αγαπούσαν πολύ.

Ας είμαστε λοιπόν καλοί και ευγενικοί, γιατί έτσι θα 'ναι όλοι κοντά μας. Αν όμως είμαστε κακοί και αγενείς, θα μείνουμε μόνοι μας.

Ήθελα να 'μουναι και 'γω κοπέλι να χορεύω και να μην έχω στη ζωή τα βάσανα που έχω.

Μπορεί να κάνω πως γελώ, μπορεί και να γλεντιζώ, μα εγώ κατέχω ίντα καημό και πόνους κουβαντριζώ.

Ποηθά μαχαίρια με χτυπούν, μα το δικό σου μόνο είναι που φτάνει στην καρδιά κι αισθάνομαι τον πόνο.

Κρητικές Μαντινάδες

Να 'τανε τρόπος να γενώ η άκρη των μαλλιών σου, για ν' ακουμπήσω μια φορά τον όμορφο παιμό σου.

Άμα πεθάνω μη τραπείς, μη φοβηθείς κανένα

Από το Νίκο Σταυρακάκη

και φώναξε πως μ' αγαπάς με μάτια δακρυσμένα.

Μες στην καρδιά μου σ' έβαβα και πώς θα παω το έβγα, που σ' άφησα και ριζώσες, όπου κι αν είχα φιλέβα.

Μες στην καρδιά μου σου 'δωσα ξεχωριστή μια θέση, σε τόπο που να μην μπορείς να πεις πως δε σ' αρέσει.

Στο πρόσωπό μου έμεινε η θλίψη χαραγμένη απ' τον καιρό που έφυγες και ζούμε χωρισμένοι.

Το σ' αγαπώ το χάραξα στην πέτρα που δε σβήνει.

Άμα ποθάνω να περνάς να σου το πλέει εκείνη.

Ελληνικά καλλιτεχνικά μνημεία σε μουσεία του εξωτερικού

Κάθε λαός διαμορφώνει την οντότητά του, την ιδιαιτερότητά του, την ιδιοσυστασία του, την ταυτότητά του, μέσα από την παράδοσή του, τις περιπέτειές του, τη γλώσσα του, τα καλλιτεχνικά του δημιουργήματα και το ιστορικό του παρελθόν. Τα στοιχεία αυτά καθρεφτίζονται σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής και αντανακλώνται, κατά κύριο λόγο, μέσα από την τέχνη με την ευρύτερη έννοιά της, όπως είναι η λογοτεχνία, αλλά και με τη στενότερη, δηλαδή την καθαρά καλλιτεχνική δημιουργία, τη γλυπτική, τη ζωγραφική, την αρχιτεκτονική και άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες.

Σίλια Αφεντουλίδη

Η πατρίδα μας μπορεί να καυχιέται ιδιαίτερα, γιατί πρώτη στον κόσμο δημιούργησε ανθρωποκεντρικό πολιτισμό, έθεσε σε επιστημονική βάση τη σκέψη και δεν ενδιαφέρθηκε μόνο για το ζην αλλά κυρίως για το ευ ζην. Εξίσου, βέβαια, με τον ανθρωποκεντρικό προβληματισμό των επιστημών της, ενδιαφέρθηκε και για την καλλιτεχνική δημιουργία. Τα θαυμάσια δημιουργήματά της, βασισμένα στο μέτρο και την αρμονία, δεν είχαν σκοπό να εντυπωσιάσουν, να καταπλήξουν, αλλά κυρίως να τέρψουν και να διδάξουν.

Η χώρα μας, επειδή βρίσκεται στο σταυροδρόμι μεταξύ Ανατολής και Δύσης, Βορρά και Νότου, κατέχει σπουδαία στρατηγική θέση και ήταν φυσικό να γνωρίσει πολλές περιπέτειες. Πολλοί λαοί την κατέκτησαν, αλλά, όπως λέει ο ποιητής, «το χώμα δεν έδεσε ποτέ με τη φτέρνα τους». Οπωσδήποτε όμως, πολλά μνημεία του πολιτισμού μας υπέστησαν καταστροφές από τη μανία των κατακτητών και πολλοί ναοί, επίσης, απογυμνώθηκαν και τα καλλιτεχνικά τους δημιουργήματα μεταφέρθηκαν σε μουσεία του εξωτερικού.

Σοβαρό πλήγμα επέφερε στα μνημεία μας ο Άγγλος Thomas Bruce, 7ος λόρδος του Έλγιν, που εφοδιασμένος με τουρκικό φερμάνι της Υψηλής Πύλης (1801), απογύμνωσε τον Παρθενώνα, το Ερέχθειο και άλλους ναούς από τα απαραίτητα καλλιτεχνήματά τους. Στην προσπάθειά του μάλιστα να τα αποκολλήσει από τους ναούς, κατέστρεψε πολλά από αυτά. Κατά τη μαρτυρία του δρα Κλαρκ, που ήταν αυτόπτης μάρτυρας, ο Τούρκος διοικητής της Ακρόπολης, ο Διοδάρ-αγάς, βλέποντας την καταστροφή που γινόταν στα μνημεία του Παρθενώνα, όταν κατέβασαν και την τελευταία μετόπη, είπε στα ελληνικά: «Τέλος». Έβγαλε την πίπα από το στόμα του και άφησε να κυλήσει από τα μάτια του ένα δάκρυ.

Τα καλλιτεχνήματα που μετέφερε ο Έλγιν στην Αγγλία, τα πούλησε στο Βρετανικό Μουσείο το 1816 αντί του ποσού των 35.000 λιρών, παρόλο που για την αποκόλληση και τη μεταφορά τους είχε ξοδέψει 50.000 λίρες και κατ' άλλους 75.000.

Τι εκφράζουν – συμβολίζουν τα μνημεία για τους Έλληνες

● Εκφράζουν την ψυχή του Έλληνα με όλες τις διακρίσεις της. Τα καλλιτεχνήματα μάλιστα του Παρθενώνα δημιουργήθηκαν σε μια ευτυχισμένη εποχή, την εποχή που ευδοκίμοσε η δημοκρατία και οι Τέχνες και τα Γράμματα γνώρισαν εκπληκτική άνθηση. Είναι δημιουργήματα

του 5ου π.Χ. αιώνα, του Χρυσού Αιώνα της κλασικής αρχαιότητας και γι' αυτό συμβολίζουν την πιο ένδοξη περίοδο της ιστορίας και της τέχνης μας. Δεν είναι δημιουργήματα συμπτωματικά καμωμένα. Ο καλλιτέχνης-δημιουργός συνελάμβανε την ιδέα, την έπλαθε στο νου του και στη συνέχεια τη μετέβαλε σε απτή δημιουργία, την υλοποιούσε, τη μορφοποιούσε σε αισθητό καλλιτέχνημα, που διαιωνίζει ως τις μέρες μας την αρχική ιδέα. Επομένως, τα μνημεία μας είναι πνευματικός τοκετός των προγόνων μας.

● Εκφράζουν την καλλιτεχνική μας κληρονομιά, τις αισθητικές αντιλήψεις, την αποθήωση του μέτρου, την αποφυγή των υπερβολών, τη γοητεία της αναλογίας και τη χάρη της κομψότητας. Οι Έλληνες, κατά κοινή ομολογία, συνέλαβαν το απόλυτο κάλλος και γι' αυτό τα δημιουργήματά τους αποτελούν αιώνια πρότυπα καλλιτεχνικής δημιουργίας.

● Προβάλλουν και διδάσκουν το πνεύμα και το ήθος μιας εποχής, γιατί η τέχνη των αρχαίων Ελλήνων, η λογοτε-

χνία και το θέατρο, όπως εξάλλου και η Παιδεία τους στο σύνολό της, ήταν ανθρωποκεντρική. Τα καλλιτεχνήματα δεν ήταν ξεκομμένα από τη ζωή, τις ιδέες και τον άνθρωπο. Γι' αυτούς θεωρίες όπως η τέχνη για την τέχνη, βρίσκονταν έξω από τον προσανατολισμό και τις επιδιώξεις τους. Όλη τους η δημιουργία συνείκλιε στην προβολή ηθικών αξιών, στον εξευγενισμό, στην κάθαρση του ανθρώπου. Σ' αυτά διακρίνεται η ταύτιση του Λόγου με το δημιουργήμα. Δεν είχαν σκοπό να εντυπωσιάσουν, αλλά να τέρψουν, να υποδείξουν και να πουν.

● Εκφράζουν την πολιτιστική μας κληρονομιά, τα ήθη και το έθιμα, καθώς και τον τρόπο ζωής στις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους που δημιουργήθηκαν. Αποτελούν, επομένως, τους αδιάψευστους μάρτυρες της ιστορικής συνέχειας της φυλής μας.

Γιατί πρέπει να επιστραφούν τα παρθενώνεια μνημεία

Η ευαισθησία και ο συναισθηματισμός μας σχετικά με την επιστροφή των μνημείων μας που βρίσκονται σε ξένες χώρες – ιδιαίτερα δε αυτών που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο –, δεν πρέπει να εκληφθεί ως ακρισία, σοβινισμός ή υπέρμετρος συναισθηματισμός. Οι λόγοι είναι αντικειμενικοί και αυταπόδεικτοι. Πρέπει να επιστραφούν για τους εξής κυρίως λόγους:

● Γιατί τα πήραν χωρίς την άδειά μας σε δύσκολους καιρούς για τη χώρα μας. Η χώρα βρισκόταν κάτω από την τουρκική σκλαβιά και το ελληνικό έθνος δεν είχε τη δυνα-

τότητα αντίδρασης στη λεηλασία των μνημείων του.

● Είναι παράλογο να ταξιδεύουν οι Έλληνες σε άλλες χώρες, για να γνωρίσουν τον πολιτισμό τους.

● Μας ανήκουν, γιατί συναποτελούν την πολιτιστική μας κληρονομιά. Είναι η έκφραση

της ψυχής μας και δικαιούμαστε να τα έχουμε στα μουσεία μας. Η απουσία τους ακρωτηριάζει την ψυχή μας. Εξάλλου, σύμφωνα με την άποψη του Μακρυγιάννη: «γι'αυτά πολεμήσαμε».

● Γιατί εδώ δημιουργήθηκαν και εδώ είναι ο φυσικός τους χώρος, το περιβάλλον τους.

● Οι επισκέπτες θα μπορούν να νιώθουν καλύτερα την αξία τους και τη λειτουργικότητά τους, επειδή θα τα συνδυάζουν με το μνημείο από το οποίο αποσπάστηκαν: π.χ. μετόπες, αγάλματα, ζωφόρος του Παρθενώνα και άλλες πολύτιμες δημιουργίες. Εύστοχα Άγγλος διανοούμενος είπε: «Ο Παρθενώνας χωρίς τα μάρμαρα είναι ένα χαμόγελο χωρίς δόντια».

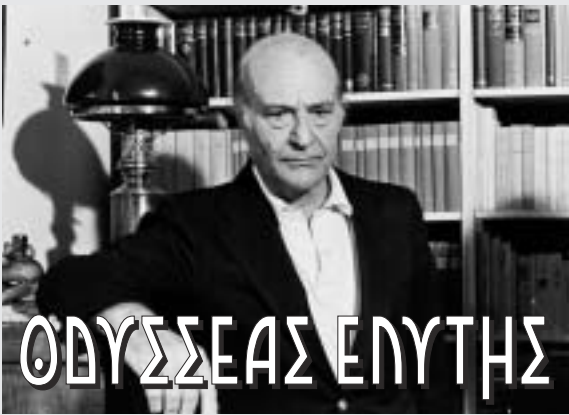
● Οι ξένοι δε βιώνουν το συμβολισμό τους, αλλά τα έχουν μόνο για οικονομικούς λόγους. Για μας αποτελούν τμήμα της ιστορικής μας ύπαρξης.

● Ορισμένα από τα Μάρμαρα του Παρθενώνα που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο είναι αναγκαία όχι μόνο για την αισθητική αποκατάσταση του Παρθενώνα, αλλά και για τη στατική επάρκεια του Μνημείου, όπως δείχνουν οι εργασίες αναστήλωσης.

● «Η κατοχή μιας χώρας από έναν ξένο κατακτητή δε νομιμοποιεί με κανέναν τρόπο τις πράξεις του, όταν μάλιστα αναφέρονται στην πολιτιστική κληρονομιά της κατακτημένης χώρας. Ο χρόνος κατοχής δεν αποτελεί νομικό επιχείρημα. Αν οι ευρωπαϊκοί λαοί απαίτησαν από τη Γερμανία την επιστροφή των καλλιτεχνικών τους θησαυρών, που είχαν αφαιρέσει τα στρατεύματα κατοχής, δεν ήταν βέβαια γιατί οι κατακτητές έμειναν μονάχα τρία ή τέσσερα χρόνια. Υποθέτω πως και ύστερα από πενήντα ή εκατό χρόνια θα είχαν τα ίδια δικαιώματα. Με άλλα λόγια, το σουλτανικό φερμάνι που κατάφερε να αποσπάσει ο λόρδος Έλγιν, δεν μπορεί να αποτελέσει ούτε καν πρόφαση νομιμότητας της πράξης του». (Μ. Ανδρόνικος – αρχαιολόγος).

● Η επιχειρηματολογία των Άγγλων ότι δεν έχουμε την κατάλληλη υποδομή για να επιστρέψουν, είναι ανεδαφική και αποπροσανατολιστική. Διαθέτουμε μουσεία με σύγχρονο εξοπλισμό. Το μουσείο μάλιστα της Ακρόπολης στην περιοχή Μακρυγιάννη, όραμα και επιθυμία της Μελίνας Μερκούρη, είναι ένα από τα πιο σύγχρονα μουσεία σε ολόκληρο τον κόσμο!

● Ακόμα, πιστεύω πως πρέπει να παραθέσω ένα απόσπασμα από δημοσίευμα στον Τύπο του Μανόλη Ανδρόνικου, στο οποίο γίνεται λόγος για τη σημασία των παρθενώνειων γλυπτών: «Η Ελλάδα γνωρίζει πως είναι ουτοπικό να απαιτήσει την επιστροφή όλων των ελληνικών αρχαιοτήτων που έχουν αφαιρεθεί από την ελληνική γη και βρίσκονται σε όλα τα μουσεία της γης, μολονότι θα είχε το ηθικό αυτό δικαίωμα. Όμως το αίτημα για την επιστροφή των παρθενώνειων γλυπτών έχει έναν απλό και αδιαφιλονίκητο λόγο: τα γλυπτά αυτά ανήκουν στο πιο ιερό μνημείο της χώρας αυτής, στο ναό της Αθηνάς, που εκφράζει την πεμπουσία του ελληνικού πνεύματος και ενσαρκώνει τη βαθύτατη υπόσταση της αθηναϊκής δημοκρατίας. Το μνημείο αυτό υπάρχει σχεδόν ακέραιο στο βράχο της αθηναϊκής Ακρόπολης, που αποτελεί για την Ελλάδα το σύμβολο της μακραίωνης ιστορίας της. Και από αυτό το μνημείο λείπει το πιο πολύτιμο κομμάτι του, που αποσπάστηκε βίαια και άτεχνα, λίγα χρόνια προτού υψωθεί δίπλα σ' αυτό η σημαία του ελεύθερου ελληνικού έθνους».

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Ο Οδυσσεάς Ελύτης (2 Νοεμβρίου 1911 – 18 Μαρτίου 1996), φιλολογικό ψευδώνυμο του Οδυσσέα Αλεπουδέλλη του Παναγιώτη, ήταν ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές, μέλος της λογοτεχνικής γενιάς του '30. Διακρίθηκε το 1960 με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης και το 1979 με το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας. Είναι γνωστός για τα ποιητικά του έργα «Αξιόν Εστί», «Ηλιος ο πρώτος», «Προσανατολισμοί» κ.α.

Ολγκρές Σεαί

Διαμόρφωσε ένα προσωπικό ποιητικό ιδίωμα και θεωρείται ένας από τους ανανεωτές της ελληνικής ποίησης. Πολλά ποιήματά του μελοποιήθηκαν, ενώ συλλογές του έχουν μεταφραστεί μέχρι σήμερα σε πολλές ξένες γλώσσες. Το έργο του περιλαμβάνει ακόμα μεταφράσεις ποιητικών και θεατρικών έργων. Υπήρξε μέλος της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Έργων Τέχνης και της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Κριτικής, αντιπρόσωπος στις Rencontres Internationales της Γενεύης και Incontro Romano della Cultura της Ρώμης.

Το φθινόπωρο του 1924 εγγράφηκε στο Γ' Γυμνάσιο Αρρένων Αθηνών και συνεργάστηκε στο περιοδικό «Η Διάπλασι των Παίδων». Το καλοκαίρι του 1928 πήρε το απολυτήριο του Γυμνασίου. Μετά από πιέσεις των γονέων του, αποφάσισε να σπουδάσει χημικός, ξεκινώντας ειδικά φροντιστήρια για τις εισαγωγικές εξετάσεις του επόμενου έτους. Την ίδια περίοδο ήρθε σε επαφή με το έργο του Καβάφη και του Κάλβου, ανανεώνοντας τη γνωριμία του με τη θελκτική αρχαία λυρική ποίηση. Παράλληλα ανακάλυψε το έργο του Πωλ Ελυάρ και των Γάλλων υπερρεαλιστών, που επέδρασαν σημαντικά στις ιδέες του για τη λογοτεχνία. Σύμφωνα με τον ίδιο: «...μ' ανάγκασαν να προσέξω κι αδιάτακτα να παραδεχτώ τις δυνατότητες που παρουσιάζει, στην ουσία της ελεύθερης ενσκήψης της, η λυρική ποίηση».

Κατά τα χρόνια που ακολούθησαν συνέχισε το πολύπλευρο πνευματικό του έργο. Το 1978 αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ενώ το 1979 τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας. Η αναγγελία της απονομής του βραβείου από τη Σουηδική Ακαδημία έγινε στις 18 Οκτωβρίου «για την ποίησή του, που με φόντο την ελληνική παράδοση, με αισθηματοποιημένη δύναμη και πνευματική οξύνοια ζωντανεύει τον αγώνα του σύγχρονου ανθρώπου για ελευθερία και δημιουργία», σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης. Ο Ελύτης παρέστη στην καθιερωμένη τελετή απονομής του βραβείου στις 10 Δεκεμβρίου του 1979, παραλαμβάνοντας το βραβείο από το βασιλιά Κάρολο Γουστάβο και γνωρίζοντας παγκόσμια δημοσιότητα. Τον επόμενο χρόνο κατέθεσε το χρυσό μετάλλιο και τα διπλώματα του βραβείου στο Μουσείο Μπενάκη.

Την απονομή του Νόμπελ ακολούθησαν τιμητικές διακρίσεις εντός και εκτός Ελλάδας, μεταξύ αυτών και η απονομή φόρου τιμής σε ειδική συνεδρίαση της Βουλής των Ελλήνων, η αναγόρευσή του σε επίτιμο διδάκτορα του Πανεπιστημίου της Σορβόνης, η ίδρυση έδρας νεοελληνικών σπουδών με τίτλο «Έδρα Ελύτης» στο πανεπιστήμιο Rutgers του Νιου Τζέρσεϊ, καθώς και η απονομή του αργυρού μεταλλίου Benson από τη Βασιλική Φιλολογική Εταιρεία του Λονδίνου.

Πέθανε στις 18 Μαρτίου του 1996 από ανακοπή καρδιάς στην Αθήνα.

Το κλασικό μπαλέτο συνδυάζει τη μαγεία μαγευτικών παραμυθιών εξίσου με μαγευτική μουσική. Το κλασικό μπαλέτο είναι ένα είδος χορού που θέλει πολλές πρόβες πριν από κάποια παράσταση. Τα κλασικά μπαλέτα είναι γνωστά για τη λεπτομερή και συχνά εξουθενωτική χορογραφία τους, προκειμένου ένας

Φιλιά Τσίγκου

χορευτής να αισθανθεί την αυτοπεποίθηση που απαιτεί η ερμηνεία του κάθε ρόλου. Όλη αυτή η προετοιμασία δείχνει την αντοχή και τη δύναμη που κάθε χορευτής καταθέτει

για να αποδώσει το ρόλο του.

Βασικό στοιχείο του κλασικού μπαλέτου είναι το να μπορεί ένας χορευτής να γεμίσει μια σκηνή με τη λάμψη και τη μαγεία του. Κάθε χορογραφία είναι τόσο απαιτητική που ο κάθε χορευτής τρέμει να βγει στη σκηνή. Όμως, μετά από το πρώτο και πιο δύσκολο κομμάτι της παράστασης, η νευρική κατάσταση εξαφανίζεται και ο χορευτής μπορεί να απολαύσει την υπόλοιπη παράσταση.

Δεύτερο βασικό στοιχείο είναι ότι όταν δουλεύεις με παρτενέρ πρέπει να υπάρχει σχέση από-

Βασικές γνώσεις μπαλέτου

Το κλασικό μπαλέτο διδάσκεται παντού με τον ίδιο τρόπο. Συνήθως οι αίθουσες διδασκαλίας έχουν καθρέπτες, πάτωμα που διευκολύνει τις αναπηδήσεις και μπάρες (στερεωμένες στους τοίχους ή μετακινούμενες). Οι μαθητές φοράνε άνετα ρούχα, που όμως εφαρμόζουν καλά για να διαγράφεται το σώμα τους. Τα μαλλιά είναι μαζεμένα και τα κοσμήματα μένουν στα αποδυτήρια, για να μην εμποδίζουν ή περιορίζουν τις κινήσεις. Τέλος, καθώς το μπαλέτο καλλιεργήθηκε στη Γαλλία, η γαλλική γλώσσα εξακολουθεί να χρησιμοποιείται στη διδασκαλία του σε όλο τον κόσμο.

Βασικές γνώσεις για τις θέσεις των χεριών και των ποδιών

Η θέση των χεριών του κάθε χορευτή είναι πρωταρχικής σημασίας στο μπαλέτο. Με τα χέρια δε δίνουμε μόνο χάρη στην κίνηση αλλά κρατάμε επίσης την ισορροπία μας, στηριζόμαστε και παίρνουμε φόρα. Βασικές θέσεις των χεριών είναι: 1. Η πρώτη position, 2. η δεύτερη position, 3. η τρίτη position, 4. η τέταρτη position και 5. Η πέμπτη position. Σ' όλες αυτές τις θέσεις, τα χέρια είναι κυκλικά, οι ώμοι είναι κάτω

και χαλαροί, και τα δάχτυλα απαλά και σχηματισμένα. Όλες οι ασκήσεις και τα βήματα ξεκινούν από τις πέντε βασικές θέσεις των ποδιών, που είναι οι εξής: 1. Η πρώτη position, 2. η δεύτερη position, 3. η τρίτη position, 4. η τέταρτη position και 5. Η πέμπτη position. Σ' όλες αυτές τις θέσεις, τα πόδια στρίβουν στο ύψος των γοφών, ώστε τα γόνατα και τα πέλματα να προβάλλουν προς τα έξω.

Εμφάνιση ενός χορευτή

Κορίτσια: Τα μαλλιά είναι μαζεμένα πίσω και συγκρατούνται με τσιμπιδάκια. Τα κορμάκια

βοηθούν στο να διαγράφονται το σώμα και οι κινήσεις. Παλιότερα τα καλόν που φορούσε μια χορεύτρια ήταν μεταξωτά ή βαμβακερά, αλλά τώρα πλέον είναι ελαστικά συνθετικά, που πλέονονται εύκολα. Τέλος, οι πουέντ φτιάχνονται με κόλλα και εφημερίδες πεπιεσμένες στις μύτες για να στηρίζουν τα δάχτυλα. Μερικές χορεύτριες τα μαλακώνουν χτυπώντας τα σε κάποια σκληρή επιφάνεια.

Αγόρια: Τα αγόρια φοράνε βαμβακερά μπλουζάκια. Στο μάθημα τα περισσότερα αγόρια φοράνε μαύρα κολάν με ή χωρίς πέλμα. Τα κολάν χωρίς πέλμα φοριούνται με κάλτσες. Οι βαμβακερές επιτρέπουν εφίδρωση κι αφήνουν το δέρμα να αναπνέει. Στο μάθημα τα αγόρια μπορούν να φοράνε άσπρα ή μαύρα παπούτσια μπαλέτου.

Η εμφάνιση είναι πολύ σημαντική για τον κάθε χορευτή. Τα ειδικά σχεδιασμένα ρούχα και παπούτσια βοηθάνε το σώμα αλλά και στις ασκήσεις. Τα ρούχα είναι φτιαγμένα για τις πρόβες και τα μαθήματα με παρτενέρ. Τα ρούχα μοιάζουν και έχουν την ίδια αίσθηση με τα αληθινά κοστούμια (κοστούμια παράστασης).

Πληροφορίες από το βιβλίο: «Εικονογραφημένες ιστορίες μπαλέτου» (εκδόσεις Πατάκη).

Αυτά που γράφονται παρακάτω φιλοδοξώ να μεταδώσουν την εμπειρία που απέκτησα κατά την επίσκεψή μου στο CERN, εκείνη την εβδομάδα του Αυγούστου 2011. Η επίσκεψη αυτή θεωρώ ότι αποτελεί την επιθυμία κάθε Φυσικού, που ακόμη... προβληματίζεται γύρω από τα μυστήρια της φύσης. Και είναι τόσα...

Στη διάρκεια αυτού του ταξιδιού αναθεώρησα αρκετές από τις ιδέες που είχα και έμαθα πολλά! Ποιος ξέρει άραγε ότι όλα, όσα βιβούμε σήμερα, αποτελούν μόνο το 4% του συνόλου του σύμπαντος; Τι είναι το υπόλοιπο 96% που αναφέρεται σαν «Σκοτεινή Υλη» (26%) και «Σκοτεινή Ενέργεια» (70%);

Ας πούμε τώρα περισσότερα για το Σύμπαν...

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Πυρηνική Έρευνα

Μετά την αρχική έκρηξη (Big Bang), τα πρώτα 5 δισεκατομμύρια χρόνια το Σύμπαν διαστελλόταν (άπλωνε) επιβραδυνόμενα, γιατί η βαρυτική δύναμη ήταν πιο μεγάλη από τη «σκοτεινή δύναμη», τη δύναμη που αναφέρεται στη «σκοτεινή ενέργεια». Μετά οι αποστάσεις μεγάλωσαν και συνέβη το αντίθετο. Το Σύμπαν διαστελλόταν συνεχώς επιταχυνόμενα. Όλα τα αστέρια απομακρύνονταν από το αρχικό κέντρο, το οποίο δεν προσδιορίζεται ακριβώς, με επιταχυνόμενη κίνηση. Αυτό σημαίνει ότι, όσο πιο μακριά είναι τα αστέρια, τόσο απομακρύνονται με μεγαλύτερη ταχύτητα. Άρα το Σύμπαν δε θα συσταλεί ποτέ. Δε θα ξαναγίνει big bang. Αυτό έγινε μια φορά!

Το Σύμπαν σύμφωνα με μαθηματικές αποδείξεις είναι επίπεδο, άρα πολύ μεγάλο. Έτσι, αν πάρουμε 3 σημεία στο Σύμπαν και φτιάξουμε ένα τρίγωνο, αυτό θα έχει άθροισμα γωνιών 180 μοίρες.

Σύμφωνα με τις τελευταίες θεωρίες, μετά την έκρηξη, υπήρξε μια «σούπα» από κουάρκ και γλουόνια μέσα από τα οποία δεν περνούσε ούτε το φως. Έτσι το σύνολο των σωματιδίων που προέκυψαν, έπρεπε να συνενωθεί σε ύλη, δηλαδή να αποκτήσει μάζα. Η συνένωση αυτή πιστεύουν ότι οφείλεται σε ένα σωματίδιο, το «σωματίδιο Higgs». Αυτό, μάλιστα, λέγεται και «σωματίδιο του Θεού», χάρη στην αναφορά που έγινε από κάποιον δημοσιογράφο στη διάρκεια της συνέντευξης με τον κ. Higgs.

Για να γίνει πιο πολύ κατανοητή η συνεισφορά του σωματιδίου Higgs δίνουμε το παρακάτω παράδειγμα: Ο αρχηγός ενός κόμματος μπαίνει στην αίθουσα του συνεδρίου. Τότε πολλοί σύνεδροι πηγαίνουν κοντά του να τον χαιρετήσουν και έτσι μαζεύεται γύρω του πλήθος ανθρώπων. Κάπως έτσι θεωρείται ότι λειτουργεί το σωματίδιο

Higgs. Μπαίνοντας σε κάποιο χώρο, πεδίο Higgs, όπου υπάρχουν σωματίδια, αυτά μαζεύονται γύρω του. Έρχονται σε επαφή και αλληλεπιδρούν, φτιάχνοντας μάζα, δηλαδή άτομα, μόρια, ύλη, πλανήτες, πλανητικά συστήματα, γαλαξίες.

Οι επιστήμονες του CERN ψάχνουν το σωματίδιο αυτό ερευνώντας περιοχές υψηλών ενεργειών και αναπαράγοντας την αρχική έκρηξη. Οι έρευνες αυτές είναι βέβαια χρονοβόρες. Είναι σαν να ψάχνεις έναν ψύλλο σε ολόκληρο αχυρώνα. Για να κάνουν αυτό, χρησιμοποιούν πρωτόνια και ιόντα μολύβδου τα οποία συγκρούονται μέσα στον LHC, στον μεγάλο συγκρουστή αδρονίων. Υπάρχουν τέσσερις βασικοί σταθμοί-ερευνητικά κέντρα για τις αναλύσεις. Αυτοί έχουν τις παρακάτω ονομασίες:

- ALICE: είναι ο ανιχνευτής με ειδικευση στην ανάλυση συγκρούσεων ιόντων μολύβδου. Μελετά τις ιδιότητες του πλάσματος «κουάρκ-γλουονίων», μιας κατάστασης της ύλης που πιθανόν υπήρξε αμέσως μετά το big bang, πριν να σχηματιστούν τα πρωτόνια και τα νετρόνια.
- ATLAS: ερευνά το σωματίδιο Higgs, την υπερσυμμετρία και τις επιπλέον διαστάσεις.
- CMS: είναι παρόμοιο με ATLAS, αλλά διαφορετικά σχεδιασμένο. Κατασκευάστηκε γύρω από ένα τερά-

στιο υπεραγωγίμο σωληνοειδές.

- LHC: ψάχνει απαντήσεις στο ερώτημα, γιατί το Σύμπαν μας είναι κατασκευασμένο από την ύλη που παρατηρούμε και όχι από αντιύλη και γιατί η ύλη επικράτησε της αντιύλης.

LARGE HADRON COLLIDER (LHC)

Ο μεγάλος συγκρουστής αδρονίων (LHC) είναι ένα γιγαντιαίο επιστημονικό όργανο κοντά στη Γενεύη, που καλύπτει τα σύνορα Ελβετίας-Γαλλίας. Βρίσκεται περίπου 100 μέτρα κάτω από το έδαφος. Είναι ένας επιταχυντής σωματιδίων που χρησιμοποιήθηκε από τους φυσικούς, για να μελετήσουν τα πιο γνωστά σωματίδια και τα θεμελιώδη κατασκευαστικά στοιχεία όλων των πραγμάτων. Δύο δέσμες υποατομικών σωματιδίων, που ονομάζονται «ΑΔΡΟΝΙΑ» (είναι είτε πρωτόνια είτε ιόντα μολύβδου), ταξιδεύουν σε αντίθετες κατευθύνσεις μέσα στον κυκλικό επιταχυντή κερδίζοντας ενέργεια σε κάθε γύρο.

Οι Φυσικοί χρησιμοποιούν τον LHC, για να ξαναδημιουργήσουν τις συνθήκες αμέσως μετά το big bang συγκρούοντας μετωπικά τις δύο δέσμες, που ήδη βρίσκονται σε υψηλές ενέργειες. Πιστεύουν, λοιπόν, ότι θα φέρει επανάσταση στην κατανόηση του μικροσκοπικού κόσμου εντός των ατόμων και της απεραντοσύνης του Σύμπαντος.

Ομάδες Φυσικών από όλο τον κόσμο αναλύουν τα σωματίδια που δημιουργήθηκαν από τις συγκρούσεις, χρησιμοποιώντας ειδικούς ανιχνευτές μέσα από έναν αριθμό πειραμάτων. Αυτοί διατυπώνουν πολλές θεωρίες ως προς το ποιο αποτέλεσμα θα βγει από αυτές τις συγκρούσεις. Αυτό όμως που είναι σίγουρο, είναι ότι ένας νέος κόσμος Φυσικής θα προκύψει από το νέο επιταχυντή, ως γνώση στη φυσική σωματιδίων που προσπαθεί να περιγράψει τις διεργασίες του Σύμπαντος.

Μέχρι σήμερα και για πολλές δεκαετίες το ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΤΥΠΟ της σωματιδιακής φυσικής «υπερήτση» τους Φυσικούς καλά, σαν μέσο κατανόησης των θεμελιωδών νόμων

► της φύσης, αλλά δεν λείπει όλη την ιστορία... Τώρα πια μόνο πειραματικά δεδομένα που χρησιμοποιούν τις υψηλότερες ενέργειες που επιτυγχάνονται στον LHC, μπορούν να σπρώξουν τη γνώση μπροστά, προκαλώντας έτσι αυτούς που αναζητούν επιβεβαίωση της καθιερωμένης γνώσης και αυτούς που τολμούν να ονειρεύονται πέρα από το παράδειγμα...

Πείραμα CAST

Δίπλα στον επιταχυντή LHC, ένα ακόμη πείραμα βρίσκεται σε εξέλιξη με τον ίδιο στόχο, την εξήγηση της δημιουργίας του Σύμπαντος μέσω της ανίχνευσης κάποιων άλλων σωματιδίων, των «ΑΞΙΟΝΙΩΝ» (AXIONS). Τα αξιόνια μαζί με κάποια άλλα σωματίδια, που λέγονται wimp's, είναι τα δύο υποψήφια συστατικά της «σκοτεινής ύλης» του Σύμπαντος.

Η διαδικασία ανίχνευσης και στις δύο περιπτώσεις είναι κατά βάση η ίδια: αν ένα σωματίδιο άξιον μπορεί μέσα στο μαγνητικό πεδίο του μαγνήτη που βρίσκεται στο ερευνητικό κέντρο, τότε οι επιστήμονες περιμένουν το άξιον να αλληλεπιδράσει με το μαγνητικό πεδίο και να γίνει ένα φωτόνιο σαν αυτό που ξέρουμε. Αυτά που ανιχνεύονται με το τηλεσκόπιο CAST δεν είναι άμεσα τα άξιονια, αλλά τα προϊόντα των άξιονια μέσα στο μαγνητικό πεδίο, που είναι τα φωτόνια.

Το άξιον προέκυψε από μια θεωρία που έλυσε ένα βασικό πρόβλημα της θεωρητικής Φυσικής, το πρόβλημα των πυρηνικών δυνάμεων. Αυτό είχε ταλαιπωρή-

σει τους θεωρητικούς Φυσικούς για πολλά χρόνια. Μάλιστα ένας από τους τέσσερις εμπλεκόμενους Φυσικούς, όταν πήγε σε ένα σούπερ μάρκετ, είδε ένα απορρυπαντικό με το όνομα «AXION – λύσει το πρόβλημά σας». Έτσι έδωσε στο σωματίδιο το όνομα αυτό.

Να σημειώσω εδώ, ότι υπεύθυνος για το πείραμα CAST είναι ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Πάτρας κ. Κων/νος Ζιούτας, συνεισφέροντας από Έλληνες και άλλους φοιτητές.

Ο επίλογος, βέβαια, του κειμένου αυτού δεν μπορεί παρά να αναφέρεται στο CERN! Το CERN είναι το μεγαλύτερο εργαστήριο στον κόσμο για τη μελέτη στοιχειωδών σωματιδίων. Στα 34 χιλιόμετρα των τούνελ, περίπου 100 μέτρα κάτω από τα γαλ-

λοελβετικά σύνορα, το CERN έχει τις κατάλληλες εγκαταστάσεις για να κάνει πειραματική φυσική. Επιστήμονες από όλο τον κόσμο δουλεύουν στο CERN στα πλαίσια μιας διεθνούς συνεργασίας, για να μελετήσουν και να καταλάβουν τα μυστήρια του Σύμπαντος.

Κατά τη διάρκεια των πειραματικών ερευνών οι επιστήμονες ανακαλύπτουν την εξέλιξη της ζωής. Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται για τους ανιχνευτές σωματιδίων αποδίδει γνώσεις που χρησιμοποιούνται και για ιατρικές εφαρμογές, όπως τη θεραπεία καρκίνου.

Επίσης το «world wide web» (www) εφευρέθηκε στο CERN το 1990 από το Βρετανό επιστήμονα Tim Berners-Lee. Το www διαδόθηκε γρήγορα ανάμεσα στους επιστήμονες όλο του κόσμου, για να συνεννοούνται πιο εύκολα γύρω από τη φυσική στοιχειωδών σωματιδίων και να ανταλλάσσουν γνώμες. Καθώς όμως οι ανάγκες μεγάλωσαν, οι Φυσικοί χρειάστηκαν τη συνδρομή ειδικών από τη βιομηχανία, για να φτιάξουν ένα δίκτυο συνεργαζόμενων υπολογιστών, που ονομάστηκε «GRID».

Το GRID έχει χιλιάδες κέντρα στα πανεπιστήμια όλο του κόσμου όπως και στην Ελλάδα, για να μοιράζονται τα δεδομένα των ερευνών και να αναλύονται. Έτσι αυξάνεται η ισχύς της επεξεργασίας και μετατρέπεται το INTERNET σε ένα παγκόσμιο Computer που χτίζει την επιστήμη του ΑΥΡΙΟ...

Η ιστοσελίδα του CERN είναι: www.cern.ch

Με τα παραπάνω, ελπίζω να πρόσθεσα λίγη περισσότερη γνώση σ' αυτά που ήδη ξέρατε!

Τα ρομπότ παίζουν μπάλα ή τουλάχιστον προσπαθούν να κλοτσήσουν με αξιότητες το τόπι. Το Παγκόσμιο Κύπελλο Μηχανών έχει ως στόχο το 2050 τα ανδροειδή-ποδοσφαιριστές να κοντράρουν επάξια τις καλύτερες ποδοσφαιρικές ομάδες και μάλιστα την τότε κάτοχο του Μουντιάλ!

Γιώργος Μουτσοντέμης

Ευλυγισία, πλαστικές κινήσεις, ταχύτητα, τάκλιν, αίμα και πόνος, είναι σίγουρα τα στοιχεία που δεν υπάρχουν στο Παγκόσμιο Κύπελλο Μηχανών.

Φυσικά είναι δεν κανονικό Μουντιάλ, αλλά η νέα μόδα των ευφυών ανθρώπων, το «RoboCup», όπως αποκαλείται η διοργάνωση του ρομποτικού ποδοσφαίρου. Ωστόσο, ακόμα και στην αντοχή

υστερούν προς το παρόν οι μηχανές, μιας και οι μπαταρίες τους αδειάζουν σχετικά εύκολα.

Αυτή η μόδα δεν είναι ολότελα καινούργια. Άρχισε πειραματικά το 1996

RoboCup

Τα ρομπότ παίζουν μπάλα!

στην Οσάκα της Ιαπωνίας, με τη συμμετοχή οκτώ μόλις ομάδων, για να φτάσει στο φετινό τουρνουά στην Κωνσταντινούπολη, όπου διαγωνίστηκαν 540 ομάδες από 43 χώρες.

Μεταξύ αυτών υπήρχε και ελληνική εκπροσώπηση. Πρόκειται για τους «Κουρήτες» (φωτό κάτω δεξιά) του Τμήματος Ηλεκτρονικών Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Πολυτεχνείου Κρήτης. Το όνομα της ομάδας προέρχεται από την ελληνική μυθολογία.

Τα ρομπότ που αγωνίστηκαν και κατέκτησαν τη δεύτερη θέση στις Τεχνικές Δοκιμασίες του Πρωταθλήματος SPL, έχουν ονομαστεί Επιμήδης, Παιωνάιος, Ιάσιος, Ίδας και Ηρακλής, από τους πέντε αδειηφούς Κουρήτες, τους αρχαίους Κρήτες πολεμιστές.

Για το Facebook

Το facebook είναι ένας τρόπος επικοινωνίας με φίλους και συγγενείς μας. Το χρησιμοποιεί σχεδόν όλος ο κόσμος. Ειδικά η νεολαία. Κολλάμε με τις ώρες στον υπολογιστή και αυτό μας αποσπά από την καθημερινή μελέτη.

Σωτηρία Αλμπάνη
Γωγώ Αρβανίτη
Σοφία Κουντουρόγιαννη

Σε αυτή την ιστοσελίδα μπορείς να δεις φωτογραφίες φίλων σου και ν' ακούσεις τραγούδια που κυκλοφορούν καθημερινά. Μπορείς ακόμα και να δεις τους γλωσσούς σου από κάμερα.

Το facebook όμως έχει γίνει πολύ επικίνδυνο. Σε καθημερινή βάση γίνονται πολλά άσχημα πράγματα σε αυτή τη σελίδα. Δυστυχώς όμως έχουν πάθει «εξάρτηση» όλα τα παιδιά από αυτό. Δεν μπορούν να καταλάβουν τους κινδύνους.

Η αλήθεια είναι ότι περνάς και ευχάριστα κάποιες φορές. Όλοι μπορούμε να μπαίνουμε στο facebook αλλά μέχρι κάποιο σημείο. Με μέτρο δηλαδή. Με το να καθόμαστε ώρες μπροστά σε μια οθόνη υπολογιστή δεν κερδίζουμε τίποτα. Σαν παιδιά μπορούμε να κάνουμε πολλά, πάρα πολλά πιο ενδιαφέροντα πράγματα. Όπως να βγαίνουμε βόλτες και να περνάμε καλά, να παίζουμε παιχνίδια μακριά από τον υπολογιστή και γενικά όλοι μας έχουμε κάποιο χόμπι. Ας μην τα παρατάμε όλα για το facebook. Για παράδειγμα, αν διαβάσεις, στη ζωή σου θα κερδίσεις πολλά, ενώ με το να είσαι όλη την ώρα στο pc δεν κερδίζεις απολύτως τίποτα.

Συνθηματικές λέξεις στο facebook!

w8 => περίμενε	dh => δεν
lol => έλεος	prz => πειράζει
trt => τίποτα	sgpw => σ' αγαπώ
ty => ευχαριστώ	agr => αγάπη
kc => κάνεις	8ls => θέλεις
kl => καλά	yaa => γεια
u => εσύ	yy => ναι
vnm => βαριέμαι	rr => ρε
me 2 => και εγώ	xr => χαρά
dx => εντάξει	pls => πολλές
xD => χαζό	plk => πλάκα
gt => γιατί	vlkies => βλακείες

rgoro => προπόνηση
tespa => τέλος πάντων
sk => σαββατοκύριακο
klmera => καλημέρα
klhxta => καληνύχτα
8nx => thanks / ευχαριστώ
nothing => τίποτα

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Κάνουμε σωστή χρήση του υπολογιστή στην καθημερινή μας ζωή; Αν όχι, ποια είναι η λύση στο πρόβλημα αυτό;

Όλοι αναγνωρίζουμε ότι στη σύγχρονη εποχή η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων. Πλέον, βλέπουμε ότι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές χρησιμοποιούνται από μαθητές και φοιτητές. Βλέπουμε ότι με τον καιρό η χρήση του Η/Υ εισχωρεί όλο και σε περισσότερα εργασιακά περιβάλλοντα, στο σπίτι ή στο γραφείο.

Με το πέρασμα του χρόνου και την ανάπτυξη της τεχνολογίας, όλο και περισσότερα πράγματα μπορούμε να κάνουμε με τον Η/Υ όπως: να ακούσουμε μουσική, να δούμε ταινίες, να σερφάρουμε με τις ώρες στο διαδίκτυο, να παράξουμε εργασία, να διαβάσουμε για κάποιο μάθημα κλπ. Άρα, η εξάπλωση των ηλεκτρονικών υπολογιστών – με την τεχνολογία να γίνεται όλο και πιο εύκολα προσπτή στις μάζες, συν τις αυξανόμενες εφαρμογές που έχουν τη δυνατότητα οι Η/Υ να κάνουν – οδηγεί στο γεγονός να χρησιμοποιούμε τους Η/Υ περισσότερη ώρα, με πολλούς διαφορετικούς τρόπους.

Αυτό που ίσως δε γνωρίζετε, είναι ότι η λανθασμένη χρήση του Η/Υ, μπορεί να επιφέρει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του χρήστη. Όλοι μπορούν να αντιληφθούν ένα προφανή παράγοντα, ότι «πολλές ώρες μπροστά από την οθόνη πειράζει στα μάτια». Σας διαβεβαιώνουμε όμως, ότι υπάρχουν και πολλές άλλες παράμετροι που επηρεάζουν την υγεία, όπως η στάση που καθόμαστε, η θέση των χεριών, ο εξερισμός και ο φωτισμός του χώρου, η κατάσταση των συσκευών του Η/Υ κ.α.

Ίσως δεν ακούτε συχνά κάποιες παθήσεις

Απόστολος Γκούρλιας
Δημήτρης Ραγκαβάς

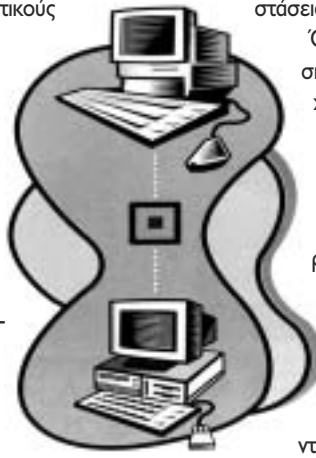
να συνδέονται με τη χρήση Η/Υ, όπως επιληψία, περπτονίτιδα, τενοντίτιδα, και όλα αυτά με τη συνοδεία χρόνιων πόνων και παθήσεων.

Πολύωρη και έντονη χρήση των χεριών ταλαιπωρεί τους τένοντες, τους ιστούς, τον καρπό και τις αρθρώσεις των δακτύλων και των χεριών. Επίσης, η πολύωρη, άβολη και σφιχτή στάση των χεριών, εμποδίζει την

ελεύθερη κυκλοφορία του αίματος στα χέρια. Πόνοι και πιασίματα στο σβέρκο μπορούν να προκληθούν από την παρατεταμένη χρήση του υπολογιστή. Οι λόγοι μπορεί να είναι η πολύωρη ακινησία, η κακή στάση του σώματος, αλλά ακόμη και η κακή θέση των χεριών και των καρπών μπορεί να συμβάλει, λόγω τεντώματος και ταλαιπωρίας μυών, τενόντων κλπ.

Πώς να προλάβετε και να αντιμετωπίσετε όλα αυτά; Να ένα εύκολο πράγμα που μπορείτε να κάνετε: φροντίστε οι συσκευές του Η/Υ (οθόνη, ποντίκι, πληκτρολόγιο κ.λπ.) που δουλεύετε, να είναι τοποθετημένες με εργονομικό, βολικό προς εσάς, τρόπο και σε σωστές αποστάσεις.

Όταν αγοράζετε νέο υπολογιστή (ή νέες συσκευές Η/Υ), καλό θα είναι να αφιερώνετε λίγο χρόνο (και ίσως λίγο περισσότερο χρήμα), για να διαλέγετε συσκευές που να είναι άνετες για σας στη χρήση και εργονομικές. Για παράδειγμα, σκεφτείτε τη χρήση του ποντικιού (mouse). Είναι μια απλή και εύκολη στο χειρισμό συσκευή και γι' αυτό χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο. Και όμως, παράγοντες όπως ο άβολος, σφιχτός τρόπος κρατήματος και χειρισμού, πλήκτρα που πατιούνται δύσκολα, η κακή τοποθέτηση (όπου τα χέρια αναγκάζονται να τεντώνονται και να κάνουν μεγάλη κίνηση κάθε φορά για

ΤΑ ... "ΜΑΡΑΦΕΤΙΑ"!

Γιατί υπάρχει η τηλεόραση, το PC και τα άλλα «μαραφέτια» που «απομονώνουν» τους νέους σε ένα δικό τους, εξωπραγματικό κόσμο; Όλοι οι έφηβοι πλέον στα σπίτια τους θα έχουν δύο-τρεις τηλεοράσεις, δύο-τρεις Η/Υ. Το κακό βέβαια δεν είναι που υπάρχουν αλλά που απασχολούν σε μεγάλο ποσοστό τα παιδιά της ηλικίας μου. Τόσα προβλήματα και ο καθένας στο δικό του κόσμο και στις δικές του ασχολίες.

Ελένη Δελλή

Τα οκτώ στα δέκα παιδιά στις μέρες που διανύουμε,

είναι προσηλωμένα στα ίντερνετ καφέ παίζοντας όλη μέρα. Για τα άλλα δύο παιδιά από τα δέκα, μην ανησυχείτε! Απλά, έχουν «κατεβάσει» τα παιχνίδια στον οικιακό υπολογιστή τους και δε χρειάζεται να τρέχουν στα ίντερνετ καφέ.

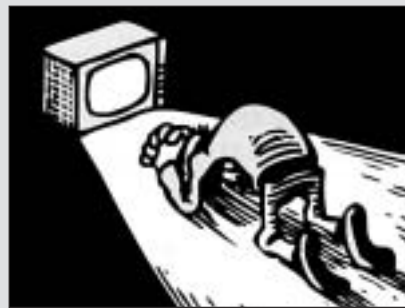
Τα έξι στα δέκα παιδιά έχουν τηλεόραση μέσα στο δωμάτιό τους. Το κάθε παιδί από αυτά τα έξι σίγουρα θα διαθέτει ένα play-station που όλη τη νύχτα θα τον απα-

σχολεύει, με αποτέλεσμα να μη διαθέτει χρόνο ούτε για τα διαβάσματα αλλά και να δυσκολεύονται στο πρωινό ξύπνημα.

Οι γονείς ευθύνονται κάπως γι' αυτό, αλλά πάντα με μια δικαιολογία από πίσω να τους ακολουθεί. Είτε επειδή δουλεύουν είτε επειδή έχουν μικρότερα παιδιά, που θέλουν περισσότερη φροντίδα και έτσι δεν μπορούν να ελέγξουν τα μεγαλύτερα.

Κάτι πρέπει να γίνει γι' αυτό όμως... Τόσες ώρες χαμένες στο facebook, το LoL, το twitter, το youtube και άλλα πολλά sites που απασχολούν εμάς τους εφήβους. Για κάποιο λόγο έχουμε ξεχάσει ότι υπάρχουν ακόμα γειτονιές που μπορούμε να βγούμε όπως παλιά ή έστω για μια βόλτα. Πλέον αυτά τα θεωρούμε περασμένα και

δείχνουμε έτσι ότι έχουμε μεγαλώσει. Αλλά έχουμε ωριμάσει; Και βέβαια όχι! Κανείς δεν έχει μεγαλώσει και ωριμάσει μαζί, γιατί πρώτα πρέπει να ξεφύγουμε από αυτά τα «μαραφέτια» που μας κλείνουν τα μάτια.

Οι επιπτώσεις της χρήσης υπολογιστή στην υγεία μας

► να φτάσουν το ποντίκι), όλα αυτά μπορούν να προκαλέσουν πόνους στον καρπό που επεκτείνονται μέχρι το πάνω μέρος του χεριού, μέχρι τον ώμο.

Επίσης οι οδηγίες των συσκευών περιέχουν χρήσιμες οδηγίες. Για παράδειγμα, με την αγορά του νέου σας πληκτρολογίου (keyboard) ή ποντικιού, κάπου θα βρείτε να αναγράφονται προειδοποιήσεις για την υγεία του χρήστη (συνήθως στο κάτω μέρος ή στο βιβλίο οδηγιών). Καλό θα ήταν να τις ανατρέξετε και να τις διαβάσετε. Μιας και το πληκτρολόγιο συγκεκριμένα αποτελεί μια κύρια συσκευή επικοινωνίας με τον Η/Υ (άρα χρησιμοποιείται για πολλή ώρα), καλό θα ήταν επίσης να σκεφτείτε να επενδύσετε κάποια περισσότερα χρήματα για την αγορά ενός εργονομικού πληκτρολογίου που να σας βολεύει.

Πριν αρχίσετε να δουλεύετε στον υπολογιστή, κάντε μια μικρή προθέρμανση των χεριών σας, με το να σφίξετε τη γροθιά σας και με το να τεντώνετε γρήγορα τα δάκτυλά σας. Επαναλάβετε αυτή την άσκηση μερικές φορές και όποτε νιώσετε ότι τη χρειάζεστε. Αφιερώστε λίγο χρόνο για να σιγουρευτείτε ότι έχετε πάρει μια άνετη στάση και ότι κανένα μέρος του σώματός σας δε δέχεται κάποια πίεση ή πόνο. Κατά τη χρήση του υπολογιστή, να παρατηρήσετε εάν εμφανιστεί κάποια ενόχληση ή εάν κάτι σας εμποδίζει να εργαστείτε με άνεση.

Μερικές βασικές αρχές ορθής στάσης κατά τη χρήση Η/Υ:

Όταν καθίσετε, η πλάτη σας πρέπει να ακουμπά καλά στην καρέκλα και τα πόδια σας να πατούν στο πάτωμα. Αποφύγετε ή βγάλτε ψηλοτάκουνα παπούτσια.

Το πληκτρολόγιο και το ποντίκι σας πρέπει να βρίσκονται στο ίδιο ύψος (περίπου στο ύψος του αγκώνα σας), κοντά το ένα με το άλλο, με το πληκτρολόγιο κεντραρισμένο μπροστά σας. Μην κρατάτε το ποντίκι σας σφιχτά και μη κτυπάτε με δύναμη τα κουμπιά του πληκτρολογίου και του ποντικιού.

Τα χέρια σας πρέπει να πέφτουν άνετα από τους ώμους σας στα πλάγια, οι καρποί σας να είναι ίσιοι (ποτέ λυγισμένοι πίσω, μπροστά ή πλάγια) και γενικά να έχετε τα χέρια και τα δάκτυλά σας σε μια φυσική, άνετη στάση. Καθώς δακτυλογραφείτε, τίποτα δεν πρέπει να πιέζει τους καρπούς σας, οπότε μην τους ακουμπάτε σε σκληρές επιφάνειες και βγάλτε ή χαλαρώστε σφιχτά ρολόγια.

Τοποθετήστε την οθόνη σας με τέτοιο τρόπο, ώστε το πάνω μέρος της να είναι στο ίδιο ύψος με τα μάτια σας.

Μικρά διαλείμματα κάθε μία ώρα (ή όποτε νιώσετε ότι το σώμα σας χρειάζεται διάλειμμα), συνιστώνται ανεπιφύλακτα. Αφιερώστε λίγο χρόνο στα διαλείμματα και κάντε ελαφρό μασάζ στα δάκτυλα, στα χέρια, στους καρπούς, στο σβέρο και στους ώμους σας. Καθώς κάθεστε, τεντώστε τα πόδια σας και γυρίστε τους αστραγάλους σας. Σηκωθείτε και περπατήστε για λίγο (π.χ. μέχρι τη μηχανή του καφέ) και δουλέψτε λίγο τη μέση σας.

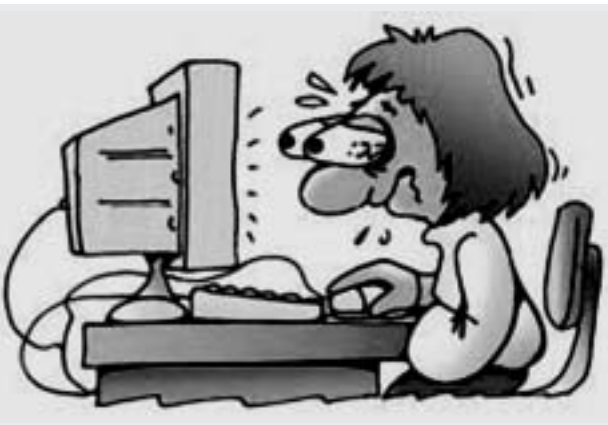
Το computer, η οθόνη και τα μάτια σας

Ισως ακούγεται παράδοξο αλλά υπάρχουν περιπτώσεις, όπου οι οθόνες δεν είναι υπαίτιες για τα προβλήματα με την όραση κατά τη χρήση Η/Υ. Ενδέχε-

ται ο χρήστης να έχει ήδη κάποιο πρόβλημα όρασης ή με τα μάτια του, αλλά με τη χρήση Η/Υ απλά να το διαπιστώσει και λανθασμένα να θεωρήσει τον Η/Υ ή την οθόνη υπαίτους.

Σαν συμβουλή, αν είστε ή πρόκειται σύντομα να είστε νέος χρήστης Η/Υ, καλό θα ήταν να επισκεφτείτε τον οφθαλμίατρό σας για έλεγχο. Αν διαπιστώσετε ότι χρειάζεστε να βάλετε ή να αλλάξετε γυαλιά ή φακούς, πείτε στον οπτικό σας να σας τα ετοιμάσει, με φακούς που μειώνουν την ακτινοβολία της οθόνης (συνήθως αυτό το επιπρόσθετο είναι δωρεάν).

Μάτια που συχνά στεγνώνουν ή χρειάζονται τρίψιμο κατά τη χρήση του Η/Υ, είναι πιο συνηθισμένα σε άτομα που χρησιμοποιούν φακούς επαφής. Αυτό εύκολα αντιμετωπίζεται, αν αυξήσετε την υγρασία του δωματίου. Ελέγξτε το κλιματιστικό σας ή αν θέλετε, υπάρχουν ειδικές συσκευές χώρου που αυξάνουν την υγρασία. Εάν το πρόβλημα είναι συνεχές, τότε ο οφθαλμίατρός σας μπορεί να σας συστήσει και να σας γράψει μια συνταγή για ειδικές σταγόνες που

διατηρούν την υγρασία στα μάτια.

Η θέση και η κατάσταση της οθόνης μπορεί να κουράσει και εν τέλει στο μέλλον να βλάψει τα μάτια σας. Αν η οθόνη δεν είναι τοποθετημένη ακριβώς απέναντί σας, είναι θαμπή, με ακατάλληλη φωτεινότητα, κάνει «flicker» κ.λπ.

Ο συχνός καθαρισμός της επιφάνειας της οθόνης σας (αλλά και των γυαλιών σας!) είναι απαραίτητος. Υπάρχουν ειδικά καθαριστικά υγρά και μανταλάκια γι' αυτή τη δουλειά, αλλά εμείς χρησιμοποιούμε λίγο καθαρό οινόπνευμα και μαλακό βαμβάκι.

Τέλος, φροντίστε το δωμάτιο που δουλεύετε να φωτίζεται ικανοποιητικά, αλλά να μην υπάρχει αντικατοπτρισμός

φωτός στην οθόνη σας. Μπορεί να είναι πιο ωραία όταν βλέπετε ένα DVD με κλειστά φώτα, αλλά μην το κάνετε και όταν δουλεύετε.

Πονοκέφαλοι

Οι πονοκέφαλοι είναι συνηθισμένο φαινόμενο, όμως οι Η/Υ δεν είναι πάντα οι απευθείας υπαίτιοι, αλλά είναι αποτέλεσμα όλων αυτών που αναφέραμε πριν σαν κακές συνήθειες χρήσης, όπως: κακή στάση, ανεπαρκής φωτισμός, προβλήματα της οθόνης και φυσικά, υπερβολικές ώρες δουλειάς.

Επιληψία

Κρίση επιληψίας μπορεί να προκληθεί από την ευαισθησία που μπορεί να έχει ένα άτομο στις γρήγορες εναλλαγές χρωμάτων και φωτός. Στατιστικά, ένας στους δέκα χιλιάδες έχουν αυτήν την ευαισθησία, σε διάφορους βαθμούς.

Η επιληψία κατά τη χρήση Η/Υ μπορεί να παρατηρηθεί όταν ο χρήστης παίζει ηλεκτρονικά παιχνίδια με πολύ γρήγορες εναλλαγές εικόνας, χρωμάτων και φωτός κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. Πολλοί κατασκευαστές τέτοιων παιχνιδιών συμπεριλαμβάνουν και προειδοποιήσεις για την περίπτωση επιληψίας κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού και συμβουλεύουν με την πρώτη αδιαθεσία και συμπτώματα (ζαλάδα, πονοκέφαλος, αδιαθεσία, τάση λιποθυμίας, εμετού κ.λπ.) ο χρήστης να σταματά αμέσως να παίζει το παιχνίδι και να συμβουλευτεί κάποιο γιατρό. Αν βρεθείτε κάπου όπου κάποιος περνά κρίση επιληψίας, δεν πρέπει να τον ακουμπήσετε, αλλά απομακρύνετε οποιαδήποτε αντικείμενα από γύρω του που μπορεί να τον τραυματίσουν, αφήστε τον να εκτονωθεί και συνάμα καλέστε ιατρική βοήθεια.

Επιληψία είναι πιο ασυνήθιστο να παρατηρηθεί κατά την κανονική χρήση του Η/Υ – όπως και να 'χει όμως, γνωρίζετε τώρα τι είναι και τι πρέπει να κάνετε σε τέτοια περίπτωση.

Βιβλιογραφία (πηγές):

- www.google.com (πληροφορίες σχετικά με την εργονομία ενός υπολογιστή, και τα προβλήματα που προκαλεί στην υγεία μας)
- www.google.com (εικόνες)
- Βιβλίο Πληροφορικής (Α', Β', Γ Γυμνασίου)
- www.wiki.com

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ή ΑΣΚΗΣΗ

Ο υπολογιστής είναι μια μηχανή που ανακαλύφθηκε από την τεχνολογία και μας έχει βοηθήσει στην καθημερινή μας ζωή. Μέσα σ' αυτόν

Αναστασία Γερακάρη

μπορούμε να βρούμε πληροφορίες για οτιδήποτε θέλουμε, να παίξουμε παιχνίδια για να διασκεδάσουμε, να ακούμε τραγούδια και ό,τι άλλο φανταζόμαστε. Όμως τα περισσότερα παιδιά στις μέρες μας κάθονται όλη μέρα μπροστά σε έναν υπολογιστή και δεν τους νοιάζει τίποτα, ούτε να ασχοληθούν με κάτι άλλο, ούτε να βγουν έξω. Δεν είναι καθόλου καλό να παίζουμε με τον υπολογιστή πα-

ραπάνω από 5 ώρες την εβδομάδα, γιατί μας κάνει κακό.

Ένα θέμα που μας απασχολεί

Πρώτον, ο υπολογιστής εκπέμπει κάποια ακτινοβολία που βλάπτει τα μάτια μας. Δεύτερον, το να κολλάμε στον υπολογιστή όλη μέρα χαμηλώνει το βαθμό μας στο σχολείο, γιατί είμαστε επηρεασμένοι τόσο πολύ που δε δίνουμε σημασία στα μαθήματα. Τρίτον, μας κάνει να μη θέλουμε να βγούμε έξω. Αυτό το τελευταίο είναι το χειρότερο, επειδή κάνει κακό στη σωματική και ψυχική μας υγεία. Η καθιστική ζωή προκαλεί πολλές αρρώστιες που συχνά είναι θανατηφόρες.

Γι' αυτό είναι απαραίτητη η άσκηση. Με την άσκηση νιώθουμε υγιείς και ζωηροί. Είμαστε σε καλή φόρμα και απαλλαγμένοι από τα προβλήματα που προκαλεί η καθιστική ζωή. Φυσικά, αν έχουμε υγεία, είμαστε πιο χαρούμενοι και πιο ευτυχισμένοι.

Στην καθημερινή ζωή με τον όρο κατάθλιψη εννοούμε μια κατάσταση θλίψης και μελαγχολίας, που συνήθως είναι παροδική και μάλλον οφείλεται σε κάτι σχετικά ασήμαντο. Η κατάθλιψη διαφέρει από την Κλινική Κατάθλιψη η οποία χαρακτηρίζεται από συμπτώματα που διαρκούν πάνω από δύο

Γιώργος Μουτσοντέμης
Γιώργος Παύλου
Μίλτος Σίμπας

εβδομάδες και είναι τόσο σοβαρά ώστε να επεμβαίνουν στην καθημερινότητα ενός ατόμου. Στην ψυχιατρική ο όρος κατάθλιψη μπορεί επίσης να έχει αυτή τη σημασία αλλά συνήθως αναφέρεται σε μια ψυχική ασθένεια και ειδικά όταν έχει φτάσει σε επίπεδο υψηλής σοβαρότητας ώστε να επιβιβωθεί αυτή η διάγνωση. Η κατάθλιψη αποτελεί το τέταρτο στάδιο του μοντέλου της Κιούμπλερ-Ρος για την αποδοχή του θανάτου.

Όταν κάποιος έχει κατάθλιψη, συνήθως περιγράφει τον εαυτό του ως λυπημένο, αποθαρρυσμένο και απογοητευμένο.

Αίτια της κατάθλιψης

Η κατάθλιψη μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες που ενεργούν μόνοι τους ή και συνηθισμένα.

Περιβάλλον

Αντίδραση σε καταστάσεις, όπως η

απώλεια ενός αγαπημένου προσώπου ή η μετακόμιση από ένα σπίτι σε ένα άλλο. Τα μονότονα περιβάλλοντα μπορεί να είναι καταθλιπτικά. Όταν κάποιος δεν μπορεί να ελέγξει το περιβάλλον του, η κατάσταση αυτή μπορεί να φέρει αισθήματα ανημποριάς. Οικογενειακές διαφωνίες ή οικονομικές δυσκολίες μπορεί να επιφέρουν κατάθλιψη. Άλλα αίτια κατάθλιψης είναι οι κλιματικές συνθήκες, όπως η βροχή ή η συννεφιά, η μοναξιά και το αίσθημα ότι οι άλλοι άνθρωποι δε νοιάζονται για εμάς.

Ψυχολογικοί παράγοντες

Μερικές φορές η κατάθλιψη μπορεί να προκληθεί από εσωτερικά προβλήματα. Πεσιμιστικές ιδέες ή έλλειψη αυτοσεβασμού μπορούν να οδηγήσουν σε κατάθλιψη. Ασθένειες και αλλαγές στην ψυχολογία ενός ατόμου που σχετίζονται με την ψύχωση και την άνοια, μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε κατάθλιψη.

Βιολογικοί παράγοντες

Αυτοί ποικίλουν, αλλά γενικώς περιλαμβάνουν κληρονομικούς, νευρολογικούς, ορμονικούς και εποχιακούς παράγοντες. Επίσης μπορεί να σχετίζονται με κάποια ασθένεια.

Ψυχικές διαταραχές με κατάθλιψη

– Διπολική Διαταραχή

- Κλινική Κατάθλιψη
- Ενδογενής Κατάθλιψη
- Ψυχωτική Κατάθλιψη
- Κυκλοθυμία
- Δυσθυμία
- Ιδιοψυχαναγκαστική Διαταραχή
- Μείζων Καταθλιπτική Διαταραχή

Κατάθλιψη και άσκηση

Αρκετές έρευνες της τελευταίας δεκαετίας δείχνουν ότι η συστηματική συμμετοχή σε προγράμματα άσκησης και φυσικές δραστηριότητες, μειώνει τα επίπεδα της κατάθλιψης. Μάλιστα, σχετικές μεταanalύσεις εργασιών έδειξαν ότι η άσκηση είναι η το ίδιο αποτελεσματική με φαρμακευτικές μεθόδους ή μεθόδους ψυχολογικής υποστήριξης.

Ποια είναι τα συμπτώματα της κατάθλιψης;

- Συνεχόμενη θλίψη
- Απώλεια ενέργειας και εξάντληση
- Περισσότερη ή λιγότερη όρεξη για φαγητό
- Περισσότερος ή λιγότερος ύπνος
- Τάσεις απομόνωσης, κοινωνική απόσυρση
- Άγχος, ανησυχία, αναποφασιστικότητα

- Απογοήτευση, αδιαφορία
- Απώλεια του ενδιαφέροντος για την αναζήτηση ερωτικού συντρόφου ή για την ερωτική επαφή
- Αισθήματα ενοχής και αναξιοσύνης
- Κακή διάθεση κατά το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας, σχεδόν κάθε ημέρα
- Μείωση του ενδιαφέροντος ή της ευχαρίστησης σε όλες ή σχεδόν όλες τις δραστηριότητες
- Ανησυχία και απαισιοδοξία για το μέλλον
- Μερικές φορές, σκέψεις σχετικά με το θάνατο και την αυτοκτονία

Η παραδοχή σώζει

Οι θεραπευτές υποστηρίζουν πως το πρώτο βήμα για τη σωτηρία είναι το ακόλουθο: «Εφόσον δεν μπορούμε να βοηθήσουμε τον εαυτό μας και όλες οι προσπάθειες που κάνουμε επιβαρύνουν τη θέση μας, το καλύτερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να αποδεχτούμε όσο πιο φιλικά γίνεται αυτή την αδυναμία. Αντί να προσπαθούμε βίαια να αλλάξουμε τον εαυτό μας, να συμφιλωθούμε με αυτό που είμαστε, με αυτό που νιώθουμε και με αυτό που μπορούμε».

Το κακό είναι όμως πως οι άνδρες που υποτίθεται πως πρέπει να είναι σκληροί και να μη λυγίσουν, δυσκολεύονται να προχωρήσουν στην παραδοχή της αδυναμίας τους!

Βιβλιογραφία:

www.wikipedia.com
www.gazetta.gr
www.katathlipsi.gr

ΜΑΡΚΟΥΣ ΜΙΛΕΡ

Το κακό με το Αννόβερο συνεχίστηκε και χτύπησε και πάλι κάτω από τα δοκάρια. Ήταν ο αναπληρωματικός τερματοφύλακας Μάρκου Μίλερ. «Αποφάσισα να ζητήσω βοήθεια από την ομάδα μου. Ψυχικά είμαι ράκος».

Πάσχω από κατάθλιψη και πρέπει να νοσηλευτώ», αυτά ήταν τα λόγια του.

● Στη Γερμανία έχουν επίσης ανακοινώσει πρόσφατα πως πάσχουν από κατάθλιψη και οι εξής πρωταθλητές: Σβεν Χάναβαλιντ, Γιαν Ούλριχ και Χάνκα Κάπφερναγκελ.

Τι τρέχει με τους αθλητές;

Η αλήθεια είναι πως για όλους εμάς όλα αυτά ακούγονται κάπως υπερβολικά. Οι ψυχολόγοι έχουν μια απάντηση γι' αυτό. Υποστηρίζουν πως η πίεση της επιτυχίας, το να μην απογοητεύσουν τους αμέτρητους οπαδούς και η υπερβολική δημοσιότητα, φέρνουν αβάσταχτο βάρος στους ώμους αυτών που κάνουν πρωταθλητισμό, που μερικές φορές μπορεί να τους κάνει να καταρρεύσουν.

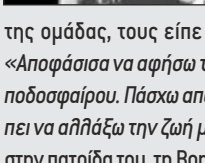
Μπουντεσλίγκα σε ...Κατάθλιψη!

15 συνοδικά τραυματισμοί που του κατέστρεψαν την καριέρα. Άλλοι το απέδωσαν στα οικογενειακά προβλήματα που βίωνε από παιδάκι. Το θετικό είναι τουλάχιστον πως φαίνεται να έχει γλιτώσει.

ΓΙΑΝ ΣΙΜΑΚ

Ταυτόχρονα με τον Ντάισλερ, συνέβη το ίδιο με τον Γιαν Σίμακ που ήταν σημαντικό όνομα στη Μπουντεσλίγκα. Στα 25 του ο διεθνής Τσέκος, που τότε έπαιζε στο Αννόβερο, εξαφανίστηκε. Όταν επικοινωνήσε με τους ανθρώπους της ομάδας, τους είπε το εξής απίστευτο: «Αποφάσισα να αφήσω τον σαστιό κόσμο του ποδοσφαίρου. Πάσχω από κατάθλιψη και πρέπει να αλλάξω την ζωή μου». Βρισκόταν ήδη στην πατρίδα του, τη Βοημία, όπου άνοιξε μια

παμπ. Το φοβερό είναι πως το 2007 επέστρεψε στο ποδόσφαιρο και μάλιστα υπέγραψε στην πρωταθλήτρια Στουτγκάρδη. Πάίζει ακόμα, στην Καρλ Τζάις Γένα.

ΡΟΜΠΕΡΤ ΕΝΚΕ

Δυστυχώς, η κατάθλιψη μπορεί να αποδειχτεί μοιραία και να οδηγήσει μέχρι και στην αυτοκτονία. Αυτό δηλαδή που συνέβη με τον

Ρόμπερτ Ενκε το 2009. Στα 29 του ο τερματοφύλακας του Αννόβερου έβαλε τέλος στη ζωή του με τραγικό τρόπο, αφού έπεσε στις ράγες ενός τρένου. Αμέσως αποκαλύφτηκε η ασθένειά του, για την οποία δεν είχε μιλήσει ποτέ δημόσια. Τον ταλαιπωρούσε από το 2003, όταν και είχε χάσει από ασθένεια στην καρδιά τη δίχρονη κορούλα του. Δεν μπόρεσε ποτέ να ξεπεράσει την απώλειά της, αν και λίγο πριν το θάνατό του είχε αναφέρει στην ψυχολόγο που τον κούραρε, πως ήταν καλύτερα και είχε διακόψει την αγωγή του. Επίσης της έλεγε πάντα πως το ποδόσφαιρο ήταν αυτό που τον κρατούσε ζωντανό.

Τα πρώτα χρόνια

Το πρώτο φως της ζωής του, ο Αμπέμπε Μπικίλα, το είδε στην πόλη Ζάτο της Αιθιοπίας, στις 7 Αυγούστου του 1932. Τυχαίο ή όχι, εκείνη την ημέρα, στο Λος Άντζελες, πραγματοποιούνταν ο μαραθώνιος των Ολυμπιακών Αγώνων. Ο πατέρας του Μπικίλα ήταν βοσκός, με αποτέλεσμα ο νεαρός να αναγκαστεί να μπει στη Βασιλική Φρουρά, προκειμένου να μπορέσει να βοηθήσει την οικογένειά του.

Η γνωριμία που άλλαξε τη ζωή του Μπικίλα, ήταν εκείνη με τον Όνι Νισκάνεν. Ο Φινλανδός προπονητής είχε προσληφθεί από την κυβέρνηση της Αιθιοπίας, προκειμένου να γυμνάσει τη φρουρά και να διαπιστώσει αν σε αυτή υπήρχαν αξιόλογοι αθλητές. Παρά το ότι ο Μπικίλα έδειχνε χαρισματικός, η είσοδός του στην Ολυμπιακή ομάδα

Γιώργος Μουτσοντέμις

της πατρίδας του, το 1960, ήταν καθαρά θέμα τύχης. Στη θέση του Αμπέμπε είχε επιλεγεί ο Γουάμι Μπράτου, ο οποίος λίγες ώρες πριν από την αναχώρηση για τη Ρώμη, είχε σπάσει τον αστράγαλό του, κατά τη διάρκεια αγώνα ποδοσφαίρου! Έτσι λοιπόν, τη θέση του πήρε ο 28χρονος τότε Μπικίλα, που μαζί με τον Μάμο Γουόλντε εκπροσώπησαν τη χώρα.

Η καταξίωση...

Και φτάνουμε στους Ολυμπιακούς αγώνες της Ρώμης. Είμαστε λίγες ημέρες πριν από το Μαραθώνιο και ο Αμπέμπε φτάνει, προκειμένου να πάρει παπούτσια από το χορηγό της διοργάνωσης. Παπούτσια δεν υπήρχαν πολλά και έτσι έπρεπε να «βουλευτεί» με ό,τι υπήρχε. Έτσι, λοιπόν, ο Αιθίοπας βρήκε ένα ζευγάρι παπούτσια που δεν του ταίριαζε απόλυτα, τα φόρεσε και ξεκίνησε τις προπονήσεις.

Και κάπου εκεί φτάνουμε και στην ημέρα του αγώνα. Λίγες ώρες πριν από την έναρξη της κούρσας, ο Μπικίλα παίρνει τη μεγάλη απόφαση. Από τη στιγμή που τα παπούτσια του χορηγού δεν του έκαναν, θα αγωνιζόταν ξυπόλυτος. Ο προπονητής του δεν είχε αντίρρηση και έτσι φρόντισε να τον προετοιμάσει. Ο Φινλανδός γνώριζε καλά πως απόλυτο φαβορί για την κατάκτηση του χρυσού, ήταν ο Ραντί Μπεν Αμπντεσελάμ από το Μαρόκο, ο οποίος έτρεχε πάντα με το νούμερο 26. Έτσι λοιπόν, καθώς ο Μπικίλα δεν υπολογιζόταν ως φαβορί για τον αγώνα, του ζήτησε να ψάξει το νούμερο 26 και να προσπαθήσει να μείνει κοντά του.

Η κούρσα ξεκίνησε και ο ξυπόλυτος Μπικίλα, αφού είδε τους αντιπάλους του να τον κλεινάζουν για το ότι έτρεχε έτσι, περνούσε τον ένα μετά τον άλλο. Από τα μέσα του αγώνα και μετά, ο Μπικίλα ήταν μαζί με τον Αμπντεσελάμ στις πρώτες δύο θέσεις, χωρίς ωστόσο να γνωρίζει ότι εκείνος ήταν ο μεγάλος του αντίπαλος. Το αποτέλεσμα ήταν το ότι οι δυο τους συνέχισαν να προηγούνται μέχρι τα τελευταία 500 μ. του Μαραθωνίου. Εκεί, ο Μπικίλα με ένα σπριντ πή-

ΑΜΠΕΜΠΕ ΜΠΙΚΙΛΑ

Η ζωή του ξυπόλυτου Ολυμπιονίκη

Μια ιστορία που μοιάζει με παραμύθι... Το όνομα του πρωταγωνιστή; Αμπέμπε Μπικίλα. Ο Αιθίοπας μαραθωνοδρόμος, που τη 10η Σεπτεμβρίου του 1960 έκανε την έκπληξη και κατακτούσε το χρυσό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ρώμης, τρέχοντας... ξυπόλυτος (έτσι έμεινε στην ιστορία). Τι άθλο γνωρίζουμε όμως για την ιστορία του μακαρίτη πια, Αμπέμπε;

ρε τη νίκη με χρόνο 2:15:16,2, κάνοντας ρεκόρ, ενώ ταυτόχρονα γινόταν ο πρώτος έγχρωμος που κέρδιζε σε Μαραθώνιο.

Όσο για την απάντησή του στο ερώτημα γιατί έτρεχε ξυπόλυτος; Ο Μπικίλα έδειξε πως ξέρεi να «χειρίζεται» τον Τύπο: «Ήθελα να δείξω στον κόσμο ότι στην πατρίδα μου, την Αιθιοπία, πάντοτε κερδίζουμε με αποφασιστικότητα και ηρωισμό».

Το μετάλλιο του σώζει τη ζωή

Λίγους μήνες μετά το θρίαμβό του στη Ρώμη, ο Αμπέμπε Μπικίλα είχε επιστρέψει στην κανονική του ζωή. Όντας μέλος της προσωπικής φρουράς του Σελασιέ, ο Μπικίλα πήρε μέρος σε «σύσκεψη» που είχε καλέσει ο γιος του αυτοκράτορα, Ασφά Γόσεν, ο οποίος εκμεταλλευόμενος την απουσία του πατέρα του στη Βραζιλία, έπεισε τους περισσότερους να αποστατήσουν και να επιχειρήσουν να δολοφονήσουν το Σελασιέ.

Μετά από μάχη στο κέντρο της Αντίς Αμπέμπα, ο Σελασιέ είδε τους πιστούς του φρουρούς να νικούν τους αντιπάλους του και έτσι να καταπνίγει την εξέγερση. Από εκείνο το σημείο, οι περισσότεροι από τους φρουρούς του αυτοκράτορα είχαν χάσει τη ζωή τους, ενώ οι περισσότεροι από τους υπόλοιπους απολύθηκαν και διασκορπίστηκαν στην Αιθιοπία. Ο Μπικίλα δεν έλα-

βε μέρος στη μάχη, ωστόσο δεν ήταν λίγοι εκείνοι που θεώρησαν πως το χρυσό μετάλλιο του είχε σώσει τη ζωή.

Επιστροφή στη δράση...

Από το 1961 και μετά ο Μπικίλα έτρεξε σε πολλούς μαραθωνίους (ένας από αυτούς και στην Ελλάδα), κατακτώντας τη νίκη. Σε όλους, εκτός από εκείνον της Βοστώνης το 1963, στον οποίο τερμάτισε πέμπτος. Ήταν ο πρώτος αγώνας της καριέρας του Μπικίλα που δεν κατάφερε να πάρει τη νίκη. Μετά από τον ατυχή αγώνα για εκείνον, ο Μπικίλα επέστρεψε στην πατρίδα του, όπου και συνέχισε να προετοιμάζεται για το 1964 και τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

40 ημέρες πριν από την έναρξη των αγώνων του Τόκιο, κατά τη διάρκεια προπόνησης, ο Μπικίλα αισθάνθηκε έντονους πόνοους, ωστόσο συνέχισε την προπόνησή του, με αποτέλεσμα να καταρρεύσει. Αιτία αυτού ήταν μια κρίση σκληροειδίτιδας, με τον 32χρονο να περνάει από το χειρουργείο και να ξεκινάει προπονήσεις πριν καν «δέσουν» τα ράμματα.

Μαραθώνιος ξανά...

Το 1964 ο Μπικίλα έτρεξε κανονικά στο Μαραθώνιο. Αυτή τη φορά μάλιστα δύο εταιρείες έδωσαν μάχη

για να τον προμηθεύσουν με παπούτσια, με τον Αφρικανό να βρίσκει επιτέλους αθλητικά στο νούμερό του. Έτσι λοιπόν, έτρεξε κανονικά την κούρσα του, κατακτώντας το χρυσό μετάλλιο με χρόνο 2.12.11,2,4 ο οποίος αποτελούσε και νέο παγκόσμιο ρεκόρ. Κατά την είσοδό του στο στάδιο, 70.000 κόσμος τον αποθέωσε, ενώ λίγο αργότερα μάθαινε πως ήταν ο πρώτος μαραθωνοδρόμος που κατακτούσε χρυσό μετάλλιο σε δύο Ολυμπιακούς Αγώνες.

Η επιστροφή του στην Αιθιοπία ήταν κάτι παραπάνω από εντυπωσιακή. Ο Μπικίλα επέστρεψε ως ήρωας στη χώρα του, με τον αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ να τον προβιβάζει και να παίρνει και προσωπικό αυτοκίνητο ως δώρο, έναν λευκό σκαραβαίο.

Η ατυχία ήρθε να χτυπήσει την πόρτα του 36χρονου πλέον αθλητή, στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1968. Εκεί ο Μπικίλα αναγκάστηκε να αποχωρήσει μετά από τα 17 πρώτα χιλιόμετρα, λόγω τραυματισμού. Οι κακές γλώσσες θέλουν τον Αφρικανό να τραυματίζεται μία ημέρα νωρίτερα, σπάζοντας ένα μικρό κόκκαλο του ποδιού του ενώ έτρεχε ξυπόλυτος. Έτσι λοιπόν, αναγκάστηκε να παρακολουθήσει το φίλο του Μάμο Γουόλντε να κατακτά το χρυσό μετάλλιο. Μετά το τέλος του αγώνα μάλιστα, ο συμπατριώτης του Μπικίλα, δήλωνε πως «αν ο Αμπέμπε δεν αποχωρούσε, σίγουρα θα είχε κατακτήσει το χρυσό».

Όταν η μοίρα του γύρισε την πλάτη

Το 1969, ο Αμπέμπε Μπικίλα είδε το παραμύθι του να χαλάει. Οδηγούσε τον σκαραβαίο του στους δρόμους της Αντίς Αμπέμπα, όταν αναγκάστηκε να κάνει έναν επικίνδυνο ελιγμό, για να αποφύγει μια μαθητική διαμαρτυρία. Σε εκείνο το σημείο, ο Μπικίλα έπεσε σε μια τάφρο και παγιδεύτηκε στο αυτοκίνητό του. Όταν τον έβγαλαν από εκεί, άπαντες σοκαρίστηκαν στο άκουσμα της είδησης που τον ήθελε να έχει μείνει τετραπληγικός.

Μετά από μια σειρά επεμβάσεων, ο χρυσός ολυμπιονίκης κατάφερε να περιορίσει τη «ζημιά» και να είναι παραπληγικός. Εκεί ήρθε και πάλι ο καλός του φύλακας Νισκάνεν, ο οποίος τον έπεισε να αγωνιστεί ως τοξοβόλος σε αγώνες για ανθρώπους σε καροτσάκι. Ο Μπικίλα, γελώντας, τόνισε πως ακόμη κι έτσι θα έπαιρνε ένα ακόμη χρυσό μετάλλιο.

Το τέλος του παραμυθιού...

Το τέλος του παραμυθιού ήταν πικρό και σύντομο. Στις 25 Οκτωβρίου του 1973, ο Αμπέμπε Μπικίλα, σε ηλικία 41 ετών, άφησε την τελευταία του πνοή λόγω εγκεφαλικής αιμορραγίας. Το πρόβλημα αυτό δυστυχώς, δεν το είχε ξεπεράσει από την ημέρα του ατυχήματός του, με αποτέλεσμα τέσσερα χρόνια μετά να του στερήσει τη ζωή και να αφήσει πίσω τη σύζυγο και τα τέσσερα παιδιά του.

Η κηδεία του έγινε στην Αντίς Αμπέμπα, με 75.000 κόσμου να τον συνοδεύει στην τελευταία του κατοικία. Ανάμεσα σε αυτούς και ο αυτοκράτορας Χαϊλέ Σελασιέ, ο οποίος όρισε την ημέρα ως ημέρα Εθνικού Πένθους για την Αιθιοπία.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Το ποδόσφαιρο με τη σημερινή του μορφή, συμπλήρωσε 150 χρόνια ζωής και έχει πατρίδα του την Αγγλία. Οι πρώτοι κανονισμοί θεοπίστηκαν από τους φοιτητές του Κάιμπριτζ το 1846. Ο πρώτος σύλλογος «Notts County F.C.» ιδρύθηκε το 1862. Τον επόμενο χρόνο ιδρύθηκε η

Κωνσταντίνα Κέντρη

Αγγλική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία και τα αμέσως επόμενα χρόνια ιδρύθηκαν ο ένας μετά τον άλλο οι μεγάλοι αγγλικοί σύλλογοι που υπάρχουν μέχρι σήμερα. Το Κύπελλο Αγγλίας διεξήχθη για πρώτη φορά το 1871 με αντίπαλες στον τελικό τις ομάδες «Γουόντερερς» και «Ραγιαλ Εντζινιάρς» με νικήτρια την πρώτη με 1-0. Στη Γλασκόβη, το 1872, έγινε ο πρώτος διεθνής αγώνας μεταξύ των εθνικών ομάδων Σκωτίας - Αγγλίας που έληξε 0-0.

Το ποδόσφαιρο διαδόθηκε και στην ηπειρωτική Ευρώπη. Η διάδοση του ποδοσφαίρου δημιούργησε την ανάγκη κωδικοποίησης των κανονισμών. Έτσι το 1882 ιδρύθηκε το «Διεθνές Συμβούλιο» που κωδικοποίησε τους κανονισμούς και που εξακολουθεί και τώρα να τους ελέγχει και να τους τροποποιεί. Πρέπει να τονιστεί ότι οι τροποποιήσεις που έχουν γίνει από το 1846 δεν άλλαξαν τη μορφή του ποδοσφαίρου. Η πιο σημαντική είναι η καθιέρωση της ποινής του πέναλτι, που έγινε το 1891.

Στο μεταξύ το ποδόσφαιρο διαδόθηκε με μεγάλη ταχύτητα και στη Λατινική Αμερική. Το 1893 ιδρύθηκε η Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία της Αργεντινής. Αξίζει νομίζω να αναφέρουμε τις χρονολογίες ίδρυσης μερικών ακόμα ποδοσφαιρικών ομοσπονδιών με τεράστια δραστηριότητα και μεγάλες διεθνείς διακρίσεις: Ιταλική (1898), Γερμανική (1900), Ουρουγουάης (1900), Ισπανίας (1905).

Όπως ήταν φυσικό, δημιουργήθηκε η ανάγκη ίδρυσης ενός διεθνούς οργάνου για τον προγραμματισμό και τον έλεγχο των διεθνών ποδοσφαιρικών αγώνων και την ενιαία εφαρμογή των κανονισμών. Το 1904, με πρωτοβουλία του Γάλλου Ζιλ Ριμέ (που παρέμεινε για πολλά χρόνια πρόεδρος της), ιδρύθηκε η F.I.F.A. Στην αρχή, στη δύναμή της ανήκαν 7 μόνο χώρες. Η Αγγλία εγκατέλειψε το 1928 τη F.I.F.A., με αφορμή την απόφαση να επιτραπεί η πληρωμή ημεραργιών στους ερασιτέχνες ποδοσφαιριστές, ενώ επανήλθε ύστερα από 18 χρόνια (1946). Η αποχώρηση της Αγγλίας δεν είχε καμία επίδραση στην ανάπτυξη της F.I.F.A.

Τέλος, το πρώτο παγκόσμιο κύπελλο κατέκτησε η Ουρουγουάη το 1930. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στην αλματώδη εξέλιξη του βραζιλιάνικου ποδοσφαίρου, παρόλο που το ποδόσφαιρο εισήχθη στη Βραζιλία σχετικά αργά, το 1924.

Το Κύπελλο Πρωταθλητριών Ευρώπης (UEFA Champions League) είναι μια διεθνής ποδοσφαιρική διοργάνωση όπου παίρνουν μέρος οι πρωταθλήτριες ποδοσφαιρικές ομάδες της Ευρώπης. Η διοργάνωση γίνεται κάθε χρόνο και το κύπελλο αυτό είναι το πολυτιμότερο βραβείο που μπορεί να πάρει μια ομάδα.

Η διοργάνωση Champions League, αρχικά γνωστή ως European Champion Clubs' Cup (Κύπελλο Πρωταθλητριών Ομάδων Ευρώπης) ή απλά European Cup (Ευρωπαϊκό Κύπελλο), ξεκίνησε

Παναγιώτης Δρακάκης

την ποδοσφαιρική σεζόν 1955/56 έχοντας ένα σύστημα νοκ άουτ δύο όπου οι

ομάδες θα έπαιζαν ένα ματς εντός και ένα εκτός έδρας. Η ομάδα με το μεγαλύτερο αθροιστικά σκορ προκρινόταν για τον επόμενο γύρο. Μέρος μπορούσαν να πάρουν μόνο οι σύλλογοι που κέρδιζαν το εθνικό τους πρωτάθλημα καθώς και ο τρέχων κάτοχος του κυπέλλου.

Ο τρόπος διεξαγωγής και το όνομα άλλαξαν κατά την περίοδο 1992/93, και μετά από αρκετές και ριζοσπαστικές αλλαγές στα χρόνια που μεσολάβησαν, σήμερα η διοργάνωση αποτελείται από τρεις προκριματικούς γύρους, μία φάση ομίλων όπου οι ομάδες αντιμετωπίζουν κάθε άλλη ομάδα του ομίλου εντός και εκτός έδρας, και ακολουθούν τέσσερις γύροι αγώνων νοκ άουτ. Όλοι οι προκριματικοί και οι νοκ άουτ αγώνες είναι διπλοί, εκτός από τον τελικό, ο οποίος είναι ένας μόνο αγώνας και διεξάγεται σε προκαθορισμένο τόπο διεξαγωγής.

Η Ρεάλ Μαδρίτης έχει κατακτήσει αυτό το κύπελλο 9 φορές. Ακολουθούν η Μίλαν (7 τίτλοι), Λίβερπουλ (5 τίτλοι), Μπάγερν Μονάχου, Άγιαξ και Μπαρτσελόνα (4 τίτλοι).

Η νικήτρια ομάδα παίρνει στην κατοχή της το τρόπαιο στην τελετή απονομής, μετά τη λήξη του τελικού, αλλά πρέπει να το επιστρέψει στα αρχηγεία της UEFA δύο μήνες πριν από τον τελικό της επόμενης χρονιάς. Η UEFA δίνει στους νικητές ένα αντίγραφο του τροπαίου, μικρότερων διαστάσεων από το αυθεντικό, το οποίο οι ομάδες κρατούν μόνιμα. Επιπλέον, οι ισχύοντες κανονισμοί της οργάνωσης δηλώνουν πως το αυθεντικό τρόπαιο απονέμεται μόνιμα σε μία ομάδα η οποία κερδίζει το διαγωνισμό για τρεις συνεχόμενες σεζόν ή τον έχει κερδίσει πέντε φορές συνολικά.

Πέντε ομάδες έχουν τιμηθεί με το αυθεντικό τρόπαιο μέχρι τώρα:

- Η Ρεάλ Μαδρίτης, η οποία κέρδι-

CHAMPIONS LEAGUE:

σε τις πέντε πρώτες διοργανώσεις μεταξύ 1956-1960.

- Ο Άγιαξ, που κέρδισε τρεις συνεχόμενες φορές από 1971-73.

- Η Μπάγερν Μονάχου, νικήτρια των επόμενων τριών οργανώσεων από 1974-76.

- Η Μίλαν, που κέρδισε για 5η φορά το 1994.

- Η Λίβερπουλ, που το 2005 κέρδισε για 5η συνολικά φορά.

Επειδή η Λίβερπουλ κράτησε το τρόπαιο το 2005, ένα νέο δημιουργήθηκε για τις επόμενες διοργανώσεις.

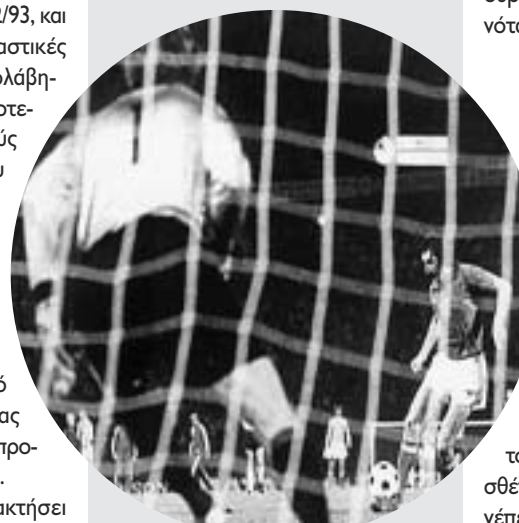
Κάνοντας μια αναδρομή στην ιστορία του Champions League, είναι δυνατόν να εντοπίσουμε περιόδους που συγκεκριμένες ομάδες ή χώρες κυριάρχησαν στη διοργάνωση, και μετά ξεπεράστηκαν από κάποια ή κάποιες άλλες ομάδες. Μετά απ'αυτό είναι εύκολο να χωρίσουμε το Κύπελλο Ευρώπης και το Champions League σε περιόδους.

Η Ρεάλ Μαδρίτης κυριάρχησε στις πέντε πρώτες διοργανώσεις, και η ομάδα των Ντι Στέφανο, Πούσκακ, Τζε-

135.000 άνθρωποι, αριθμός που αποτελεί ακόμα ρεκόρ προσέλευσης σε τελικό Κυπέλλου Ευρώπης ή Τσάμπιονς Λιγκ.

Ο πρώτος ολλανδικός σύλλογος που πρωταγωνίστησε στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις ήταν ο Άγιαξ, που αρχικά έχασε το 1969 στον τελικό με τη Μίλαν και μετά αναγκάστηκε να δει την, ανταγωνιστική ως προς αυτόν, Φέγενορντ να κατακτά τον ίδιο τίτλο τη χρονιά 1970. Ύστερα από την παρουσία των Γιόχαν Κρόιφ, Μπάρι Χούλσοφ, Ρούντι Κρολ, Γιόχαν Νέεσκενς, Άρι Χάαν, Gerrie Mühren και Πιερ Κάιζερ τέθηκαν οι βάσεις γι' αυτό που σήμερα αποκαλείται ολοκληρωτικό ποδόσφαιρο (Total Football) κι έτσι ο Άγιαξ κυριάρχησε για τρεις χρονιές, αρχικά νικώντας τον Παναθηναϊκό (τη μόνη ελληνική ομάδα μέχρι στιγμής που έχει αγωνιστεί στον τελικό του Κυπέλλου πρωταθλητριών), την Ίντερ και τη Γιουβέντους.

Ο κάθε παίκτης ξεχωριστά μπορούσε να προσαρμοστεί στο παιχνίδι σε διαφορετικές θέσεις και ρόλους. Δημιουργία του Ρίνους Μίκελς, ο Άγιαξ φαινόταν αήττητος μέχρι το 1973.

Η Μπάγερν Μονάχου έγινε ο επόμενος σύλλογος που κυριάρχησε στη διοργάνωση, κερδίζοντας το τρόπαιο τρεις συνεχόμενες φορές στα μέσα της δεκαετίας του 1970.

Με αρχηγό τον Φραντς Μπεκενμπάουερ και με παίκτες όπως οι Σεπ Μάιερ, Γκερντ Μίλερ, Ούλι Χένες και Πάουλ Μπράιτνερ, η Μπάγερν συνέχισε το ολοκληρωτικό ποδόσφαιρο, προσθέτοντας τη δική της εκδοχή στη συνείδηση και την οργάνωση, δημιουργώντας ένα εκρηκτικό μείγμα.

Αφού νίκησε πρώτα την Ατλέτικο Μαδρίτης το 1974, η Μπάγερν νίκησε τη Λιντς Γιουνάιτεντ 2-0 στο Parc des Princes στο Παρίσι το 1975 και τελικά την Σεντ Ετιέν στο Χάμπτεν Παρκ στη Γλασκώβη το 1976. Όμως η σύνθεση αυτή της Μπάγερν μεγάλωσε σε ηλικία και η ομάδα δεν κατάφερε να κυριαρχήσει σε περισσότερους αγώνες της περιόδου του ευρωπαϊκού κυπέλλου.

Το 1977 η Λίβερπουλ σηματοδότησε την έναρξη της επικράτησης αγγλικών συλλόγων στη διοργάνωση. Αγγλικές ομάδες επικράτησαν με συνολικά επτά νίκες μέσα σε οκτώ χρόνια. Η Λίβερπουλ το 1977 νίκησε την Μπορούσια Μενχενγκλάμπαχτ 3-1 στη Ρώμη και το 1978 διατήρησε το τρόπαιο με νίκη επί της Κλαμπ Μπριζ στο Γουέμπλεϊ.

Η Λίβερπουλ έχασε στον πρώτο γύ-

Η ΜΗΤΕΡΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΑΧΩΝ

►► ρο της διοργάνωσης του 1979 από την Νότιγχαμ Φόρεστ, η οποία και κατέκτησε το τρόπαιο με μια εντυπωσιακή άνοδο στην κορυφή του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Η Φόρεστ νίκησε τη Σουηδική Μάλμε 1-0 στον τελικό που έγινε στο Μόναχο. Τον επόμενο χρόνο υπερασπίστηκε το τρόπαιο έναντι του Αμβούργου στη Μαδρίτη με το ίδιο σκορ και έγινε η μόνη ομάδα που έχει κερδίσει το ευρωπαϊκό κύπελλο περισσότερες φορές από ότι το εγκώριο πρωτάθλημά της. Η Λίβερπουλ επέστρεψε στον τελικό το 1981 όπου κατέκτησε το τρόπαιο για τρίτη φορά με νίκη στο Παρίσι επί της Ρεάλ Μαδρίτης.

Η Μίλαν, ένας από τους πιο διάσημους ποδοσφαιρικούς συλλόγους στον κόσμο, κατέκτησε το ευρωπαϊκό κύπελλο το 1989 και το διατήρησε την επόμενη χρονιά. Έχασε την ευκαιρία για μια τρίτη συνεχόμενη ευρωπαϊκή στέψη το 1991, όταν το τρόπαιο πήγε στους πρωταθλητές του Γιουγκοσλάβικου πρωταθλήματος, τον Ερυθρό Αστέρα Βελιγραδίου που νίκησε τη Μαρσείγ στα πέναλτι μετά από μια ισοπαλία χωρίς γκολ.

Ο αποκλεισμός των αγγλικών συλλόγων από το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο άρθηκε για την περίοδο 1990-1991, αλλά η πρωταθλήτρια Αγγλίας Λίβερπουλ δεν μπόρεσε να αγωνιστεί στο Ευρωπαϊκό Κύπελλο επειδή έπρεπε να εκτίσει έναν επιπλέον χρόνο ποινής.

Οι αγγλικοί σύλλογοι επέστρεψαν στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα στις αρχές της

δεκαετίας του 1990, αλλά καμία δεν έφτασε στην τελική οκτάδα. Η Άρσεναλ (1991-92), η Λιντς Γιουνάιτεντ (1992-93), η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ (1993-94 και 1994-95) και η Μπλάκμπερν Ρόμπερς (1995-96), δεν μπόρεσαν να επανέλθουν στην ευρωπαϊκή διοργάνωση, χάνοντας εύκολα από πολύ ασθενέστερες ομάδες. Αυτό οφειλόταν κατά ένα μεγάλο ποσοστό και στον κανόνα των τριών ξένων, που απέτρεπε τις ομάδες να χρησιμοποιήσουν μερικούς από τους βασικούς παίκτες τους.

Το 1992, ο τελικός της διοργάνωσης έλαβε χώρα στο Γουέμπλεϊ και το τρόπαιο κέρδισε η Μπαρτσελόνα. Η Μαρσείγ κέρδισε τον τελικό του 1993, αλλά αργότερα αποκλείστηκε από την υπεράσπιση του τροπαίου εξαιτίας του υποβιβασμού της στη δεύτερη κατηγορία του γαλλικού πρωταθλήματος ποδοσφαίρου λόγω σκανδάλου που ξέσπασε για στημένα παιχνίδια και πλασματικές δηλώσεις οικονομικών στοιχείων.

Στο μεταξύ, ο τελικός του 1994 βρήκε την Μπαρτσελόνα να χάνει από τη Μίλαν 4-0. Η τελευταία, έφτασε και στον επόμενο τελικό αλλά έχασε 1-0 από τον Άγιαξ. Ο Άγιαξ έφτασε και στον τελικό του 1996, αλλά έχασε από τη Γιουβέντους στη διαδικασία των πέναλτι.

Εκείνη την περίοδο η υποθέση Μποσμάν ήρθε για να αλλάξει δραστικά την εικόνα του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Η απόφαση επί αυτής επέτρεψε σε παίκτες

των οποίων το συμβόλαιο έχει λήξει, να μεταφέρονται ελεύθερα σε ομάδες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, μια εξίσου μεγάλη συνέπεια που είχε η απόφαση, ήταν το ότι οι παίκτες μιας ομάδας που προέρχονταν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν αριθμούνταν ως ξένοι, εφόσον ο σύλλογος ήταν κράτος μέλος της Ε.Ε.

Το πρώτο Κύπελλο Πρωταθλητριών του 21ου αιώνα το κέρδισε η Ρεάλ Μαδρίτης, πρωταθλήτρια Ισπανίας, που επικράτησε της δευτεραθλήτριας του ισπανικού πρωταθλήματος, της Βαλένθια, με 3-0. Η διοργάνωση της περιόδου 1999-2000 ήταν επίσης η πρώτη στην οποία μπορούσαν να συμμετάσχουν περισσότερες από δύο ομάδες από κά-

ποια εθνικά πρωταθλήματα. Από τα τρία κορυφαία πρωταθλήματα, όπως κατατάχθηκαν από την UEFA, μπορούσαν να συμμετάσχουν τέσσερις ομάδες, ενώ από τα τρία αμέσως επόμενα κορυφαία πρωταθλήματα μπορούσαν να συμμετάσχουν τρεις ομάδες.

Η Μπάγερν Μονάχου κατέκτησε τον τίτλο το 2001, ενώ η Ρεάλ Μαδρίτης κατέκτησε ξανά τον τίτλο (για ένατη φορά) το 2002. Η ηττημένη ομάδα στον τελικό του 2002, η γερμανική Μπάγερν Λεβερκούζεν, έγινε η μόνη φιναλίστ σε τελικό Κυπέλλου Πρωταθλητριών που ποτέ δεν είχε κατακτήσει το πρωτάθλημα στη χώρα της. Ο τελικός του 2003 διεξήχθη στην Αγγλία, αλλά νικήτρια ήταν η ομάδα της Μίλαν από την Ιταλία.

Το 2004 η Πόρτο επικράτησε της Μονακό με 3-0 και κέρδισε το Κύπελλο Ευρώπης, ενώ το 2005 η Λίβερπουλ έφτασε στον τελικό για πρώτη φορά από το 1985 και η Μίλαν για δεύτερη φορά μέσα σε τρία χρόνια. Η Λίβερπουλ επικράτησε της Μίλαν σε μια από τις μεγαλύτερες ανατροπές στην ιστορία του Κυπέλλου Πρωταθλητριών. Παρά το 0-3 του ημιχρόνου, η Λίβερπουλ έβαλε τρία γκολ σε έξι λεπτά και ισοφάρισε το σκορ για να οδηγήσει το παιχνίδι στην παράταση. Έτσι, αφού στην παράταση δεν σημειώθηκαν γκολ, η Λίβερπουλ κέρδισε στην ψυχοφθόρα διαδικασία των πέναλτι με 3-2.

Το 2006 πρωταθλήτρια στέφθηκε η Μπαρτσελόνα επικρατώντας επί της Άρσεναλ με 2-1, ενώ το 2007 επαναλήφθηκε ο τελικός του 2005, στο Ολυμπιακό Στάδιο της Αθήνας αλλά με διαφορετική έκβαση. Η Μίλαν νίκησε αυτή τη φορά τη Λίβερπουλ με 2-1.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Ο Φρανθίσκο Χέντο είναι ο μόνος παίκτης που συμμετείχε σε 6 νικηφόρους τελικούς.
- Η Κλάρενς Ζέεντορφ είναι ο μόνος παίκτης που κέρδισε το κύπελλο πρωταθλητριών με 3 διαφορετικές ομάδες: Άγιαξ (1995), Ρεάλ Μαδρίτης (1998), Μίλαν (2003, 2007).
- Η πόλη του Μιλάνου είναι η μόνη που έχει κατακτήσει το Κύπελλο Πρωταθλητριών με δύο διαφορετικές ομάδες: την Ίντερ και την Μίλαν (οι δύο σύλλογοι έχουν κατακτήσει 10 κύπελλα).
- Αρκετοί σύλλογοι κέρδισαν το κύπελλο αήττητοι: η Ίντερ (1964) και ο Άγιαξ (1972) είναι οι δύο ομάδες με το καλύτερο ρεκόρ, 7 νίκες και 2 ισοπαλίες.
- Η Ρεάλ Μαδρίτης κατέχει το ρεκόρ συνεχόμενων εμφανίσεων στη διοργάνωση, με 15 εμφανίσεις από τη σεζόν 1955/56 έως την 1969/70.
- Ο Άγιαξ ήταν αήττητος στη διοργάνωση για 20 αγώνες από το 1985/86 έως τον Μάρτιο του 1986.
- Μόνο σε τρεις περιπτώσεις στον τελικό του Champions League συναντήθηκαν δύο ομάδες από την ίδια χώρα: Ρεάλ Μαδρί-

της εναντίον Φ.Κ. Βαλένθια (1999/00), Μίλαν εναντίον Γιουβέντους (2002/03) και Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ εναντίον Τσέλσι (2007/08)

- Στην (πάνω από μισό αιώνα) μακρόχρονη πορεία της διοργάνωσης, μόνο τέσσερα τοπικά ντέρμπι έχουν λάβει χώρα: 1958/59 Ρεάλ Μαδρίτης εναντίον Αθλητικό Μαδρίτης (ημιτελικός), 2002/03 Ίντερ (Μιλάνο) εναντίον Μίλαν (ημιτελικός), 2003/04 Τσέλσι εναντίον Άρσεναλ (προημιτελικός), 2004/05 Ίντερ (Μιλάνο) εναντίον Μίλαν (προημιτελικός) – ο δεύτερος γύρος μεταιώθηκε εξαιτίας οπαδικών εκδηλώσεων.

- Η Ίντερ, η Μπαρτσελόνα, η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, η Σέλτικ και ο Άγιαξ είναι οι μόνες ομάδες που έχουν κερδίσει τριπλόους τίτλους (τρεμπλ) την ίδια χρονιά – το εθνικό τους πρωτάθλημα, ένα εθνικό κύπελλο και το Τσάμπιονς Λιγκ/Κύπελλο Πρωταθλητριών. Η Ίντερ το έκανε τη σεζόν 2009/2010, η Μπαρτσελόνα τη σεζόν 2008/09, η Μάντσεστερ τη σεζόν 1998/99, η Σέλτικ το 1966/67 και ο Άγιαξ το 1972/73.

- Μόνο τρεις έχουν κερδίσει τον τίτλο πρωταθλήτη Ευρώπης σαν παίκτες και σαν προπονητές στην ίδια ομάδα: Ο Βίκτορ Μουινόθ της Ρεάλ Μαδρίτης ως παίκτης τις σεζόν 1955/56 και 1956/57 και σαν προπο-

νητής τη σεζόν 1965/66, ο Κάρλο Αντσελόνι σαν παίκτης της Μίλαν τις σεζόν 1988/89 και 1989/90 και σαν προπονητής τις σεζόν 2002/03 και 2006/07, και ο Ζοζέπ Γκουαρντιόλα σαν παίκτης της Μπαρτσελόνα το 1991/92 και σαν προπονητής της το 2008/09.

- Ο ημιτελικός 2002/03, μεταξύ Μίλαν και Ίντερ ήταν η μοναδική φορά στην οποία υπήρξε ισοπαλία δύο αγώνων σε ομάδες που έχουν την ίδια έδρα (Σαν Σίρο).
- Ο Τσέζαρε Μαλντίνι και ο γιος του Πάολο, είναι το μόνο ντουέτο πατέρα και γιου που έχουν ηγηθεί της ίδιας ομάδας (ως αρχηγοί) στην κορυφή της διοργάνωσης. Ο πατέρας Τσέζαρε τη σεζόν 1962/63 και ο γιος τις σεζόν 2002/2003 και 2006/2007.

- Ο ύμνος του Τσάμπιονς Λιγκ που ακούγεται στην τελετή πριν την έναρξη κάθε αγώνα, είναι σύνθεση του Τόμι Μπρίτεν και βασίζεται στον ύμνο του Χέντελ «Ο Ιερέας Ζάντοκ». Η καθιερωμένη εκτέλεση είναι από τη χορωδία του Αγίου Μαρτίνου με τη Βασιλική Φιλαρμονική Ορχήστρα.

- Ο Ότμαρ Χίτζφελντ και ο Έρνστ Χάπελ είναι οι μόνοι προπονητές που έχουν κερδίσει τον τίτλο με δύο διαφορετικές ομάδες. Ο Χίτζφελντ με την Μπορούσια Ντόρτμουντ το 1997 και με την Μπάγερν Μονάχου το 2001 και ο Χάπελ με την Φέγενορντ το 1970 και με το Αμβούργο το 1983.

- Η Ολυμπική Μαρσείγ είναι η πρώτη πρωταθλήτρια ομάδα στο νέο τρόπο διεξαγωγής της διοργάνωσης, με τίτλο ΟΥΕΦΑ Τσάμπιονς Λιγκ, το 1993.

- Η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ που κατέκτησε τρεις τίτλους τη σεζόν 1998/99, υπήρξε η πρώτη πρωταθλήτρια της διοργάνωσης που δεν κέρδισε κάποιον τοπικό τίτλο ούτε το Ευρωπαϊκό Κύπελλο την προηγούμενη σεζόν.

- Η Νότιγχαμ Φόρεστ είναι η μόνη πρωταθλήτρια Ευρώπης που αργότερα υποβιβάστηκε χαμηλότερα από τις δύο ανώτερες κατηγορίες του εθνικού της πρωταθλήματος.

ΣΤΗΜΕΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, όπως και σε όλη την Ευρώπη, οι υποψίες για στημένους αγώνες, κυρίως ποδοσφαίρου, αυξάνονται. Το χειρότερο είναι ότι οι υποψίες αυτές επιβεβαιώνονται συνεχώς.

Τα θύματα λοιπόν αυτού του γεγονότος είμαστε εμείς οι θεατές, κυρίως όμως οι άνθρωποι εκείνοι που ασχολούνται με το στοίχημα. Πολύ από αυτούς έχουν χάσει μεγάλα χρηματικά ποσά εξαιτίας των στημένων αγώνων ποδοσφαίρου. Παρά το γεγονός αυτό, που άλλες φορές φαίνεται ξεκάθαρα και άλλες φορές όχι, οι εθισμένοι του στοιχήματος συνεχίζουν να σπαταλάνε τα χρήματά τους. Καλό θα ήταν λοιπόν να έβγαιναν όλα στη φόρα, μήπως και ξεκαθαρίσει αυτή η κατάσταση κάποτε.

Και για να μπούμε πιο βαθιά στην ουσία του θέματος, θα θέσω κάποιες ερωτήσεις. Γιατί σχεδόν πάντοτε οι μεγάλοι σύλλογοι ή οι μεγάλες ομάδες πρέπει να κερδίζουν στους αγώνες; Γιατί οι άνθρωποι που στοιχηματίζουν, κάνουν πάντα τα λεφτά τους; Όποιος λοιπόν έχει λογική, μπορεί να καταλάβει το λόγο που συμβαίνουν αυτά.

Όταν εκατομμύρια κόσμος ποντάρει τεράστια χρηματικά ποσά για μια συγκεκριμένη ομάδα σ' έναν αγώνα, τότε είναι πολύ πιθανό αυτή η ομάδα να χάσει, όποια κι αν είναι. Έτσι, μόνο και μόνο για να πάρουν τα λεφτά εκείνοι που δημιούργησαν το στοίχημα. Αλλά δεν είναι και οι μόνοι, καθώς σ' αυτή την αδικία, ας το πούμε κι έτσι, έχουν εμπλακεί πρόεδροι ομάδων, ποδοσφαιριστές και διαιτητές.

Ένας αγώνας ποδοσφαίρου μπορεί να είναι στημένος, εμείς να τον παρακολουθούμε με ενδιαφέρον και να μην έχουμε καταλάβει τίποτα. Όμως αυτό συμβαίνει ελάχιστα φορές, αφού τις περισσότερες φορές εμείς οι ίδιοι καταλαβαίνουμε τι συμβαίνει.

Αυτό που επιβεβαιώνει τα λεγόμενά μου, είναι οι τηλεφωνικές επικοινωνίες μεταξύ προέδρων των ομάδων, ποδοσφαιριστών, προπονητών και διαιτητών. Μεταξύ αυτών κανονίζονται όλα όσα βλέπουμε εμείς, που δε μας αρέσουν και χαλάνε την εικόνα του πιο ωραίου και δημοφιλούς αθλήματος στον κόσμο. Το τραγικό όμως είναι ότι δε στήνεται μόνο το τελικό σκορ του αγώνα, αλλά και το πότε θα γίνει φάουλ, πότε θα δοθεί κάρτα και το αν θα γίνει πέναλτι.

Το φαινόμενο αυτό δεν υπάρχει μόνο στην Ελλάδα. Είναι πολύ έντονο στην Ευρώπη, κυρίως στην Ιταλία, τη Γερμανία αλλά και την Αγγλία. Στη μόνη χώρα που δεν υπάρχουν υποψίες για στημένους αγώνες είναι στην Ισπανία, όπου τα τελευταία χρόνια παίζεται το πιο όμορφο ποδόσφαιρο και αξίζει τον κόπο να το παρακολουθεί κανείς, με τις κυριότερες ομάδες και το πιο δυνατό ντέρμπι στον κόσμο να είναι ανάμεσα στην Μπαρτσελόνα και τη Ρεάλ Μαδρίτης.

Αυτά ήταν τα αποτελέσματα της έρευνάς μου και ελπίζω έστω και ένας να τα λάβει υπόψη του.

Μάριος Αμετλάρι

Ο «Μαθητόκοσμος» Διαβάζει:

«Ξενοδοχείο για σκύλους» της Λίσις Ντάνκαν

Λίγα λόγια για τη συγγραφέα

Η Λίσις Ντάνκαν μεγάλωσε στη Φλόριντα των Ηνωμένων Πολιτειών. Οι γονείς της ήταν διεθνούς φήμης φωτογράφοι περιοδικών. Από μικρή ήξερε ότι ήθελε να γίνει συγγραφέας και, στην ηλικία των 10 ετών, έστειλε το πρώτο της άρθρο σε περιοδικό για παιδιά. Από τότε δε σταμάτησε να γράφει. Μέχρι σήμερα έχει γράψει 48 βιβλία – από εικονογραφημένα βιβλία για παιδιά μέχρι βιβλία ενηλίκων. Αυτά όμως που την έχουν κάνει γνωστή σε όλους είναι τα βιβλία μυστηρίου για εφήβους.

Έχει τιμηθεί με αμέτρητα βραβεία στις Η.Π.Α., ενώ κάποια βιβλία

της έχουν γυριστεί σε ταινίες, όπως: «Ξέρω τι έκανες πέρσι το καλοκαίρι». Το «Ξενοδοχείο για σκύλους» το έγραψε το 1971, όμως ένας παραγωγός ταινιών το θυμήθηκε από τα παιδικά του χρόνια και θέλησε να το γυρίσει ταινία, όπου πρωταγωνιστεί η ανιψιά του Τζούλια Ρούπερτς.

Η Λίσις Ντάνκαν είναι παντρεμένη και έχει πέντε παιδιά.

Το βιβλίο «Ξενοδοχείο για σκύλους»!

Η οικογένεια Γουώκερ, η Άντι και ο Μπρούς μετακομίζουν σε μια καινούρια πόλη. Η θεία τους Άλις, που τους φιλοξενεί στο σπίτι της, είναι αλλεργική στους σκύλους και αυτό το πρόβλημα τους βάζει σε πολλούς μελαδές και πολλές περιπέτειες. Η αλλεργία της θείας Άλις είναι ένα σημαντικό πρόβλημα γιατί η Άντι και ο Μπρούς αγαπάνε όλα τα ζώα

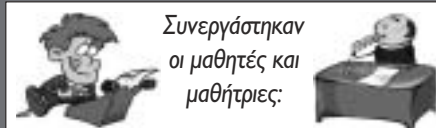
αλλά πιο πολύ τα σκυλιά.

Μια βροχερή μέρα η Άντι είδε έναν αδέσποτο μικρόσωμο σκύλο που ήθελε βοήθεια. Τότε η Άντι και ο Μπρούς σκαρφίστηκαν ένα σχέδιο, να φτιάξουν ένα ξενοδοχείο για μερικούς αδέσποτους σκύλους. Αλλά το σχέδιό τους και το ξενοδοχείο τους βγήκε στην επιφάνεια και αυτή η ανακάλυψη έφερε μεγάλη αναστάτωση στην οικογένεια...

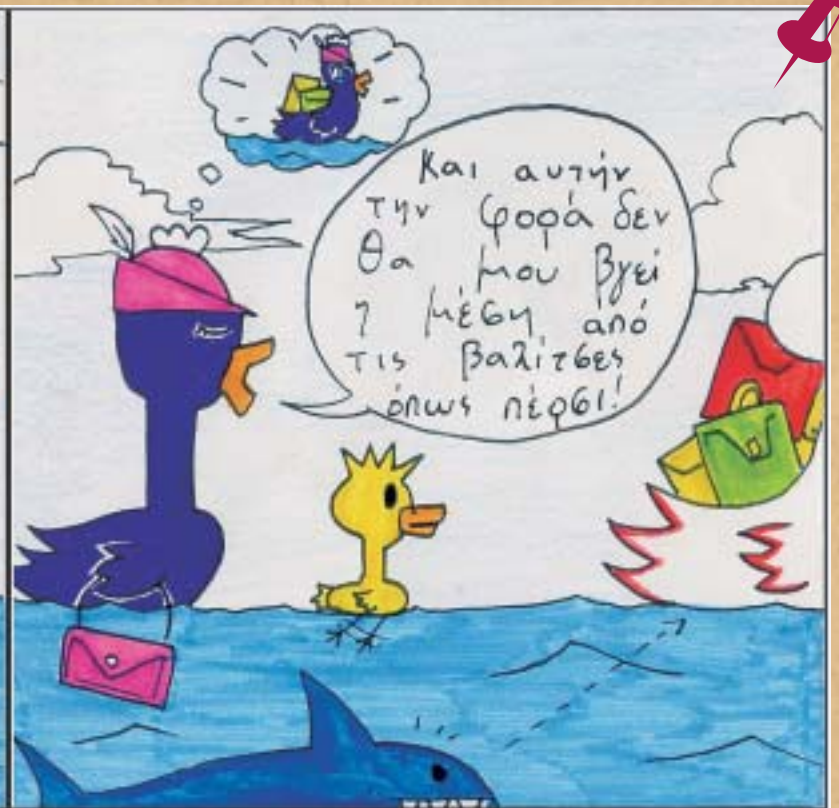
Θα καταφέρουν, άραγε, τα δυο παιδιά να κρατήσουν το ξενοδοχείο τους και τους τετράποδους γλυκύτατους φίλους τους;

☺ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΓΙΑ ΠΟΝΤΙΟΥΣ, ΞΑΝΘΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ☺

- Πάει ένας Πόντιος στο θέατρο :
 - Θα ήθελα δύο εισιτήρια.
 - Για τον «Ρωμαιο και την Ιουλιέτα»;
 - Όχι, για μένα και τη γυναίκα μου!
 - Λέει η μητέρα μιας ξανθιάς που αչεύει στην αυλή:
 - Καλή μες μέσα, βρέχει...
 - Σιγά ρε μαμά, και έξω βρέχει!
 - Αντρόγυνο ρεμβάζει στη βεράντα. Ο άντρας έχει πει 5 μπίρες και κάποια στιγμή λέει :
 - Αγάπη μου, σ' αγαπάω πολύ!
 - Τώρα μιλάς εσύ ή η μπίρα;
 - Όχι, μιλάω εγώ...στην μπίρα!
 - Συζήτηση ανάμεσα σε 2 ξανθιές:
 - Τι είναι πιο κοντά, το Λονδίνο ή το φεγγάρι;
 - Helloooo! Το Λονδίνο το βλέπεις από 'δω;
 - Λέει η ξανθιά στον άντρα της:
 - Πού είναι τα παιδιά;
 - Στα Αγγλικά.
 - Where are the kids?
 - Πώς λέγεται ο μεθυσμένος 'Αι–Βασίλης; – Βασιλόπιτα!
 - Πώς λέγεται η ξαδέλφη του Φιντέλ Κάστρο; – Φιλιά
- Πυργάκη!
 - Πώς καταφέρνει μια ξανθιά να κάνει του κόσμου τις βλακειές σε μία μέρα; – Σηκώνεται πολύ πρωί!
 - Τι γίνεται ο Μπομπ Σφουγγαράκης όταν τον πατάει μπουλντόζα; – Vetex!
 - Πώς μπορούμε να κάψουμε το αυτί μιας ξανθιάς; – Της τηλεφωνούμε την ώρα που σιδερώνει!
 - Πώς σκοτώνουν ένα πουλί οι ξανθιές; – Το ρίχνουν από τον γκρεμό!
 - Πως κάνουμε μια ξανθιά να γελάσει το Σαββατοκύριακο; – Της λέμε ένα ανέκδοτο την...Πέμπτη!
 - Δύο ξανθιές συζητούν:
 - Είμαι στεναχωρημένη, χάθηκε η γάτα μου...
 - Και γιατί δε βάζεις μια αγγελία στις εφημερίδες;
 - Τι θα κερδίσω με αυτό; Η γάτα μου δεν ξέρει να διαβάξει.
 - Ο Τοτάς τηλεφώνά στην αστυνομία:
 - Τρέξτε γρήγορα, ο πατέρα μου εδώ και μία ώρα παίζει ξύλο με ένα γείτονα.
 - Και γιατί δεν μας ειδοποίησες ωρίτερα;
 - Γιατί μέχρι τώρα νικούσε ο πατέρας μου!
 - Γιατί οι Πόντιοι, όταν κλείνουν το φως, ανάβουν σπύρτο; – Για να δουν αν...έκλεισαν το φως!
 - Γιατί οι Πόντιοι, όταν κοιμούνται, έχουν ένα άδειο και ένα γεμάτο ποτήρι; – Γιατί μπορεί να διψάσουν, αηλιά μπορεί...και να μην διψάσουν!
 - Σε μια βλάχικη οικογένεια λέει η κόρη:
 - Μπαμπά, θέλω να γίνω σπαρ.
 - Δεν πας να γίνεις και κριθάρ, τι με νοιάζει εμένα;
 - Δυο Πόντιοι μαθητές γράφουν διαγώνισμα.
 - Δεν ξέρω τίποτα, θα δώσω λευκή κόλλα...
 - Κι εγώ! Λες να νομίσουν ότι αντιγράφαμε;

Συνεργάστηκαν οι μαθητές και μαθήτριες:
Σωτηρία Αλμπάνη - Γεωργία Αρβανίτη
Σοφία Κουντουρόγιαννη
Γιάνα Κρητικάκη - Δημήτρης Μπουρικός

Μαθηγειακές

Εορτασμός
Πάκκας